

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

นางสาวกัญติрі กั้นเดช

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2549

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

AN ANALYSIS OF AWARD-WINNING BOOKS FOR YOUNG ADULTS FROM 1973 TO 2005

Miss Apantree Kandach

สถาบันวิทยบริการ
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts Program in Library and Information Science
Department of Library Science

Faculty of Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2006

Copyright of Chulalongkorn University

491709

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

โดย

นางสาว อภันตรี กันเดช

สาขาวิชา

บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

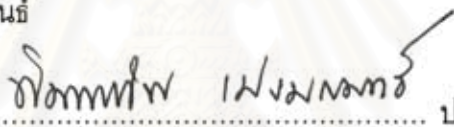
อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์สุพรรณี วราทร

คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

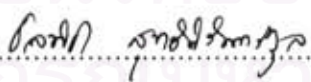
 คณบดีคณะอักษรศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชีระพันธ์ เหลืองทองคำ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

 ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพรีาไพ เปรมสมิทธิ์)

 อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร)

 กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ชัยพร เหมะรัตตะ)

 กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธิรัตนดิษฐ์กุล)

อกันตรี กันเดช : การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548. (AN ANALYSIS OF AWARD-WINNING BOOKS FOR YOUNG ADULTS FROM 1973 TO 2005) อ. ที่ปรึกษา : รศ. สุพรรณิ วราพร, 252 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร จาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่เป็นประชากรจำนวน 148 ชื่อเรื่อง

ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุดมีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต และมีแนวคิดเกี่ยวกับมิตรภาพ วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ มีตัวละครเอกเป็นมนุษย์ โดยจำนวนมากที่สุดมีอายุ 12-14 ปี มีการศึกษาระดับประถมศึกษา ในด้านจาก วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีแนวเรื่องสมจริง มีจากประเทศไทย โดยเป็นภาคใต้มากที่สุด มีโครงเรื่องเป็นเอกภาพ และมีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า และมีการใช้สัญลักษณ์คำพังเพย

สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา บรรณารักษศาสตร์

สาขาวิชา บรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์

ปีการศึกษา 2549

ลายมือชื่อนิสิต... อกันตรี กันเดช

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา... [ลายมือ]

4680250322 : MAJOR LIBRARY AND INFORMATION SCIENCE

KEY WORD : AWARD-WINNING BOOKS / YOUNG ADULTS LITERATURE

APANTREE KANDACH : AN ANALYSIS OF AWARD-WINNING BOOKS FOR
YOUNG ADULTS FROM 1973 TO 2005. THESIS ADVISOR : ASSOC. PROF.
SUPANNEE VARATORN, 252 pp.

The purpose of this research is to analyze award-winning books for young adults from 1973 to 2005 in terms of publishers, content, theme, character, setting, narration, plot and literary devices through the use of data recording form and analyzing form for 148 titles of award-winning books for young adults.

The research result reveals that most of the award-winning books are published by private publishing houses. Most of the book analysed are about the way of life and has the concept of friendship. The main characters in most of the books are humans the age between 12-14 years old, with the elementary education. The majority of the books analysed has rural settings, and the scenes of the South of Thailand are mostly found. Regarding to literary techniques, it is found that most of the books are realistic stories with unity plots, presented by narrator and idioms are used in dialogues.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Department Library Science

Student's Signature... *Apantree Kandach*

Field of study Library and Information Science Advisor's signature... *Supannee Varatorn*

Academic year 2006

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความสามารถจาก รองศาสตราจารย์ สุพรรณี วราทร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ผู้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะและตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่งตลอดเวลา ศิษย์รู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์และขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิมพ์วิภา ไพเปรมสมิทธิ์ ประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ชลัษฎพร เหมะรัชตะ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชลธิชา สุทธินิรันดร์กุล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้ข้อคิดเห็นที่เป็นประโยชน์และมีความสำคัญทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้วิจัยขอน้อมรำลึกถึงพระคุณของ ครู-อาจารย์ ทุกท่านที่ได้ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ศิษย์จนสามารถทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดาและพี่สาวที่ให้ความรัก ให้กำลังใจและดูแลห่วงใยผู้วิจัยมาโดยตลอด รวมถึงเพื่อนๆ ที่ให้การสนับสนุนและความเอื้ออาทรที่มีให้แก่ผู้วิจัยจนทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงขึ้นมาได้

หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จะมีคุณค่าและมีประโยชน์ต่อการศึกษาอยู่บ้าง ผู้วิจัยขอกราบเป็นกตเวทิตาคุณแก่ บิดา มารดา ตลอดจนผู้ที่ได้นับสนุนส่งเสริมและให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยดังที่ได้กล่าวมาในข้างต้นแล้ว

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

		หน้า
	บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
	บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
	กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
	สารบัญ.....	ช
	สารบัญตาราง.....	ญ
	บทที่	
1	บทนำ.....	1
	ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	2
	วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	7
	สมมติฐานของการวิจัย.....	7
	ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	7
	วิธีดำเนินการวิจัย.....	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2	ปริทัศน์วรรณกรรม.....	10
	วรรณกรรมเยาวชน.....	10
	ความหมายและลักษณะของวรรณกรรมเยาวชน.....	10
	เยาวชนกับวรรณกรรมเยาวชน.....	11
	ลักษณะวรรณกรรมเยาวชนที่ดี.....	13
	การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชน.....	21
	การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนในต่างประเทศ.....	22
	การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนในประเทศไทย.....	25
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	41
3	วิธีดำเนินการวิจัย.....	52
	ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	52

บทที่	หน้า
เครื่องมือในการวิจัย.....	56
การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	58
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล.....	61
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านผู้จัดทำ.....	64
ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเนื้อเรื่อง.....	89
ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านแนวคิด.....	99
ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านตัวละคร.....	102
ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านฉาก.....	117
ตอนที่ 6 ข้อมูลด้านการนำเสนอเรื่อง.....	121
ตอนที่ 7 ข้อมูลด้านการดำเนินเรื่อง.....	124
ตอนที่ 8 ข้อมูลด้านลักษณะการเรียบเรียง.....	127
5 รูปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	129
ข้อมูลด้านผู้จัดทำ.....	129
ข้อมูลด้านเนื้อเรื่อง.....	134
ข้อมูลด้านแนวคิด.....	137
ข้อมูลด้านตัวละคร.....	139
ข้อมูลด้านฉาก.....	145
ข้อมูลด้านการนำเสนอเรื่อง.....	147
ข้อมูลด้านการดำเนินเรื่อง.....	148
ข้อมูลด้านลักษณะการเรียบเรียง.....	151

	หน้า
การทดสอบสมมติฐาน.....	153
ข้อเสนอแนะและการประยุกต์ผล.....	154
รายการอ้างอิง.....	156
ภาคผนวก.....	161
ก แบบบันทึกข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548.....	162
ข บรรณทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548...	171
ค รายชื่อวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 จำแนกตามรางวัลและปีที่ได้รับรางวัล.....	210
ง รายชื่อวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 จำแนกตามผู้จัดทำ.....	
จ นามปากกาของผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548.....	250
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	252

สารบัญตาราง

ตาราง		หน้า
1	การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทย.....	27
2	รางวัลวรรณกรรมเยาวชนและจำนวนหนังสือที่ได้รับรางวัล.....	54
3	ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในภาพรวมจำแนกตาม สถานภาพและจำนวนผลงาน.....	65
4	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามสถานภาพและจำนวน ผลงานของผู้แต่ง.....	66
5	ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตามจำนวน ผลงาน.....	67
6	ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนจำแนกตาม จำนวนผลงาน.....	71
7	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามการมีภาพประกอบและ สถานภาพผู้จัดทำภาพประกอบ.....	74
8	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามสถานภาพและจำนวน ผลงานของผู้จัดทำภาพประกอบ.....	75
9	ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ.....	76
10	ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน...	80
11	สำนักพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในภาพรวมจำแนกตาม ประเภทและจำนวนผลงาน.....	82
12	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำแนกตามประเภทและจำนวนผลงาน ของสำนักพิมพ์.....	83
13	สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนก ตามจำนวนผลงาน.....	85
14	สำนักพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนจำแนกตาม จำนวนผลงาน.....	88

ตาราง		หน้า
15	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนในภาพรวมจำแนกตาม เนื้อเรื่อง.....	90
16	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนจำแนกตาม เนื้อเรื่องย่อย.....	97
17	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามแนวคิด.....	101
18	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนในภาพรวมจำแนกตามตัว ละคร.....	106
19	ตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและ เอกชนจำแนกตามอายุ.....	108
20	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามสถานภาพของ ตัวละครที่เป็น มนุษย์ตามธรรมชาติ.....	111
21	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามการศึกษาของตัว ละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ.....	113
22	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามลักษณะของตัว ละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ.....	114
23	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐจำแนกตามลักษณะของตัวละคร.....	115
24	วรรณกรรมเยาวชนของภาคเอกชนจำแนกตามลักษณะของตัวละครที่ เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ.....	116
25	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามฉาก.....	120
26	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามการนำเสนอเรื่อง...	123
27	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำแนกตามโครงเรื่อง.....	124
28	วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำแนกตามการดำเนินเรื่อง.....	126
29	วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามลักษณะการ เรียบเรียง.....	128

บทที่ 1

บทนำ

ที่มาและความสำคัญของปัญหา

เด็กและเยาวชนเป็นทรัพยากรที่เป็นพลังสำคัญของประเทศชาติ การพัฒนาให้เด็กมีความพร้อมและเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่มีคุณภาพ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ทุกชาติได้ตระหนักถึง ในพัฒนาการของเด็ก เมื่อถึงวัยศึกษาเล่าเรียนย่อมได้ฝึกฝนการใช้ภาษาและเรียนรู้สิ่งต่างๆผ่านการอ่านหนังสือ การอ่านจึงมีความสำคัญมาก เมื่อเข้าสู่วัยรุ่นซึ่งเป็นผู้ที่มีอายุระหว่าง 10 – 20 ปี วัยนี้เป็นวัยที่มีความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านร่างกายและอารมณ์ มีพลังกายและพลังความคิดสูง มีความอยากรู้อยากเห็นในเรื่องต่างๆ ทั้งยังมีความรู้และความสามารถในการอ่านมากขึ้น การอ่านจึงมีประโยชน์เพื่อการแสวงหาความรู้และเพื่อตอบสนองความสนใจส่วนตัว และยังช่วยสร้างเสริมบุคลิกภาพและหล่อหลอมความคิดจิตใจ (ทัศนาศิลปะนิพนธ์, 2537: 1; ธัญญา สังขพันธานนท์, 2538: 167) ในแง่ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หนังสือและการอ่านมีบทบาทในการพัฒนาความคิดและพฤติกรรมของผู้อ่าน จุดประกายความคิดสร้างสรรค์และสร้างแรงบันดาลใจให้แก่ผู้อ่าน ทั้งยังช่วยปูพื้นฐานแนวความคิดและค่านิยมต่างๆ (ทัศนาศิลปะนิพนธ์, 2537: 1-2 ; นิศา ชูโตและกล่อมจิตต์พลายเวช, 2527: 2) ด้วยเหตุนี้หนังสือและการอ่านจึงมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาและการส่งเสริมเยาวชน โดยเฉพาะการอ่านหนังสือที่ดีมีคุณค่า หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนที่ดีนอกจากจะสร้างเสริมสติปัญญาจินตนาการ ยังช่วยกล่อมเกลาจิตใจและอารมณ์ทำให้เข้าใจตัวเองและเรียนรู้โลกรอบตัวได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น หนังสือที่ดีสำหรับเด็กและเยาวชนต้องมีความเหมาะสมทั้งในแง่ของภาษา เนื้อหา และการนำเสนอที่เหมาะสมกับวัยของผู้อ่าน

ความพยายามในการส่งเสริมและสนับสนุนวรรณกรรมเยาวชนในประเทศไทย มีมาอย่างต่อเนื่องทั้งภาครัฐและเอกชน แต่ทั้งนี้ในแวดวงวรรณกรรมของไทยนั้นนับว่ายังขาดแคลนผู้เขียนเป็นอย่างมาก ดังปรากฏว่าวรรณกรรมเยาวชนที่เผยแพร่ในปัจจุบันจำนวนมากเป็นเรื่องแปลหรือดัดแปลงมาจากต่างประเทศ การประกวดหนังสือและการมอบรางวัลวรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่ง ในการสร้างสรรค์และส่งเสริมหนังสือดี เพราะกระตุ้นนักเขียนให้ผลิตผลงานที่ดี ส่งเสริมและให้กำลังใจบุคคลต่างๆที่มีส่วนร่วมในการผลิตหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนให้ผลิตหนังสือที่มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังส่งเสริมหนังสือดีให้เป็นที่รู้จัก และกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนมีนิสัยรักการอ่าน (จิวิวรรณ คูหาภินันท์, 2528: 31-32 ; แม้นมาส ขวลิต, 2542: 23-26)

ในประเทศไทยการจัดการประกวดหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นกิจกรรมที่จัดสืบเนื่องมายาวนาน ตั้งแต่สมัยพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว ซึ่งเริ่มมี การประกวดแต่งหนังสือสอนพระพุทธศาสนาแก่เด็ก ของราชบัณฑิตยสถานเมื่อ พ.ศ. 2471 การประกวดนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนได้แสดงความสามารถในการเขียนหนังสือพระพุทธศาสนาสำหรับเด็กและทำให้เด็กและเยาวชนมีหนังสือพระพุทธศาสนาที่เหมาะสมกับวัยสำหรับอ่านและศึกษา การประกวดหนังสือพระพุทธศาสนาสำหรับเด็กและเยาวชนยังคงมีการดำเนินการสืบต่อมาจนปัจจุบัน (ชนนาค บุญอารีย์, 2546: 2)

ในพ.ศ. 2492 ประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกองค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (ยูเนสโก) และได้จัดกิจกรรมต่างๆตามนโยบายขององค์กรนี้ ซึ่งใน พ.ศ. 2506 มีการจัดตั้งคณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรมที่เกี่ยวกับการส่งเสริมวรรณกรรมขึ้น และได้จัดให้มีการประกวดหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชนประเภทนิทานและสารคดีและ การประกวดต้นฉบับหนังสือเด็กสาขานวนิยายและวิทยาศาสตร์ ขึ้นเป็นครั้งแรก นับแต่นั้นมาการประกวดหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนในประเทศไทยเริ่มมีมากขึ้นตามลำดับ ทั้งนี้ส่วนหนึ่งเป็นผลจากการกระตุ้นและส่งเสริมโดยองค์การยูเนสโก ซึ่งได้ประกาศให้ปีต่างๆเป็นปีสำคัญด้านหนังสือ เริ่มตั้งแต่ในปี พ.ศ. 2515 องค์การยูเนสโกได้ประกาศให้เป็นปีหนังสือสากล และเชิญชวนให้ประเทศต่างๆ จัดกิจกรรมส่งเสริมหนังสือและการอ่านอย่างกว้างขวาง ซึ่งประเทศไทยก็ได้ตอบสนองโดยการจัดกิจกรรมสร้างเสริมการอ่านรวมทั้งการส่งเสริมให้มีหนังสือดี โดยการจัดประกวดหนังสือ

การประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เป็นการประกวดหนังสือที่พิมพ์เผยแพร่ในปีที่ผ่านมา การประกวดหนังสือนี้นี้เริ่มในระดับชาติเป็นครั้งแรก ในปี พ.ศ. 2515 และดำเนินการสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน วัตถุประสงค์ที่สำคัญของการประกวดหนังสือนี้นี้ คือ เพื่อส่งเสริมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหนังสือ ได้แก่ ผู้แต่ง ผู้จัดพิมพ์ ผู้จำหน่ายและบรรณารักษ์ ให้ผลิตและเผยแพร่ผลงานที่มีคุณค่า ในระยะแรกมีการประกวดหนังสือเพียงสี่ประเภท ได้แก่ หนังสือสารคดี หนังสือนวนิยาย หนังสือสำหรับเด็กและหนังสืออนุสรณ์ ต่อมามีการเปลี่ยนแปลงประเภทของหนังสือที่จัดประกวดหลายครั้ง ปัจจุบันการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปีดำเนินงานโดยคณะกรรมการการศึกษาพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการและจัดประกวดหนังสือใน 9 ประเภท ได้แก่ หนังสือสารคดี นวนิยาย กวีนิพนธ์ รวมเรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน (อายุ 3-5 ปี) หนังสือสำหรับเด็กเล็ก (อายุ 6-11 ปี) หนังสือสำหรับเด็กวัยรุ่น (อายุ 12-18 ปี) หนังสือการ์ตูนและนิยายภาพ และหนังสือสวยงาม (กรมวิชาการ, 2545: 18-22 ; นวลจันทร์ รัตนกร ชูติมา สัจจามันท์ และ มารศรี ศิวรักษ์, 2529 : 26-27)

ส่วนการประกวดหนังสือโดยหน่วยงานภาคเอกชนมีขึ้นเป็นครั้งแรกในประเทศไทยในปี พ.ศ. 2517 คือ การประกวด หนังสือสำหรับเยาวชนรางวัลบัวหลวง ของธนาคารกรุงเทพ ซึ่งเป็นโครงการที่ส่งเสริมการเขียนหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนเพื่อให้ประชาชนได้ตระหนักถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องมียังหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนเพิ่มมากขึ้น (วรรณิ ศิริสุนทร, 2527: 10)

ในปี พ.ศ. 2522 องค์การยูเนสโกได้ประกาศให้เป็นปีเด็กสากล มีการรณรงค์ในด้าน ความสำคัญของเด็กและเยาวชน และมีการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนในลักษณะต่างๆ อย่างกว้างขวางซึ่งเป็นการกระตุ้นให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยให้ความสำคัญ แก่การอ่านและการผลิตหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนมากยิ่งขึ้น ในปี พ.ศ. 2523 จึงมีการจัด ประกวดวรรณกรรมเยาวชนโดยหน่วยงานภาครัฐ 2 รางวัล คือ รางวัลสัอมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) ซึ่งพิจารณาผลงาน หรือกิจกรรมดีเด่นเพื่อเยาวชน โดยได้พิจารณาสัอมวลชนสาขาต่างๆที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการสร้าง เสริมคุณค่าทั้งด้านพฤติกรรมทัศนคติและคุณธรรมสำหรับเยาวชน และการประกวดการเขียน หนังสือสำหรับเยาวชนของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(สวช.)กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเสริมให้มีหนังสือสำหรับเยาวชนซึ่งจะช่วยให้เยาวชนได้รับความรู้ มีแนวทางปฏิบัติและ ความรู้ลึกซึ้งนึกคิดที่ดีสอดคล้องกับวัฒนธรรมของชาติ มีความรักหวงแหนและภาคภูมิใจใน วัฒนธรรมไทย ตลอดจนช่วยรักษาและส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป (นวลจันทร์ รัตนกร ชูติมา สัจจามันท์และมารศรี ศิวรักษ์, 2529: 61-72) อย่างไรก็ตามการ ประกวดหนังสือของคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(สวช.) มีดำเนินการเพียง 2 ปี คือ ในปีพ.ศ. 2523 และ พ.ศ. 2524 ก็หยุดไป

ต่อมาในปี พ.ศ. 2528 ซึ่งเป็นปีเยาวชนสากล สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและ ประสานงานเยาวชนแห่งชาติ(สยช.) ได้จัดประกวดหนังสือแต่งสำหรับเยาวชน อายุ 13-19ปี ทั้งใน ระดับภาคและระดับชาติ เพื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชน และส่งเสริมการแต่งหนังสือที่มี คุณค่าในการพัฒนาเยาวชน โดยแบ่งเป็น 5 ประเภท ประกอบด้วย ประเภทสารคดี ซึ่งแยกเป็น 3 กลุ่มย่อย คือ สารคดีชีวประวัติ หรือศิลปวัฒนธรรม สารคดีด้านทรัพยากรในท้องถิ่น หรือ วิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน และสารคดีแนวทางพัฒนาความคิด จิตใจ อารมณ์และสังคมของ เยาวชน นวนิยายและกวีนิพนธ์ (นวลจันทร์ รัตนกร ชูติมา สัจจามันท์และมารศรี ศิวรักษ์, 2529: 64)

สำหรับการประกวดหนังสือสำหรับเยาวชนโดยภาคเอกชน ซึ่งเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2517 นั้น มีขึ้นอีกครั้งในปี พ.ศ. 2534 เมื่อมูลนิธิเด็กได้มีการจัดการประกวด วรรณกรรมเยาวชนรางวัล

มูลนิธิเด็ก เป็นการประกวดหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีเนื้อหาส่งเสริมจินตนาการ สอดแทรกสาระและคติด้วยความแนบเนียน สดุดีสถาน ขวอนอ่านมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ซึ่งไม่เคยตีพิมพ์หรือเผยแพร่ในรูปแบบใดมาก่อน รางวัลมูลนิธิเด็กนี้ยังคงมีการประกวดต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน(มูลนิธิเด็ก, 2548)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติในปี พ.ศ. 2542 ได้มีนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมแหล่งเรียนรู้ตามอัธยาศัย ทำให้เกิดการส่งเสริมการอ่านและการจัดทำสื่อการเรียนรู้จากการอ่านทั้งภาครัฐและภาคเอกชนจึงได้มีการจัดกิจกรรมเพื่อตอบสนองนโยบายดังกล่าวเพิ่มมากขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2544 ได้มีการประกวดหนังสือรางวัลวรรณกรรมเยาวชนโดยภาคเอกชนอีก 2 รางวัล คือ การประกวดวรรณกรรมเยาวชนแว่นแก้ว โดยบริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด เพื่อคัดสรรผลงานที่เป็นต้นฉบับวรรณกรรมสำหรับเด็กเยาวชนประเภท นวนิยายสำหรับเด็กและสารคดีสำหรับเด็ก (นานมีบุ๊คส์, 2548) และรางวัลโครงการประกวดงานเขียน นายอินทร์อะวอร์ด โดยบริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) เป็นการประกวดต้นฉบับหนังสือที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการศึกษา มุ่งเน้นการกระจายความรู้ ความคิด และวัฒนธรรมสู่ชุมชน ตลอดจนเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน การเขียน และเรียนรู้ อีกทั้งสนับสนุนให้เกิดงานเขียนใหม่ๆ ที่มีคุณภาพใน 3 ประเภท ได้แก่ สารคดี วรรณกรรมเยาวชน หนังสือภาพสำหรับเด็ก ผลงานที่ได้รับรางวัลจะได้รับการนำเสนอและจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ (อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), 2548)

ในปี พ.ศ. 2547 ได้มีการจัดการประกวดหนังสือรางวัลวรรณกรรมเยาวชนขึ้นอีก 2 รางวัล เป็นรางวัลของภาครัฐและภาคเอกชนฝ่ายละ 1 รางวัล ในภาครัฐคือ รางวัลดวงดาว ซึ่งเป็นการประกวดต้นฉบับวรรณกรรมเยาวชนจินตนาการสร้างสรรค์ ดำเนินการโดย โครงการสถาบันพัฒนาความรู้แห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร มีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการเขียนและการพิมพ์รางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทยในระดับชาติ ส่งเสริมการเขียนต้นฉบับจินตนาการสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการปลูกฝังนิสัยอ่านหนังสือของเด็กและเยาวชนไทย (สกลไทย, 2548) ในภาคเอกชนคือรางวัล 7 บุคอะวอร์ด โดย บริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเว่น จำกัด (มหาชน) เป็นการประกวดทั้งต้นฉบับหนังสือและหนังสือที่พิมพ์เผยแพร่แล้ว ประเภทหนังสือที่ส่งเข้าประกวด ได้แก่ วรรณกรรมเยาวชน นวนิยาย กวีนิพนธ์ สารคดี(ปรัชญาและศาสนา) หนังสือดีในอดีต นิยายภาพการ์ตูน (ประพันธ์สาส์น, 2548)

จากข้อความที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า หน่วยงานต่างๆทั้งภาครัฐและภาคเอกชนได้ให้ความสนใจและให้ความสำคัญแก่หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนเป็นอย่างมาก มีการดำเนินการ

เพื่อให้มีหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชนหลายประเภท กิจกรรมสำคัญอย่างหนึ่ง คือ การจัดประกวดหนังสือ โดยมีการจัดประกวดทั้งหนังสือที่ตีพิมพ์และการประกวดต้นฉบับหนังสือ ซึ่งทำให้ต้นฉบับหนังสือเยาวชนที่ได้รับการที่ตีพิมพ์เผยแพร่ และหนังสือที่ได้รับรางวัลได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มจำนวนวรรณกรรมเยาวชนที่ดีในตลาดหนังสือของไทย และทำให้วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชนได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้นทั้งในด้านผู้อ่าน ผู้ผลิต และในด้านการศึกษาวิจัย แต่แม้ว่าจะมีการวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมสำหรับเด็กจำนวนมาก แต่การวิจัยเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน ซึ่งหมายถึงบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นหรือวัยรุ่นตอนต้นไปจนถึงวัยรุ่นยังมีไม่มากนัก โดยเฉพาะงานวิจัยที่เกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ซึ่งผลการสำรวจของผู้วิจัยพบว่า นับตั้งแต่มีการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชนเรื่องแรก เมื่อ พ.ศ. 2522 จนถึง พ.ศ. 2545 มีเพียง 10 เรื่อง ดังนี้

สุนทรี มีพร้อม (2522) วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด ระหว่างปี พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2519" งานวิจัยเรื่องนี้ เป็นการวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัล ซึ่งครอบคลุมหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ปี) ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 17 เรื่อง โดยแบ่งเป็นประเภทบันเทิงคดีและสารคดี วรรณิ ศิริสุนทร (2527) วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด ระหว่างปี พ.ศ. 2520 – พ.ศ. 2523" เป็นการศึกษาความคิดเห็นของเด็กในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้นที่มีต่อหนังสือที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 46 เรื่อง วชิรินทร์ บรรณเกียรติ (2529) วิจัยเรื่อง "การศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2515- 2527" เป็นการศึกษา มโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติจำนวน 53 เรื่อง จิราพร จิรบุญดิลก (2531) วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กในแผนพัฒนาเด็กแห่งชาติจากหนังสือสำหรับเด็กที่คณะกรรมการประกวด" เป็นการวิเคราะห์องค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตัวละครที่มีบทบาทเด่นจากหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ปี) ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 28 เรื่อง เลขา ไพชำนาญ (2533) วิจัยเรื่อง "การศึกษาวิเคราะห์ค่านิยมพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 11- 14 ปี ที่คณะกรรมการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2522 - 2531" โดยศึกษาเกี่ยวกับค่านิยมที่ปรากฏอยู่ในหนังสือที่คณะกรรมการประกวด จำนวน 38 เรื่อง สุธปรารณา กาญจนสิมาพันธ์ (2536) วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์วัฒนธรรมไทยในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 12- 14 ปี ที่คณะกรรมการประกวด

จากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2525 - 2533" เป็นการวิเคราะห์วัฒนธรรมไทยที่ปรากฏในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กอายุ 12-14 ปี ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 35 เรื่อง น้ำค้าง ระวีงทอง (2540) วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2530 - 2536" โดยวิเคราะห์กลวิธีในการประพันธ์และภาพสะท้อนของเด็กจากหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (12-14 ปี) ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 27 เรื่อง กฤษตยา ณ หนองคาย (2544) วิจัยเรื่อง "วิเคราะห์แนวคิดวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522- 2542" เป็นการวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีในการประพันธ์ของวรรณกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (12-14 ปี) ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 71 เรื่อง ทิพวัลย์ ชันธะ (2545) วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ 2521- 2544" เป็นการวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (12-14 ปี) ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 78 เรื่อง

งานวิจัยทั้ง 9 เรื่อง ข้างต้น เป็นการศึกษาจากหนังสือที่ได้รับรางวัลในงานประกวดหนังสือดีเด่นประจำปีของกระทรวงศึกษาธิการ ตั้งแต่การประกวดครั้งแรกใน พ.ศ. 2515 ถึง พ.ศ. 2544 งานวิจัยส่วนใหญ่ (8 เรื่อง) ศึกษาวรรณกรรมเยาวชนซึ่งเป็นบันเทิงคดี ส่วนอีก 2 เรื่อง ศึกษาวรรณกรรมเยาวชนทั้งประเภทบันเทิงคดีและสารคดี งานวิจัยทุกเรื่องครอบคลุมหนังสือที่ได้รับรางวัลการประกวดที่จัดโดยหน่วยงานภาครัฐ ไม่มีงานวิจัยเรื่องใดทำการวิเคราะห์หนังสือที่ได้รับรางวัลจากการประกวดโดยภาคเอกชน และเนื่องจากการจัดประกวดและมอบรางวัลวรรณกรรมเยาวชนทั้งในภาครัฐและเอกชนมีความสำคัญต่อการผลิตวรรณกรรมเยาวชนที่ดี และวรรณกรรมเยาวชนที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาของเยาวชน ประกอบกับงานวิจัยด้านวรรณกรรมเยาวชนของไทยยังมีน้อยและยังไม่มีงานวิจัยวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลในภาพรวมทั้งหมด ผู้วิจัยจึงทำการวิจัยเรื่อง " การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548" เพื่อสำรวจและวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 ซึ่งเป็นปีแรกที่มีการประกวดหนังสือรางวัลวรรณกรรมเยาวชนของไทยจนถึง พ.ศ. 2548 โดยจะศึกษาในด้านผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร ฉาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดหา การให้บริการ การจัดกิจกรรมและการส่งเสริม

การอ่านสำหรับ บรรณารักษ์ และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเยาวชน รวมถึงผู้อ่านทั่วไปในการเลือกหนังสือ และเป็นแนวทางแก่ผู้ประพันธ์และสำนักพิมพ์ในการสร้างสรรค์และการผลิตวรรณกรรมเยาวชนที่ดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนไทยที่ได้รับรางวัล ตั้งแต่พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร ฉาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง

สมมติฐานของการวิจัย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว มีแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง นำเสนอเรื่องแบบสมจริง และดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า

ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ วรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 จำนวน 148 ชื่อเรื่อง ซึ่งได้จากการรวบรวมและสำรวจข้อมูลจากแหล่งต่างๆต่อไปนี้

1. หอสมุดแห่งชาติ
2. เว็บไซต์ของหน่วยงานต้นสังกัดที่มอบรางวัลต่างๆ
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับรางวัลวรรณกรรมเยาวชน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบวิเคราะห์ โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์เป็นเครื่องมือหลักในการเก็บรวบรวมข้อมูล มีวิธีดำเนินการดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชนและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนจากหนังสือ บทความวารสาร เอกสาร งานวิจัยและเว็บไซต์

2. สืบค้น รวบรวมรายชื่อ และบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

3. จัดทำเครื่องมือการวิจัยเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 จำนวน 2 ชุด ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูลหนังสือและบรรณนิทัศน์หนังสือที่ได้รับรางวัล และแบบวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล

1. แบบบันทึกข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล

แบ่งเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลบรรณานุกรมของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 มีลักษณะแบบเติมคำ ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์และปีที่พิมพ์ ข้อมูลการได้รับรางวัล ประกอบด้วย ชื่อรางวัลที่ได้รับ และปีที่ได้รับรางวัล

ตอนที่ 2 บรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

2. แบบวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล

แบ่งเป็น 8 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านผู้จัดทำ

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเนื้อเรื่อง

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านแนวคิด

ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านตัวละคร

ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านฉาก

ตอนที่ 6 ข้อมูลด้านการนำเสนอเรื่อง

ตอนที่ 7 ข้อมูลด้านการดำเนินเรื่อง

ตอนที่ 8 ข้อมูลด้านลักษณะการเรียบเรียง

4. ทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือการวิจัยโดยนำแบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลไปทดสอบบันทึกข้อมูลวรรณกรรมเยาวชน ที่จัดพิมพ์ระหว่างปี พ.ศ. 2541- พ.ศ. 2546 จำนวน 14 ชื่อเรื่อง ที่ส่งเข้าประกวดแต่ไม่ได้รับรางวัล

5. ปรับปรุงแก้ไขและจัดทำแบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ฉบับสมบูรณ์

6. บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมและข้อมูลการได้รับรางวัลของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 และจัดทำบรรณนิทัศน์ โดยใช้แบบบันทึก 1 ชุด ต่อหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง (นำเสนอในภาคผนวก)

7. บันทึกข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนไทยที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบวิเคราะห์โดยการอ่านหนังสือที่เป็นประชากร โดยใช้แบบวิเคราะห์ 1 ชุด ต่อหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง

8. วิเคราะห์ข้อมูลที่บันทึกในแบบวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

9. รายงานผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

10. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

เพื่อเป็นแนวทางสำหรับ

1. บรรณารักษ์และผู้ปฏิบัติงานเกี่ยวกับเยาวชนในการจัดหา การให้บริการ และการจัดกิจกรรมและส่งเสริมการอ่าน และสำหรับผู้อ่านทั่วไปในการเลือกวรรณกรรมเยาวชนที่มีคุณภาพ
2. ผู้ประพันธ์และสำนักพิมพ์ ในการสร้างสรรค์และการผลิตวรรณกรรมเยาวชน

บทที่ 2

ปริทัศน์วรรณกรรม

ในการศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548” ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในหัวข้อต่อไปนี้

1. วรรณกรรมเยาวชน
 - 1.1 ความหมายและลักษณะของวรรณกรรมเยาวชน
 - 1.2 เยาวชนกับวรรณกรรมเยาวชน
 - 1.3 ลักษณะวรรณกรรมเยาวชนที่ดี
2. การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชน
 - 2.1 การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนต่างประเทศ
 - 2.2 การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทย
3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 3.1 งานวิจัยต่างประเทศ
 - 3.2 งานวิจัยในประเทศไทย

1. วรรณกรรมเยาวชน

1.1 ความหมายและลักษณะของวรรณกรรมเยาวชน

วรรณกรรม หมายถึง งานหนังสือ งานประพันธ์ บทประพันธ์ทุกชนิดที่เป็นทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง หรืองานอันเกี่ยวกับหนังสือที่จัดว่าอยู่ในเกณฑ์ดี โดยที่ผู้เขียนต้องการชี้แนะแนวความคิดต่างๆแก่ผู้อ่านอย่างมีรูปแบบ มุ่งให้ความรู้และช่วยขยายประสบการณ์ของผู้อ่าน (บันลือ พฤกษ์วัน, 2524: 1 ; ราชบัณฑิตยสถาน, 2542:1054) ส่วนความหมายของ “วรรณกรรมเยาวชน” นั้นยังไม่ปรากฏว่าคำจำกัดความที่ชัดเจน แต่นักวิชาการด้านวรรณกรรมและนักวิจัยได้อธิบายลักษณะของวรรณกรรมเยาวชนซึ่งสรุปได้ว่า หมายถึง หนังสือหรืองานเขียนที่เยาวชนซึ่งมีอายุระหว่าง 10 - 20 ปี เลือกอ่าน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน และเพื่อความรู้ต่างๆอันแตกต่างไปจากหนังสือแบบเรียน ซึ่งมีทั้งประเภทให้ความบันเทิง อาจเป็นนิยาย นิทาน วรรณคดีประเภทต่างๆที่เหมาะสมกับเยาวชน รวมไปถึงเรื่องจริงจากชีวประวัติบุคคลหรือวิทยาศาสตร์ แต่ต้องมีวิธีเขียนที่เหมาะสมกับวัย เพิ่มพูนความสามารถในการอ่านและความเข้าใจด้านภาษาจน เกิดนิสัยการอ่านหนังสือ หรือเป็นหนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้เป็น หนังสือสำหรับเยาวชน หรือเยาวชนเป็นกลุ่มเป้าหมายหลัก

(แน้นมาส ขวลิต, 2533 :1; วชิรินทร์ บรรณเกียรติ, 2529: 15 ; วิริยะ สิริสิงห, 2524: 15; ฤทัย รามสูตร , 2542 : 8)

จากความหมายข้างต้น อาจสรุปได้ว่า วรรณกรรมเยาวชน คือ หนังสือที่เขียนขึ้นสำหรับเยาวชนซึ่งมีอายุอยู่ระหว่าง 10- 20 ปี ให้สาระและความเพลิดเพลินเป็นที่น่าสนใจและเหมาะสมกับวัย ความรู้ความต้องการ ความเข้าใจของเยาวชน และสามารถพัฒนาเยาวชนด้านภาษาและความสามารถในการอ่าน

1.2 เยาวชนกับวรรณกรรมเยาวชน

เยาวชน คือ ผู้ที่มีอายุระหว่าง 10 -20ปี ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่มีการเปลี่ยนแปลงเข้าสู่วัยรุ่น และเป็นวัยที่กำลังเจริญเติบโตทั้งในด้านสติปัญญา อารมณ์ จิตใจ ร่างกาย เป็นวัยที่อยู่ในช่วงของการเล่าเรียนและศึกษาค้นคว้าความรู้ วางรากฐานของคุณธรรมจริยธรรมต่างๆ (รัตพร ชังธาดา, 2528: 47) การเขียนวรรณกรรมเยาวชนเพื่อให้เป็นที่สนใจของเยาวชน ผู้เขียนควรมีความรู้ทางด้านจิตวิทยาสำหรับเยาวชนด้วย เพื่อสามารถนำเสนอเรื่องราวให้เหมาะสมตรงกับความต้องการของเยาวชน ซึ่งมีความต้องการและความสนใจที่แตกต่างกันในช่วงอายุต่างๆ และระหว่างเยาวชนหญิงและชาย (วชิรินทร์ บรรณเกียรติ, 2529: 62) ทั้งนี้หนังสือจะเป็นที่สนใจของเยาวชนก็ต่อเมื่อสามารถจะสนองความต้องการส่วนบุคคล และความต้องการทางสังคม ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อของชีวิต ซึ่งความต้องการของเยาวชนโดยทั่วไปมีหลายประการ ดังนี้ (Carlesen, 1971 อ้างถึงใน ทศนา สลัดยะนันท์, 2537:3 ; Hanna and McAllister 1960, อ้างถึงใน ชญา เปรมโยธิน, 2528: 30-31)

1. ความต้องการความมั่นใจว่าตนเป็นผู้ปกติทั้งกาย ใจ อารมณ์ และสังคม
2. ความต้องการทางโอกาสที่จะพัฒนาความเป็นอิสระทางอารมณ์จากผู้ใหญ่
3. ความต้องการความช่วยเหลือในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ในครอบครัว
4. ความต้องการความช่วยเหลือแนะนำในเรื่องบทบาทของผู้ใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการหาเลี้ยงชีพ
5. ความต้องการมีความสัมพันธ์อันน่าพึงพอใจกับเพื่อนวัยเดียวกันทั้งสองเพศ
6. ความต้องการที่จะเข้าใจเรียนรู้วิธีการที่จะควบคุมธรรมชาติ
7. ความต้องการที่จะได้รับความสำเร็จ จากประสบการณ์โดยตรง

8. ความต้องการความช่วยเหลือในการปรับตัวเข้ากับสังคม และรับผิดชอบต่อสังคมตามสมควรแก่ฐานะ
9. ความต้องการความช่วยเหลือในการแสวงหาปรัชญาชีวิตที่แน่นอน
10. ความต้องการความช่วยเหลือในการพัฒนาความซาบซึ้ง ในคุณค่าของศิลปะอันงดงาม
11. ความต้องการโอกาสพักผ่อนและสนุกบันเทิง

นอกจากเยาวชนทั่วไปจะมีความต้องการและความสนใจดังที่กล่าวมาแล้ว เยาวชนในแต่ละวัฒนธรรม ยังมีความสนใจและความต้องการแตกต่างกันไปตามวัฒนธรรมของตน ความต้องการเหล่านี้ของเยาวชนทำให้เกิดความสนใจในการอ่านขึ้น แต่ลักษณะของการอ่านที่สนใจก็จะแตกต่างกันไปตาม เพศ วัย และประสบการณ์ในการอ่าน (Carlsen, 1971 อ้างถึงใน จันทนีย์ พานิชผล, 2526:12) อย่างไรก็ตามเยาวชนที่อยู่ในช่วงอายุที่ใกล้เคียงกัน มักจะมีความสนใจในการอ่านที่คล้ายกัน ความสนใจในการอ่านของเยาวชนจำแนกตามลำดับอายุได้ ดังนี้ (บันลือ พฤกษ์วัน, 2524: 24-25)

วัย 11 ปี	สนใจเรื่องลึกลับ ผจญภัย เด็กชายจะสนใจวิทยาศาสตร์ เรื่องของสัตว์ เรื่องราวเกี่ยวกับธรรมชาติและ การทดลองต่างๆ เด็กหญิงจะสนใจงานบ้าน การจัดบ้าน เสื้อผ้า
วัย 12 ปี	เด็กชายจะสนใจเรื่องราวเกี่ยวกับชีวประวัติ ประวัติศาสตร์ และเรื่องที่เต็มไปด้วยความตื่นเต้น ส่วนเด็กหญิงจะสนใจนิยายแบบผู้ใหญ่อ่าน
วัย 13 ปี	ทั้งหญิงและชายเริ่มสนใจอ่านหนังสือที่เป็นผู้ใหญ่ นิยายอิงประวัติศาสตร์ การโลดโผนผจญภัย
วัย 14 ปี	สนใจเรื่องสารคดีท่องเที่ยวในต่างแดน การดำเนินชีวิตที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่าง และเริ่มสนใจหนังสือแนวไดโนเสาร์หนึ่งโดยเฉพาะ เด็กชายจะสนใจเรื่องเครื่องยนต์กลไก เด็กหญิงจะสนใจนิยายรักสะเทือนอารมณ์ การประติษฐ์ต่างๆ และนิตยสารสำหรับสตรี
วัย 15 ปี	สนใจที่จะอ่านหนังสือเรียงร้อยที่ยาวขึ้น หนังสือเกี่ยวกับกีฬา การแข่งขัน ตำนาน อิทธิปาฏิหาริย์ของเทพเจ้า เด็กชายจะสนใจนิยายโลดโผน นิยาย

- ลึกลับ เด็กหญิงจะสนใจนิยายรัก ปัญหาเกี่ยวกับสังคม สนใจการประพันธ์หรือร้อยกรอง
- วัย 16 ปี เริ่มสนใจข่าวคราว เหตุการณ์ และคอลัมน์เฉพาะเรื่อง ชาย จะสนใจวิชาการเฉพาะในสาขาวิชาชีพที่ตนสนใจ เช่น งานช่าง สารคดีท่องเที่ยว หญิงจะมีความสนใจนิยายแบบผู้ใหญ่มากกว่าชาย และเริ่มสนใจเรื่องที่มีรสนิยมเฉพาะทางมากยิ่งขึ้น
- วัย 17-20 ปี การอ่านหนังสือของเยาวชนในขณะนี้ บางส่วนอาจลดลง หรืออาจเพิ่มขึ้นอย่างจริงจัง ขึ้นอยู่กับความถนัดความสนใจ การค้นคว้าหนังสือเกี่ยวกับอาชีพที่ตนถนัด และงานอดิเรกจะได้รับความสนใจมากขึ้น เช่น เรื่องเครื่องยนต์สำหรับชาย และเรื่องงานบ้าน ปัญหาการดำเนินชีวิตแบบผู้ใหญ่สำหรับหญิง

เยาวชนที่มีโอกาสได้อ่านหนังสือและวรรณกรรมที่ดีย่อมได้เรียนรู้ถึงแบบอย่างและบรรทัดฐานต่างๆ ของสังคม ซึ่งหนังสือนั้นๆ สะท้อนให้เห็น เช่น การกระทำ ข้อควรประพฤติ ข้อห้าม กฎเกณฑ์ ศีลธรรม จรรยา มารยาท รวมไปถึงแบบแผนการปกครอง ที่คนในสังคมนั้นๆ กำหนดขึ้น เยาวชนจะค่อยๆ เรียนรู้ เลียนแบบและสะสมประสบการณ์ที่ได้จากการอ่าน จนกระทั่งยึดเป็นแนวปฏิบัติเมื่อเขาเจริญวัยขึ้น (นิตยา ชูโตและกลุ่มจิตต์ พลายนเวช, 2527: 2) ดังนั้นการพิจารณาลักษณะที่ดีของหนังสือจึงเป็นส่วนสำคัญในการเลือกหาหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเยาวชน โดยเฉพาะหนังสือที่สามารถประสานรอยต่อระหว่างวัยรุ่นกับวัยเริ่มเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ได้อย่างสนิทแนบเนียน และต้องเขียนด้วยศิลปะอันประณีต มีความมุ่งหมาย มีสาระและด้วยความสุจริตใจ (รัญจวน อินทรกำแหง, 2531: 108)

1.3 ลักษณะวรรณกรรมเยาวชนที่ดี

การพิจารณาวรรณกรรมเยาวชนที่ดีนั้น นอกจากคำนึงถึงความเหมาะสมกับเยาวชนกลุ่มเป้าหมายแล้วต้องพิจารณาลักษณะต่างๆ ได้แก่ ผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร จาก การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1.3.1 ผู้จัดทำ

ผู้จัดทำวรรณกรรมเยาวชนที่ดีซึ่งจะสามารถสร้างสรรค์ผลงานที่ดี มีคุณค่า สนองความต้องการของผู้อ่านได้ดี ควรเป็นผู้ที่มีความสนใจ และมีความรอบรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชน นอกจากนี้ยังต้องมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ และเข้าใจความสนใจและความต้องการของเยาวชนเป็นอย่างดี ผู้จัดทำวรรณกรรมเยาวชนประกอบด้วยบุคคลหลายกลุ่ม ที่สำคัญได้แก่ ผู้แต่งผู้จัดทำภาพประกอบ และสำนักพิมพ์ แต่ละกลุ่มควรมีบทบาทและมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้

ผู้แต่ง

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชน หมายถึง ผู้เรียบเรียงเนื้อเรื่องจากจินตนาการ ความรู้ ความคิดด้วยสำนวนภาษาของตนเอง มีความเข้าใจในธรรมชาติและ ความสนใจของเยาวชน นอกจากนี้ยังควรมีความรู้ในเรื่องที่จะเขียน มีจินตนาการ ความสามารถในการใช้ภาษาดีและเหมาะสมกับกลุ่มผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย ซึ่งก็คือเยาวชน (จินตนา ไบกาซูยี, 2534: 21)

ผู้จัดทำภาพประกอบ

ผู้จัดทำภาพประกอบ หมายถึง ผู้วาดภาพประกอบ ผู้ถ่ายภาพ รวมทั้งผู้ออกแบบปก โดยเทคนิคต่างๆ เพื่อให้ได้ภาพที่เหมาะสมกับเรื่อง มีความประณีต และมีความสามารถในการวาดหรือจัดทำภาพประกอบที่เหมาะสมกับหนังสือ สามารถเข้าใจได้ง่าย ดึงดูดความสนใจ ผู้จัดทำภาพประกอบที่ดีต้องสามารถเข้าถึงเนื้อหาของเรื่องอย่างกระจ่างแจ้ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาของเยาวชน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2527: 161; เพ็ญประภา กฤตยาณวัช, 2529: 50)

สำนักพิมพ์

สำนักพิมพ์มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดเนื้อหา สรรหาและคัดเลือกเพื่อให้เกิดผลผลิตเป็นหนังสือ ซึ่งอยู่ภายใต้ข้อกำหนดของพระราชบัญญัติลิขสิทธิ์ฉบับต่างๆ รวมถึง การระบุข้อมูลของหนังสือแต่ละเล่มที่จะอำนวยความสะดวกในการสืบค้นหรือใช้ประโยชน์ต่างๆ ที่เป็นระบบสากล และจัดว่าเป็นองค์ที่สำคัญอย่างยิ่งในการผลิตหนังสือที่มีคุณภาพ (กรมวิชาการ, 2542: 37-38)

1.3.2 เนื้อเรื่อง

ในการเขียนเรื่องสำหรับเยาวชนนั้นจะต้องคำนึงถึงวัยของเยาวชน และเขียนให้เหมาะสมกับความรู้และประสบการณ์ โดยในส่วนของเนื้อเรื่องนั้นเป็นเรื่องราวที่ผู้แต่งสมมติขึ้น อันได้แก่ ตัวละคร สถานที่ เวลา และเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น เนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนต้องอ่านเข้าใจง่าย ให้ความสนุกสนานเพลิดเพลิน ให้ข้อคิดหรือคติสอนใจ ส่งเสริมจินตนาการ และปลูกฝังด้านคุณธรรม ช่วยพัฒนาทัศนคติและค่านิยม ส่งเสริมความเข้าใจของตนเอง ช่วยสร้างความสำนึกและตื่นตัว กระตุ้นจินตนาการเพื่อสร้างความคิดริเริ่มและความอยากรู้อยากเห็น (จิวิวรรณ คูหาภินันท์, 2527: 33 ; สมพร จารุณฎ, 2538 : 6-7) นอกจากนี้เนื้อเรื่องของวรรณกรรมสำหรับเยาวชน จะไม่ตัดขาดจากกันโดยสิ้นเชิง จึงไม่สามารถแบ่งแยกได้โดยง่าย การระบุประเภทเนื้อหามักจะทำแบบหลวมๆ แม้ว่าการแบ่งประเภทจะมีประโยชน์ แต่อาจเป็นเพียงเกณฑ์ที่สร้างขึ้นมาเพื่อใช้ในการศึกษาวิจัยและการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องเท่านั้น (Lukens 1995 : 12)

เนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนที่เยาวชนต่างประเทศชอบมีดังนี้ (Lukens, 1995 : 30-33 ; Tomlinson and Lynch-Brown, 1996 : 170-171)

เรื่องครอบครัว เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตประจำวันของเยาวชนกับสมาชิกในครอบครัว ความอบอุ่น ความรัก และความสัมพันธ์ของบุคคลในครอบครัว ความเป็นอยู่ของบุคคลในครอบครัว

เรื่องความรัก เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักความผูกพันของตัวละคร ไม่ว่าจะเป็นความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก ความรักระหว่างเพื่อน ความรักระหว่างชาย-หญิง หรือความรักระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น

เรื่องธรรมชาติ เป็นเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและธรรมชาติของพืชและสัตว์ จะมีความแตกต่างจากสารคดีตรงที่มีการเพิ่มมิติด้านความต่อเนื่อง และข้อขัดแย้ง หรือการผจญภัยที่สามารถเป็นไปได้เข้าไปด้วย โดยมักจะเป็นสัตว์เลี้ยงหรือสัตว์อื่นที่คุ้นเคย

เรื่องปัญหาเยาวชน เรื่องประเภทนี้ตัวละครหลักจะอยู่ในสถานการณ์ที่ต้องเผชิญกับปัญหาที่สังคมหยิบยื่นให้ หรือตกอยู่ในสถานการณ์ซึ่งต้องเป็นผู้แก้ไขปัญหานั้น โดยจะต้องเสนอข้อขัดแย้งที่มีความซับซ้อน เกี่ยวเนื่องและเชื่อมโยงกันอย่างสมเหตุและสมผล

เรื่องวิถีชีวิต เนื้อเรื่องเกี่ยวกับชีวิตและพฤติกรรมของตัวละครที่อยู่ในท้องถิ่นหรือพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งเป็นหลัก โดยมีฉากและช่วงเวลาของเรื่องที่มีความสำคัญต่อประเด็นหลัก และให้ความสำคัญกับวิถีการดำรงชีวิตของคนในท้องถิ่น

เรื่องลึกลับ เป็นเรื่องที่ตัวละครเอกเข้าไปเกี่ยวข้องกับสิ่งลึกลับที่ต้องการสืบหาข้อเท็จจริง หรือเป็นเรื่องเหนือจริง อาจมีเรื่องเล่าซ่อนอยู่หรือมีเหตุบังเอิญที่สำคัญเกิดขึ้น เช่น การสืบหาสมบัติ หรือพินัยกรรมที่หายไป

เรื่องผจญภัย เป็นเรื่องของการผจญภัยซึ่งมีการค้นหาเป็นประเด็นหลัก เป้าหมายคือสิ่งล้ำค่าทางนามธรรมและรูปธรรมเช่น เวทย์มนตร์ สมบัติที่ถูกซ่อน หรือ ความยุติธรรมหรือความรัก เรื่องประเภทนี้จะอธิบายลักษณะของสังคมในเรื่อง ประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ การเมืองวัฒนธรรม ฯลฯ มักมีการต่อสู้ระหว่างความดีและความชั่ว การผจญภัยของตัวละครหลักนั้นคือสัญลักษณ์ของการเดินทางค้นหาตัวตน และการเติบโตสู่ความเป็นผู้ใหญ่ขึ้นเอง

เรื่องวิทยาศาสตร์ นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้บนรากฐานของหลักการที่แท้จริงทางวิทยาศาสตร์ เนื้อเรื่องที่นิยมมักเป็นสมมติฐานเกี่ยวกับอนาคตของมนุษยชาติ ผู้มาเยือนจากอวกาศ วิศวกรรมศาสตร์ การบังคับจิต ฯลฯ ทุกองค์ประกอบจะต้องใช้หลักวิทยาศาสตร์อธิบายได้อย่างสมเหตุสมผล

เรื่องอาชีพ เป็นเรื่องที่เน้นเกี่ยวกับลักษณะอาชีพต่างๆซึ่งนำมาเรียบเรียงเป็นเรื่องราวหรือเรื่องราวของการทำงานเพื่อเลี้ยงชีวิตของตัวละคร สะท้อนความสำเร็จของตัวละครเอกในอาชีพนั้นๆ เช่น แพทย์ นักกีฬา ซึ่งอาจมีอิทธิพลโน้มน้าวใจเยาวชนให้ชอบหรืออยากดำเนินอาชีพนั้นๆ

ส่วนเนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนที่เยาวชนไทยชอบมีดังนี้ (ปราณี เชียงทอง, 2526 :124-125 ; ัญญวน อินทรกำแหง, 2531 : 105-109)

เรื่องการผจญภัย เป็นเรื่องเกี่ยวกับการผจญภัย ให้ความตื่นเต้น ส่งเสริมจินตนาการ ได้รับความคิดปฏิภาณไหวพริบและวิธีการตัดสินใจ เช่น การผจญภัยในทะเล การสำรวจท้องถื่นต่างๆ หรือดินแดนมหัศจรรย์ เป็นต้น

เรื่องกีฬา เรื่องเกี่ยวกับชีวิตประวัติ วิธีการเล่นกีฬา หรือเรื่องอ่านเพลินเพลินที่มีตัวเอกของเรื่องเป็นนักกีฬา

เรื่องอาชีพ เรื่องเกี่ยวกับการต่อสู้ดิ้นรนของตัวละครจนประสบความสำเร็จในอาชีพใดอาชีพหนึ่ง หรือการดำเนินเรื่องให้เห็นถึงลักษณะของการประกอบอาชีพในแต่ละอาชีพ

เรื่องความรัก เรื่องประเภทเพื่อนผืน หรือสมจริง ที่ช่วยขยายประสบการณ์ของเยาวชนให้กว้างขวาง พัฒนาจิตใจและจรรโลงชีวิตให้งดงาม เช่น เรื่องความรักระหว่างเพื่อนและครอบครัว

เรื่องลึกลับและเรื่องสืบสวน เรื่องเกี่ยวกับการแก้ไขปริศنالึกลับที่ตัวเอกเป็นผู้แก้ปัญหา ทำให้เนื้อเรื่องน่าสนใจและน่าติดตาม ก่อให้เกิดความเร้าใจตื่นเต้น เรื่องประเภทนี้เยาวชนชายจะมีความสนใจกันมากกว่าเยาวชนหญิง

เรื่องชีวิตสัตว์ เรื่องที่ตัวเอกเป็นสัตว์ การดำรงชีวิตของสัตว์ หรือการที่กำหนดตัวละครที่เป็นสัตว์ให้มีลักษณะที่เหมือนมนุษย์

เรื่องวิทยาศาสตร์และเครื่องยนต์กลไก เรื่องเกี่ยวกับนอกโลก หรืออวกาศ โลกในอนาคตหรือเรื่องจินตนาการที่อิงหลักวิทยาศาสตร์ สามารถนำไปสู่ความจริงที่สามารถพิสูจน์หรือทดลองได้ รวมถึงการพิสูจน์และการประดิษฐ์คิดค้นต่างๆ

1.3.3 แนวคิด

แนวคิด หมายถึง แก่นเรื่องหรือสาระสำคัญของงานเขียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ที่ต้องการสะท้อนให้ผู้อ่านเห็นและเข้าใจ หรือ ข้อคิดที่สรุปได้จากการอ่าน หลังจากที่ได้อ่านเรื่องราวเหตุการณ์ต่างๆ การตัดสินใจและการกระทำของตัวละครต่างๆตั้งแต่ต้นจนจบ แนวคิดที่ดีจะต้องมีคุณค่าและเป็นสากล คือ เป็นประเด็นที่มีความหมายซึ่งคนส่วนใหญ่เห็นพ้องด้วย และเป็นความจริงที่เป็นที่ยอมรับของคนในสังคมทั่วไปเป็นธรรมชาติ และปรากฏชัดเจน ไม่เกินความเป็นจริง ให้สาระประโยชน์หรือแฝงคุณธรรม เช่น การยอมรับตนเอง ความเพียรพยายาม เป็นต้น (Arbuthnot, 1964 : 17; Huck and other, 1997 : 20-21) แนวคิดที่ดีควรจะกลมกลืนกับเนื้อเรื่องอย่างแนบเนียน และมีลักษณะสร้างสรรค์ ให้สาระความรู้และให้คุณธรรมบางประการ เช่น ความเมตตา กรุณา ความกตัญญู สามารถส่งเสริมและสร้างพัฒนาการของเยาวชนทั้งในด้านสังคมและจิตใจ ซึ่งจะเปรียบเสมือนบทเรียนหรือแหล่งความรู้ให้เยาวชนได้ศึกษาและทำความเข้าใจ เกิดความรู้ และสติปัญญา สร้างเจตคติ ค่านิยมและแนวทางปฏิบัติตนในสังคมได้อย่างเหมาะสม (น้าค้าง ระวีทอง, 2540: 16 ; ลมุล รัตตากร, 2529: 79; สมพร จารุณัญ, 2538: 59-61)

1.3.4 ตัวละคร

ตัวละคร คือ ผู้มีบทบาทและแสดงพฤติกรรมตามลักษณะนิสัยไปตามเหตุการณ์ในเรื่อง ตัวละครอาจเป็นมนุษย์ สัตว์ สิ่งไม่มีชีวิต หรือ อนุมานุษย์(เช่น ยักษ์ เทวดา คนแคระ) ตัวละครจะเป็นศูนย์กลางของเรื่อง โดยทั่วไปแล้วในวรรณกรรมเยาวชนจะประกอบด้วย ตัวละครเอก และ ตัวประกอบ (วิริยะ สิริสิงห, 2537: 65 ; สมพร จารุณัญ, 2538: 52)

ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนมีหลายลักษณะ แนวทางการสร้างตัวละครให้น่าสนใจ มีดังนี้ (ลมุล รัตตากร, 2529: 83-83)

1. ตัวละครต้องมีชื่อ การให้ชื่อตัวละครจะทำให้ตัวละครมีชีวิตชีวา
2. ตัวละครเอกต้องรู้เรื่องราวคร่าวๆเดียวกับผู้อ่าน
3. ตัวละครต้องสมจริงตามสถานภาพและบทบาท กล่าวคือ ควรพูด คิดและ แสดง อากัปกิริยาให้สมวัย อารมณ์และบุคลิกลักษณะของตน
4. ตัวละครต้องพัฒนาไปตามธรรมชาติตามเหตุการณ์ในเรื่อง
5. ตัวละครควรมีลักษณะน่าประทับใจ อาจแสดงโดยคำพูด อากัปกิริยา ความรู้สึก นึกคิด และมีบทบาทที่น่าสนใจ
6. ตัวละคร ต้องมีจำนวนพอเหมาะกับความจำเป็นของเนื้อเรื่อง
7. การบรรยายตัวละคร ควรใช้หลายวิธีเพื่อมิให้ซ้ำซาก น่าเบื่อหน่าย อาจใช้วิธี บรรยายอย่างตรงไปตรงมา ผสมผสานอยู่ในบทสนทนาให้ตัวละครอื่นๆคิดในใจ เกี่ยวกับตัวละครที่ผู้เขียนกำลังต้องการบรรยายลักษณะ ตัวละครอาจนึกถึง ลักษณะของตนเองหรือผู้อ่านทราบได้จากพฤติกรรมในท้องเรื่องของตัวละครนั้น

ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนซึ่งมีหลากหลาย อาจจำแนกตามลักษณะและ พฤติกรรมของตัวละครเป็น 4 ประเภท ดังนี้ (วิภา กองกานนท์, 2533: 80-93)

1. ตัวละครสมจริง คือ ตัวละครที่มีลักษณะที่เป็นไปได้ตามธรรมชาติ ถ้าตัวละคร เป็นมนุษย์ก็ควรแสดงธรรมชาติของความเป็นมนุษย์อย่างชัดเจน ถ้าตัวละครเป็นสัตว์ ก็ควรมี ลักษณะตามธรรมชาติของสัตว์เช่นกัน
2. ตัวละครอุดมคติ คือ สร้างตัวละครลักษณะที่คาดหวัง โดยใช้อุดมการณ์ ความ ศรัทธา และระบบค่านิยมส่วนตัวในเรื่องของความดีงาม ความถูกต้อง และความยุติธรรมเป็น เกณฑ์ ฉะนั้นตัวละครแบบอุดมคติจึงมักดีงามเกินกว่าธรรมดาสามัญทั่วไป จนอาจขาดความ สมจริงไปบ้าง
3. ตัวละครแบบเหนือจริง คือ การสร้างตัวละครให้มีพฤติกรรมเกินกว่าธรรมชาติ วิสัย เช่น การสร้างตัวละครให้มีความเก่งกล้าเกินมนุษย์ ซึ่งลักษณะดังกล่าวนี้มีปรากฏให้เห็น อย่างชัดเจน จากตัวละครในบันเทิงคดีประเภทร้อยกรองในสมัยก่อน
4. ตัวละครแบบฉบับ คือ การสร้างตัวละครให้มีลักษณะคงที่ไม่ว่าในเวลาและ สถานที่อย่างไรก็จะมีลักษณะนิสัยและพฤติกรรมอย่างเดิมไม่เปลี่ยนแปลง

1.3.5 ฉาก

ฉาก คือ สถานที่ บรรยายภาพหรือสิ่งแวดล้อมทั้งหลายที่ตัวละครแสดงหรือปรากฏอยู่ในสถานการณ์นั้น อาจเกิดขึ้นในอดีต ปัจจุบัน หรืออนาคต ในสถานที่ที่มีอยู่จริงหรือในจินตนาการก็ได้ ฉากมีความสำคัญต่อเรื่องในแง่ที่จะทำให้ผู้อ่านมองเห็นตัวละครได้ชัดและดียิ่งขึ้น เกิดอารมณ์หรือมโนภาพต่อสิ่งที่ปรากฏ ฉากที่ดีต้องมีความชัดเจนน่าเชื่อถือ มีการเปลี่ยนแปลงไปพร้อมกับการดำเนินเรื่อง ในการสร้างฉากต้องเลือกฉากหรือบรรยายภาพให้เข้ากับท้องเรื่อง ชัดเจน น่าเชื่อถือ สามารถสร้างเสริมความรู้และประสบการณ์ให้กับเยาวชนได้ (ปราณี เที่ยงทอง, 2526: 137-138; รัถพร ชิงธาตา, 2531: 40)

1.3.6 การนำเสนอเรื่อง

การนำเสนอเรื่อง หมายถึง วิธีที่ผู้แต่งประพันธ์หนังสือเพื่อเสนอเนื้อหาหลัก ที่มีลักษณะเฉพาะซึ่งแตกต่างกันไปตามเนื้อเรื่อง และความมุ่งหมายของผู้แต่ง ซึ่งลักษณะเฉพาะนี้คือ แนวเรื่อง แนวเรื่องที่สำคัญของวรรณกรรมเยาวชนนั้นมี 2 แบบได้แก่ แนวเรื่องแบบสมจริง และแนวเรื่องแบบจินตนาการ ในส่วนของแนวเรื่องแบบสมจริงนั้นหมายถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นนั้นมีความเป็นไปได้ แม้ว่าอาจไม่จำเป็นต้องเกิดขึ้นจริงๆ เสมอไป อาจเป็นการเสนอภาพตัวละครในด้านต่างๆ เช่น การดำเนินชีวิต ความรัก ส่วนแนวเรื่องแบบจินตนาการนั้น เป็นเรื่องที่แต่งขึ้นใหม่เกี่ยวกับคนหรือสิ่งที่ไม่ใช่ตัวตนจริงๆ เป็นเรื่องที่ผู้แต่งคิดหรือจินตนาการขึ้นเช่น ดินไม้พูดได้ สัตว์พูดได้ ซึ่งแนวเรื่องแบบจินตนาการนี้มักจะใช้ในการแฝงข้อคิดในการปลูกฝังคุณธรรมแก่เยาวชน (กล่อมจิตต์ พลายเวช, 2532 : 128 ; บัณฑิต พฤษะวัน, 2524 : 69 ; Tomlison and Lynch-Brown, 1996: 100-171)

1.3.7 การดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง หมายถึง วิธีการที่ผู้แต่งใช้ถ่ายทอดเรื่องราว และเหตุการณ์ความเป็นไปตามท้องเรื่อง ลักษณะการดำเนินเรื่องสามารถพิจารณาได้จาก โครงเรื่องและวิธีดำเนินเรื่องดังต่อไปนี้

โครงเรื่อง หมายถึง เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นการแสดงบทบาทต่อเรื่องเกี่ยวพันกันตั้งแต่ต้นจนจบ โครงเรื่องที่ดีจะต้องมี จุดเริ่มต้น จุดกลางและจุดจบ และจะต้อง

ประกอบไปด้วยปัญหา ข้อขัดแย้งหรือมีข้อคิดที่น่าสนใจ มีกลวิธีในการลำดับเรื่องให้เข้าใจ กระจ่างแจ้ง มีวิธีเปิดเรื่องและวิธีปิดเรื่องที่น่าประทับใจ สามารถสร้างความสนใจใคร่รู้ในเรื่องต่อไป (ลมูล รัตตากร, 2534: 84)

โครงเรื่องที่สมควรมีลักษณะดังนี้

1. มีความเป็นเอกภาพ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีใจความและความมุ่งหมายสำคัญเพียงอย่างเดียว ถ้าจะกล่าวถึงเรื่องอื่นจะต้องมีความเกี่ยวข้องหรือช่วยทำให้เรื่องเด่นชัดขึ้น
2. มีสัมพันธภาพ โครงเรื่องควรแปลกใหม่ สมเหตุสมผล น่าเชื่อถือ ไม่ซ้ำซ้อนจนเกินไป มีเนื้อความเชื่อมโยงเป็นลำดับที่ดี และมีความต่อเนื่องกัน
3. มีสารัตถภาพ คือ มีการเน้นใจความสำคัญในแนวคิดหลักของเรื่องอย่างกลมกลืนกับเนื้อเรื่อง

วิธีดำเนินเรื่อง หมายถึง วิธีการที่ผู้แต่ง ใช้ในการถ่ายทอดเรื่องราว ซึ่งมี 3 แบบคือ (จินตนา ไบกาชุย, 2534: 191-194; รัตพร ชังธาดา, 2531: 119-120)

1. แบบเรื่องเล่า คือ การนำเสนอเรื่องโดยมีการใช้สรรพนามระหว่างผู้อ่านกับผู้ประพันธ์ซึ่งทำหน้าที่เล่าเรื่อง โดยผู้เล่าอาจเป็นตัวละครในเรื่อง เป็นผู้แต่งโดยตรงหรือเป็นบุคคลที่ไม่ได้ปรากฏอยู่ในเรื่องก็ได้
2. แบบบรรยาย คือ การนำเสนอเหตุการณ์หรือพฤติกรรมต่างๆ ของตัวละครโดยที่ผู้แต่งเป็นผู้บรรยายสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นทั้งหมด
3. แบบจดหมายหรือบันทึก คือ การนำเสนอเรื่องราวโดยใช้วิธีเขียนเป็นจดหมายหรือบันทึกเหตุการณ์ โดยอาจเป็นจดหมายที่เขียนฝ่ายเดียวหรือจดหมายโต้ตอบก็ได้ ส่วนบันทึกมักเขียนในทำนองเล่าเรื่องจากเหตุการณ์ที่ได้พบเห็น

1.3.8 ลักษณะการเรียบเรียง

ลักษณะการเรียบเรียง คือ สลีลาการเขียนหรือโวหาร เป็นการเลือกและเรียบเรียงถ้อยคำให้ได้ความหมายและอารมณ์ตามที่ผู้เขียนต้องการ นำเสนอต่อผู้อ่านให้เกิดความเข้าใจตรงกันระหว่างผู้เขียนและผู้อ่าน สิ่งที่ควรคำนึงคือ วรรณกรรมเยาวชนที่ดีควรเรียบเรียงโดยใช้คำง่าย ถูกต้องตรงความหมายและถูกหลักภาษา แนวทางการใช้ภาษาที่ดีในวรรณกรรมเยาวชนมีดังนี้ (แน้นมาส ขวลิต, 2542: 24; วิริยะ สิริสิงห, 2537: 93-99)

1. ใช้คำสามัญไม่ยากเกินระดับผู้อ่าน
2. ใช้ภาษาที่ถูกต้องเหมาะสมกับวัย กาลเทศะ บุคคล ใช้คำหรือวลีที่ง่ายเป็นธรรมชาติ ตรงตามความหมาย ตัวสะกด ตัวการันต์ ถูกต้องตามหลักพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน
3. ใช้คำสั้นๆ ง่ายๆ กระชับรัด และสื่อความหมายได้ดี สละสลวย ไม่ใช่คำฟุ่มเฟือย หรือ คำซ้ำๆ โดยไม่จำเป็น
4. ไม่ใช้ภาษาหรือคำที่มีลักษณะเฉพาะโดยไม่จำเป็นหรือมากเกินไปจนควร เช่น ภาษาตลาด ภาษาที่สร้างขึ้นเอง ภาษาเฉพาะทางวิชาการ ภาษาต่างประเทศ และภาษาถิ่น เป็นต้น การใช้สำนวนภาษาเหล่านี้จะต้องมีความเหมาะสมตามเนื้อเรื่องและควรมีคำอธิบายความหมายด้วย
5. การใช้สำนวน โวหาร สุภาษิต คำพังเพย อุปมาอุปไมย ควรใช้ให้เหมาะสมกับวัยของผู้อ่านที่เป็นเป้าหมาย และใช้ให้ตรงกับความต้องการเหมาะสมตามกาลเทศะ บุคคลและเหตุการณ์ในเรื่อง ใช้สำนวนไทยร่วมสมัย หลีกเลี่ยงการใช้สำนวนโบราณและสำนวนภาษาต่างประเทศ โดยไม่จำเป็น

2. การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชน

การก่อตั้งรางวัลวรรณกรรมเยาวชนมีวัตถุประสงค์เพื่อยกย่องผลงานดีเด่นที่มีผู้ผลิตขึ้นมาทางด้านวรรณกรรมเยาวชน สำหรับประเทศที่มีการผลิตวรรณกรรมเยาวชนเผยแพร่เป็นจำนวนมาก การมอบรางวัลวรรณกรรมเยาวชนเป็นการยกย่องให้เกียรติผู้ที่ผลิตวรรณกรรมที่ดีสำหรับเด็ก และเป็น การประกาศคุณภาพของวรรณกรรมเยาวชนที่ดีที่ได้รับรางวัลต่างๆ เหล่านั้นให้เป็นที่รู้จักแพร่หลาย ส่วนในประเทศที่มีการผลิตวรรณกรรมเยาวชนไม่มากนักเช่น ในประเทศไทย รางวัลวรรณกรรมเยาวชน นอกจากเป็นการส่งเสริมหนังสือดีแล้วยังมีผลในการส่งเสริมการอ่านอีกด้วย (สุพรรณิ วราพร, 2543: 62-81)

การจัดประกวดวรรณกรรมเยาวชนเป็นอีกแนวทางหนึ่งในการเลือกหนังสือที่ดีที่เหมาะสม สำหรับเยาวชน และเป็นประโยชน์ผู้สอน หรือบรรณารักษ์ในการจัดหาหนังสือที่ดีให้แก่โรงเรียน หรือห้องสมุด นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการพิจารณาคุณสมบัติของวรรณกรรมเยาวชนที่ดี รางวัลวรรณกรรมเยาวชนจึงมีส่วนช่วยกระตุ้นให้ผู้แต่ง ผู้จัดทำภาพประกอบ และผู้ผลิต ผลิต วรรณกรรมประเภทต่างๆ ออกมาสู่ตลาดวรรณกรรม ทำให้วรรณกรรมเยาวชนเหล่านั้นมีความ

หลากหลาย มีคุณค่าและน่าสนใจมากยิ่งขึ้น (เพ็ญประภา กฤตยานวัช, 2529: 55; วัชรินทร์ บรรณเกียรติ, 2529: 70)

2.1 การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนต่างประเทศ

วรรณกรรมเยาวชนสามารถสะท้อนให้เห็นถึงความเป็นไปของสังคม โดยเป็นการสะท้อนประสบการณ์ของผู้เขียนและเหตุการณ์ส่วนหนึ่งของสังคม การคัดเลือกวรรณกรรมเยาวชนที่ดีจึงมีความสำคัญและมีผลต่อการอ่านของเยาวชนด้วย ประเทศต่างๆทั่วโลกต่างก็เห็นถึงความสำคัญและสนับสนุนการจัดทำหนังสือสำหรับเยาวชนอย่างมาก ในปัจจุบันมีการจัดการประกวดและมอบรางวัลหนังสือสำหรับเยาวชนในประเทศต่างๆจำนวนมาก โดยเฉพาะประเทศตะวันตกที่มีการให้รางวัลวรรณกรรมเยาวชนมาเป็นเวลานาน ซึ่งผู้วิจัยจะกล่าวถึงการจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชน ที่สำคัญระดับนานาชาติและรางวัลระดับชาติของบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ และ แคนาดา ดังต่อไปนี้

รางวัลระดับนานาชาติ

รางวัลหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนที่เป็นรางวัลนานาชาติ ที่เก่าแก่และมีชื่อเสียงมากที่สุด คือ Hans Christian Andersen Medal ดังนี้

Hans Christian Andersen Medal

ในปีค.ศ. 1953 ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการหนังสือสำหรับเยาวชนระหว่างประเทศขึ้น (International Board on Books for Young People หรือ IBBY) เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนความเข้าใจระหว่างชาติต่างๆโดยให้หนังสือสำหรับเด็กเป็นสื่อ และกระตุ้นให้มีการผลิตหนังสือคุณภาพชั้นสูงทั้งในด้านเนื้อหาและภาพประกอบ และในปี ค.ศ. 1956 ได้จัดตั้งรางวัล *Hans Christian Andersen Medal* ซึ่งเป็นชื่อของนักเขียนนักเล่านิทานและนักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน ชาวเดนมาร์กผู้มีชื่อเสียงขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อมอบให้ให้แก่นักเขียนและนักวาดภาพประกอบหนังสือสำหรับเด็กที่ยังมีชีวิตอยู่ โดยมอบให้ทุก 2 ปี และได้เริ่มมอบรางวัลสำหรับผู้วาดภาพประกอบในปีค.ศ. 1966 ซึ่งจะทำการคัดเลือกผลงานจากประเทศสมาชิกทั่วโลก โดยที่

แต่ละชาติจะมีคณะกรรมการเป็นผู้เสนอชื่อผู้แต่งและผู้วาดภาพประกอบพร้อมทั้งผลงานต่อคณะกรรมการของ IBBY ที่เป็นตัวแทนในแต่ละประเทศ (Hans Christian Andersen Medal, 2007 ; รัตพร ชิงธาดา, 2531: 24-29; ปราณี เชียงทอง, 2526: 90-91)

รางวัลระดับชาติ

สหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกามีการจัดประกวดหนังสือวรรณกรรมเยาวชนที่สำคัญ ดังต่อไปนี้ (ALA/Newbery Medal, 2007 ; Children Literature Web Guide, 2550)

1. Newbery Medal

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศแรกที่มีริเริ่มมอบรางวัลวรรณกรรมเยาวชนขึ้น โดยมีการจัดตั้งรางวัลเพื่อเป็นเกียรติแก่ John Newbery ผู้พิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือชาวอังกฤษ ในสมัยคริสต์ศตวรรษที่ 18 ซึ่งมีชีวิตอยู่ระหว่างปี ค.ศ. 1713 ถึง ค.ศ. 1767 ซึ่งรางวัลนี้ตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1922 เป็นรางวัลที่มอบให้กับวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อเรื่องดีเด่น และต้องเป็นหนังสือที่พิมพ์ในประเทศ สหรัฐอเมริกาในรอบปีที่ผ่านมา Newbery ได้ชื่อว่าเป็น "บิดาแห่งวรรณกรรมสำหรับเด็ก" เพราะเป็นผู้ริเริ่มพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนโดยเฉพาะพิมพ์มอบรางวัล Newbery แก่ผู้แต่งเรื่องสำหรับเด็กดีเด่น โดยจัดขึ้นในเดือนมิถุนายนของทุกปีในการประชุมประจำปีของสมาคมห้องสมุดอเมริกัน (The American Library Association)

2. Young Reader's Choice Awards

รางวัลนี้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1940 โดย Pacific Northwest Library Association เพื่อกระตุ้นการอ่านหนังสือ ซึ่งคัดเลือกโดยเด็กและเยาวชนที่อาศัยอยู่ในรัฐต่างทั่วสหรัฐอเมริกา รวมถึงประเทศแคนาดา และผ่านการคัดเลือกจากบรรณารักษ์ ครูและ ผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เด็กได้หนังสืออ่านที่ตรงกับความต้องการของพวกเขาอย่างแท้จริง (YRCA, 2007)

3. Jane Addams Children's Book Award

รางวัลนี้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1953 เพื่อเป็นเกียรติแก่ Jane Addams ผู้ก่อตั้งสโมสรสตรีเพื่อสันติภาพแห่งสหรัฐอเมริกา มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการพิมพ์หนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน

ที่มีคุณค่าทางวรรณคดีและการอบรมสั่งสอน และเพื่อเป็นการยกย่องผู้แต่งและสำนักพิมพ์ที่พิมพ์หนังสือเด็กที่มีคุณค่าดังกล่าว ผู้ที่ได้รับรางวัลจะได้รับสิทธิ์ใช้ตราเหรียญรางวัลพิมพ์ไว้บนใบหุ้มปก รางวัลนี้มอบให้ทุกวันที่ 6 กันยายน ซึ่งตรงกับวันเกิดของ Jane Addams (Jane Addams Peace Association, 2007)

4. The Laura Ingalls Wilder Awards

รางวัลนี้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1954 โดย The American Library Association เพื่อมอบให้เป็นเกียรติประวัติแก่ Laura Ingalls Wilder ผู้แต่งเรื่อง The Little House in the Big Wood (บ้านเล็กในป่าใหญ่) และให้แก่หนังสือที่พิมพ์ในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นที่นิยมอ่านกันมากและรางวัลนี้มอบให้ทุก 5 ปี (ALA/Wilder Medal, 2007)

5. Boston Globe-Horn Book Awards

รางวัลนี้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1967 โดย Horn Book Magazine เพื่อส่งเสริมหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชนที่จัดพิมพ์ขึ้นในสหรัฐอเมริกา แบ่งการประกวดออกเป็น 4 ประเภท ได้แก่ หนังสือภาพสำหรับเด็ก กวีนิพนธ์ บันเทิงคดี และสารคดี (Boston Globe-Horn Book Awards, 2007)

อังกฤษ

ในประเทศอังกฤษมีการจัดประกวดหนังสือและการมอบรางวัลวรรณกรรมเยาวชนที่สำคัญ คือรางวัล The Carnegie Medals (Children Literature Web Guide, 2550) รางวัลนี้มอบให้เป็นประจำทุกปี แก่หนังสือสำหรับเด็กที่ดีเด่นที่พิมพ์ในประเทศอังกฤษและเขียนเป็นภาษาอังกฤษในรอบปีที่ผ่านมา โดยสมาคมห้องสมุดหน่วยงานที่รับผิดชอบการมอบรางวัลครั้งนี้ คือ The Committee of the Youth Libraries Group ซึ่งเป็นผู้ตัดสินครั้งสุดท้าย ในกรณีที่มีหนังสือเรื่องที่ดีเด่นทัดเทียมกันหลายเล่ม จะพิจารณา ดังนี้ นวนิยาย พิจารณา โครงเรื่อง แนวการเขียน ลักษณะนิสัยตัวละคร สารคดี จะพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหาสาระ แนวการเขียน และรูปเล่ม รางวัลนี้มอบให้กับผู้แต่งคนเดียวกันเกินกว่าหนึ่งครั้งได้ (The CLIP Carnegie & Kate Greenaway Children's Award, 2007)

แคนาดา

ประเทศแคนาดามีการจัดประกวดหนังสือและการมอบรางวัลวรรณกรรมเยาวชนที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. Book of the Year for Children Medal

รางวัลนี้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1947 โดย The Canadian Association of Children's Librarians มอบให้กับหนังสือที่ดีเด่นสำหรับเด็กและเยาวชนซึ่งเขียนเป็นภาษาอังกฤษและฝรั่งเศส โดยผู้เขียนชาวแคนาดา และพิมพ์ในประเทศแคนาดา รางวัลเป็นเหรียญทองมีรูปของ Marie Hebert เป็นภรรยาของชาวแคนาดาคนแรกของประเทศแคนาดา กำลังอ่านหนังสือกับบุตรของเธอ การมอบรางวัลมีขึ้นในเดือนมิถุนายน ในการประชุมใหญ่ประจำปีของสมาคมห้องสมุดแคนาดา (The Canadian Library Association) (CLA Book Award, 2007)

2. Young Adult Canadian Book Award

รางวัลนี้จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1980 ด้วยความร่วมมือระหว่างบริษัท Little, Brown & Company, Inc. ทั้งในประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา มอบให้ทุกกรอบ 2 ปีต่อครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ชาวแคนาดาผลิตหนังสือสำหรับเด็กที่ดี การพิจารณาคลอบคลุมทั้งที่ตีพิมพ์แล้ว และที่ยังเป็นต้นฉบับ (CLA Book Awards-Young Adult Canadian Book Award, 2007)

2.2 การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทย

รางวัลวรรณกรรมเยาวชนในประเทศไทยเริ่มขึ้น หลังจากประเทศไทยได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของ องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ซึ่งมีหน้าที่สำคัญในการสนับสนุนการเผยแพร่วัฒนธรรมและ ความเข้าใจอันดีระหว่างชาติ ส่งเสริมการพัฒนาสื่อการอ่านในประเทศต่างๆ โดยกิจกรรมและโครงการต่างๆ เช่นโครงการ *ประกวดหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน* ซึ่งหลายหน่วยงานในประเทศทั้งหน่วยงานรัฐบาลโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาและวัฒนธรรม เช่น กรมวิชาการ สำนักงานเยาวชนแห่งชาติ และหน่วยงานเอกชนในประเทศไทย เช่น ธนาคาร และสมาคมต่าง จึงได้ให้ความสนใจและจัดกิจกรรมส่งเสริม

การผลิตหนังสือ และการส่งเสริมการอ่าน โดยเฉพาะการจัดประกวดต้นฉบับหนังสือและการจัดประกวดหนังสือ รางวัลเหล่านี้บางรางวัลได้จัดสืบต่อเป็นประจำ บางรางวัลจัดเฉพาะเป็นครั้งคราว หรือเคยจัดในอดีตแต่ยุติการดำเนินการไปแล้ว (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2528 : 33 ; ทิพวัลย์ ชันธมะ, 2546: 34-35)

ในส่วนของการประกวดหนังสือดีสำหรับเยาวชนในประเทศไทย มีการจัดประกวดต้นฉบับหนังสือในสาขานวนิยายและสาขาวิทยาศาสตร์ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2506 มีหนังสือได้รับรางวัล 2 เรื่อง คือ โลกกว้าง ของ น.จ.น. (นางโชน ปริญญาธวัช) และ สิ่งมีชีวิตในทะเล ของ สิริินทร์ ช่วงโชติ ซึ่งเป็นวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในประเทศไทยรุ่นแรก ต่อมาในปี พ.ศ. 2515 องค์การยูเนสโกได้ประกาศให้เป็นปีหนังสือสากลได้มีการจัด ประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ซึ่งเป็นการประกวดหนังสือที่พิมพ์เผยแพร่ในปีที่ผ่านมาในระดับชาติเป็นครั้งแรกและมีการดำเนินงานมาจนถึงปัจจุบัน (นวลจันทร์ รัตนกร, ชุตินา สัจจามันท์ และมารศรี ศิวรักษ์, 2529: 26-27)

ประเทศไทยมีการจัดประกวดและมอบรางวัลวรรณกรรมเยาวชนอย่างต่อเนื่อง และมีมากขึ้นตามลำดับ พิจารณาข้อมูลย้อนหลัง ตั้งแต่เริ่มมีรางวัลวรรณกรรมเยาวชนใน พ.ศ. 2506 ซึ่งมีเพียง 1 รางวัล ทุกช่วง 10 ปี โดยเปรียบเทียบจะเห็นวาระหว่าง พ.ศ. 2510 – พ.ศ. 2519 มี 2 รางวัล (เพิ่มขึ้น 1 รางวัล) พ.ศ. 2520 – พ.ศ. 2529 และ พ.ศ. 2530 – พ.ศ. 2539 มีรางวัลช่วงละ 3 รางวัล(เพิ่มขึ้น 1 รางวัล) และท้ายสุดตั้งแต่ปีพ.ศ. 2540 – พ.ศ. 2548 มีรางวัลวรรณกรรมเยาวชนมากที่สุดจำนวน 6 รางวัล (รายละเอียดในตารางที่ 1)

ในด้านการจัดประกวด ผู้ดำเนินการประกวดมีทั้งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน การประกวดและมอบรางวัลมี 2 ลักษณะ ได้แก่ การประกวดและมอบรางวัลต้นฉบับหนังสือ และ การประกวดและมอบรางวัลสำหรับหนังสือที่ตีพิมพ์แล้ว ซึ่งนับตั้งแต่เริ่มต้นมีการให้รางวัลวรรณกรรมเยาวชนเมื่อ พ.ศ. 2506 จนถึงปัจจุบัน ได้มีการจัดประกวดวรรณกรรมเยาวชน รวม 15 รางวัล โดยเป็นการประกวดต้นฉบับ 10 รางวัล ประกวดหนังสือที่ตีพิมพ์แล้ว 4 รางวัล และเป็นการประกวดทั้งต้นฉบับและหนังสือที่ตีพิมพ์แล้ว 1 รางวัล

ตารางที่ 1 การจัดประกวดหนังสือและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทย

	ชื่อรางวัล	ผู้ดำเนินการประกวด มอบรางวัล	ปีที่ เริ่ม/ สิ้นสุด	ผลงาน ที่ประกวด
1	รางวัลหนังสือดีขององค์การยูเนสโก	ฝ่ายวัฒนธรรมสำนัก เลขาธิการองค์การ สหประชาชาติ	2506	ต้นฉบับ
2	การประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี	คณะกรรมการการศึกษา พื้นฐาน,กระทรวงศึกษาธิการ	2515 - ปัจจุบัน	หนังสือที่ ตีพิมพ์แล้ว
3	รางวัลบัวหลวง	ธนาคารกรุงเทพ	2517 - 2521	ต้นฉบับ
4	รางวัลการประกวดการเขียนหนังสือ สำหรับเยาวชน	สำนักงานคณะกรรมการ วัฒนธรรมแห่งชาติ(สวช.)	2523 - 2524	ต้นฉบับ
5	รางวัลเนื่องในโครงการสร้าง สวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระเจ้า	คณะอนุกรรมการหาทุน โครงการสร้าง สวนสาธารณะเพื่อเฉลิม พระเกียรติสมเด็จพระเจ้า ,กระทรวงศึกษาธิการ	2524	ต้นฉบับ
6	หนังสือแต่งสำหรับเยาวชน	สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงาน เยาวชนแห่งชาติ (สยช.)	2528	หนังสือที่ ตีพิมพ์แล้ว
7	หนังสือดีชมรมสร้างเสริมหนังสือ เด็กและเยาวชน	กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , ชมรมสร้างเสริมหนังสือ เด็กและเยาวชน	2533	ต้นฉบับ
8	รางวัลหนังสือดีเด่น	คณะกรรมการป้องกันและ ปราบปรามการทุจริตและ ประพฤติมิชอบในวง ราชการ (ป.ป.ป.)	2534	หนังสือที่ ตีพิมพ์แล้ว

	ชื่อรางวัล	ผู้ดำเนินการประกวด มอบรางวัล	ปีที่ เริ่ม/ สิ้นสุด	ผลงาน ที่ประกวด
9	วรรณกรรมเยาวชนต้นอ่อน	บริษัท ต้นอ่อน จำกัด	2538	ต้นฉบับ
10	รางวัลแว่นแก้ว	บริษัท นานมีบุ๊คส์ พับลิเคชั่นส์ จำกัด	2544 - ปัจจุบัน	ต้นฉบับ
11	รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด	ร้านนายอินทร์	2544 - ปัจจุบัน	ต้นฉบับ
12	รางวัลดวงดาว	กระทรวงเทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร	2547	ต้นฉบับ
13	รางวัล 7 บุคอะวอร์ด	บริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเวน จำกัด	2547 - ปัจจุบัน	หนังสือที่ ตีพิมพ์แล้ว และต้นฉบับ
14	รางวัลบุญธรรม-บุญพริ้ง ต.สุวรรณ	บริษัท สำนักพิมพ์ ไทยวัฒนาพานิช	2547 - ปัจจุบัน	ต้นฉบับ
15	รางวัลรักลูกอวอร์ด	บริษัท รักลูก แฟมิลีกรุ๊ป	2547 - ปัจจุบัน	หนังสือที่ ตีพิมพ์แล้ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อนึ่งรางวัลวรรณกรรมเยาวชนที่ปรากฏในประวัติพัฒนาการของวรรณกรรมเยาวชนไทย 15 รางวัลดังกล่าว เป็นรางวัลที่สิ้นสุดการดำเนินการแล้ว 9 รางวัล รางวัลที่ยังมีการดำเนินการมี 6 รางวัล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 รางวัลวรรณกรรมเยาวชนของไทยที่สิ้นสุดการดำเนินการแล้ว

รางวัลวรรณกรรมเยาวชนที่ปรากฏในประวัติพัฒนาการของวรรณกรรมเยาวชนไทยและสิ้นสุดการดำเนินการแล้วมี 9 รางวัล ดังนี้ เป็นรางวัลของภาครัฐ 6 รางวัล ได้แก่ รางวัลการประกวดการเขียนหนังสือสำหรับเยาวชนของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.) รางวัลหนังสือแต่งสำหรับเยาวชน ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ(สยช.) รางวัลเนื่องในโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า รัชกาลที่ 9 หนังสือดีชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) และรางวัลดวงดาว รางวัลของภาคเอกชนมี 3 รางวัล ได้แก่ รางวัลหนังสือดีขององค์การยูเนสโก รางวัลบัวหลวง รางวัลวรรณกรรมเยาวชนต้นอ้อ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

รางวัลของภาครัฐ

1. รางวัลการประกวดการเขียนหนังสือสำหรับเยาวชนของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ(สวช.)กระทรวงศึกษาธิการ

รางวัลนี้เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2523 โดยสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเสริมให้มีหนังสือสำหรับเยาวชนซึ่งจะช่วยให้เยาวชนได้รับความรู้ และเสริมสร้างวัฒนธรรม สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติจึงจัดให้มีการประกวดการเขียนหนังสือสำหรับเยาวชน โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, 2523: คำนำ)

1. ส่งเสริมให้มีหนังสือสำหรับเยาวชน เพื่อให้เยาวชนได้รับความรู้แนวทางปฏิบัติ และแนวความรู้สึกรักใคร่ที่ดี สอดคล้องกับแนววัฒนธรรมของชาติ มีความรัก ความห่วงใย และความภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ตลอดจนมองเห็นช่องทางในอันที่จะช่วยกันรักษา และส่งเสริมวัฒนธรรมของชาติให้เจริญรุ่งเรืองสืบไป

2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการเขียนหนังสือให้เกิดประโยชน์ต่อเยาวชนและช่วยกันสร้างสรรค์พัฒนาสังคมเข้าสู่แนวทางทางที่พึงประสงค์ การจัดประกวดหนังสือจึงเป็นวิธีหนึ่งที่จะช่วยส่งเสริมให้บรรลุดุติประสงค์ดังกล่าว

การพิจารณาให้รางวัลในการประกวดมี 2 กลุ่ม คือ อายุ 8-11 ปี และอายุ 12-15 ปี ดำเนินการประกวด 2 ครั้ง คือ ปี พ.ศ. 2523 และ พ.ศ. 2524 มีหนังสือสำหรับเยาวชน (อายุ 12-15 ปี) ที่ได้รับรางวัลรวม 6 เรื่อง ดังนี้

รางวัล พ.ศ. 2523 มี 3 เรื่อง ได้แก่

รางวัลที่ 1 ไม่มีสำนวนใดควรแก่รางวัล

รางวัลที่ 2 ลูกชนบท โดย สว่าง คงยก

รางวัลที่ 3 จำนวน 2 รางวัล

รางวัลความดี โดย พูลศรี เจริญพงษ์

เมทินีคบเพื่อน โดย ถนอม ปินตา

รางวัล พ.ศ. 2524 มี 3 เรื่อง ได้แก่

รางวัลที่ 1 ปอเนาะที่รัก โดย ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์

รางวัลที่ 2 เบิกอรุณแห่งชีวิต โดย สว่าง คงยก

รางวัลที่ 3 เอก โดย สิริกันยา กาญจนมุสิก

2. รางวัลหนังสือแต่งสำหรับเยาวชนของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ(สยช.)

ในปี พ.ศ. 2528 ซึ่งเป็นปีเยาวชนสากล ได้มีการจัดประกวดหนังสือแต่งสำหรับเยาวชน อายุ 13-19 ปี ทั้งในระดับภาคและระดับชาติ เพื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับเยาวชน และส่งเสริมการแต่งหนังสือที่มีคุณค่าในการพัฒนาเยาวชน จัดการประกวด 5 ประเภทคือ สารคดีชีวประวัติ ศิลปวัฒนธรรม สารคดีด้านทรัพยากรในท้องถิ่น หรือวิทยาศาสตร์ในชีวิตประจำวัน และ สารคดีแนวทางพัฒนาความคิด จิตใจ อารมณ์และสังคมของเยาวชน โดยได้มีการทำพิธีแจกรางวัล ในวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2528 ที่ทำเนียบรัฐบาล

หนังสือที่ได้รับรางวัล มีจำนวน 4 เรื่อง ได้แก่

1. เด็กนาุ้ง โดย นิวัตต์ น้อย มณี
2. บ้านไร่ไพลิน โดย ทำนุ อันประเสริฐ
3. นิทานแผ่นดิน โดย วงเดือน ทองเจียว
4. เมื่อชีวิตยังไม่สิ้น โดย กิตติยา พินนิม

3. รางวัลเนื่องในโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าของ คณะอนุกรรมการหาทุนโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า

คณะอนุกรรมการจัดหาทุนโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี พุทธศักราช 2524 ได้จัดให้มีการประกวดหนังสือสำหรับเด็ก เพื่อให้ผู้บริจาคเงินทุนในการสร้างสวนสาธารณะได้รับประโยชน์ทั้งต่อตนเองและสังคมส่วนรวม โดยการบริจาคซื้อหนังสือที่ชนะการประกวด ทั้งนี้จากข้อมูลที่คณะอนุกรรมการจัดหาทุนรวบรวมได้ชี้ให้เห็นว่า ในชนบทยังขาดหนังสือที่ดี ในเรื่องต้นไม้ใบหญ้าที่เหมาะสมกับชาวชนบท ทั้งในระดับเด็กและเยาวชน และขาดหนังสือเรื่องเกี่ยวกับสิ่งเสพติดต่างๆอยู่มาก คณะอนุกรรมการ จึงเห็นเป็นการสมควรที่จะส่งเสริมให้มีหนังสือดีเหล่านี้และจัดให้มีการพิมพ์เผยแพร่ขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์ (วัชรินทร์ บรรณเกียรติ, 2529 : 77-78) ดังนี้

1. เพื่อจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีเนื้อหาส่งเสริมการปลูกต้นไม้ ในท้องถิ่นให้ร่มรื่นสวยงาม อนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
2. เพื่อจัดทำหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับอันตราย และการหลีกเลี่ยงตลอดจนวิธีป้องกันอันตรายจากสิ่งเสพติดต่างๆ
3. เพื่อจัดพิมพ์และจำหน่ายหนังสือเหล่านี้เป็นการสนับสนุนโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีของกระทรวงศึกษาธิการ

หนังสือที่ส่งเข้าประกวด แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ หนังสือส่งเสริมให้รักต้นไม้และหนังสือส่งเสริมการเล่นพื้นเมืองของเด็กไทย ในระดับประถมต้น และหนังสือเกี่ยวกับสิ่งเสพติดในระดับประถมต้นและมัธยมต้น ในส่วนที่เป็นการประกวดวรรณกรรมเยาวชนนั้น คือหนังสือสำหรับเด็กมัธยมศึกษา วัย 12-14 ปี เป็นการประกวดหนังสือเกี่ยวกับสิ่งเสพติด ในเรื่องการป้องกัน ผลการตัดสินปรากฏว่า รางวัลดีเด่นสำหรับหนังสือส่งเสริมการอ่านระดับมัธยมศึกษา หัวข้อเรื่อง การต่อต้านสิ่งเสพติด คือ เรื่อง เด็กชาวสวน โดย สุดใจ ฉายศรี

4. รางวัลหนังสือดีชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน

ชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชนด้วยความสนับสนุนของกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ได้จัดประกวดต้นฉบับหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น อายุ 10-12 ปีขึ้นไปในปี พ.ศ. 2533 ด้วยพิจารณาเห็นว่าหนังสือสำหรับเด็กทุกวันนี้ ยังเป็นที่ขาดแคลนอยู่ ในขณะที่ความ

ต้องการอ่านของเด็กวัยนี้ยังคงมีอัตราสูงจากการกระตุ้นการส่งเสริมให้มีนิสัยรักการอ่าน ประกอบกับวัยนี้เป็นวัยที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็ว ทั้งด้านร่างกายและด้านจิตใจควรได้รับการหล่อหลอมให้ชีวิตเติบโตอย่างมีคุณภาพ จึงเป็นเรื่องสำคัญที่ผู้เกี่ยวข้องควรช่วยเหลือ สนับสนุน ทางคณะกรรมการจึงมีความเห็นให้มีการจัดประกวดหนังสือขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการอ่านที่มีคุณค่าต่อการพัฒนาชีวิตของเด็กวัยนี้ (แน้นมาส ขวลิต, 2533: คำนำ)

ในการประกวดครั้งนี้มีหนังสือที่เข้าประกวดจำนวน 62 เรื่อง มีหนังสือได้รับรางวัล 6 เรื่อง เรื่องที่ได้รับรางวัลที่ 1 คือ ทางสายใหม่ รางวัลที่ 2 คือ เสื้อตัวสวย รางวัลที่ 3 คือ แมงป่อง รางวัลชมเชย คือ บ้านริมดอย เวลาเช้าของชีวิต และเจ้าแมวจอมขโมย

5. รางวัลหนังสือดีเด่นของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.)

ในปี พ.ศ. 2534 คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ (ป.ป.ป.) ได้มีการจัดประกวดหนังสือดีเด่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต ระดับมัธยมศึกษาขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตแก่เยาวชน และสอดแทรกให้เด็กซึมซับวัฒนธรรมท้องถิ่นและสภาพชีวิตในชนบท (ตันอ้อ แกรมมี, 2534 : คำนำ) หนังสือที่ได้รับการคัดเลือกเป็นหนังสือดีเด่นที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับความซื่อสัตย์สุจริต ระดับมัธยมศึกษา ประจำปี พ.ศ. 2534 คือเรื่อง “โหม่นน้อย” ประพันธ์โดย โชติ ศรีสุวรรณ

6. รางวัลดวงดาว

ในปี พ.ศ. 2547 มีการประกวดต้นฉบับวรรณกรรมเยาวชน จินตนาการสร้างสรรค์ดำเนินการโดย โครงการสถาบันพัฒนาความรู้แห่งชาติกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกระตุ้นการเขียน และการพิมพ์รางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทยในระดับชาติ ส่งเสริมการเขียนต้นฉบับจินตนาการสร้างสรรค์ และมีส่วนร่วมในการปลูกฝังนิสัยอ่านหนังสือของเด็กและเยาวชนไทย อีกทั้งเพื่อเชื่อมโยงระบบวงการประพันธ์ให้สอดคล้องกับการพัฒนาเทคโนโลยีด้านไอซีทีและสนับสนุนแนวคิดระบบหนังสือแห่งชาติ และระบบหนังสือสาธารณะ (สกุลไทย, 2547)

ผลการประกวดมี หนังสือที่ได้รับรางวัล จำนวน 6 เรื่อง รางวัลที่ 1 ไม่มีจำนวนใดควรได้รับรางวัล รางวัลรองชนะเลิศอันดับหนึ่ง มี 3 รางวัล ได้แก่ ปีกคำในป่าแก้ว โดย รุ่งธรรม บุญสุระ ดินสอสีในหิมพานต์ โดย ชวัญใจ เอมใจ และ ต้นกล้า โดย พ.ญ. ชัญวลี ศรีสุโข และ รางวัลพิเศษ มี 3 รางวัล ได้แก่ หนักร้อนกับพอมด โดย อนันต์ อุ่นอรุณ จรวดดาวจักร โดย สมภพ นิลกำแหง และ ผลไม้สีขาวของดาวดวงจิ๋ว โดย อุเทน พรหมแดง

รางวัลของภาคเอกชน

1. รางวัลหนังสือดีขององค์การยูเนสโก

เป็นรางวัลที่เริ่มขึ้นเพียงครั้งเดียว ในปี พ.ศ. 2506 โดยฝ่ายวัฒนธรรม สำนักเลขาธิการองค์การสหประชาชาติ หลังจากประเทศไทยได้เข้าเป็นสมาชิกเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2492 ผลงานของคณะกรรมการฝ่ายวัฒนธรรม ซึ่งเป็นคณะกรรมการหนึ่งของคณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ ในด้านการส่งเสริมวรรณกรรม คือ การจัดประกวดหนังสือสำหรับประชาชนและหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชนที่จัดพิมพ์ขึ้นในปี พ.ศ. 2506-2507 และ การประกวดต้นฉบับหนังสือเด็ก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความเข้าใจอันดีระหว่างชาติและส่งเสริมให้มีผู้ผลิตหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กและเยาวชนขึ้น (น.จ.น., 2511: คำนำ)

สำหรับการประกวดหนังสือสำหรับเด็ก มีการจัดประกวดต้นฉบับหนังสือสำหรับเด็ก สาขานวนิยายและสาขาวิทยาศาสตร์ มีหนังสือได้รับรางวัล 2 เรื่อง โดยได้รับรางวัลเป็นเงินสด (รางวัลละ 12,000 บาท) ได้แก่ โลกกว้าง โดย น.จ.น. และ สิ่งมีชีวิตในทะเล โดย สิริวัตร ช่างโชติ

2. รางวัลบัวหลวง

ธนาคารกรุงเทพ จำกัด ได้มีส่วนสนับสนุนการประกวดหนังสือสำหรับเด็ก โดยตั้งรางวัลบัวหลวงขึ้น และได้จัดประกวดต้นฉบับหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชนทุก 2 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2517 จนถึงปี พ.ศ. 2521 รวม 3 ครั้ง โดยมีวัตถุประสงค์ (ธนาคารกรุงเทพฯ, หนังสือประกวดสำหรับเด็กและเยาวชน ระดับประถมศึกษาตอนปลาย, 2521: คำนำ) กล่าวคือ ส่งเสริมให้มีหนังสือดีที่เหมาะสมแก่วัยของเยาวชนและเป็นอุปกรณ์อย่างหนึ่งในการแนะแนวชีวิต สนับสนุนการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก และเพื่อให้บุคคลทั่วไปตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มี

หนังสือดีสำหรับเยาวชนเพิ่มมากขึ้น เพราะหนังสือประเภทนี้ของไทยยังมีอยู่น้อยมาก (นวลจันทร์ รัตนกร ชุตินาสัจจนันท์ และ มารศรี ศิวรักษ์, 2529 : 173-174)

การจัดประกวดแบ่งเป็น 2 ประเภทคือ

1. ประเภทประถมศึกษา ให้แต่งเป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาตอนปลาย มีเนื้อหาชีวประวัติบุคคลที่น่าศึกษาตอนเป็นเด็ก หรือเป็นตอนหนึ่งตอนใดของชีวิต ขนาดความยาว 15-20 หน้ากระดาษพิมพ์ดีดขนาดยาว หน้าเดียว 30 บรรทัด

2. ประเภทมัธยมศึกษา ให้แต่งเป็นหนังสือที่เหมาะสมสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น มีเนื้อหาเกี่ยวกับการส่งเสริมอาชีพหรือความสำเร็จในอาชีพ อันจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชนและสังคม เช่น การเกษตร การอุตสาหกรรม หรือการพาณิชยกรรมมีความยาวขนาด 25-30 หน้ากระดาษพิมพ์ดีดขนาดยาว หน้าเดียว 30 บรรทัด

ทั้งนี้ต้นฉบับเรื่องที่ได้รับรางวัลหากมีภาพประกอบสวยงามและสอดคล้องกับเนื้อเรื่องที่แต่งคณะกรรมการจะจัดรางวัลให้เป็นพิเศษแก่ผู้วาดภาพประกอบด้วย ผลงานที่ได้รับรางวัลธนาคารจะพิมพ์เผยแพร่ในครั้งแรกครั้งเดียว

ต้นฉบับหนังสือสำหรับเยาวชนที่ได้รับรางวัลบัวหลวงในการประกวดทั้ง 3 ครั้งมี เรื่อง ดังนี้

หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลบัวหลวงในการประกวดครั้งที่ 1 ประจำปี พ.ศ. 2517 มี จำนวน 7 เรื่อง ดังนี้

ประเภทประถมศึกษาตอนปลาย รางวัลที่ 1 ไม่มีจำนวนใดสมควรได้รับรางวัล รางวัลที่ 2 ได้แก่ เรื่อง ชีวประวัติของพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี โดย พุ่ม บุษราภรณ์ รางวัลที่ 3 ได้แก่เรื่อง ชีวประวัติ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล โดย โสภี สุดศก และ ยอดคน โดย ชัย เรื่องศิลป์ รางวัลชมเชยพิเศษ ได้แก่เรื่อง ชีวประวัติของอัลเบิร์ต ไอน์สไตน์ โดย ฉันท ถนงคะชวนะ ชีวประวัติของหรั่ง โดย ประเสริฐ ลพสัตถฤทธ บุษบงใจ โดย ถวิล วัติรางกุล และ สมเด็จพระปรเมนทรมหามงกุฎพระจอมเกล้าแผ่นดินสยาม โดย ประพนอม พังงา

หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลบัวหลวงในการประกวดครั้งที่ 2 ประจำปี พ.ศ. 2519 มี จำนวน 5 เรื่อง ดังนี้

ประเภทประถมศึกษาตอนปลาย รางวัลที่ 1 ได้แก่เรื่อง ชีวิตวัยเรียนของหลวงสุขมณีนัยประดิษฐ์ (ประดิษฐ์ สุขุม) ยอดนักกีฬา โดย เอนก นาวิกมูล รางวัลที่ 2 และรางวัลที่ 3 ไม่มีจำนวนใดควรได้รับรางวัล รางวัลชมเชยได้แก่ เรื่องพระยอดเมืองขวาง โดย สุวิทย์ และสมพร อัคราภรณ์ และเรื่อง เรื่องของปิง โดย จงชัย เจนหัตถการกิจ ประเภทมัธยมศึกษาตอนต้น รางวัลที่ 1 ได้แก่เรื่อง เกิดเป็นหมอ โดย นายแพทย์ วรวิทย์ วิเศษฐักิจการ รางวัลที่ 2 และรางวัลที่ 3 ไม่มีจำนวนใดควรได้รับรางวัล รางวัลชมเชยได้แก่เรื่อง เพราะชอบฟ้ากว้าง โดย สมจิตร พงศ์พันธุ์

หนังสือสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลบัวหลวงในการประกวดครั้งที่ 3 ประจำปี พ.ศ. 2521 มีจำนวน 6 เรื่อง ดังนี้

ประเภทประถมศึกษาตอนปลาย รางวัลที่ 1 ไม่มีจำนวนใดควรแก่รางวัล รางวัลที่ 2 วัยเด็กของคนดัง โดย ลำจวน มงคลรัตน์ รางวัลที่ 3 การเผชิญโชคของนายทองคำ โดย อเนก นาวิกมูล ประเภทมัธยมศึกษาตอนต้น รางวัลที่ 1 ไม่มีจำนวนใดควรแก่รางวัล รางวัลที่ 2 ชีวิตใหม่ โดย สมพงษ์ พลະสุรีย์ รางวัลที่ 3 บ้านหนูอยู่หาดเลี้ยว โดย ดนัยศักดิ์ รางวัลชมเชย จากชาวนา มาเป็นเจ้าของฟาร์ม โดย ชัยนันท์ นันทพันธ์ บุญส่ง โดย ธวัชวดี (นวลจันทร์ รัตนกร ชูติมาสัง จานันท์ และ มารศรี ศิวรักษ์, 2529 : 173-174)

3. รางวัลวรรณกรรมเยาวชนต้นอ้อ

ในปี พ.ศ. 2538 บริษัท ต้นอ้อ จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนมาอย่างต่อเนื่อง ได้มีการพิจารณาจัดตั้งโครงการประกวดวรรณกรรมเยาวชนต้นอ้อ โดยมีวัตถุประสงค์ของโครงการ คือ (บริษัท ต้นอ้อ จำกัด, 2538: หน้าคำนำ)

1. เพื่อสนับสนุนผู้รักงานเขียนไม่ว่าจะเป็นนักเขียนเก่าหรือใหม่ ได้มีโอกาสนำเสนอผลงานของตนออกสู่สายตาประชาชน
2. เพื่อสนับสนุนให้มีวรรณกรรมที่ดีสำหรับเยาวชนและผู้รักการอ่านทั่วไป
3. เพื่อปลูกฝังให้เยาวชนและบุคคลทั่วไป ได้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และส่งเสริมให้มีนิสัยรักการเขียน
4. เพื่อเป็นส่วนกระตุ้นให้แวดวงวรรณกรรมของไทยได้เติบโตมากขึ้นทั้งในด้านการอ่านและการเขียน

อนึ่งข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือรางวัลวรรณกรรมต้นอ้อปรากฏหนังสือที่ได้รับรางวัลเพียงสามเล่ม เป็นรางวัลรองชนะเลิศทั้ง 3 รางวัลได้แก่

1. เพื่อนบ้านเพื่อนรัก โดย มานพ แก้วสนิท.
2. ลูกพราน โดย อรุณี ดวงแก้ว.
3. จราจรที่รัก โดย สุพิน วิริยะพงศ์พานิช.

2.2.2 รางวัลวรรณกรรมเยาวชนในปัจจุบัน

รางวัลที่ดำเนินการในปัจจุบัน มีจำนวน 6 รางวัล เป็นรางวัลของภาครัฐ 1 รางวัล คือ การประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี และ รางวัลของภาคเอกชน 5 รางวัล ได้แก่ รางวัลแว่นแก้ว รางวัลนายอินทร์อวอร์ด รางวัล 7 บุคอะวอร์ด รางวัลบุญธรรม-บุญพริ้ง ต.สุวรรณ รางวัลรักลูกอวอร์ด

รางวัลของภาครัฐ

การจัดประกวดและมอบรางวัลสำหรับเด็กและเยาวชนไทยนั้น ได้มีการจัดกิจกรรมมาเป็นเวลานาน โดยเฉพาะการให้ความสนับสนุนจากภาครัฐ ที่มีต่อเนื่องเรื่อยมาจนถึงปัจจุบัน เพื่อเป็นการส่งเสริมวรรณกรรมที่ดีให้ปรากฏ (ชุดิมา สัจจามันท์และคณะ, 2543 : 3-4)

1. การประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี

โครงการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นเพื่อร่วมฉลองปีหนังสือสากลตามข้อเสนอแนะของยูเนสโก ในการแต่งตั้ง "คณะกรรมการแห่งชาติเพื่อจัดงานปีหนังสือระหว่างชาติ พ.ศ. 2515" ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการเป็นประธาน และมีกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนของหน่วยงานและสถาบันที่เกี่ยวข้องกับการผลิตหนังสือ โครงการประกวดหนังสือดีเด่น ครั้งแรกของไทย ซึ่งเริ่มในปี พ.ศ. 2515 โดยที่สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยดำเนินการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2516 คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ ซึ่งรับผิดชอบในการจัดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติได้รับช่วงดำเนินการต่อ การประกวดหนังสือดีเด่นได้ดำเนินการมาตั้งแต่ พ.ศ. 2515 - พ.ศ. 2548 รวม 33 ครั้ง มีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวน 89 ชื่อเรื่อง (ปี พ.ศ. 2533 ไม่มีการประกวด) และตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 การประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี ดำเนินงานโดยคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการร่วมกับสมาคมผู้จัดพิมพ์และผู้จำหน่ายหนังสือแห่งประเทศไทย (คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ, 2540 : 6-12 ; ทิพวัลย์ ชันธะมะ, 2546: 36-37)

ปัจจุบันการประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี จัดประกวดหนังสือ 9 ประเภท ได้แก่ หนังสือสารคดี นวนิยาย กวีนิพนธ์ รวมเรื่องสั้น หนังสือสำหรับเด็กเริ่มหัดอ่าน(อายุ 3-5 ปี) หนังสือสำหรับเด็กเล็ก(อายุ 6-11 ปี) หนังสือสำหรับวัยรุ่น(อายุ 12-18 ปี) หนังสือการ์ตูนและนิยายภาพ และหนังสือสวยงาม โดยหนังสือวรรณกรรมเยาวชนจัดอยู่ใน ช่วงการประกวดหนังสือสำหรับวัยรุ่น(อายุ 12-18 ปี)

การมอบรางวัลแก่หนังสือที่ชนะการประกวดมี 2 ระดับ ได้แก่ รางวัลดีเด่นและรางวัลชมเชย รางวัลดีเด่นแต่ละประเภทมี 1 รางวัลรางวัลชมเชยแต่ละประเภทมี 3 รางวัล ผู้มีสิทธิได้รับรางวัล ได้แก่ ผู้ประพันธ์ ผู้จัดทำภาพประกอบ ผู้จัดพิมพ์หรือสำนักพิมพ์ ผู้ออกแบบจัดทำรูปเล่ม และสำนักพิมพ์ที่ตีพิมพ์ ผู้ได้รับรางวัลจากการประกวดหนังสือดีเด่นจะได้เข้ารับพระราชทานรางวัลจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ในพิธีเปิดงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ (กรมวิชาการ, 2545: 24-30)

รางวัลของภาคเอกชน

สำหรับการประกวดหนังสือสำหรับเยาวชนในภาคเอกชนเริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2544 หลังจากที่มีการออกพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งมีการกำหนดนโยบายเกี่ยวกับการส่งเสริมการเรียนรู้ตามอัธยาศัย ซึ่งทำให้เกิดการส่งเสริมการอ่านอย่างแพร่หลาย โดยสำนักพิมพ์เอกชนหลายแห่ง ได้มีการจัดประกวดรางวัลวรรณกรรมเยาวชนกันอย่างแพร่หลาย ทั้งเพื่อเป็นการหาหนังสือดีเพื่อนำมาจัดพิมพ์และเพื่อสนับสนุนผู้ประพันธ์ใหม่ให้เข้ามาในวงการหนังสือ รางวัลวรรณกรรมเยาวชนที่เกิดขึ้นมี 5 รางวัล ดังต่อไปนี้

1. รางวัลแว่นแก้ว

บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด เริ่มดำเนินการประกวดหนังสือเมื่อ พ.ศ. 2544 มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดสรรผลงานที่เป็นวรรณกรรมสำหรับเยาวชน ส่งเสริมให้มีหนังสือที่หลากหลายสำหรับเยาวชน และเฟ้นหานักเขียนวรรณกรรมเยาวชนหน้าใหม่ที่ต้องการเผยแพร่ผลงานที่มีคุณภาพ โดยในการประกวดนั้นจะแบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ นวนิยาย และสารคดี ลักษณะผลงานที่ส่งเข้าประกวดนั้น จะต้องเป็นงานเขียนที่เหมาะสมสำหรับเยาวชนอายุ 12-18 ปี เป็นเรื่องที่เขียนขึ้นใหม่ไม่ได้ลอกเลียนแบบหรือดัดแปลงมาจากผู้อื่น และไม่เคยได้รับการตีพิมพ์จากที่ไหนมาก่อน

ผู้ที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมเยาวชนแน่นอนแล้วจะได้รับพระราชทานเงินรางวัลและโล่ให้เชิดชูเกียรติจาก จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี พร้อมทั้งจะนำผลงานที่ชนะการประกวดดังกล่าวไปจัดพิมพ์ภายหลัง (นานมีบุ๊คส์, 2547)

2. รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด

เริ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2544 โดยร้านนายอินทร์ซึ่งเป็นร้านค้าปลีกหนังสือในเครือบริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) มีจุดมุ่งหมายเพื่อส่งเสริมการศึกษา มุ่งเน้น กระจายความรู้ ความคิด และวัฒนธรรมสู่ชุมชน ตลอดจนการเสริมสร้างนิสัยรักการอ่าน การเขียน และเรียนรู้รอบด้าน โครงการประกวดงานเขียนรางวัลนายอินทร์อะวอร์ดเป็นกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ร้านนายอินทร์มุ่งหวังให้เป็นเวทีแสดงความสามารถของนักเขียนหน้าใหม่ อีกทั้งเป็นแรงสนับสนุนให้เกิดงานเขียนใหม่ ๆ ที่มีคุณภาพในสังคมไทย

การประกวดนายอินทร์อะวอร์ด ประกอบด้วยงานเขียน 6 ประเภท ได้แก่ หนังสือภาพสำหรับเด็ก วรรณกรรมเยาวชน สารคดี กวีนิพนธ์ เรื่องสั้น และนวนิยาย

ผลงานที่ได้รับรางวัลทุกประเภท บริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน) ถือสิทธิ์ในการจัดพิมพ์และเผยแพร่ ทั้งนี้โดยอยู่ในสัญญาเช่าลิขสิทธิ์เป็นระยะเวลา 5 ปี และผลงานเข้ารอบสุดท้ายมีสิทธิ์ได้รับพิจารณาจัดพิมพ์รวมเล่ม พร้อมค่าลิขสิทธิ์ในการจัดพิมพ์ ยกเว้นประเภทเรื่องสั้นอาจมีการพิจารณารวมผลงานตามความเหมาะสม โดยเจ้าของผลงานจะได้รับค่าลิขสิทธิ์เฉลี่ยตามผลงาน (อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2547)

3. รางวัล 7 บุคอะวอร์ด

จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2547 โดยบริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเวน จำกัด (มหาชน) ร่วมกับ กระทรวงศึกษาธิการ และสำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อคัดเลือกและส่งเสริมหนังสือดีมีคุณภาพให้กับสังคมไทย อันจะเป็นการส่งเสริมการอ่าน และเป็นทางเลือกอีกทางเลือกหนึ่งให้กับคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้กับเยาวชน อีกทั้งยังเป็นการส่งเสริมนักเขียนคุณภาพ สนับสนุนผลงานที่ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม และส่งเสริมให้เยาวชนพัฒนาตนเองด้าน

การอ่าน การเขียน และการสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพที่ดียิ่งขึ้นสืบไป รางวัลนี้จะมอบให้แก่ผลงานทั้งรูปแบบต้นฉบับหนังสือและหนังสือที่พิมพ์เผยแพร่แล้ว (ประพันธ์สาสน์, 2547)

ประเภทหนังสือที่ส่งเข้าประกวด ได้แก่ วรรณกรรมเยาวชน นวนิยาย กวีนิพนธ์ สารคดี ปรัชญาและศาสนา หนังสือดีในอดีต นิยายภาพการ์ตูน

ในส่วนของการประกวดวรรณกรรมเยาวชน ผลงานที่ส่งเข้าประกวดจะต้องมีเนื้อหาที่เหมาะสมกับเยาวชนอายุระหว่าง 12-15 ปี เป็นงานสร้างสรรค์ประเภทนวนิยาย โดยไม่ได้ลอกเลียนแบบหรือดัดแปลงมาจากผู้อื่น และจัดพิมพ์เป็นรูปเล่มสมบูรณ์ครั้งแรกตั้งแต่ปี พ.ศ. 2545 จนถึงปัจจุบัน

4. รางวัลบุญธรรม-บุญพริ้ง ต.สุวรรณ

จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2547 โดยบริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด เป็นกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการอ่านและการเรียนในรูปแบบของการประกวดต้นฉบับ เพื่อเปิดโอกาสให้ นักคิด นักเขียน และนักวาดภาพประกอบหน้าใหม่เกิดขึ้นในวงการหนังสือ จัดการประกวดหนังสือ 3 ประเภท ได้แก่

1.ประเภทสารคดี หัวข้ออิสระ เป็นเรื่องที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและน่าสนใจในเชิงสร้างสรรค์ ภาษาที่ใช้ในการเขียนเข้าใจง่าย และมีภาพประกอบสมบูรณ์สอดคล้องกับเนื้อหา

2.ประเภทหนังสือภาพสำหรับเด็ก หัวข้ออิสระ เป็นหนังสือภาพสำหรับเด็กวัยก่อนประถมและประถมศึกษา เป็นเรื่องที่น่าสนใจในเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมจินตนาการและการเรียนรู้ สอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมให้กับเด็ก ภาษาที่ใช้ในการเขียนเข้าใจง่าย พร้อมภาพประกอบ (ไม่จำกัดเทคนิคการนำเสนอภาพ)

3.ประเภทวรรณกรรมเยาวชน หัวข้ออิสระ นำเสนอในลักษณะของเรื่องสั้น นวนิยายขนาดสั้น หรืออื่นๆ ที่ส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์สำหรับเด็กและเยาวชนอายุ 12 ปีขึ้นไป ภาษาที่ใช้ในการเขียนเข้าใจง่าย และมีภาพประกอบที่สวยงามสอดคล้องกับเนื้อหา (ประพันธ์สาสน์, 2547)

5. รางวัลรักลูกอวอร์ด

บริษัท รักลูก แฟมิลีกรุ๊ป ได้ริเริ่มโครงการ "รักลูกอวอร์ด" ขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2547 เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการเลือกสรรหนังสือดีสำหรับเด็ก และเป็นกำลังใจให้กับกลุ่มคนเบื้องหลังการผลิตหนังสือดีมีคุณภาพสำหรับเด็กและเยาวชน จัดการประกวดหนังสือสำหรับเด็กวัยและเยาวชน 5 กลุ่ม ได้แก่ 0-3 ปี 3-6 ปี 7-9 ปี 10-12 ปี และ 13ปีขึ้นไปถึงวัยรุ่น โดยมีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (รักลูก แฟมิลี กรุ๊ป, 2547)

1. เพื่อสร้างทางเลือก แนวทางการเลือกสื่อและหนังสือที่เหมาะสมสำหรับเด็กให้กับพ่อแม่ ผู้ปกครอง หรือครู ตลอดจนตัวเด็กเอง
2. เพื่อส่งเสริมนักเขียน นักวาดภาพประกอบ และผู้ผลิตหนังสือได้มีกำลังใจในการผลิตผลงานที่ดียิ่งๆ ขึ้นไป
3. เพื่อให้เด็กมีหนังสือดีๆ อ่านมากขึ้น และมีหนังสือคุณภาพให้เลือกหลากหลายขึ้น
4. เพื่อสนับสนุนผลงานที่ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม จินตนาการและเปิดโลกทัศน์อันกว้างไกล
5. เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนได้มีเวทีในการพัฒนาตนเองทั้งด้านการอ่าน การเขียนและการสร้างสรรค์ผลงานคุณภาพ
6. เพื่อกระตุ้นให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็กได้เห็นถึงความสำคัญของการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านอย่างต่อเนื่องให้กับเด็กตั้งแต่ยังเล็กจนถึงวัยรุ่นหนุ่มสาว

รูปแบบการประกวดหนังสือแบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มเด็กเล็กและกลุ่มเด็กโต โดยกลุ่มเด็กเล็ก แบ่งเป็น วัย 0-3 ปี / 3-6 ปี / 7-9 ปี และกลุ่มเด็กโต 10-12 ปี / 13 ปีขึ้นไปถึงวัยรุ่น ที่มีการตีพิมพ์ในช่วงเวลา 3 ปีที่ผ่านมาโดยให้สำนักพิมพ์ส่งผลงานต้นฉบับที่ตีพิมพ์แล้วประกวด โดยมีการมอบรางวัล 2 ระดับได้แก่รางวัลดีเด่น 1 รางวัล และชมเชย 3 รางวัล รวมทั้งสิ้น 20 รางวัล

ผลงานที่ได้รับการพิจารณารับรางวัลรักลูก จะได้รับโล่ประกาศเกียรติคุณ เงินรางวัล และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สู่สาธารณะ ทั้งได้จำหน่ายในงานรักลูก เฟสตีวัลประจำปี พร้อมรับแถมปีทอง (รางวัลดีเด่น) โลโก้รางวัล Rakluke Award และแถมปีเงิน (รางวัลชมเชย) ติดบนปกหนังสือ

จากข้อมูลข้างต้นทำให้เห็นว่าประเทศไทยให้ความสำคัญในการพัฒนาหนังสือและการอ่านสำหรับเด็กและเยาวชนมาเป็นเวลาช้านานเช่นเดียวกับต่างประเทศ และมีการมอบรางวัลหนังสือสำหรับเด็กและเยาวชน โดยผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนและสถาบันเกี่ยวกับธุรกิจหนังสือ เพื่อให้เป็นกำลังใจแก่ผู้ที่อยู่ในแวดวงหนังสือและสร้างสรรค์ผลงานที่ดีและได้เผยแพร่ผลงานของตน นอกจากนี้ยังเป็นเครื่องมือในการส่งเสริมการอ่านและใช้ประโยชน์จากหนังสือที่ได้รับรางวัล และเพื่อเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาวรรณกรรมเยาวชนต่อไป

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่อง เรื่อง "การวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548" ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของต่างประเทศและงานวิจัยของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง เป็นงานวิจัยของต่างประเทศ 2 เรื่อง และงานวิจัยของไทย 10 เรื่อง ดังนี้

1.1 งานวิจัยต่างประเทศ

งานวิจัยของต่างประเทศ มี 2 เรื่อง ซึ่งเป็นงานวิจัยของประเทศสหรัฐอเมริกา ดังนี้

Iwamoto (1996) ทำการวิจัยเรื่อง "The portrayal of ethnicity, gender, ages, character roles and themes in award-winning children's literature from 1938 through 1995" มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เนื้อหาวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ปี 1938- 1995 จำนวน 3 รางวัล ได้แก่ Randolph Caldecott Medal (1938-1995) จำนวน 58 ชื่อเรื่อง Newbery Medal (1938-1995) จำนวน 58 ชื่อเรื่อง Pacific Northwest Library Association Young Readers Choice Award (1940-1995) จำนวน 52 ชื่อเรื่อง ในด้านความแตกต่างของกลุ่มวัฒนธรรมต่างชนชาติ เพศ อายุ บทบาทของตัวละคร และแนวคิดหลัก ผลการวิจัยพบว่า มีเนื้อหาที่แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างของกลุ่มวัฒนธรรมต่างชนชาติ เพศ อายุ บทบาทของตัวละคร ที่เด่นชัดในทั้งสามรางวัล ตัวละครส่วนใหญ่มีผิวขาว และวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลทั้งสามรางวัลส่วนใหญ่มีแนวคิดหลักเกี่ยวกับมิตรภาพ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการผจญภัย

Hu (1998) วิจัยเรื่อง "An analytical study of selected Newbery Award-winning novels: Young adult protagonists and the development of essential capacities" มีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาและสำรวจแนวคิดที่สำคัญที่สามารถนำไปใช้พัฒนาตนเองในการเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ของวัยรุ่น โดยเน้นแนวคิดหลักที่สำคัญ 2 แนวคิดได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการดูแลตนเองและการเคารพตนเองที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล Newbery Award-winning จำนวน 11 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล Newbery Award-winning ทั้ง 11 เล่ม ส่วนใหญ่จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับการดูแลตนเองและความรู้สึกของวัยรุ่นต่อสิ่งรอบตัวในแง่ต่างๆ เช่น ความสามารถในการตัดสินใจด้วยตนเอง ความสามารถในการปฏิบัติตาม

กฎของสังคม ความรู้สึกกับผิดชอบในการกระทำ และแสดงให้เห็นถึงปัจจัยสำคัญในการพัฒนาตนเอง ได้แก่ ความสามารถพิเศษเฉพาะบุคคล การได้รับการยอมรับจากผู้อื่น และ บุคลิกภาพ

งานวิจัยของประเทศไทย

งานวิจัยของไทยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 มีการวิจัยอย่างต่อเนื่องตั้งแต่พ.ศ. 2522 เป็นต้นมาถึง พ.ศ. 2545 โดยเป็นการวิเคราะห์หนังสือที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ เท่านั้น มีจำนวน 9 เรื่อง จำแนกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา และการประเมินค่าหนังสือและศึกษาทัศนคติของเด็กที่มีต่อหนังสือในด้านต่างๆ

การวิเคราะห์เนื้อหา

งานวิจัยเกี่ยวกับการวิเคราะห์เนื้อหาในประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – พ.ศ. 2545 งานวิจัยในหัวข้อนี้มี 5 เรื่อง ดังนี้

สุนทรี มีพร้อม (2522) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือที่ชนะการประกวด" (วิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2519) มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2519 จำนวน 18 เล่ม ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง คือ ในด้านเนื้อหาและแนวคิด ซึ่งพบว่า หนังสือประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัล มีแนวคิดที่สอนให้เยาวชนเชื่อฟังคำสั่งสอนและมีความกตัญญูรู้คุณบิดามารดา ครูอาจารย์ สอนในเรื่องของความสามัคคี ความซื่อตรง ความกล้าหาญและความอดทน รวมทั้งให้มีความเมตตากรุณาและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน และสอนให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

จิราพร จิรบุญดิลก (2531) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กในแผนพัฒนานหนังสือแห่งชาติ จากหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหนังสืออ่านสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นประเภทบันเทิงคดีที่ชนะการประกวด ในปี พ.ศ. 2521 – 2528 ของคณะกรรมการพัฒนานหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 28 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่พบมากที่สุด คือ ความเมตตากรุณา รองลงมาตามลำดับคือ ความเสียสละ

ความอดทน ความซื่อสัตย์ ความมีเหตุผล การรักษาระเบียบวินัย ความกตัญญู ความรับผิดชอบ ความสามัคคีและความประหยัด องค์ประกอบที่ส่งผลต่อคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของตัวละครที่มีบทบาทเด่น คือ องค์ประกอบทางกายภาพ ได้แก่ การศึกษาและอายุ องค์ประกอบด้านสภาพแวดล้อม ได้แก่ ฐานะทางครอบครัว ผู้เลี้ยงดู การอบรม สภาพแวดล้อมที่โรงเรียนและตัวแบบ องค์ประกอบทางบุคลิกภาพ ได้แก่ ความกระตือรือร้น และมุ่งอนาคตและเจตคติต่อกฎหมาย ความเป็นระเบียบและศีล 5

สรุปปรารภ กาญจนสิมาพันธ์ (2536) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์วัฒนธรรมไทยในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 12- 14 ปี ที่ชนะการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2525 - 2533" มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วัฒนธรรมไทยในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 12- 14 ปี ที่ชนะการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2525 - 2533 จำนวน 35 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า จากประเด็นวัฒนธรรมไทยที่คณะกรรมการวัฒนธรรมและสุนทศอาเขียนลงความเห็นว่าจะมีในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก 5 หัวข้อได้แก่ ชีวิตในครอบครัว อาชีพ การเล่น เทศกาล/พิธีการ และวรรณกรรมพื้นบ้าน พบว่า วัฒนธรรมไทยด้านต่างๆ ปรากฏในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กที่ศึกษาตามลำดับ ดังนี้ ด้านอาชีพปรากฏอยู่ในหนังสือบันเทิงคดีทั้งหมด 35 เรื่อง ด้านชีวิตครอบครัวปรากฏในหนังสือบันเทิงคดี 33 เรื่อง ด้านการเล่นปรากฏในหนังสือบันเทิงคดี 20 เรื่อง ด้านเทศกาล/พิธีการปรากฏในหนังสือบันเทิงคดี 17 เรื่อง และวรรณกรรมพื้นบ้านปรากฏในหนังสือน้อยที่สุด 16 เรื่อง

น้ำค้าง ระวีงทอง (2540) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2530 - 2536" มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ กลวิธีการประพันธ์และภาพสะท้อนของเด็กจากวรรณกรรม จำนวน 27 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า กลวิธีการประพันธ์ ผู้เขียนสร้างโครงเรื่องที่ตัวละครมาจากครอบครัวที่อบอุ่น ทำให้ตัวละครมีความรับผิดชอบ และโครงเรื่องที่ตัวละครมีความคิดฝันและพากเพียรที่จะไปให้ถึงสิ่งที่มุ่งหวังไว้มากที่สุด รองลงมาได้แก่ โครงเรื่องที่กล่าวถึงธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ โครงเรื่องที่แสดงถึงความปรารถนาของเด็กที่ต้องการมีครอบครัวที่อบอุ่นแต่ก็ยังไม่สมหวัง โครงเรื่องที่แสดงให้เห็นถึงตัวละครที่มีคุณธรรมซึ่งก่อให้เกิดแก่สังคม และโครงเรื่องแนวธรรมชาติ ด้านตัวละครมีการสร้างทั้งแบบสมจริง แบบอุดมคติ และแบบเหนือจริง การสร้างฉาก จะสร้างจากที่เด็กคุ้นเคยมากที่สุด การใช้ภาษา มีการใช้ภาษาปาก ภาษาถิ่นให้เหมาะสมกับฐานะของตัวละครและเหตุการณ์ ในด้านภาพ

สะท้อนของเด็กที่ปรากฏจากวรรณกรรม พบว่าด้านครอบครัวกล่าวถึงการเลี้ยงดูเด็กในครอบครัว ยากจนมากที่สุด ด้านจริยธรรมที่พบมากที่สุดคือความเมตตากรุณา ด้านการศึกษาพบว่าพ่อแม่ ผู้ปกครองมีทั้งให้ความสำคัญและไม่ให้ความสำคัญ อันเป็นผลมาจากความยากจน ด้านทัศนคติ ของเด็กต่อสิ่งต่างๆ ส่วนใหญ่มีทัศนคติต่อการดำรงชีวิตของตนอย่างมีเป้าหมาย และการต่อสู้เพื่อ ความสำเร็จ ทัศนคติต่อสังคม มีทั้งเด็กพอใจ ไม่พอใจ สงสัยซึ่งขึ้นอยู่กับภาระกระทำของผู้ใหญ่และ เหตุการณ์ที่เขาประสบ

ทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ ได้รับรางวัลในการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521- 2544" มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์หนังสือดังกล่าวในด้านผู้จัดทำ เนื้อหา แนวคิด ตัวละคร จาก วิธีการนำเสนอเรื่อง จำนวนภาษา และองค์ประกอบของหนังสือ โดยวิเคราะห์หนังสือจำนวน 78 ชื่อเรื่อง ผลการวิจัยที่ เกี่ยวข้องพบว่า ในด้านผู้จัดทำ ผู้แต่งหนังสือทั้งหมดเป็นบุคคล ผู้จัดพิมพ์ส่วนใหญ่เป็นสำนักพิมพ์ เอกชน ในด้านเนื้อหา หนังสือจำนวนมากที่สุดมีเนื้อหาเรื่องครอบครัว และมีแนวคิดเกี่ยวกับความ เมตตากรุณา ด้านตัวละคร หนังสือส่วนใหญ่มีตัวละครเป็นคน หนังสือส่วนใหญ่มีการนำเสนอเรื่อง แบบเรื่องเล่า

การประเมินค่าหนังสือ และศึกษาทัศนคติของเด็กที่มีต่อหนังสือในด้านต่างๆ

งานวิจัยที่เกี่ยวกับการวิเคราะห์ ประเมินค่าหนังสือ และศึกษาทัศนคติของเด็กที่มีต่อหนังสือ ในด้านต่างๆ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2529 – พ.ศ. 2544 มี 4 เรื่อง ดังนี้

วรรณิ ศิริสุนทร (2527) ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด ระหว่างปี พ.ศ. 2520 – พ.ศ. 2523" มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการ ประกวด ระหว่างปี พ.ศ. 2520 – พ.ศ. 2523 จำนวน 46 เรื่อง ในด้านเนื้อหา ภาพประกอบ การใช้ ภาษา โดยวิเคราะห์ตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้น เพื่อศึกษาความคิดเห็นของเด็กที่มีต่อหนังสือที่ คณะกรรมการประกวด ผลการวิจัยพบว่า หนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กระดับเด็กเริ่มหัดอ่าน 13 เรื่อง มี เนื้อหาและภาพประกอบอยู่ในระดับดี ถึงดีมาก การใช้ภาษาอยู่ในระดับดีมาก ส่วนหนังสือใน ระดับประถมศึกษาประเภทบันเทิงคดีจำนวน 17 เรื่อง มีเนื้อหาภาพประกอบและการใช้ภาษาอยู่ ในระดับดี ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งเป็นประเภทบันเทิงคดีจำนวน 9 เรื่อง มีเนื้อหา

ภาพประกอบและการใช้ภาษาอยู่ในระดับดี และผลการวิเคราะห์ของผู้วิจัยมีความสอดคล้องกับความคิดเห็นของเด็กทุกเรื่อง

วัชรินทร์ บรรณเกียรติ (2529) ศึกษาเรื่อง "การศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่คณะกรรมการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2515- 2527" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสือดังกล่าว โดยศึกษาหนังสือรวม 135 เล่ม ซึ่งเป็นหนังสือสำหรับเด็ก 4 กลุ่ม ในจำนวนนี้เป็นหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น 53 เล่ม ผลการวิจัยพบว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ปรากฏมากที่สุดในหนังสือสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นคือ ความเมตตากรุณา และมโนทัศน์ทางจริยธรรมที่ไม่ปรากฏในหนังสือสำหรับเด็กทั้ง 4 กลุ่มเลย คือ ความประณีตละเอียดถี่ถ้วน

เลขา ไพชานาญ (2533) ศึกษาเรื่อง "การศึกษาค่านิยมพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 11- 14 ปี ที่คณะกรรมการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2522 - 2531" มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ค่านิยมพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 11- 14 ปี ที่คณะกรรมการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2522 - 2531 โดยศึกษาจากหนังสือจำนวน 38 ชื่อเล่ม ผลการวิจัยพบว่า ค่านิยมพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือทุกเรื่อง คือ ด้านการพึ่งตนเอง ขยันหมั่นเพียรและมีความรับผิดชอบ กับด้านการปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา ส่วนที่ปรากฏในหนังสือบางเรื่องคือ ด้านการประหยัดและออม การมีระเบียบวินัยและเคารพกฎหมาย และด้านความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ปัจจัยซึ่งเป็นองค์ประกอบในการปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐานของตัวละคร คือ ด้านความคิดและประสบการณ์ การอบรมสั่งสอน การเห็นตามกัน การศึกษาเล่าเรียน การชักชวนจากบุคคลอื่น และการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม ในขณะที่ ปัจจัยด้านการปลูกฝังอุดมการณ์ การใช้กฎบังคับและความนิยมตามสมัย ไม่ปรากฏในหนังสือเล่มใด สำหรับการศึกษาพฤติกรรมการแต่ง พบว่าส่วนใหญ่มักเล่าเรื่องด้วยการที่ให้ตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง ซึ่งร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆเป็นผู้ปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐาน ในการสร้างตัวละครพบว่า ตัวละครที่มีลักษณะสมจริง มีปรากฏมากที่สุด ส่วนฉากของเรื่องที่ปรากฏมากที่สุดคือการสร้างฉากตามอุดมคติ

กฤษฎา ณ หนองคาย (2544) ศึกษาเรื่อง “วิเคราะห์แนวคิดวรรณกรรมสำหรับเด็กที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522- 2542” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์แนวคิดและกลวิธีในการประพันธ์ของวรรณกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ปี) ที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ จำนวน 71 เรื่อง ผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นมีแนวคิดและกลวิธีการประพันธ์ที่นำไปสู่การเรียนรู้และเข้าใจ ธรรมชาติ ชีวิตและสังคมได้เป็นอย่างดี ในด้านของแนวคิด แนวคิดที่พบมากที่สุดได้แก่แนวคิดเรื่องคุณธรรมจริยธรรม รองลงมาเป็น แนวคิดเรื่องความรักความผูกพัน แนวคิดเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ แนวคิดเรื่องปัญหาของเด็ก และแนวคิดอื่นๆ ในด้านกลวิธีการประพันธ์ พบว่า ส่วนใหญ่มีการสร้างโครงเรื่องไม่ซับซ้อน มีตัวละครเอกเป็นเด็ก หรือเป็นพืชและสัตว์ต่างๆ ในธรรมชาติ การสร้างฉากเป็นฉากชนบท มีบทสนทนาที่สมจริง และมีการใช้ภาษาที่ชัดเจน

งานวิจัยทั้ง 9 เรื่อง พบว่า 5 เรื่อง ได้แก่ งานวิจัยของ สุนทรี มีพร้อม จิราพร จิรบุญติลก สุดปรารถนา กาญจนสิมาพันธ์ น้ำค้าง ระวีงทอง และทิพย์วัลย์ ชันธมะ เป็นการวิเคราะห์หนังสือที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติในด้านต่างๆ ได้แก่ ประเภท เนื้อหา แนวคิด กลวิธีการประพันธ์ ตัวละคร ฉาก และสำนวนภาษา ส่วนงานวิจัยอีก 4 เรื่อง มีความแตกต่างไปคือ งานวิจัยของวรรณิ ศิริสุนทร วชิรินทร์ บรรณเกียรติ เลขา ไพชำนานู และกฤษฎา ณ หนองคาย เป็นการ ประเมินค่าหนังสือ และศึกษาทัศนคติของเด็กที่มีต่อหนังสือในด้านต่างๆ

ผลของการวิจัยของต่างประเทศและของไทยทั้ง 11 เรื่อง สรุปประเด็นที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ได้ดังนี้

ผู้แต่ง

งานวิจัยของทิพย์วัลย์ ชันธมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีผู้แต่งเป็นบุคคลทั้งหมด

ผู้จัดทำภาพประกอบ

งานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ และผู้จัดทำภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นบุคคล

สำนักพิมพ์

งานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน

เนื้อเรื่อง

การวิจัยที่ศึกษาเสนอผลการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนฯ มี 2 แบบคือ งานวิจัย 3 เรื่องเสนอเนื้อหาที่พบเป็นส่วนใหญ่มากที่สุด ซึ่งแตกต่างกันใน 3 เนื้อหาได้แก่ การผจญภัย อาชีพ และครอบครัว ดังนี้

สุนทรี มีพร้อม (2522) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2519 ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเรื่องผจญภัย สดปรารถนา กาญจนสิมาพันธ์ (2536) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2533 ทั้งหมดมีเนื้อหาเป็นเรื่องอาชีพ รองลงมาคือ เรื่องชีวิตในครอบครัว และงานวิจัยของ ทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีเนื้อหาเรื่องครอบครัวมากที่สุด ส่วนงานวิจัยอีก 2 เรื่องเป็นการวิเคราะห์เนื้อหาเชิงคุณภาพ ได้แก่ งานวิจัยของวรรณิ ศิริสุนทร (2527) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวด

หนังสือดีเด่น ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2533 มีเนื้อหาอยู่ในระดับดี ทั้งหมด

แนวคิด

งานวิจัยที่ศึกษา 4 เรื่อง เสนอผลการวิจัยในประเด็นแนวคิดที่พบมากที่สุดซึ่งสอดคล้องกัน คือ แนวคิดความเมตตากรุณา ดังนี้

งานวิจัยของ วชิรินทร์ บรรณเกียรติ (2529) พบว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 -2527 ที่พบมากที่สุดคือความเมตตากรุณา งานวิจัยของจิราพร จิรบุญดิลก (2531) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2528 ให้แนวคิดเกี่ยวกับความเมตตากรุณามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ น้ำค้าง ระวีงทอง (2540) ที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2536 ให้แนวคิดเกี่ยวกับความเมตตากรุณามากที่สุด รวมถึงงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะ (2545) ที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีแนวคิดเรื่องความเมตตากรุณามากที่สุดเช่นกัน ส่วนงานวิจัยของกฤษฎา ณ หนองคาย (2544) พบว่า แนวคิดและกลวิธีในการประพันธ์ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2542 มีแนวคิดเรื่องคุณธรรมจริยธรรมมากที่สุด

สำหรับงานวิจัยอื่นๆที่พบว่าวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล มีแนวคิดต่างๆ ดังนี้

งานวิจัยของ lwamoto (1996) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีแนวคิดหลักเกี่ยวกับ มิตรภาพ ความสัมพันธ์ในครอบครัว และการผจญภัย พบว่า งานวิจัยของเลขา ไพ ชำนาญ (2533) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์

หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2531 ส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับ การปฏิบัติตามคุณธรรมของศาสนา และงานวิจัยของ Hu (1998) พบว่า วรรณกรรมสำหรับเยาวชนส่วนใหญ่มีแนวคิดหลักที่สำคัญ 2 แนวคิดคือ การดูแลตนเอง และการเคารพตนเอง

ตัวละคร

งานวิจัยที่ศึกษา 2 เรื่องเสนอประเด็นด้านลักษณะตัวละคร คือ ตัวละครส่วนใหญ่มีลักษณะสมจริง ซึ่งปรากฏในงานวิจัยของเลขา ไพชำนานู (2533) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2531 ส่วนใหญ่มีการสร้างตัวละครแบบสมจริง งานวิจัยของน้ำค้าง ระวิงทอง (2540) พบว่า ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2536 เป็นแบบสมจริงมากที่สุด และยังพบว่าตัวละครมีฐานะทางครอบครัวยากจนมากที่สุด และมีครอบครัวที่อบอุ่นมากที่สุด งานวิจัยอีก 3 เรื่อง ให้ข้อมูลด้านตัวละครในเชิงกายภาพ ได้แก่ งานวิจัยของกฤษฎา ณ หนองคาย (2544) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2542 มีตัวละครเอกเป็นเด็กมากที่สุด งานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) พบว่า ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่เป็นคน เพศชาย อายุ 12 – 14 ปี และ งานวิจัยของ Hu (1996) พบว่า ตัวละครส่วนใหญ่มีผิวขาว

ฉาก

งานวิจัยที่ศึกษามีประเด็นด้านฉากหลากหลาย ดังนี้ งานวิจัยของเลขา ไพชำนานู (2533) พบว่า ฉากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2531มีการสร้างฉากตามอุดมคติมากที่สุด งานวิจัยของน้ำค้าง ระวิงทอง (2540) พบว่า ฉากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2536 เป็นฉากที่เด็กรู้จักและคุ้นเคยมากที่สุด งานวิจัย

ของกฤษดยา ณ หนองคาย (2544) พบว่า จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2542 เป็นจากในชนบทมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะมะ (2545) ที่พบว่า จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่เป็นจากประเทศไทย ในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

การนำเสนอเรื่อง

งานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่มีการนำเสนอเรื่องแบบสมจริง งานวิจัยของเลขา ไพชำนาญ (2533) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนส่วนใหญ่ มักเล่าเรื่องด้วยการที่ให้ตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง ซึ่งร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ เป็นผู้ปลูกฝังและเสริมสร้างค่านิยมพื้นฐาน

การดำเนินเรื่อง

งานวิจัยของกฤษดยา ณ หนองคาย (2544) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนส่วนใหญ่มีการสร้างโครงเรื่องไม่ซับซ้อน ในขณะที่งานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีโครงเรื่องมีเอกภาพ และวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า

ลักษณะการเรียบเรียง

งานวิจัยที่เสนอประเด็นด้านลักษณะการเรียบเรียงมี 2 ลักษณะ คือ เสนอผลการวิจัยเชิงประเมินค่า ได้แก่ งานวิจัยของวรรณิ ศิริสุนทร (2527) ซึ่งพบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2520-2533 มีการใช้ภาษาอยู่ในระดับดี ในขณะที่งานวิจัยอีก 3 เรื่องเสนอประเด็นลักษณะภาษาที่ใช้ ได้แก่ งานวิจัย

ของน้ำค้าง ระวีงทอง (2540) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2536 มีการใช้ภาษาปาก คำภาษาถิ่น คำแสดงภาพ คำแสดงอาการ คำแสดงความรู้สึก และคำหยาบเหมาะสมกับฐานะของตัวละคร เหตุการณ์ และสภาพท้องถิ่น งานวิจัยของกฤษตยา ณ หนองคาย (2544) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2542 มีการใช้ภาษาที่เรียบง่าย ชัดเจน และงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ทั้งหมดมีการใช้คำจากภาษาต่างประเทศทั้งหมด รองลงมา มีการใช้สุภาษิต/คำพังเพย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์มีวัตถุประสงค์ เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร จาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้บรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดได้ ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการดำเนินการวิจัยประกอบด้วยขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น
2. ขอบเขตและประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. เครื่องมือในการวิจัย
4. การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

การสำรวจข้อมูลเบื้องต้น

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นในด้านต่างๆ ดังนี้

1. ศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับวรรณกรรมเยาวชนและรางวัลวรรณกรรมเยาวชนจากหนังสือ บทความวารสาร เอกสาร งานวิจัยและเว็บไซต์
2. สำรวจ รวบรวมรายชื่อ และบันทึกข้อมูลบรรณานุกรมของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ประมาณ 168 ชื่อเรื่อง

ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ วรรณกรรมเยาวชนประเภทบันเทิงคดีที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 จำนวน 168 ชื่อเรื่อง โดยรวบรวมรายชื่อจาก หนังสือ วิทยานิพนธ์ และเว็บไซต์ต่างๆ ดังต่อไปนี้

หนังสือ

นวลจันทร์ รัตนากกร, ชุติมา สัจจามันท์ และมารศรี ศิวรักษ์. รางวัลวรรณกรรมเยาวชนไทย พ.ศ. 2450 – 2529. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2529.

วิทยานิพนธ์

ทิพวัลย์ ชันธมะ. การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2421-2544. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.

วรรณิ ศิริสุนทร. การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับคณะกรรมการประกวด ระหว่างปี พ.ศ. 2520 – พ.ศ. 2523. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

นฤทัย รามสูตร. การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอภาพเยาวชนในวรรณกรรมเยาวชนต่าง วัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต, ภาควิชาประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

เว็บไซต์

นานมีบุ๊คส์. รางวัลแว่นแก้ว. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.nanmeebook.com/default.asp> [14 ธันวาคม 2547]

ประพันธ์สาธน์. รางวัลบุญธรรมบุญพริ้ง ต. สุวรรณ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.prapansarn.com/lifewrite/clinicwriter143.asp> [14 ธันวาคม 2547]

รักลูกแฟมิลี่กรุ๊ป. รักลูกอวอร์ด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.rakluck.com> [14 ธันวาคม 2547]

สกุลไทย. รางวัลดวงดาวต้นฉบับวรรณกรรมจินตนาการสร้างสรรค์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.sakulthai.com/webboard/Questionv.asp?GID=4992> [14 ธันวาคม 2547]

สำนักประชาสัมพันธ์และกิจการสังคม บริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเว่น จำกัด(มหาชน). รางวัล 7

บุ๊คส์อะวอร์ด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.pr7eleven.com/pr/modules.php?name=News&file=article&sid=123&mode=thead&order=0&thold=0.asp>

[14 ธันวาคม 2547]

อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด(มหาชน). นายอินะระอะวอร์ด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://www.amarin.co.th/amarin2002/amarin.asp?lang=th&sec=news_detail&y=2003&newsid=561 [14 ธันวาคม 2547]

ตารางที่ 2 รางวัลวรรณกรรมเยาวชนและจำนวนหนังสือที่ได้รับรางวัลที่เป็นประชากรในการวิจัย

ชื่อรางวัล	จำนวนชื่อเรื่อง
ภาครัฐ	
1.รางวัลหนังสือดีเด่นประจำปี ของกระทรวงศึกษาธิการ	89
2.รางวัลการประกวดงานเขียนหนังสือสำหรับเยาวชน ของสำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ (สวช.)	6
3.รางวัลสื่อมวลชนดีเด่นเพื่อเยาวชน ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.)	4
4.รางวัลหนังสือดีเด่น ของสำนักงานป้องกันและปราบปรามผู้ประพฤติมิชอบ ในวงราชการ (ปปป.)	1
5.รางวัลเนื่องในโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้าน้องนางเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี	1
6.รางวัลดวงดาว ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	6
7.รางวัลหนังสือดี ของชมรมส่งเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน	6
รวม	113

ตารางที่ 2 รางวัลวรรณกรรมเยาวชนและจำนวนหนังสือที่ได้รับรางวัลที่เป็นประชากรในการวิจัย (ต่อ)

ชื่อรางวัล	จำนวนชื่อเรื่อง
ภาคเอกชน	
8.รางวัลหนังสือดี ขององค์การยูเนสโก	2
9.รางวัลบัวหลวง ของธนาคารกรุงเทพ	18
10.รางวัลนายอินทร์อะวอร์ด ของบริษัทอมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)	7
11.รางวัลแว่นแก้ว ของบริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชันส์ จำกัด	15
12.รางวัล7 บุ๊คอวอร์ด ของบริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเว่น จำกัด	4
13.รางวัลวรรณกรรมเยาวชนต้นอ้อ ของบริษัท ต้นอ้อ จำกัด	3
14.รางวัลรักลูกอวอร์ด ของบริษัท รักลูก แฟมิลีกรุ๊ป	5
15. รางวัลบุญธรรม-บุญพริ้ง ต. สุวรรณ ของบริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช	1
รวม	55
รวมทั้งสิ้น	168

หนึ่งในการสำรวจรายชื่อวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล 168 ชื่อเรื่อง พบว่า มีวรรณกรรมเยาวชนที่สามารถนำมาเป็นประชากรในการวิจัยได้ 148 ชื่อเรื่อง (ภาคผนวก ค) เนื่องจากจำนวน 20 ชื่อเรื่องเป็นต้นฉบับ ไม่มีการจัดพิมพ์เผยแพร่ ได้แก่

1. รางวัลสี่มวชนดีเด่นเพื่อเยาวชน ของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ (สยช.) ในปี พ.ศ. 2528 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ เด็กนาถ บ้านไร่ไพลิน นิทานแผ่นดิน และเมื่อชีวิตยังไม่สิ้น

2. รางวัลบัวหลวง ของธนาคารกรุงเทพ จำนวน 12 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ปีพ.ศ. 2517 จำนวน 7 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ชีวิตประวัติของพระยารัษฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี ชีวิตประวัติ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล ยอดคน ชีวิตประวัติอัลเบิร์ต ไอสไตน์ ชีวิตประวัติของ"หญิง" บุญใจ และสมเด็จพระปรเมนทรมหา มงกุฎพระจอมเกล้าแผ่นดินสยาม ปีพ.ศ. 2519 จำนวน 3 ชื่อเรื่อง ได้แก่ พระยอดเมืองขวาง เรื่องของปิง และเพราะชอบฟ้ากว้าง ปีพ.ศ. 2521 จำนวน 2 ชื่อเรื่อง ได้แก่ การเผชิญโชคของนายทองคำ และจากชวานามาเป็นเจ้าของฟาร์ม

3. รางวัลดวงดาว ของกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ปีพ.ศ. 2547 จำนวน 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ปีกคำในป่าแดง ดินสอสีในหิมพานต์ ต้นกล้า และจรวดดารารัจกร

นอกจากนี้ วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมเยาวชนต้นอ่อน ของบริษัท ต้นอ่อน จำกัด ไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ เนื่องจากไม่ปรากฏข้อมูลจำนวนและรายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัล อย่างไรก็ตามผู้วิจัยสามารถติดตามได้ 3 ชื่อเรื่อง จากงานวิจัยของ หฤทัย รามสูตร (2542)

ดังนั้นในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยรวบรวมรายชื่อวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลได้ 168 ชื่อเรื่อง แต่ไม่มีการจัดพิมพ์ 20 ชื่อเรื่อง จึงมีหนังสือที่เป็นประชากรในการวิจัยนี้ 148 ชื่อเรื่อง

เครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 ชุด ได้แก่ แบบบันทึกข้อมูล และแบบวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อให้เก็บรวบรวมข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านข้อมูลบรรณานุกรมและบรรณนิทัศน์ ข้อมูลการได้รับรางวัล ผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร ฉาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง ลักษณะการเรียบเรียง การสร้างเครื่องมือในการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

แบบบันทึกข้อมูล

การจัดทำแบบบันทึกข้อมูล มีวิธีการดังนี้

1.ศึกษารูปแบบการบันทึกข้อมูลทางบรรณานุกรมในแบบบันทึกจากหนังสือวิชาการทางบรรณารักษศาสตร์ คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. คณะอักษรศาสตร์. ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ การค้นคว้าและการเขียนรายงาน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.

2.จัดทำแบบบันทึกข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 (ภาคผนวก ก) ดังนี้ เพื่อให้บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมของหนังสือและข้อมูลที่ได้รับรางวัลและบรรณนิทัศน์ แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 ข้อมูลบรรณานุกรมของหนังสือ และข้อมูลการได้รับรางวัลประกอบด้วย ข้อมูลชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ชื่อรางวัลที่ได้รับ และปีที่ได้รับรางวัล

ตอนที่ 2 บรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล
ทั้งนี้หัวข้อต่างๆในแบบบันทึกมีลักษณะแบบปลายเปิดทั้งหมด

แบบวิเคราะห์ข้อมูล

การจัดทำแบบวิเคราะห์ข้อมูลมีวิธีการดังนี้

1.ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เพื่อกำหนดประเด็นในแบบวิเคราะห์ข้อมูล จากตำรา เอกสาร และงานวิจัย รวมทั้งศึกษาเนื้อหาอย่างคร่าวๆ ต่อไปนี้

รัฐจวน อินทรกำแหง. คู่มือวรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมล, 2517.

สมพร จารุณี. คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดี. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2541.

หฤทัย รามสูตร. การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอภาพเยาวชนในวรรณกรรมเยาวชนต่างวัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

Lukens, Rebecca J. A Critical handbook of children's literature. New York: HarperCollins College Publishers, 1995.

Tomlinson, Carl M., and Lynch-Brown, Carol. Essentials of children's literature. Boston: Allyn and Bacon, 1996.

2.นำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่างๆมาจัดทำแบบวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล โดยจำแนกเป็น 8 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลด้านผู้จัดทำ
- ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเนื้อเรื่อง
- ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านแนวคิด
- ตอนที่ 4 ข้อมูลด้านตัวละคร
- ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านฉาก
- ตอนที่ 6 ข้อมูลด้านการนำเสนอเรื่อง
- ตอนที่ 7 ข้อมูลด้านการดำเนินเรื่อง
- ตอนที่ 8 ข้อมูลด้านลักษณะการเรียบเรียง

การทดสอบเครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

นำแบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลมาทดลองเก็บข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่เข้ารอบแต่ไม่ได้รับรางวัลในการประกวด จำนวน 14 ชื่อเรื่อง โดยการสุ่มจากรายชื่อหนังสือที่ส่งเข้าประกวดในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติและการประกวดรางวัล 7 บุ๊คอะวอร์ด (7 books award) ที่ไม่ได้รับรางวัล เนื่องจากทั้งสองรางวัลนี้เป็นการประกวดหนังสือที่ตีพิมพ์แล้ว โดยคัดเลือกเรื่องที่มีเนื้อหาหลากหลายและผู้แต่งไม่ซ้ำกัน เมื่อได้หนังสือเพื่อใช้ทดสอบแล้ว ทำการทดสอบโดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละ 1 ชุด ต่อหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง รายชื่อหนังสือที่ใช้ในการทดลองเก็บข้อมูลเพื่อทดสอบเครื่องมือวิจัย มีดังนี้

- กิตติ ธนิกุล. มือใหม่หัดโอบอ้อม. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยูเอส, 2546.
- ชาติ ภิรมย์กุล. ลูกเขาลูกเรา. กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2546.
- เทพเสกสรร พิเนตรเสถียร. ลูกทุ่งลมหนาว. กรุงเทพมหานคร: มิ่งมิตร, 2546.
- ประภัสสร เสวิกุล. อลหม่านล้านเจ็ด. กรุงเทพมหานคร: นิลุบล, 2544.
- ผกามาศ ปรีชา และเพชรลดา เพ็ญอักษร. ลูกแมวป่า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยูเอส, 2543.
- พัฒน์ธิดา ภูมิวัฒน์. มาโอ. กรุงเทพมหานคร: แพรวเยาวชน, 2545.
- ภาณุมาศ ภูมิถาวร. แสงทองเหนือขอบฟ้า. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยูเอส, 2542.
- เรียวจันทร์ ผลอนันต์. ณ ที่ซึ่งรุ่งตัดแวง. กรุงเทพมหานคร: ขวัญข้าว, 2545.
- วันทนีย์ วิบูลเกียรติ. เด็กหญิงงูไม้กวาด. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิลยูเอส, 2543.

วิน วนาธร. ยูโอะพลัดถิ่นแห่งท่ายามู. เชียงใหม่: The knowledge Center, 2546.

ศรี เกศมณี. บ้านสีขาว. กรุงเทพมหานคร: ปลาตะเพียน, 2542.

สมศรี ซอฟเฟอร์. ดอกไม้บนภูเขา. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2541.

สิริกาญจน์ ศุภเลิศพร. ตะลุยกแดนหิมพานต์. กรุงเทพมหานคร: แพนตาเซีย, 2546.

อโศก ศรีสุวรรณ. ตะวันทอในทุ่งกว้าง. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิ้ลนายน์, 2543.

การทดสอบแบบวิเคราะห์ข้อมูลทำให้ได้แนวทางในการปรับปรุงแบบวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

ตอนที่ 8 ข้อมูลด้านลักษณะการเรียบเรียง ปรับปรุงหัวข้อย่อย 8.1 โดยเพิ่มประเด็น “คำอธิบายในวงเล็บ” เพื่อบันทึกข้อมูลในกรณีที่ในเนื้อเรื่องมีการใช้วงเล็บเพื่อขยายความ

เมื่อปรับปรุงแบบวิเคราะห์เรียบร้อยแล้ว นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ และจัดทำแบบวิเคราะห์ฉบับสมบูรณ์ (ภาคผนวก ก)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ถึง เดือนตุลาคม พ.ศ. 2548 โดยนำแบบบันทึกข้อมูลมาใช้บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมและข้อมูลหนังสือ และนำแบบวิเคราะห์ข้อมูลมาใช้บันทึกข้อมูลบรรณานุกรมและวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ที่เป็นประชากร จำนวน 148 ชื่อเรื่อง โดยใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลอย่างละ 1 ชุด ต่อหนังสือ 1 ชื่อเรื่อง การบันทึกและเก็บรวบรวมข้อมูลมีขั้นตอน ดังนี้

การบันทึกในแบบบันทึกข้อมูล

1.อ่านวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ที่เป็นประชากรจำนวน 148 ชื่อเรื่อง ครั้งที่ 1 เพื่อบันทึกข้อมูลบรรณานุกรม และข้อมูลการได้รับรางวัล และจัดทำบรรณนิทัศน์

1.1 บันทึกข้อมูลทางบรรณานุกรมและข้อมูลการได้รับรางวัล โดยการเขียนรายละเอียดผู้แต่ง ผู้จัดทำภาพประกอบ ชื่อเรื่อง สถานที่พิมพ์ สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ ชื่อรางวัลที่ได้รับ และปีที่ได้รับรางวัลลงในแบบบันทึก

1.2 จัดทำบรรณนิทัศน์โดยสรุปสาระสำคัญของวรรณกรรมเยาวชนที่เป็นประชากร จำนวน 148 ชื่อเรื่อง บันทึกลงในแบบบันทึกข้อมูล

การบันทึกข้อมูลในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1. ทำการวิเคราะห์และบันทึกข้อมูลในประเด็นๆตามที่ระบุไว้ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล หลังจากอ่านหนังสือที่เป็นประชากร ครั้งที่ 2 โดยละเอียด โดยการทำเครื่องหมายขีดในช่องที่เป็นคำตอบ หรือเติมข้อความที่เป็นคำตอบประเด็นต่างๆ ในช่องว่างในแบบบันทึกข้อมูล ได้แก่ ผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร ฉาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง

1.1 ข้อมูลผู้จัดทำ บันทึกชื่อผู้แต่ง ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ และชื่อสำนักพิมพ์ โดยทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้ง ในช่องคำตอบและเขียนข้อความที่เป็นชื่อลงในช่องคำตอบ

1.2 ข้อมูลเนื้อเรื่อง บันทึกข้อมูลโดยการพิจารณาเนื้อเรื่องที่เป็นการสรุปเรื่องและเหตุการณ์ที่ปรากฏในหนังสือแต่ละเรื่องตามประเด็นที่กำหนดไว้ แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบ ทั้งนี้หนังสือ 1 ชื่อเรื่อง จะกำหนดเนื้อเรื่องเพียง 1 เนื้อเรื่อง ถ้าพบว่ามีเนื้อเรื่องนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ จะเติมข้อความที่เป็นเนื้อเรื่องในช่องอื่นๆ ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1.3 ข้อมูลแนวคิด บันทึกข้อมูลโดยการพิจารณาแนวคิดหลักของหนังสือแต่ละเรื่อง ตามกรอบประเด็นแนวคิดที่กำหนดในแบบวิเคราะห์ข้อมูล 12 แนวคิด แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบ ทั้งนี้หนังสือ 1 ชื่อเรื่อง จะกำหนดแนวคิดเพียง 1 แนวคิด ถ้าพบว่ามีแนวคิดนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ จะเติมข้อความที่เป็นแนวคิดในช่องอื่นๆ ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1.4 ข้อมูลตัวละคร พิจารณาตัวละครผู้มีความสำคัญที่สุด 1 ตัว แล้วบันทึกข้อมูลตามลักษณะของตัวละคร ที่กำหนดไว้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวละครที่เป็นมนุษย์ และตัวละครที่เป็นสัตว์ และกลุ่มย่อยต่างๆ แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบแต่ละประเด็นในแบบวิเคราะห์ข้อมูล ถ้าพบว่ามีตัวละครนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ จะเติมข้อความที่เป็นตัวละครในช่องอื่นๆ ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1.5 ข้อมูลฉาก พิจารณาสถานที่ที่มีเหตุการณ์ปรากฏในเรื่องเป็นส่วนใหญ่ แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบลักษณะฉากของเหตุการณ์ในเรื่อง ที่กำหนดไว้เป็น 2 กลุ่ม

ได้แก่ ฉากสมจริงและฉากสมมติ ทั้งนี้หนังสือ 1 ชื่อเรื่องกำหนดจากเพียงลักษณะเดียว ถ้าพบว่ามีฉากนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ จะเติมข้อความที่เป็นฉากในช่องอื่นๆ ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1.6 ข้อมูลการนำเสนอเรื่อง พิจารณาลักษณะที่ผู้แต่งนำเสนอเรื่องในภาพรวม แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบลักษณะการนำเสนอเรื่อง ที่กำหนดไว้เป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ แนวเรื่องสมจริง และแนวเรื่องจินตนาการ ทั้งนี้หนังสือ 1 ชื่อเรื่องกำหนดการนำเสนอเรื่องเพียงลักษณะเดียว ถ้าพบว่ามีกรนำเสนอเรื่องนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ จะเติมข้อความที่เป็นลักษณะการนำเสนอเรื่องในช่องอื่นๆ ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1.7 ข้อมูลการดำเนินเรื่อง พิจารณาลักษณะโครงเรื่อง และวิธีที่ใช้ในการดำเนินเรื่องตามประเด็นที่กำหนดไว้ แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบ ทั้งนี้หนังสือ 1 ชื่อเรื่องกำหนดการดำเนินเรื่องในแต่ละลักษณะเพียงคำตอบเดียว ถ้าพบว่ามีลักษณะการดำเนินเรื่องนอกเหนือจากประเด็นที่กำหนดไว้ จะเติมข้อความที่เป็นการดำเนินเรื่องในช่องอื่นๆ ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

1.8 ข้อมูลลักษณะการเรียบเรียง พิจารณาลักษณะการใช้ถ้อยคำและจำนวนภาษาที่ผู้แต่งใช้ในการเรียบเรียงเนื้อเรื่องและบทสนทนา แล้วทำเครื่องหมายขีด 1 ครั้งในช่องที่เป็นคำตอบ ที่กำหนดไว้เป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติม สุภาษิตคำพังเพย และภาษาถิ่นที่เป็นคำตอบ ทั้งนี้หนังสือ 1 ชื่อเรื่อง กำหนดลักษณะการเรียบเรียงได้มากกว่า 1 กลุ่ม

2.ตรวจสอบข้อมูลของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลแต่ละเรื่องในประเด็นต่างๆตามที่เป็นที่กไว้ในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

3.นับความถี่ที่บันทึกไว้ตามประเด็นต่างๆในแบบวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์และนำเสนอข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่บันทึกไว้ในแบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ข้อมูลจากแบบบันทึกข้อมูล

1.1 เรียบเรียงและนำเสนอข้อมูลทางบรรณานุกรม ข้อมูลการได้รับรางวัล และบรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในภาคผนวก ข

1.2 ข้อมูลการได้รับรางวัลได้นำไปจัดกลุ่ม เพื่อเป็นการแสดงรายชื่อหนังสือที่ได้รับรางวัล จำแนกตามรางวัลและปีที่ได้รับรางวัล สำหรับใช้ในการศึกษาอ้างอิงและสืบค้นต่อไป โดยนำเสนอไว้ในภาคผนวก ค

2. ข้อมูลจากแบบวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 นำข้อมูลทุกประเด็นที่บันทึกไว้ในแบบวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร จาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่อง และลักษณะการเรียบเรียง มาทำการวิเคราะห์ทางสถิติ คือ การหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ (Percentage) โดยใช้สูตร ดังนี้

$$P = \frac{f}{n} \times 100$$

3. นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในรูปตารางและคำบรรยายประกอบตารางในบทที่ 4 และ สรุป อภิปรายผลการวิจัย และให้ข้อเสนอแนะในบทที่ 5

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548" ได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปตารางประกอบคำบรรยายเป็น 8 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1 ผู้จัดทำ (ตารางที่ 3)
 - ผู้แต่ง (ตารางที่ 3-6)
 - ผู้จัดทำภาพประกอบ (ตารางที่ 7-10)
 - สำนักพิมพ์ (ตารางที่ 11-14)
- ตอนที่ 2 เนื้อเรื่อง (ตารางที่ 15-16)
- ตอนที่ 3 แนวคิด (ตารางที่ 17)
- ตอนที่ 4 ตัวละคร (ตารางที่ 18-24)
- ตอนที่ 5 ฉาก (ตารางที่ 25)
- ตอนที่ 6 การนำเสนอเรื่อง (ตารางที่ 26)
- ตอนที่ 7 การดำเนินเรื่อง (ตารางที่ 27-28)
- ตอนที่ 8 ลักษณะการเรียบเรียง (ตารางที่ 29)

ดังรายละเอียด ต่อไปนี้

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 1 ผู้จัดทำ

การวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ของภาครัฐและเอกชนในด้านผู้จัดทำ จำแนกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ ผู้แต่ง ผู้จัดทำภาพประกอบ และสำนักพิมพ์ ปรากฏผลดังนี้

1.1 ผู้แต่ง

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลวิเคราะห์โดยจำแนกตามสถานภาพ พบว่าวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชนมีผู้แต่งจำนวน 103 คน เป็นบุคคลทั้งหมด 103 คน (ร้อยละ 100.00) ไม่ปรากฏว่ามีผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่เป็นนิติบุคคล ผู้แต่งส่วนใหญ่จำนวน 79 คน (ร้อยละ 76.70) เป็นผู้แต่งที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง ผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 24 คน (ร้อยละ 23.30)

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่เป็นบุคคลซึ่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 64 คน ส่วนใหญ่จำนวน 44 คน (ร้อยละ 68.75) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง ผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 20 คน (ร้อยละ 31.25)

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่เป็นบุคคลซึ่ง มีจำนวนทั้งสิ้น 39 คน ส่วนใหญ่จำนวน 35 คน (ร้อยละ 89.74) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง ผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 10.26)

การเปรียบเทียบผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล พบว่า ส่วนใหญ่ทั้งภาครัฐและเอกชน มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง ดังนี้ ภาครัฐจำนวน 44 คน (ร้อยละ 68.75) และ ภาคเอกชนจำนวน 35 คน (ร้อยละ 89.74)

ดังรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในภาพรวมจำแนกตามสถานภาพ
และจำนวนผลงาน

ผู้แต่ง	ผลงาน	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บุคคล		64	100.00	39	100.00	103	100.00
	ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	20	31.25	4	10.26	24	23.30
	ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	44	68.75	35	89.74	79	76.70
นิติบุคคล		-	-	-	-	-	-
	รวม	64	100.00	39	100.00	103	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่มีผู้แต่งเป็นบุคคล (103 คน) จำนวน 148 ชื่อเรื่อง พบว่า เป็นผลงานของผู้แต่งที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง (79 คน) จำนวน 79 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 53.38) และเป็นผลงานของผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง (24 คน) จำนวน 69 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 46.62)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีผู้แต่งเป็นบุคคล (64คน) จำนวน 105 ชื่อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผลงานของผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง (20 คน) จำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.10) และเป็นผลงานของผู้แต่งที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง (44 คน) จำนวน 44 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.90)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีผู้แต่งเป็นบุคคล (39 คน)จำนวน 43 ชื่อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่เป็นผลงานของผู้แต่งที่มีผลงาน 1ชื่อเรื่อง(35 คน)จำนวน 35 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 81.40) และเป็นผลงานของผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(4 คน) จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.60)

ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามสถานภาพและจำนวนผลงานของผู้แต่ง

ผลงาน		ภาครัฐ		ภาคเอกชน		รวม			
ผู้แต่ง	ผู้แต่ง ผลงาน	ร้อยละ	ผู้แต่ง ผลงาน	ร้อยละ	ผู้แต่ง ผลงาน	ร้อยละ			
บุคคล	(64)	105	100.00	(39)	43	100.00	(103)	148	100.00
ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	(20)	61	58.10	(4)	8	18.60	(24)	69	46.62
ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	(44)	44	41.90	(35)	35	81.40	(79)	79	53.38
นิติบุคคล	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	(64)	105	100.00	(39)	43	100.00	(103)	148	100.00

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาครัฐและภาคเอกชน

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาครัฐ

การวิเคราะห์ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำนวน 64 คน จำแนกตามจำนวนผลงานพบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 44 คน (ร้อยละ 68.75) เป็นผู้มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 44 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.90) ผู้แต่งจำนวน 20 คน (ร้อยละ 31.25) เป็นผู้มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.10) ผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 2 ชื่อเรื่อง มี 9 คน ตามลำดับจำนวนของผลงาน ดังนี้

ผู้แต่งที่มีผลงานมากที่สุดคือ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง มี 2 คน ได้แก่ ส.พุ่มสุวรรณ และ ชมัยพร แสงกระจ่าง (ร้อยละ 5.71) เท่ากัน ผู้แต่งที่มีผลงานรองลงมา 3 ลำดับ ได้แก่ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.76) ได้แก่ โชติ ศรีสุวรรณ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง มี 4 คน (ร้อยละ 3.81) เท่ากัน ได้แก่ ทำนุ อันประเสริฐ นิพนานฯ/ วาวแพร* มาลา คำจันทร์ และอโศก ศรีสุวรรณ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง มี 2 คน (ร้อยละ 2.86) เท่ากัน ได้แก่ เชิญอักษร* และ พนม นันทพฤษฯ* ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตามจำนวนผลงาน

ชื่อผู้แต่ง	ผู้แต่ง		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	20	31.25	61	58.10
ส.พุ่มสุวรรณ			6	5.71
ชมัยพร แสงกระจ่าง/ไพลิน รุ่งรัตน์			6	5.71
โชติ ศรีสุวรรณ			5	4.76
ทำนุ อันประเสริฐ			4	3.81
นิพนานฯ/ วาวแพร*			4	3.81
มาลา คำจันทร์			4	3.81
อโศก ศรีสุวรรณ			4	3.81
เชิญอักษร*			3	2.86

ตารางที่ 5 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตามจำนวนผลงาน (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	ผู้แต่ง		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
พนม นันทพฤษฯ*			3	2.86
กาญจนา นาคนันท์*			2	1.90
เจตนาพร*			2	1.90
พิบูลศักดิ์ ละครพล			2	1.90
พิษณุ ศุภ*			2	1.90
ภาณุมาศ ภูมิถาวร			2	1.90
มานพ แก้วสนิท			2	1.90
ว.วินิจชัยกุล*			2	1.90
ศรี เกศมณี			2	1.90
สว่าง คงยก			2	1.90
อัศศิริ ธรรมโชติ			2	1.90
อุดม วิเศษสาร			2	1.90
ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	44	68.75	44	41.90
กนกวลี พจนปกรณ์*			1	0.95
โกศล อนุสิม			1	0.95
เชมชาติ			1	0.95
จักรภัทร พงศ์ภัทร			1	0.95
จริยา สุวิชาบุญ			1	0.95
จำลอง ผึ้งชลจิตร			1	0.95
เจนชนม์*			1	0.95
ชิต ชยากร			1	0.95
ดวงแก้ว กัลยาณ*			1	0.95
ถนนอม ปินตา			1	0.95
ถวัลย์ มาศจรัส			1	0.95
ทิพย์วาทณี สนิทวงศ์			1	0.95

ตารางที่ 5 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตามผลงาน (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	ผู้แต่ง		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เทพศิริ สุขโสภา			1	0.95
ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์			1	0.95
นิมิตร ภูมิถาวร			1	0.95
นิเวศน์ กันไทยราษฎร์			1	0.95
บุญโชค เจียมวิริยะ			1	0.95
ประพิน ออวกะหา			1	0.95
ประภัสสร เสวิกุล			1	0.95
ประสิทธิ์ มุสิกเกษม			1	0.95
ปางบุญ*			1	0.95
พูลศรี เจริญพงษ์			1	0.95
แพรว จารุ*			1	0.95
ไมตรี ลิ้มปชาติ			1	0.95
ยุร กมลเสรีรัตน์			1	0.95
รัศมี เปื้อนทนต์			1	0.95
ละเวง ปัญจสุนทร*			1	0.95
วัธนา บุญยัง			1	0.95
วันทนีย์ วิบูลเกียรติ			1	0.95
วิริยะ สิริสิงห			1	0.95
วีรญาณ เจริญโท			1	0.95
วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์			1	0.95
วีระพันธ์ ใจสุบรรณ			1	0.95
ศราวก*			1	0.95
ศรีตลา ใจโต			1	0.95
สมนึก พานิชกิจ			1	0.95
สิริกัญยา กาญจนมุสิก			1	0.95

ตารางที่ 5 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตามผลงาน (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	ผลงาน(จำนวนเรื่อง)	ผู้แต่ง		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	
สีฟ้า*			1	0.95	
สุดใจ ฉายศรี			1	0.95	
สุริยันต์ สุดศรีวงศ์			1	0.95	
สุวรรณี สุคนธา*			1	0.95	
โสภาค สุวรรณ			1	0.95	
อนันต์ อุ่ณอรุณ			1	0.95	
อุเทน พรหมแดง			1	0.95	
รวม	64	100.00	105	100.00	

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

*ชื่อผู้แต่งที่เป็นนามปากกา ดูนามจริงจากภาคผนวก จ หน้า 250

** รายชื่อหนังสือจำแนกตามประเภทและชื่อผู้แต่งดูจากภาคผนวก ง หน้า 218

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาคเอกชน

การวิเคราะห์ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน จำนวน 39 คน จำแนกตามจำนวนผลงานพบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 35 คน (ร้อยละ 89.74) เป็นผู้ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 35 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 81.40) ผู้แต่งจำนวน 4 คน (ร้อยละ 10.26) เป็นผู้ที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.60) ผู้แต่งที่มีผลงานมากที่สุด คือ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง มี 4 คน (ร้อยละ 4.65) เท่ากัน ได้แก่ ดาราราย(ดาวกระจาย) ปรีดา อัครจันทโชติ วันทนีย์ วิบูลเกียรติ และศรี เกศมณี

ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนจำแนกตามจำนวนผลงาน

ชื่อผู้แต่ง	ผู้แต่ง		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	4	10.26	8	18.60
ดาราราย*/ดาวกระจาย*			2	4.65
ปรีดา อัครจันทโชติ			2	4.65
วันทนีย์ วิบูลเกียรติ			2	4.65
ศรี เกศมณี			2	4.65
<u>ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง</u>	35	89.74	35	81.40
กิตติ*			1	2.33
เกิดตะหวา*			1	2.33
เขมชาติ*			1	2.33
คณา ศษา*			1	2.33
คอยนุช*			1	2.33
งามพรรณ เวชชาชีวะ			1	2.33
จันทร์เจ้า*			1	2.33
ชัญวลี ศรีสุโข			1	2.33
ชัยกร หาญไฟฟ้า			1	2.33
เชษฐา สุวรรณสา			1	2.33

ตารางที่ 6 ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนจำแนกตามจำนวนผลงาน (ต่อ)

ชื่อผู้แต่ง	ผู้แต่ง		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
दनัยศักดิ์*			1	2.33
ถวัลย์ มาศจรัส			1	2.33
ธวัชวดี*			1	2.33
พรศิริ บุรณเขตต์			1	2.33
เพชร บุตรทองพูน			1	2.33
ภาณุมาศ ภูมิถาวร			1	2.33
น.จ.น*			1	2.33
มานพ แก้วสนิท			1	2.33
เมย์ น้อยนาเวศ*			1	2.33
รัศมี เบื่อขุนทด			1	2.33
ลำจวน มงคลรัตน์			1	2.33
วรวิทย์ วิศิษฐ์กิจการ			1	2.33
วีระศักดิ์ สุธะลา			1	2.33
สมพงษ์ พละสุรย์			1	2.33
สว้าง คงยก			1	2.33
สิรินทร์ ช่วงโชติ			1	2.33
สุพิน วิริยะพงศ์พานิช			1	2.33
สุรียันต์ สุตศรีวงศ์			1	2.33
องอาจ ชัยชาญชีพ			1	2.33
อนเนก นาวิกมูล			1	2.33
อรุณี ดวงแก้ว			1	2.33
อาทิตย์ ประสาทกุล			1	2.33
อุดร วงศ์ทับทิม			1	2.33
ฮ.นิกฮูก*			1	2.33
หิิตกาล*			1	2.33
รวม	39	100.00	43	100.00

*ชื่อผู้แต่งที่เป็นนามปากกา ดูนามจริงจากภาคผนวก จ หน้า 250

**รายชื่อหนังสือจำแนกตามประเภทและชื่อผู้แต่งดูจากภาคผนวก ง หน้า 218

1.2 ผู้จัดทำภาพประกอบ

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามการมีภาพประกอบและสถานภาพผู้จัดทำภาพประกอบ พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน(148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 112 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ75.68) มีภาพประกอบ และจำนวน 36 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ24.32) ไม่มีภาพประกอบ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีภาพประกอบ (112 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 105 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.75) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ และ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.25) ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 103 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.10) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคล และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.90) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ77.14) มีผู้จัดทำภาพประกอบ และจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ22.86) ไม่มีภาพประกอบ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีภาพประกอบ (81ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 75 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.59) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ7.41) ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ (75 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 73 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.33) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคล และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.67) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.09) มีภาพประกอบ และจำนวน12 ชื่อเรื่อง ไม่มีภาพประกอบ (ร้อยละ 27.91)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีภาพประกอบ(31ชื่อเรื่อง)พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 30 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.77) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.23) ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ (30 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 30 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคลทั้งหมด ไม่มีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล

ตั้งรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามการมีภาพประกอบและสถานภาพผู้จัดทำภาพประกอบ

ผลงาน	รางวัล ภาครัฐ		รางวัล ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภาพประกอบ						
มีภาพประกอบ						
ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	81	77.14	31	72.09	112	75.68
ผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคล	75	92.59	30	96.77	105	93.75
ผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล	73	97.33	30	100.00	103	98.10
ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	2	2.67	-	-	2	1.90
ไม่มีภาพประกอบ						
ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	6	7.41	1	3.23	7	6.25
รวม	24	22.86	12	27.91	36	24.32
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การวิเคราะห์ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล (84 คน) จำแนกตามสถานภาพและจำนวนผลงาน พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 82 คน (ร้อยละ 97.62) เป็นบุคคล และจำนวน 2 ราย (ร้อยละ 2.38) เป็นนิติบุคคล

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคล (82 คน) ส่วนใหญ่จำนวน 68 คน (ร้อยละ 82.93) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 14 คน (ร้อยละ 17.07) มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

การวิเคราะห์ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำนวนทั้งสิ้น 61 คน จำแนกตามสถานภาพและจำนวนผลงาน พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 59 คน (ร้อยละ 96.72) เป็นบุคคล และจำนวน 2 ราย (ร้อยละ 3.28) เป็นนิติบุคคล

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคล (59 คน) ส่วนใหญ่จำนวน 50 คน (ร้อยละ 84.75) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 9 คน (ร้อยละ 15.25) มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

การวิเคราะห์ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน จำนวนทั้งสิ้น 23 คน จำแนกตามสถานภาพและจำนวนผลงาน พบว่า จำนวนทั้งสิ้น 23 คน (ร้อยละ 100.00) เป็นบุคคล และไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคล (23 คน) ส่วนใหญ่จำนวน 18 คน (ร้อยละ 78.26) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 5 คน (ร้อยละ 21.74) มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามสถานภาพและจำนวนผลงานของผู้จัดทำภาพประกอบ

ผู้จัดทำภาพประกอบ	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บุคคล	59	96.72	23	100.00	82	97.62
มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	9	15.25	5	21.74	14	17.07
มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	50	84.75	18	78.26	68	82.93
นิติบุคคล	2	3.28	-	-	2	2.38
รวม	61	100.00	23	100.00	84	100.00

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาครัฐและภาคเอกชน

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาครัฐ

การวิเคราะห์ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำนวน 61 ราย ที่ระบุชื่อ ซึ่งมีผลงานรวม 75 ชื่อเรื่อง พบว่าผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคล(๖๙ คน) ส่วนใหญ่จำนวน 50 คน (ร้อยละ 84.75) เป็นผู้มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 50 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 68.49) ผู้จัดทำภาพประกอบจำนวน 9 คน (ร้อยละ 15.25) เป็นผู้มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.51) ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคลที่มีผลงานมากที่สุด คือ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.74) ได้แก่ ปฐม พัทธมิล ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคลที่มีผลงานรองลงมา 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.03) เท่ากัน มี 2 คน ได้แก่ จารุพงษ์ จันทรเพชร และ เมืองไทย บุศมาโร

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นนิติบุคคลมี 2 ราย (ร้อยละ 3.28) รวมผลงาน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.67) มีผลงานรายละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน ได้แก่ ชมรมเด็ก และ สารานุกรมภาคใต้

ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	ผู้จัดทำภาพประกอบ		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
บุคคล	59	96.72	73	97.33
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	9	15.25	23	31.51
ปฐม พัทธมิล/ปฐมพร/ปิ่น			5	21.74
จารุพงษ์ จันทรเพชร			3	13.03
เมืองไทย บุศมาโร			3	13.03
เตรียม ชาชุมพร			2	8.70
นกุล วิชัยดิษฐ์			2	8.70
พัชรา ศุภนิมิตร			2	8.70
ไพโรจน์ ดาวประดับวงศ์			2	8.70

ตารางที่ 9 ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ(ต่อ)

ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	ผู้จัดทำภาพประกอบ		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิระยุทธ เลิศสุดวิชัย			2	8.70
ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	50	84.75	50	68.49
กฤษณะ นพอภิรักษ์กุล			1	2.00
กัลยาณี ปรัชญานุภาพ			1	2.00
กานต์			1	2.00
เกษมศักดิ์ ตราอนุรัตน์			1	2.00
จิตรกร อีสาน			1	2.00
จิรศักดิ์ จำปาเทศ			1	2.00
จิรศักดิ์ สิริรัตน์			1	2.00
เฉลิม อัครกะพู			1	2.00
ช่วง มูลพินิจ			1	2.00
ณรงค์ งามฤทธิ์			1	2.00
เดือนรุ่งฟ้า เพ็ญไพสิฐ			1	2.00
ทวีป ยะพงศ์			1	2.00
เทพศิริ สุขโสภา			1	2.00
ธีระพันธ์ ลอไพบูลย์			1	2.00
นพดล อธิพิวงศ์สกุล			1	2.00
นัฐกฤษณ์ อารยะประยูร			1	2.00
นิธินันท์ วัชรศิริานนท์			1	2.00
นุชนาถ ศรีนวล			1	2.00
เบญจมาศ พลยมมา			1	2.00
ประพิศพงศ์ มาลากุล			1	2.00
ประภาศ ประกอบกิจ			1	2.00
ประมวลพจน์ สนิทโกศัย			1	2.00
ปรีดา ปัญญาจันทร์			1	2.00
ปณยา ไชยะคำ			1	2.00

ตารางที่ 9 ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ(ต่อ)

ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	ผู้จัดทำภาพประกอบ		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปิยานันท์ ประสารราชกิจ			1	2.00
แปรงสี			1	2.00
ผดุง พรหมมูล			1	2.00
พิชณู ธีระกนก			1	2.00
พิสิทธิ์ ทับทอง			1	2.00
แพ็ท			1	2.00
มะเขือเทศแก้มแดง			1	2.00
มิตรชาย ชื่นเงิน			1	2.00
เมธา กระแสโลม			1	2.00
ยศนันท์ แยมเมือง			1	2.00
รงค์			1	2.00
วิสิทธิ์ โพธิ์วัฒน์			1	2.00
วีระพันธ์ ใจสุบรรณ			1	2.00
ศิลป์วัตร วิศาลศักดิ์			1	2.00
สมบัติ คิ้วฮก			1	2.00
สราวุธ บุญชู			1	2.00
สิทธิพร พวงสุข			1	2.00
สุภาพรณ์ โกมารพิมพ์			1	2.00
เสนีย์ วงศ์ศรี			1	2.00
อนันต์ จินดาวงศ์			1	2.00
อโศก ศรีสุวรรณ			1	2.00
อานติ มาตรคำจันทร์			1	2.00
อารย์ ไชยวงศ์			1	2.00
อุบลเดช พันธุ์เพ็ง			1	2.00
DUM'82			1	2.00
Simon			1	2.00

ตารางที่ 9 ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ(ต่อ)

ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	ผู้จัดทำภาพประกอบ		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
นิติบุคคล	2	3.28	2	2.67
มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง			2	100.00
ชมรมเด็ก			1	50.00
สารานุกรมภาคใต้			1	50.00
รวม	61	100.00	75	100.00

**รายชื่อหนังสือตามชื่อผู้จัดทำภาพประกอบดูจากภาคผนวก ง หน้า 218

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาคเอกชน

การวิเคราะห์ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่เป็นบุคคล จำนวน 23 คน ซึ่งมีผลงานจำนวน 30 ชื่อเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 18 คน (ร้อยละ 78.26) เป็นผู้ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) ผู้จัดทำภาพประกอบที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 5 คน (ร้อยละ 21.74) เป็นผลงานจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคลที่มีผลงานมากที่สุด คือ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) ได้แก่ ธีระพงษ์ บัวระเพชร ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคลที่มีผลงานรองลงมา มีผลงาน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.67)เท่ากัน มี 4 คน ได้แก่ ปิ่นนุช ปิ่นจินดา ชัยวัฒน์ พุฒิวัฒน์ ชีวัน วิสาสะ และเอกสิทธิ์ ไทยรัตน์

ดังรายละเอียดในตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	ผู้จัดทำภาพประกอบ		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	5	21.74	12	40.00
ธีระพงษ์ บัชรบ.เพชร			4	33.33
ปิ่นนุช ปิ่นจินดา			2	16.67
ชัยวัฒน์ พุฒิวัฒน์			2	16.67
ชีวัน วิสาสะ			2	16.67
เอกสิทธิ์ ไทยรัตน์			2	16.67
<u>ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง</u>	18	78.26	18	60.00
กัญจนา ดำใสภี			1	5.55
จกกาย ศิริบุตร			1	5.55
เชษฐา สุวรรณสา			1	5.55
แทนทรงค์ พรหมน้ำอ่าง			1	5.55
ประมวลโกมารทิตและอัจฉรา ประดิษฐ์			1	5.55
พรศิริ บุรณเขตต์			1	5.55
พัชรา ศุภนิมิตร			1	5.55
ภัทรีดา ประสานทอง			1	5.55
มงคล ไสยาพิณตันนท์			1	5.55
วรพงษ์ พงศ์เจตน์พงศ์			1	5.55
วลัยกร สมรรถกร			1	5.55
วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง			1	5.55
ศรัชัย สมสาย			1	5.55
ศิลป์วัตร วิศาลศักดิ์			1	5.55
สู่ขวัญ อรรถจารุสิทธิ์			1	5.55
เอกวัฒน์ เสน่ห์พุด			1	5.55

ตารางที่ 10 ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (ต่อ)

ชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ	ผู้จัดทำภาพประกอบ		ผลงาน**	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
Geeka			1	5.55
simon			1	5.55
รวม	23	100.00	30	100.00

**รายชื่อหนังสือตามชื่อผู้จัดทำภาพประกอบดูจากภาคผนวก ง หน้า 218

1.3 สำนักพิมพ์

การวิเคราะห์สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล(ตามประเภท ได้แก่ สำนักพิมพ์ของรัฐ และสำนักพิมพ์ของเอกชน พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลโดยรวม จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ 63 แห่ง ส่วนใหญ่ จำนวน 58 แห่ง (ร้อยละ 92.06) เป็นสำนักพิมพ์ของเอกชน และจำนวน 5 แห่ง (ร้อยละ 7.94) เป็นสำนักพิมพ์ของรัฐ

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯตามประเภทของสำนักพิมพ์ปรากฏผล ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ (5 แห่ง) พบว่า สำนักพิมพ์ส่วนใหญ่ จำนวน 4 แห่ง (ร้อยละ 80.00) จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 20.00) จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน(58 แห่ง) พบว่า สำนักพิมพ์ส่วนใหญ่ จำนวน 31 แห่ง (ร้อยละ 53.45) จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 27 แห่ง (ร้อยละ 46.55) จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 11

ตารางที่ 11 สำนักพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในภาพรวม จำแนกตามประเภท
และจำนวนผลงาน

สำนักพิมพ์	รางวัล ภาครัฐ		รางวัล ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักพิมพ์ของรัฐ	3	6.52	2	11.76	5	7.94
จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	1	33.33	-	-	1	20.00
จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง	2	66.67	2	100.00	4	80.00
สำนักพิมพ์ของเอกชน	43	93.48	15	88.24	58	92.06
จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	19	44.19	8	53.33	27	46.55
จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง	24	55.81	7	46.67	31	53.45
รวม	46	100.00	17	100.00	63	100.00

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนโดยจำแนกตามประเภทของสำนักพิมพ์ พบว่าวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งหมด (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 140 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.59) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน และ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.41) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ (8 ชื่อเรื่อง) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง และผลงาน 1 ชื่อเรื่อง จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน (140 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 109 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.86) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.14) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.29) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน และ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.71) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ (6 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน (99 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 75 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.76) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.24) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 41 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.35) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน และ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.65) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน ซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ (2 ชื่อเรื่อง) พบว่า จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่องทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน ซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน (41 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.93) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง และจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.07) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง ดังรายละเอียดในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำแนกตามประเภทและจำนวนผลงานของสำนักพิมพ์

ผลงาน สำนักพิมพ์	รางวัล ภาครัฐ		รางวัล ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักพิมพ์ของรัฐ	6	5.71	2	4.65	8	5.41
ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	4	66.67	-	-	4	50.00
ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	2	33.33	2	100.00	4	50.00
สำนักพิมพ์ของเอกชน	99	94.29	41	95.35	140	94.59
ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง	75	75.76	34	82.93	109	77.86
ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง	24	24.24	7	17.07	31	22.14
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาครัฐและภาคเอกชน

สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาครัฐ

การวิเคราะห์สำนักพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (46 แห่ง) จำแนกตามจำนวนผลงาน พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 43 แห่ง (ร้อยละ 93.48) เป็นสำนักพิมพ์ของเอกชน มีผลงานจำนวน 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.29) และจำนวน 3 แห่ง (ร้อยละ 6.52) เป็นสำนักพิมพ์ของรัฐ มีผลงานจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.71)

สำนักพิมพ์ของรัฐ(3แห่ง) ส่วนใหญ่จำนวน 2 แห่ง (ร้อยละ 66.67) เป็นสำนักพิมพ์มีผลงานจัดพิมพ์วรรณกรรมที่ได้รับรางวัล 1 ชื่อเรื่อง จัดพิมพ์วรรณกรรมฯจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) และจำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 33.33) เป็นสำนักพิมพ์มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง จัดพิมพ์วรรณกรรมฯจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) คือ องค์การคำของคุรุสภา

สำนักพิมพ์ของเอกชน (43 แห่ง) พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 24 แห่ง (ร้อยละ 55.81) เป็นสำนักพิมพ์มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง จัดพิมพ์วรรณกรรมฯจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.24) และจำนวน 19 แห่ง (ร้อยละ44.19) เป็นสำนักพิมพ์มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง จัดพิมพ์วรรณกรรมฯจำนวน 75 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ75.76) สำนักพิมพ์ของเอกชนที่มีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐมากที่สุดคือ 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ13.33) คือ สำนักพิมพ์ดอกหญ้า รองลงมา 5 อันดับ ได้แก่ จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.00) คือ สำนักพิมพ์ต้นอ้อ จำนวน 7ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.33) คือ สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.00)เท่ากัน คือ สำนักพิมพ์คมบางและสำนักพิมพ์อักษรชาติพัฒน์ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.67) คือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชและสำนักพิมพ์หมึกจีน จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.33) คือ สำนักพิมพ์มิ่งมิตร

ดังรายละเอียดในตารางที่ 13

ศูนย์วิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตาม
จำนวนผลงาน

ประเภทและชื่อสำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์		ผลงาน*	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักพิมพ์ของรัฐ	3	6.52	6	5.71
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	1	33.33	4	66.67
องค์การค้ำของคุรุสภา			4	100.00
<u>ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง</u>	2	66.67	2	33.33
คณะกรรมการกองทุนโครงการ สร้างสวนสมเด็จพระเจ้า			1	50.00
มูลนิธิอิทธิธรรมมหาธาตุวิทยาลัย			1	50.00
สำนักพิมพ์ของเอกชน	43	93.48	99	94.29
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	19	44.19	75	75.76
ดอกหญ้า			10	13.33
ต้นอ่อน			9	12.00
ชมรมเด็ก			7	9.33
คมบาง			6	8.00
อักษราพิพัฒน์			6	8.00
ไทยวัฒนาพานิช			5	6.67
หมึกจีน			5	6.67
มิ่งมิตร			4	5.33
บรรณกิจ			3	4.00
ดวงตา			2	2.67
ต้นหมาก			2	2.67
ต้นอ่อน 1999			2	2.67
ต้นอ่อน แกรมมี			2	2.67
ธารอักษร			2	2.67
เพื่อนดี			2	2.67
แพรวสำนักพิมพ์			2	2.67
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์			2	2.67

ตารางที่ 13 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตาม

จำนวนผลงาน(ต่อ)

ประเภทและชื่อสำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์		ผลงาน*	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วัฒนาพานิช			2	2.67
หนังสือเยาวชน			2	2.67
<u>ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง</u>	24	55.81	24	24.24
กอไผ่			1	4.17
กะรัต			1	4.17
กำแพง			1	4.17
คลังวิทยา			1	4.17
เคล็ดไทย			1	4.17
ชีวิตร			1	4.17
ดวงกมล			1	4.17
ดอกไม้			1	4.17
ดอกหญ้ากรูปร			1	4.17
ดับเบิลนายน์			1	4.17
นานมีบุ๊คส์			1	4.17
บางหลวง			1	4.17
ปราย			1	4.17
ปลาตะเพียน			1	4.17
ปุยฝ้าย			1	4.17
ผีเสื้อ			1	4.17
แพร่พิทยา			1	4.17
มติชน			1	4.17
แมงทาบ			1	4.17
เรือนอักษร			1	4.17
วลัยลักษณ์			1	4.17
วลี			1	4.17

ตารางที่ 13 สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำแนกตาม
จำนวนผลงาน(ต่อ)

ประเภทและชื่อสำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์		ผลงาน*	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สตรีสาร			1	4.17
สารคดี			1	4.17
รวม	46	100.00	105	100.00

*รายชื่อหนังสือตามประเภทและชื่อสำนักพิมพ์ดูจากภาคผนวก ง หน้า 218

สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลภาคเอกชน

การวิเคราะห์สำนักพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (17 แห่ง) จำแนกตามจำนวนผลงาน (43 ชื่อเรื่อง)พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 15 แห่ง (ร้อยละ 88.24) เป็นสำนักพิมพ์ของเอกชน มีผลงานจำนวน 41 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.35) และจำนวน 2 แห่ง (ร้อยละ 11.76) เป็นสำนักพิมพ์ของรัฐบาล มีผลงานจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.65)

สำนักพิมพ์ของรัฐที่มีผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (2 แห่ง) พบว่า ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) เป็นสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง จัดพิมพ์วรรณกรรมที่ได้รับรางวัลรายละ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เป็นผลงานจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00)

สำนักพิมพ์ของเอกชนที่มีผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (15 แห่ง) พบว่าส่วนใหญ่ จำนวน 8 แห่ง (ร้อยละ 53.33) มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.93) และ จำนวน 7 แห่ง (ร้อยละ 46.67) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.07) สำนักพิมพ์ของเอกชนที่มีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนมากที่สุดจำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.12) คือ สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ รองลงมา 2 อันดับ ได้แก่ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.70) คือ อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.82) เท่ากัน คือ ธนาคารกรุงเทพ และ ดันอ้อ แกรมมี

ดังรายละเอียดในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 สำนักพิมพ์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนจำแนกตาม
จำนวนผลงาน

ประเภทและชื่อสำนักพิมพ์	สำนักพิมพ์		ผลงาน*	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สำนักพิมพ์ของรัฐ	2	11.76	2	4.65
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	-	-	-	-
<u>ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง</u>	2	100.00	2	100.00
ศึกษาภัณฑ์พานิช			1	50.00
องค์การค้าของคุรุสภา			1	50.00
สำนักพิมพ์ของเอกชน	15	88.24	41	95.35
<u>ผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง</u>	8	53.33	34	82.93
นานมีบุ๊คส์			15	44.12
อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง			5	14.70
ธนาคารกรุงเทพ			3	8.82
ต้นอ้อ แกรมมี่			3	8.82
ไทยวัฒนาพานิช			2	5.88
วงกลม			2	5.88
อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์			2	5.88
แพรวพิทยา			2	5.88
<u>ผลงาน 1 ชื่อเรื่อง</u>	7	46.67	7	17.07
ดอกหญ้า 2000			1	14.28
บรรณกิจ			1	14.28
เปิดตำราควาย			1	14.28
แพรวเยาวชน			1	14.28
แพรวสำนักพิมพ์			1	14.28
มติชน			1	14.28
มิ่งมิตร			1	14.28
รวม	17	100.00	43	100.00

*รายชื่อหนังสือตามประเภทและชื่อสำนักพิมพ์ดูจากภาคผนวก ง หน้า 218

ตอนที่ 2 เนื้อเรื่อง

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านเนื้อเรื่อง นำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในภาพรวม การวิเคราะห์เนื้อเรื่องในภาพรวมจำแนกตามรางวัล การวิเคราะห์เนื้อเรื่องย่อยในภาพรวม และการวิเคราะห์เนื้อเรื่องย่อยจำแนกตามรางวัล ดังรายละเอียดต่อไปนี้

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในภาพรวม จำแนกเป็น 9 เนื้อเรื่อง ได้แก่ ครอบครัว ความรัก ปัญหาเยาวชน ธรรมชาติ วิถีชีวิต ลึกลับ ผจญภัย วิทยาศาสตร์ และอาชีพ ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล (148 ชื่อเรื่อง)จำนวนมากที่สุด 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.41) มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ จำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.89) มีเนื้อเรื่องความรัก จำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.51) มีเนื้อเรื่องครอบครัว จำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.14) มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.78) มีเนื้อเรื่องผจญภัย จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.08) มีเนื้อเรื่องปัญหาเยาวชน และเรื่องอาชีพ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.38) มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์ และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.03) มีเนื้อเรื่องลึกลับ นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.70) มีเนื้อเรื่องอื่นๆ ได้แก่ เรื่องศาสนา (2 ชื่อเรื่อง) นิทานคติธรรม (1 ชื่อเรื่อง) และชีวประวัติ (1 ชื่อเรื่อง)

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องโดยจำแนกตามรางวัลภาครัฐและภาคเอกชน มีดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.52) มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.95) มีเนื้อเรื่องความรัก จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.24) มีเนื้อเรื่องครอบครัว จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.38) มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.62) มีเนื้อเรื่องปัญหาเยาวชน จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.72) มีเนื้อเรื่องผจญภัย จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.76) มีเนื้อเรื่องอาชีพ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.91) มีเนื้อเรื่องลึกลับ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์ นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) มีเนื้อเรื่องอื่นๆ คือ เรื่องศาสนา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.56) มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.27) มีเนื้อเรื่องผจญภัย จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.30) เท่ากัน มีเนื้อเรื่องครอบครัว เรื่องวิทยาศาสตร์ และเรื่องอาชีพ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.98) มีเนื้อเรื่องความรัก จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.65) มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.33) เท่ากัน มีเนื้อเรื่องปัญหาธรรมชาติ และเรื่องลึกลับ นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.98) มีเนื้อเรื่องอื่นๆ ได้แก่ เรื่องศาสนา นิทานคติธรรม และชีวประวัติ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนในภาพรวมจำแนกตามเนื้อเรื่อง

เนื้อเรื่อง	ผลงาน	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
		จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องครอบครัว		16	15.24	4	9.30	20	13.51
เรื่องปัญหาเยาวชน		8	7.62	1	2.33	9	6.08
เรื่องความรัก		22	20.95	3	6.98	25	16.89
เรื่องธรรมชาติ		13	12.38	2	4.65	15	10.14
เรื่องวิถีชีวิต		31	29.52	14	32.56	45	30.41
เรื่องลึกลับ		2	1.91	1	2.33	3	2.03
เรื่องผจญภัย		6	5.72	7	16.27	13	8.78
เรื่องวิทยาศาสตร์		1	0.95	4	9.30	5	3.38
เรื่องอาชีพ		5	4.76	4	9.30	9	6.08
เรื่องอื่นๆ		1	0.95	3	6.98	4	2.70
รวม		105	100.00	43	100.00	148	100.00

เนื้อเรื่องย่อของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในภาพรวม

การวิเคราะห์เนื้อเรื่องย่อของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชน
ปรากฏผลดังนี้

ครอบครัว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องครอบครัว (20 ชื่อเรื่อง) จำแนกตามเนื้อเรื่องย่อ 4 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 65.00) เป็นเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.00) เป็นเรื่องปัญหาครอบครัว นอกจากนี้จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.00) เป็นเรื่องอื่นๆ คือ การเลี้ยงดูลูก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องครอบครัว (16 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อออกเป็น 4 เนื้อเรื่อง พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 56.25) เป็นเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) เป็นเรื่องชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.50) เป็นเรื่องปัญหาครอบครัว นอกจากนี้จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.25) เป็นเรื่องอื่นๆ คือ การเลี้ยงดูลูก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องครอบครัว (4 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อออกเป็น 4 เนื้อเรื่อง พบว่า ทั้งหมดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว

ปัญหาเยาวชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องปัญหาเยาวชน (9 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อออกเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า จำนวนสูงสุด 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.22) เท่ากัน เป็นเรื่องปัญหายาเสพติด ปัญหาการศึกษา และปัญหาเศรษฐกิจ และปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.11) เป็นเรื่องปัญหาอื่นๆ คือ เด็กถูกทอดทิ้ง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องปัญหาเยาวชน (8 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อออกเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่าจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) เท่ากัน เป็นเรื่องปัญหายาเสพติด ปัญหาการศึกษา และปัญหาเศรษฐกิจ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ

12.50) เป็นเรื่องปัญหาสุขภาพ นอกจากนี้เป็นปัญหาอื่นๆจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.50) คือ เด็กถูกทอดทิ้ง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องปัญหาเยาวชน (1 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า ทั้งหมดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องปัญหาสุขภาพ

ความรัก

วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อเรื่องความรัก (25 ชื่อเรื่อง) จำแนกตามเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) เป็นเรื่องความรักระหว่างเพื่อน รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.00) เป็นเรื่องความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.00) เป็นเรื่องความรักระหว่างมนุษย์กับสัตว์ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.00) เป็นเรื่องเกี่ยวกับความรักระหว่างชาย-หญิง และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.00) เป็นเรื่องความรักระหว่างมนุษย์กับสิ่งของ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องความรัก (22 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 54.55) เป็นเรื่องความรักระหว่างเพื่อน รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.18) เท่ากัน เป็นเรื่องความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.63) เป็นเรื่องความรักระหว่างมนุษย์กับสัตว์ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.09) เป็นเรื่องความรักระหว่างชาย-หญิง และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.55) เป็นเรื่องความรักระหว่างมนุษย์กับสิ่งของ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องความรัก (3 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่าทั้งหมดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องความรักระหว่างเพื่อน

ธรรมชาติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ (15 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 3 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.00) เป็นเรื่องสภาพทางธรรมชาติ รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.33) เป็นเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.67) เป็นเรื่องภัยธรรมชาติ

ในกลุ่มวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลเนื้อเรื่องธรรมชาติที่เป็นเรื่องสภาพทางธรรมชาติ (12 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.00) มีเนื้อเรื่องสภาพทางธรรมชาติของสัตว์และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) มีเนื้อเรื่องสภาพทางธรรมชาติของพืช

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ (13 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 4 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.92) เป็นเรื่องสภาพทางธรรมชาติ รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.39) เป็นเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติและน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.69) เป็นเรื่องภัยธรรมชาติ

ในกลุ่มวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ เกี่ยวกับสภาพทางธรรมชาติ (10 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.00) มีเนื้อเรื่องสภาพทางธรรมชาติของสัตว์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) มีเนื้อเรื่องสภาพทางธรรมชาติของพืช

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ (2 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 4 เนื้อเรื่อง พบว่า ทั้งหมดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องสภาพทางธรรมชาติ

ในกลุ่มวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ เกี่ยวกับสภาพทางธรรมชาติ (2 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน มีเนื้อเรื่องสภาพทางธรรมชาติของสัตว์ และเนื้อเรื่องสภาพทางธรรมชาติของพืช

วิถีชีวิต

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต (45 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 3 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 71.11) เป็นเรื่องการดำเนินชีวิต รองลงมาจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.78) เป็นเรื่องการต่อสู้ชีวิต และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.44) เป็นเรื่องวัฒนธรรมและประเพณี นอกจากนี้ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.67) เป็นเรื่องอื่นๆ คือ การศึกษา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต (31 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 3 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.42) เป็นเรื่องการค้ามนุษย์ รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.68) เป็นเรื่องการต่อสู้ชีวิต และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.22) เป็นเรื่องวัฒนธรรมและประเพณี นอกจากนี้ยังมีเรื่องอื่นๆ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.68) คือ การศึกษา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต (14 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 3 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 57.14) เป็นเรื่องการค้ามนุษย์ รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.71) เป็นเรื่องการต่อสู้ชีวิต และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.15) เป็นเรื่องวัฒนธรรมและประเพณี

ลึกลับ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องลึกลับ (3 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นเรื่องสืบสวนสอบสวน และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องลึกลับ (2 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า ทั้งหมดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องสืบสวนสอบสวน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องลึกลับ (1 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า ทั้งหมดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ

ผจญภัย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องผจญภัย (13 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า จำนวนสูงสุด 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 69.23) เป็นเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่น และน้อยที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.77) เป็นเรื่องการเดินทางของ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องผจญภัย (6 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวนสูงสุด 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 83.33) เป็นเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่น และ น้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.67) เป็นเรื่องการเดินทางของ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องผจญภัย (7 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 57.14) เป็นเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่น และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 42.86) เป็นเรื่องการเดินทางของ

วิทยาศาสตร์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์(จำนวน 5 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า จำนวนสูงสุด 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) เป็นเรื่องโลกอนาคต และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) เป็นเรื่องมนุษย์ต่างดาว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์ (1 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า จำนวนทั้งหมด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นเรื่องโลกในอนาคต

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์ (4 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยออกเป็น 2 เนื้อเรื่อง พบว่า จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00)เท่ากัน เป็นเรื่องมนุษย์ต่างดาวและโลกในอนาคต

อาชีพ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องอาชีพ(9 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นเรื่องอาชีพอิสระ รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.22) เท่ากัน เป็นเรื่องอาชีพรับจ้างและอาชีพช่างฝีมือ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.11)เท่ากัน เป็นเรื่องอาชีพวิชาการ และอาชีพบริการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องอาชีพ(5 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) เท่ากัน เป็นเรื่องอาชีพอิสระ และช่างฝีมือ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นเรื่องอาชีพรับจ้าง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องอาชีพ(4 ชื่อเรื่อง) จำแนกเนื้อเรื่องย่อยเป็น 5 เนื้อเรื่อง พบว่า ทั้งหมดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) เท่ากัน เป็นเรื่องอาชีพวิชาการ อาชีพบริการ อาชีพรับจ้าง และอาชีพอิสระ

อื่นๆ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีเนื้อเรื่องอื่นๆ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.70) พบว่า เป็นเรื่องศาสนา 2 ชื่อเรื่อง นิทานคติธรรม และชีวประวัติอย่างละ 1 ชื่อเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องอื่นๆ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) พบว่า เป็นเรื่องศาสนา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีเนื้อเรื่องอื่น ๆ มีจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.98) พบว่าเป็นเรื่องศาสนา นิทานคติธรรม และ ชีวประวัติ

การเปรียบเทียบเนื้อเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า เนื้อเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุดของภาครัฐ และภาคเอกชน ตรงกัน คือ วิถีชีวิต (ร้อยละ 29.52 และร้อยละ 32.56)

ดังรายละเอียดในตารางที่ 16

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามเนื้อเรื่องย่อย

เนื้อเรื่อง	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เรื่องครอบครัว	16	15.24	4	9.30	20	13.51
ชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว	4	25.00	-	-	4	20.00
ปัญหาครอบครัว	2	12.50	-	-	2	10.00
ความสัมพันธ์ในครอบครัว	9	56.25	4	100.00	13	65.00
อื่นๆ	1	6.25	-	-	1	5.00
เรื่องปัญหาเยาวชน	8	7.62	1	2.33	9	6.08
ปัญหายาเสพติด	2	25.00	-	-	2	22.22
ปัญหาการศึกษา	2	25.00	-	-	2	22.22
ปัญหาเศรษฐกิจ	2	25.00	-	-	2	22.22
ปัญหาสุขภาพ	1	12.50	1	100.00	2	22.22
อื่นๆ	1	12.50	-	-	1	11.11
เรื่องความรัก	22	20.95	3	6.98	25	16.89
ความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก	4	18.18	-	-	4	16.00
ความรักระหว่างเพื่อน	12	54.55	3	100.00	15	60.00
ความรักระหว่างชาย-หญิง	2	9.09	-	-	2	8.00
ความรักระหว่างมนุษย์กับสัตว์	3	13.63	-	-	3	12.00
ความรักระหว่างมนุษย์กับสิ่งของ	1	4.55	-	-	1	4.00
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
เรื่องธรรมชาติ	13	12.38	2	4.65	15	10.14
สภาพทางธรรมชาติ	10	76.92	2	100.00	12	80.00
สัตว์	8	80.00	1	50.00	9	75.00
พืช	2	20.00	1	50.00	3	25.00
การอนุรักษ์ธรรมชาติ	2	15.39	-	-	2	13.33

ตารางที่ 16 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามเนื้อเรื่องย่อย(ต่อ)

เนื้อเรื่อง	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ภัยธรรมชาติ	1	7.69	-	-	1	6.67
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
เรื่องวิถีชีวิต	31	29.52	14	32.56	45	30.41
การดำเนินชีวิต	24	77.42	8	57.14	32	71.11
การต่อสู้ชีวิต	3	9.68	5	35.71	8	17.78
วัฒนธรรมและประเพณี	1	3.22	1	7.15	2	4.44
อื่นๆ	3	9.68	-	-	3	6.67
เรื่องลึกลับ	2	1.91	1	2.33	3	2.03
เหนือธรรมชาติ	-	-	1	100.00	1	33.33
สืบสวนสอบสวน	2	100.00	-	-	2	66.67
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
เรื่องผจญภัย	6	5.72	7	16.27	13	8.78
การช่วยเหลือผู้อื่น	5	83.33	4	57.14	9	69.23
การตามหาสิ่งของ	1	16.67	3	42.86	4	30.77
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
เรื่องวิทยาศาสตร์	1	0.95	4	9.30	5	3.38
มนุษย์ต่างดาว	-	-	2	50.00	2	40.00
โลกอนาคต	1	100.00	2	50.00	3	60.00
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
เรื่องอาชีพ	5	4.76	4	9.30	9	6.08
วิชาการ	-	-	1	25.00	1	11.11
บริการ	-	-	1	25.00	1	11.11
รับจ้าง	1	20.00	1	25.00	2	22.22
ช่างฝีมือ	2	40.00	-	-	2	22.22
อิสระ	2	40.00	1	25.00	3	33.33

ตารางที่ 16 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามเนื้อเรื่อง(ต่อ)

เนื้อเรื่อง	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
เรื่องอื่นๆ	1	0.95	3	6.98	4	2.70
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

ตอนที่ 3 แนวคิด

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ด้านแนวคิดในภาพรวม ซึ่งจำแนกเป็น 12 แนวคิด ได้แก่ การทำความดี การยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การเสียสละ ความกตัญญู ความกล้าหาญ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความเพียรพยายาม ความเอื้อเฟื้อ ความซื่อสัตย์ และมิตรภาพ ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) พบว่า แนวคิดที่พบจำนวนมากที่สุด 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.97) คือ มิตรภาพ รองลงมา 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.54) คือ การยอมรับตนเอง จำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.51) คือ ความเมตตากรุณา และจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.16) คือ ความเพียรพยายาม แนวคิดที่พบน้อยที่สุด จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.67) คือ ความซื่อสัตย์ นอกจากนี้มีแนวคิดอื่นๆ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) คือ การอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี ส่วนแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีเท่ากับแนวคิดความเอื้อเฟื้อ คือ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.41) เท่ากัน

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำแนกตามภาครัฐและภาคเอกชน ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) พบว่า แนวคิดที่พบจำนวนมากที่สุด 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.90) คือ มิตรภาพ รองลงมา 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.24) คือ ความเมตตากรุณา จำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.28) คือ การยอมรับตนเอง และจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.16) เท่ากัน คือ การทำความดี และความเพียรพยายาม

แนวคิดที่พบน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) มี 3 แนวคิด ได้แก่ การเสียสละ ความกตัญญู และความซื่อสัตย์ ส่วนแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.62)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) พบว่า แนวคิด จำนวนมากที่สุด 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.58) คือ มิตรภาพ รองลงมา 3 ลำดับแรก ได้แก่ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.60) คือ การยอมรับตนเอง จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.28) คือ ความเพียรพยายาม จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.30) คือ ความเมตตากรุณา แนวคิดที่พบน้อยที่สุด จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.32) เท่ากัน คือ ความกตัญญู และความเอื้อเฟื้อ นอกจากนี้มีแนวคิดอื่นๆ จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.65) คือ การอนุรักษ์วัฒนธรรมและประเพณี และไม่พบว่ามีแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง

การวิเคราะห์เปรียบเทียบแนวคิดที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า แนวคิดในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุดทั้งภาครัฐและภาคเอกชนตรงกัน คือ แนวคิดมิตรภาพ (ร้อยละ 21.90 และร้อยละ 25.58) ในส่วนของแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ มีจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.62) และวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน ไม่พบว่ามีแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง และไม่พบแนวคิดความซื่อสัตย์

ดังรายละเอียดในตารางที่ 17

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามแนวคิด

ผลงาน(จำนวนเรื่อง) แนวคิด	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
การทำความดี	11	10.48	3	6.98	14	9.46
การยอมรับตนเอง	15	14.28	8	18.60	23	15.54
การเสียสละ	1	0.95	2	4.65	3	2.03
ความกตัญญู	1	0.95	1	2.33	2	1.35
ความกล้าหาญ	4	3.81	2	4.65	6	4.06
ความเชื่อมั่นในตนเอง	8	7.62	-	-	8	5.41
ความเมตตากรุณา	16	15.24	4	9.30	20	13.51
ความรับผิดชอบ	7	6.67	2	4.65	9	6.08
ความเพียรพยายาม	11	10.48	7	16.28	18	12.16
ความเอื้อเฟื้อ	7	6.67	1	2.32	8	5.41
ความซื่อสัตย์	1	0.95	-	-	1	0.67
มิตรภาพ	23	21.90	11	25.58	34	22.97
แนวคิดอื่นๆ	-	-	2	4.65	2	1.35
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 4 ตัวละคร

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านตัวละคร ซึ่งจำแนกตามประเภท ได้แก่ ตัวละครที่เป็นมนุษย์ และตัวละครที่เป็นสัตว์ โดยแต่ละประเภท จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ มนุษย์/สัตว์ตามธรรมชาติ และมนุษย์/สัตว์ในจินตนาการ ตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ จำแนกย่อย 4 หัวข้อ ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ และการศึกษา การวิเคราะห์ผลปรากฏดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและเอกชน(148ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่จำนวน 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.19) มีตัวละครเป็นมนุษย์ จำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.46) มีตัวละครเป็นสัตว์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) เป็นตัวละครอื่นๆ ได้แก่ ต้นไม้ และผี

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่รับรางวัลฯในภาพรวม จำแนกตามกลุ่มย่อยของตัวละคร ปรากฏผลดังนี้

ตัวละครเป็นมนุษย์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ (132 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 127 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.21) มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.79) มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ(127 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 98 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.17) เป็นเพศชาย และจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.83) เป็นเพศหญิง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ(5 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) เท่ากัน เป็นคนแคระและมนุษย์ต่างดาว และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นแม่มด

ตัวละครเป็นสัตว์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (14 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 85.71) เป็นสัตว์ตามธรรมชาติ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.29) เป็นสัตว์ในจินตนาการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและเอกชนที่มีตัวละครเป็นสัตว์ตามธรรมชาติ (12 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นสัตว์เลี้ยง และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นสัตว์ป่า

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นสัตว์ในจินตนาการ (2 ชื่อเรื่อง) จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เท่ากันเป็นครั้งลิงครั้งปลา และครุฑ

ตัวละครอื่นๆ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครอื่นๆ (2 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00 เท่ากัน) มีตัวละครเป็นต้นไม้และผี

การวิเคราะห์ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ ปรากฏผลดังนี้

ตัวละครเป็นมนุษย์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ (95 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 93 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.87) เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.11) เป็นมนุษย์ในจินตนาการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (93 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 70 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.27) เป็นเพศชาย และจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.73) เป็นเพศหญิง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ (2 ชื่อเรื่อง) จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน เป็นคนแคระ และมนุษย์ต่างดาว

ตัวละครเป็นสัตว์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (9 ชื่อเรื่อง) พบว่าทั้งหมดจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นสัตว์ตามธรรมชาติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นสัตว์ตามธรรมชาติ (9 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นสัตว์เลี้ยง และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นสัตว์ป่า

ตัวละครอื่นๆ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครอื่นๆ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) มีตัวละครเป็นต้นไม้

ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน ปรากฏผลดังนี้

ตัวละครเป็นมนุษย์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ (37 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 91.89) เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.11) เป็นมนุษย์ในจินตนาการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (34 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.35) เป็นเพศชาย และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.65) เป็นเพศหญิง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ (3 ชื่อเรื่อง) จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เท่ากัน เป็นคนแคระ มนุษย์ต่างดาว และแม่มด

ตัวละครเป็นสัตว์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (5 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) เป็นสัตว์ตามธรรมชาติ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) เป็นสัตว์ในจินตนาการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นสัตว์ตามธรรมชาติ(5 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นสัตว์เลี้ยง และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นสัตว์ป่า

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลเอกขนที่มีตัวละครเป็นสัตว์ในจินตนาการ(2ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เท่ากัน ครึ่งลิงครึ่งปลา และครุฑ

ตัวละครอื่นๆ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครอื่นๆ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) พบว่า เป็นผี

การเปรียบเทียบตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและเอกชน พบว่า ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีจำนวนมากที่สุด ตรงกันคือ ตัวละครเป็นมนุษย์ (ร้อยละ 90.48 และ ร้อยละ 86.05) ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 18

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 18 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนในภาพรวมจำแนกตามตัวละคร

ตัวละคร	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ	จำนวนเรื่อง	ร้อยละ
มนุษย์	95	90.48	37	86.05	132	89.19
<u>มนุษย์ตามธรรมชาติ</u>	93	97.89	34	91.89	127	96.21
เพศชาย	70	75.27	28	82.35	98	77.17
เพศหญิง	23	24.73	6	17.65	29	22.83
<u>มนุษย์ในจินตนาการ</u>	2	2.11	3	8.11	5	3.79
คนแคระ	1	50.00	1	33.33	2	40.00
มนุษย์ต่างดาว	1	50.00	1	33.33	2	40.00
แม่มด	-	-	1	33.33	1	20.00
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
สัตว์	9	8.57	5	11.63	14	9.46
<u>สัตว์ตามธรรมชาติ</u>	9	100.00	3	60.00	12	85.71
สัตว์ป่า	3	33.33	1	33.33	4	33.33
สัตว์เลี้ยง	6	66.67	2	66.67	8	66.67
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
<u>สัตว์ในจินตนาการ</u>	-	-	2	40.00	2	14.29
ครึ่งลิงครึ่งปลา	-	-	1	50.00	1	50.00
ครุฑ	-	-	1	50.00	1	50.00
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
ตัวละครอื่นๆ	1	0.95	1	2.32	2	1.35
ต้นไม้	1	100.00	-	-	1	50.00
ผี	-	-	1	100.00	1	50.00
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

4.1 อายุตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชน ที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (127 ชื่อเรื่อง) จากวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนที่ปรากฏข้อมูลอายุ (108ชื่อเรื่อง) โดยจำแนกเป็น 6 กลุ่ม ได้แก่ อายุ3-5 ปี อายุ6-11ปี อายุ12-14 ปี อายุ15-18 ปี อายุมากกว่า 18 ปี ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (127 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 108 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 88.04) ปรากฏข้อมูลอายุ และจำนวน 19 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.96) ไม่ปรากฏข้อมูลอายุตัวละคร

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลมีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่ปรากฏข้อมูลอายุ (108 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ36.11) มีตัวละครอายุ12-14 ปี รองลงมาได้แก่ จำนวน 38 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.19) มีตัวละครอายุ 6-11ปี จำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.17) มีตัวละครอายุมากกว่า 18 ปี จำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.33) มีตัวละครอายุ 15- 18 ปี และน้อยที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.70) มีตัวละครอายุ 3-5 ปี

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ(93ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 79 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 84.95) ปรากฏข้อมูลอายุ และจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.05) ไม่ปรากฏข้อมูลอายุตัวละคร

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลมีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่ปรากฏข้อมูลอายุ (79 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ40.50) มีตัวละครอายุ12-14 ปี รองลงมา จำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 34.18) มีตัวละครอายุ 6-11ปี จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.46) มีตัวละครอายุมากกว่า 18 ปี จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.33) มีตัวละครอายุ 15-18 ปี และน้อยที่สุดจำนวน 2ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.15) มีตัวละครอายุ 3-5 ปี

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (34 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 85.29) ปรากฏข้อมูลอายุ และจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.71) ไม่ปรากฏข้อมูลอายุ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลมีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่ปรากฏข้อมูลอายุ (29 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.93) มีตัวละครอายุ 6-11 ปี รองลงมาได้แก่ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.14) มีตัวละครอายุ 12-14 ปี จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.24) มีตัวละครอายุมากกว่า 18 ปี จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.79) มีตัวละครอายุ 15-18 ปี และน้อยที่สุด จำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.88) มีตัวละครอายุ 3-5 ปี

การเปรียบเทียบตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนด้านอายุ พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐจำนวนมากที่สุด (32 ชื่อเรื่อง) มีตัวละคร อายุ 12-14 ปี ส่วน วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนจำนวนสูงสุด (7 ชื่อเรื่อง) มีตัวละคร อายุ 6-11 ปี

ดังรายละเอียดในตารางที่ 19

ตารางที่ 19 ตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามอายุ

อายุ	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏข้อมูลอายุ	79	84.95	29	85.29	108	85.04
3-5 ปี	2	2.53	2	6.90	4	3.70
6-11 ปี	27	34.18	11	37.93	38	35.19
12-14 ปี	32	40.50	7	24.14	39	36.11
15-18 ปี	5	6.33	4	13.79	9	8.33
มากกว่า 18 ปี	13	16.46	5	17.24	18	16.67
ไม่ปรากฏข้อมูลอายุ	14	15.05	5	14.71	19	14.96
รวม	93	100.0	34	100.00	127	100.00

4.2 สถานภาพของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (127 ชื่อเรื่อง) จากตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว(123ชื่อเรื่อง) จำแนกย่อยเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้มีครอบครัวผู้ครอบครัวแตกแยก ผู้กำพร้า และจำแนกตัวละครที่เป็นผู้กำพร้าออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ได้แก่ ผู้กำพร้าพ่อ ผู้กำพร้าแม่ และผู้กำพร้าทั้งพ่อและแม่ ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (127 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 123 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.85) มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.15) ไม่ระบุสถานภาพทางครอบครัว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว (123 ชื่อเรื่อง)จำนวนมากที่สุด 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 71.54) เป็นผู้มีครอบครัว รองลงมาจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.20) เป็นผู้กำพร้า และน้อยที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.25) เป็นผู้ครอบครัวแตกแยก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัวเป็นผู้กำพร้า (31 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.94) เป็นผู้กำพร้าพ่อ และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.03เท่ากัน) เป็นผู้กำพร้าแม่และผู้กำพร้าทั้งพ่อและแม่

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (93 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 91 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.85) มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.15) ไม่ระบุสถานภาพทางครอบครัว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว (91 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 66 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.53) เป็นผู้มีครอบครัว รองลงมาจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.27) เป็นผู้กำพร้า และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.20) เป็นผู้ครอบครัวแตกแยก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัวเป็นผู้นำพร้า (23 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวนมากที่สุด 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.14) เป็นผู้นำพร้าพ่อ และจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.43 เท่ากัน) เป็นผู้นำพร้าแม่และผู้นำพร้าทั้งพ่อและแม่

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (34 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.12) มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.88) ไม่ระบุสถานภาพทางครอบครัว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว (32 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 68.75) เป็นผู้มีความรอบรู้ รองลงมาจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) เป็นผู้นำพร้า และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.25) เป็นผู้รอบรู้แตกแยก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัวเป็นผู้นำพร้า (8 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เป็นผู้นำพร้าพ่อ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00 เท่ากัน) เป็นผู้นำพร้าแม่และผู้นำพร้าทั้งพ่อและแม่

ดังรายละเอียดในตารางที่ 20

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 20 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามสถานภาพของตัวละครที่เป็น
มนุษย์ตามธรรมชาติ

สถานภาพ	รางวัล ภาครัฐ		รางวัล ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ระบุสถานภาพทางครอบครัว	91	97.85	32	94.12	123	96.85
มีครอบครัว	66	72.53	22	68.75	88	71.54
ครอบครัวแตกแยก	2	2.20	2	6.25	4	3.25
กำพร้า	23	25.27	8	25.00	31	25.20
กำพร้าพ่อ	9	39.14	4	50.00	13	41.94
กำพร้าแม่	7	30.43	2	25.00	9	29.03
กำพร้าทั้งพ่อและแม่	7	30.43	2	25.00	9	29.03
ไม่ระบุสถานภาพทางครอบครัว	2	2.15	2	5.88	4	3.15
รวม	93	100.00	34	100.00	127	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.3 การศึกษาของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ. ในภาพรวม

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ เป็นมนุษย์ (127 ชื่อเรื่อง) จากตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่ปรากฏข้อมูลการศึกษา (94ชื่อเรื่อง) จำแนกเป็น 5 กลุ่มย่อยตามระดับการศึกษา ได้แก่ ระดับอนุบาล ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา ปรากฏผลดังนี้

ตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและเอกชนส่วนใหญ่จำนวน 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.02) มีข้อมูลการศึกษา และจำนวน 33 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.98) ไม่ปรากฏข้อมูลการศึกษา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่มีข้อมูลการศึกษา (94 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 53 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 56.38) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.54) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.19)เท่ากัน มีการศึกษาระดับอนุบาล และมัธยมศึกษาตอนปลาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (93 ชื่อเรื่อง)พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 71 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.34)มีข้อมูลการศึกษา และจำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.66) ไม่ปรากฏข้อมูลทางการศึกษา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่มีข้อมูลการศึกษา (71 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 43 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.56) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.35) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.41) มีการศึกษาระดับอนุบาล

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ ตามธรรมชาติ (34 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.65) เป็นผู้ที่มีข้อมูลการศึกษา และจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.35) ไม่ปรากฏข้อมูลทางการศึกษา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่มีข้อมูลการศึกษา (23 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.48) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.09) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.69) มีการศึกษาระดับอนุบาล

การเปรียบเทียบการศึกษาของตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า การศึกษาของตัวละครที่พบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุดทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนตรงกัน คือ มีการศึกษาระดับประถมศึกษา (ร้อยละ 60.56 และร้อยละ 43.48)

ดังรายละเอียดในตารางที่ 21

ตารางที่ 21 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามการศึกษาของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ

การศึกษา	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ปรากฏข้อมูลการศึกษา	71	76.34	23	67.65	94	74.02
อนุบาล	1	1.41	2	8.69	3	3.19
ประถมศึกษา	43	60.56	10	43.48	53	56.38
มัธยมศึกษาตอนต้น	18	25.35	6	26.09	24	26.54
มัธยมศึกษาตอนปลาย	3	4.23	-	-	3	3.19
อุดมศึกษา	6	8.45	5	21.74	11	11.70
ไม่ปรากฏข้อมูลการศึกษา	22	23.66	11	32.35	33	25.98
รวม	93	100.00	34	100.00	127	100.00

4.4 ลักษณะของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (127 ชื่อเรื่อง) โดยจำแนกตามลักษณะของตัวละครเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ ตัวละครที่มีลักษณะสมจริง ตัวละครที่มีลักษณะอุดมคติ และตัวละครที่มีลักษณะเหนือจริง ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (127 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 115 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 90.55) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะสมจริง รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.66) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะเหนือจริง และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.79) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะอุดมคติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (93 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 87 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.55) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะสมจริง และรองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.45) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะเหนือจริง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ (34 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.35) เป็นตัวละครที่มีลักษณะสมจริง รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.71) เป็นตัวละครที่มีลักษณะเหนือจริง และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.94) เป็นตัวละครที่มีลักษณะอุดมคติ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 22

ตารางที่ 22 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามลักษณะของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ

ลักษณะของตัวละคร	ภาครัฐ		ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมจริง	87	93.55	28	82.35	115	90.55
อุดมคติ	-	-	1	2.94	1	0.79
เหนือจริง	6	6.45	5	14.71	11	8.66
รวม	93	100.00	34	100.00	127	100.00

การวิเคราะห์ตัวละครที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐ จำแนกลักษณะและเพศของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ปรากฏผลดังนี้

เพศชาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่เป็นเพศชาย (70 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 67 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.71) เป็นตัวละครที่มีลักษณะสมจริง และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.29) เป็นตัวละครที่มีลักษณะเหนือจริง และไม่มีตัวละครที่มีลักษณะอุดมคติ

เพศหญิง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ เป็นเพศหญิง (23 ชื่อเรื่อง) พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 86.96) เป็นตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีลักษณะสมจริง และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.04) เป็นตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีลักษณะเหนือจริง และไม่มีตัวละครที่มีลักษณะอุดมคติ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 23

ตารางที่ 23 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐจำแนกตามลักษณะของตัวละคร

ลักษณะของตัวละคร	เพศชาย		เพศหญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมจริง	67	95.71	20	86.96	87	93.55
อุดมคติ	-	-	-	-	-	-
เหนือจริง	3	4.29	3	13.04	6	6.45
รวม	70	100.00	23	100.00	93	100.00

การวิเคราะห์ตัวละครที่ได้รับรางวัลวรรณกรรมเยาวชนของภาคเอกชน จำแนกลักษณะ และเพศของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ปรากฏผลดังนี้

เพศชาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ เป็นเพศชาย (28 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 78.57) เป็นตัวละครที่มีลักษณะสมจริง รองลงมาจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.86) เป็นตัวละครที่มีลักษณะเหนือจริง และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.57) เป็นตัวละครที่มีลักษณะอุดมคติ

เพศหญิง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติเป็นเพศหญิง (6 ชื่อเรื่อง) ทั้งหมดจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) เป็นตัวละครที่มีลักษณะสมจริง

ดังรายละเอียดในตารางที่ 24

ตารางที่ 24 วรรณกรรมเยาวชนของภาคเอกชนจำแนกตามลักษณะของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ

ลักษณะของตัวละคร	เพศชาย		หญิง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
สมจริง	22	78.57	6	100.00	28	82.35
อุดมคติ	1	4.57	-	-	1	2.94
เหนือจริง	5	17.86	-	-	5	14.71
รวม	28	100.00	6	100.00	34	100.00

ตอนที่ 5 จาก

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านจาก จำแนกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ จากสมจริงและจากสมมติ จากสมจริงจำแนกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ จากประเทศไทยและจากต่างประเทศ จากประเทศไทยจำแนกออกเป็น จากกรุงเทพ และจากชนบท จากชนบท จำแนกย่อยเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จากสมมติ จำแนกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ จากป่าหิมพานต์ จากดินแดนพอมด/แม่มด จากดินแดนแห่งสัตว์

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในด้านจาก ปากฎผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล(148ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่ จำนวน 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.19) มีจากสมจริง และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.81) มีจากสมมติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากสมจริง (132 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 128 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.97) เป็นจากประเทศไทย และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.03) เป็นจากต่างประเทศ คือ อเมริกา (4 ชื่อเรื่อง)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากสมจริงเป็นจากประเทศไทย (128 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 63.28) มีจากชนบท รองลงมา 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.22) เป็นจากกรุงเทพ นอกจากนี้ จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.50) มีจากอื่นๆ คือ ไม่ระบุจังหวัด/ภาค

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากประเทศไทยเป็นจากชนบท (81 ชื่อเรื่อง) จำนวนสูงสุด 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.39) เป็นจากภาคใต้ รองลงมาจำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.69) เป็นจากภาคกลาง จำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.22) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคเหนือ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.24 เท่ากัน) เป็นจากภาคตะวันตกและภาคตะวันออก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากสมมติ (16 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.75) เป็นจากป่าหิมพานต์ และดินแดนแห่งสัตว์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.50) เป็นจากดินแดนพอมด/แม่มด

นอกจากนี้จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00)ยังมีจากอื่นๆจากละ 1 ชื่อเรื่อง ได้แก่ จากดินแดนในอดีต จากเมืองทะลุฟ้า จากบนดวงดาว จากมิติสุดท้าย จากเมืองโลหะ จากเมืองคนจิว จากเมืองวิเศษ และดินแดนแห่งความเหมือน

จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐส่วนใหญ่ จำนวน 100 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.24) มีจากสมจริงและจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.76) มีจากสมมติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีจากสมจริง(100 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 97 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.00) เป็นจากประเทศไทย และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.00)เป็นจากต่างประเทศ (อเมริกา)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีจากสมจริงเป็นจากประเทศไทย (97 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 63 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 64.95) มีจากชนบท รองลงมา 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.74) มีจากกรุงเทพ และน้อยที่สุดจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.31) มีจากอื่นๆ คือ ไม่ระบุจังหวัด/ ภาค

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีจากประเทศไทยเป็นจากชนบท (63 ชื่อเรื่อง) จำนวนสูงสุด 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.58) เป็นจากภาคใต้ รองลงมาจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.98) เป็นจากภาคกลาง จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.63) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.59) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันตกและภาคตะวันออก

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีจากสมมติ (5 ชื่อเรื่อง) พบว่า จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00)เท่ากัน เป็นจากดินแดนพอมด และจากดินแดนแห่งสัตว์

นอกจากนี้ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00)ยังมีจากอื่นๆจากละ 1 ชื่อเรื่อง ได้แก่ จากดินแดนในอดีต จากเมืองทะเลฟ้า จากบนดวงดาว

จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.42) มีจากสมจริงและ จำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.58) มีจากสมมติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีจากสมจริง (32 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.87) เป็นจากประเทศไทย และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.13) เป็นจากต่างประเทศ (อเมริกา)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีจากสมจริงเป็นจากประเทศไทย (31 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.06) มีจากชนบท รองลงมา 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.58) มีจากกรุงเทพ และน้อยที่สุดจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.36) มีจากอื่นๆ คือ ไม่ระบุจังหวัด/ ภาค

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีจากประเทศไทย เป็นจากชนบท (18 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.77) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ และรองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.66) เป็นจากภาคกลาง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีจากสมมติ (11 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.78) เป็นจากปานิพนธ์ รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.18) เป็นจากดินแดนแห่งสัตว์ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.09) เป็นจากดินแดนพอมด

นอกจากนี้ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 45.45) ยังมีจากอื่นๆจากละ 1 ชื่อเรื่อง ได้แก่ จาก มิติหุติยะ จากเมืองโลหะ จากเมืองคนจิว จากเมืองวิเศษ ดินแดนแห่งความเหมือน (

การเปรียบเทียบจากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐและภาคเอกชนจำนวนมากที่สุดตรงกัน คือ จากสมจริง (ร้อยละ 95.24 และ ร้อยละ 74.72) ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 25

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 25 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามฉาก

ฉาก	รางวัลภาครัฐ (N=105)		รางวัลภาคเอกชน (N=43)		รวม (N=148)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จากสมจริง	100	95.24	32	74.42	132	89.19
จากประเทศไทย	97	97.00	31	96.87	128	96.97
กรุงเทพ	24	24.74	7	22.58	31	24.22
ชนบท	63	64.95	18	58.06	81	63.28
ภาคกลาง	17	26.98	3	16.66	20	24.69
ภาคตะวันตก	1	1.59	-	-	1	1.24
ภาคตะวันออก	1	1.59	-	-	1	1.24
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	13	20.63	5	27.77	18	22.22
ภาคใต้	18	28.58	5	27.77	23	28.39
ภาคเหนือ	13	20.63	5	27.77	18	22.22
อื่นๆ(ไม่ระบุจังหวัด/ภาค)	10	10.31	6	19.36	16	12.5
จากต่างประเทศ	3	3.00	1	3.13	4	3.03
จากสมมติ	5	4.76	11	25.58	16	10.81
จากป้าหิมพานต์	-	-	3	27.28	3	18.75
จากดินแดนพอมด/แม่มด	1	20.00	1	9.09	2	12.50
จากดินแดนแห่งสัตว์	1	20.00	2	18.18	3	18.75
อื่นๆ	3	60.00	5	45.45	8	50.00

ตอนที่ 6 การนำเสนอเรื่อง

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านการนำเสนอเรื่อง ซึ่งจำแนกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ แนวเรื่องสมจริง และแนวเรื่องจินตนาการ โดยแนวเรื่องจินตนาการจำแนกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ เรื่องพื้นบ้าน และเรื่องสมัยใหม่ เรื่องพื้นบ้านจำแนกเป็น 2 ช้อย่อย ได้แก่ เรื่องพื้นบ้านไทย และเรื่องพื้นบ้านต่างประเทศ ปรากฏผลดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ จำนวน 121 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 81.76) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องสมจริง และจำนวน 26 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.57) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องจินตนาการ และนอกจากนี้วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.67) มีแนวเรื่องอื่นๆ คือ เรื่องอิงประวัติศาสตร์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ที่มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องแบบจินตนาการ (26 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.54) มีแนวเรื่องสมัยใหม่ รองลงมาจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 38.46) มีแนวเรื่องพื้นบ้าน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล ที่มีการนำเสนอเรื่องแบบจินตนาการพื้นบ้าน (จำนวน 10 ชื่อเรื่อง) พบว่าส่วนใหญ่จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.00) เป็นเรื่องพื้นบ้านแบบไทย และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นเรื่องพื้นบ้านแบบต่างประเทศ

การนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ(105 ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่จำนวน 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.52) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องสมจริง และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.52) มีการนำเสนอเรื่องที่เป็นแนวเรื่องจินตนาการ นอกจากนี้มีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ มีแนวเรื่องอื่นๆ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.96) คือ เรื่องอิงประวัติศาสตร์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องจินตนาการ (จำนวน 10 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) มีแนวเรื่องสมัยใหม่ รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) มีแนวเรื่องพื้นบ้าน และนอกจากนี้ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.96) มีแนวเรื่องอื่นๆ คือ เรื่องอิงประวัติศาสตร์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีการนำเสนอเรื่องแนวจินตนาการพื้นบ้าน มีจำนวน 4 ชื่อเรื่อง พบว่าเป็นเรื่องจินตนาการพื้นบ้านแบบไทยทั้งหมด (ร้อยละ 100.00)

การนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน(43ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 62.79) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องสมจริง และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.21) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องจินตนาการ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องแบบจินตนาการ (16 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 62.50) มีแนวเรื่องสมัยใหม่ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.50) มีแนวเรื่องพื้นบ้าน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีการนำเสนอเรื่องแนวจินตนาการพื้นบ้าน (6 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นเรื่องจินตนาการพื้นบ้านแบบไทย และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นเรื่องจินตนาการพื้นบ้านแบบต่างประเทศ

การเปรียบเทียบการนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า การนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุดทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ตรงกัน คือ แนวเรื่องสมจริง (ร้อยละ 89.52 และ ร้อยละ 62.79) ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 26

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามการนำเสนอเรื่อง

การนำเสนอเรื่อง	รางวัลภาครัฐ		รางวัลภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แนวเรื่องสมจริง	94	89.52	27	62.79	121	81.76
แนวเรื่องจินตนาการ	10	9.52	16	37.21	26	17.57
เรื่องพื้นบ้าน	4	40.00	6	37.50	10	38.46
ไทย	4	100.00	4	66.67	8	80.00
ต่างประเทศ	-	-	2	33.33	2	20.00
เรื่องสมัยใหม่	6	60.00	10	62.50	16	61.54
แนวเรื่องอื่นๆ	1	0.96	-	-	1	0.67
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 7 การดำเนินเรื่อง

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านการดำเนินเรื่อง ซึ่งจำแนกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ โครงเรื่อง และวิธีดำเนินเรื่อง ปรากฏผลดังนี้

7.1 โครงเรื่อง

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในด้านการดำเนินเรื่องโดยพิจารณาจาก โครงเรื่อง ซึ่งจำแนกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ โครงเรื่องมีเอกภาพและโครงเรื่องไม่มีเอกภาพ พบว่าวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ จำนวน 131 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 88.51) เป็นโครงเรื่องมีเอกภาพ และจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.49) เป็นโครงเรื่องไม่มีเอกภาพ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐส่วนใหญ่ จำนวน 91 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 86.67) เป็นโครงเรื่องมีเอกภาพ และจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.33) เป็นโครงเรื่องไม่มีเอกภาพ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนส่วนใหญ่ จำนวน 40 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.02) เป็นโครงเรื่องมีเอกภาพ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.98) เป็นโครงเรื่องไม่มีเอกภาพ

การเปรียบเทียบโครงเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า โครงเรื่องที่พบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ตรงกัน คือ โครงเรื่องมีเอกภาพ (ร้อยละ 86.67 และ ร้อยละ 93.02) ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 27

ตารางที่ 27 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำแนกตามโครงเรื่อง

การดำเนินเรื่อง	รางวัล ภาครัฐ		รางวัล ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
โครงเรื่อง						
โครงเรื่องมีเอกภาพ	91	86.67	40	93.02	131	88.51
โครงเรื่องไม่มีเอกภาพ	14	13.33	3	6.98	17	11.49
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

7.2 วิธิดำเนินเรื่อง

การวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล (148 ชื่อเรื่อง) ในด้านการดำเนินเรื่อง โดยพิจารณาจากวิธิดำเนินเรื่อง เป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ เรื่องเล่า จดหมาย บันทึก โดยเรื่องเล่า จำแนกออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ บรรยาย บรรยายสลับบทสนทนา พบว่า จำนวน 136 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 91.90) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.70) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบจดหมาย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบบันทึก นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.05) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบอื่นๆ คือ เรื่องเล่าแบบบรรยายสลับบทสนทนาและจดหมาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีวิธิดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (136 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่จำนวน 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.06) เป็นเรื่องเล่าแบบบรรยายสลับบทสนทนา และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.94) เป็นเรื่องเล่าแบบบรรยาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.52) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.86) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบจดหมาย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.90) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบบันทึก นอกจากนี้จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.72) เป็นเรื่องเล่าแบบอื่นๆ คือ เรื่องเล่าแบบบรรยายสลับบทสนทนาและจดหมาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีวิธิดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (94 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 93 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.94) เป็นเรื่องเล่าแบบบรรยายสลับบทสนทนา รองลงมาจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) เป็นเรื่องเล่าแบบบรรยาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 42 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.67) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.33) มีวิธิดำเนินเรื่องแบบจดหมาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีวิธิดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (42 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.86) เป็นเรื่องเล่าแบบบรรยายสลับบทสนทนา และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.14) เป็นเรื่องเล่าแบบบรรยาย

การเปรียบเทียบวิธีการดำเนินเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ตรงกัน คือ มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า(ร้อยละ 89.52และ ร้อยละ97.67) ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 28

ตารางที่ 28 วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำแนกตามการดำเนินเรื่อง

การดำเนินเรื่อง	รางวัล ภาครัฐ		รางวัล ภาคเอกชน		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
วิธีดำเนินเรื่อง						
เรื่องเล่า	94	89.52	42	97.67	136	91.90
บรรยาย	1	1.06	3	7.14	4	2.94
บรรยายสลับบท สนทนา	93	98.94	39	92.86	132	97.06
จดหมาย	3	2.86	1	2.33	4	2.70
บันทึก	2	1.90	-	-	2	1.35
อื่นๆ	6	5.72	-	-	6	4.05
รวม	105	100.00	43	100.00	148	100.00

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 8 ลักษณะการเรียบเรียง

การวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านลักษณะการเรียบเรียง ซึ่งจำแนกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติม สุภาษิตคำพังเพย และภาษาถิ่น คำอธิบายเพิ่มเติมจำแนกเป็น 2 ข้อย่อย ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และ คำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นวงเล็บ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 112 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.67) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย รองลงมาจำนวน 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.35) มีการใช้ภาษาถิ่น และน้อยที่สุดจำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.94) มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม (31 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 21 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.74) มีคำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.26) มีคำอธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ

ลักษณะการเรียบเรียงวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 80 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.19) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย รองลงมาจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.62) มีการใช้ภาษาถิ่น และน้อยที่สุดจำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.05) มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม (20 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่ จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 65.00) มีคำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.00) มีคำอธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ

ลักษณะการเรียบเรียงวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

ในส่วนวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.41) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.58) มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม และน้อยที่สุดจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.26) มีการใช้ภาษาถิ่น

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม (11 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.73) มีคำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.27) มีคำอธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ

การเปรียบเทียบลักษณะการเรียบเรียงของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐ และภาคเอกชน พบว่า ลักษณะการเรียบเรียงที่พบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ ทั้ง ภาครัฐและภาคเอกชนตรงกันคือการใช้สุภาษิตคำพังเพย (ร้อยละ 75.67 และร้อยละ 74.41) ตามลำดับ

ดังรายละเอียดในตารางที่ 29

ตารางที่ 29 วรรณกรรมเยาวชนของภาครัฐและเอกชนจำแนกตามลักษณะการเรียบเรียง

การดำเนินเรื่อง	ภาครัฐ (N=105)		ภาคเอกชน (N=43)		รวม (N=148)	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
คำอธิบายเพิ่มเติม	20	19.05	11	25.58	31	20.94
เชิงอรรถเสริมความ	13	65.00	8	72.73	21	67.74
ในวงเล็บ	7	35.00	3	27.27	10	32.26
สุภาษิตคำพังเพย	80	76.19	32	74.41	112	75.67
ภาษาถิ่น	29	27.62	10	23.26	39	26.35

*ตอบได้มากกว่า 1 คำตอบ

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548” มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ในด้านผู้จัดทำ เนื้อเรื่อง แนวคิด ตัวละคร จาก การนำเสนอเรื่อง การดำเนินเรื่องและลักษณะการเรียบเรียง

การวิจัยครั้งนี้กำหนดสมมติฐานไว้ ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว มีแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง นำเสนอเรื่องแบบสมจริงและดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ ใช้แบบบันทึกข้อมูลและแบบวิเคราะห์ข้อมูลเป็นเครื่องมือหลักในการเก็บข้อมูลจากวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่เป็นประชากร 148 ชื่อเรื่อง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลได้ ดังนี้

1.ผู้จัดทำวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

ผู้จัดทำวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลครอบคลุมผู้เกี่ยวข้องในการจัดทำวรรณกรรม 3 กลุ่ม ได้แก่ ผู้แต่ง ผู้จัดทำภาพประกอบ และสำนักพิมพ์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลผู้จัดทำแต่ละกลุ่มมีดังนี้

1.1 ผู้แต่ง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งรางวัลของภาครัฐและภาคเอกชน (148 เรื่อง) ทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) มีผู้แต่งเป็นบุคคล ซึ่งมีจำนวน 103 คน ผู้แต่งส่วนใหญ่ 79 คน (ร้อยละ 76.70) เป็นผู้ที่มีผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงาน 79 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ

53.38) ผู้แต่งที่มีผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มี 24 คน (ร้อยละ 23.30) เป็นผลงาน 69 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 46.62) (ตารางที่ 4)

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่เป็นบุคคลซึ่ง มีจำนวน 64 คน มีผลงานทั้งสิ้น 105 ชื่อเรื่อง ส่วนใหญ่จำนวน 44 คน (ร้อยละ 68.75) เป็นผู้ที่มีผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงาน 44 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.90) ผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 20 คน (ร้อยละ 31.25) เป็นผลงานจำนวน 61 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.10) ผู้แต่งที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีผลงานจำนวนมากที่สุดคือ 6 ชื่อเรื่อง (2 คน) ได้แก่ ส.พุ่มสุวรรณ และ ชมัยพร แสงกระจ่าง ผู้แต่งที่มีผลงานจำนวนรองลงมา 3 อันดับแรก ได้แก่ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง ได้แก่ โชติศรีสุวรรณ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (4 คน) ได้แก่ ทำนุ อันประเสริฐ นิพพานฯ/ วาวแพน มาลา คำจันทร์ และอโศก ศรีสุวรรณ และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (2 คน) ได้แก่ เชิญอักษร และ พนม นันทพฤกษ์ (ตารางที่ 5)

ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่เป็นบุคคล มีจำนวน 39 คน มีผลงาน 43 ชื่อเรื่อง ผู้แต่งส่วนใหญ่จำนวน 35 คน (ร้อยละ 89.74) มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 35 ชื่อเรื่อง ผู้แต่งที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 4 คน (ร้อยละ 10.26) เป็นผลงานจำนวน 8 ชื่อเรื่อง ผู้แต่งที่ได้รับรางวัล ของภาคเอกชนที่มีผลงานจำนวนมากที่สุด คือ 2 ชื่อเรื่อง (4 คน) ได้แก่ ดาราราย(ดาวกระจาย) ปรีดา อัครจันทโชติ วันทนีย์ วิบูลเกียรติ และศรี เกศมณี (ตารางที่ 6)

ผลการวิจัยที่พบว่า ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลเป็นบุคคลทั้งหมดและส่วนใหญ่มีผลงานรายละ 1 ชื่อเรื่อง สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ ชันธะ (2545) ซึ่งพบว่าวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีผู้แต่งเป็นบุคคลทั้งหมด อย่างไรก็ตาม การที่พบว่าผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้ง 148 ชื่อเรื่อง มีจำนวนเพียง 103 คน ผู้แต่งบางคนมีผลงานได้รับรางวัลมาก โดยเฉพาะวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ ที่มีผู้แต่ง 1 คน มีผลงานที่ได้รับรางวัล 6 ชื่อเรื่อง และผู้แต่งที่มีผลงานได้รับรางวัล 4 ชื่อเรื่อง มีจำนวนถึง 5 ราย

1.2 ผู้จัดทำภาพประกอบ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 112 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.68) มีภาพประกอบ วรรณกรรมเยาวชนที่มีภาพประกอบส่วนใหญ่ 105 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 93.75) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ ซึ่งมี 84 คน และส่วนใหญ่ 103 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.10) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคล ซึ่งมี 82 คน และ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.90) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐส่วนใหญ่ จำนวน 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.14) มีภาพประกอบ และวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีภาพประกอบ ส่วนใหญ่ 75 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.59) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ ซึ่งมี 61 คน และวรรณกรรมเยาวชนส่วนใหญ่ 73 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.33) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคล ซึ่งมี 59 คน และ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.67) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล จำนวน 2 ราย

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่เป็นบุคคล (59 คน) ส่วนใหญ่ 50 คน (ร้อยละ 84.75) เป็นผู้มีผลงานฯ 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงาน 50 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 68.49) ผู้จัดทำภาพประกอบจำนวน 9 คน (ร้อยละ 15.25) เป็นผู้มีผลงานฯ มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 31.51) ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคลที่มีผลงานจำนวนมากที่สุดคือ 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.74) ได้แก่ ปฐม พัทธิมล ผู้ที่มีผลงานรองลงมา คือ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.03) (2 คน) ได้แก่ จารุพงษ์ จันทรเพชร และเมืองไทย บุศมาโร ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นนิติบุคคลมี 2 ราย (ร้อยละ 3.28) มีผลงานร้อยละ 1 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ชมรมเด็ก และ สารานุกรมภาคใต้ (ตารางที่ 9)

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนส่วนใหญ่ (43 ชื่อเรื่อง) จำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.09) มีภาพประกอบ โดยส่วนใหญ่ จำนวน 30 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.77) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ มีจำนวน 23 คน ซึ่งเป็นบุคคลทั้งหมด

ผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่เป็นบุคคล(23 คน) ส่วนใหญ่จำนวน 18 คน (ร้อยละ 78.26) เป็นผู้มีผลงานฯ 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) ผู้จัดทำภาพประกอบที่มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง มีจำนวน 5 คน (ร้อยละ 21.74) เป็นผลงานจำนวน 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) ผู้จัดทำภาพประกอบที่มีผลงานจำนวนมากที่สุด คือ 4 ชื่อเรื่อง ได้แก่ ธีระพงษ์ บัระเพชร ผลงานรองลงมา มีผลงาน 2 ชื่อเรื่อง (4 คน) ได้แก่ ปิ่นนุช ปิ่นจินดา ชัยวัฒน์ พุฒิวัฒน์ ชีวัน วิสาสะ และเอกสิทธิ์ ไทยรัตน์ (ตารางที่ 10)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 72.09) มีภาพประกอบแสดงว่า หนังสือที่ได้รับรางวัลมีคุณภาพดี และภาพประกอบที่เหมาะสมกับหนังสือ จะต้อง สามารถเข้าใจได้ง่าย ดึงดูดความสนใจ ผู้จัดทำภาพประกอบที่ดีต้องสามารถเข้าถึงเนื้อหาของเรื่องอย่างกระจ่างแจ้ง มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับจิตวิทยาของเยาวชน (จวีวรรณ คูหาภินันท์, 2527: 161; เพ็ญประภา กฤตยานวัช, 2529: 50) และการที่พบว่าผลงานที่ได้รับรางวัลที่มีภาพประกอบ(ร้อยละ 93.75) ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ(ทั้งนามจริงและนามแฝง) โดยเกือบทั้งหมด (ร้อยละ 98.10) มีผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคลนั้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวัลย์ ชันธมะ (2545) ที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ และผู้จัดทำภาพประกอบส่วนใหญ่เป็นบุคคล ทั้งนี้การระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ แสดงถึงความรับผิดชอบของผู้จัดทำ ซึ่งเป็นคุณสมบัติที่ดีของหนังสือและอำนวยความสะดวกในการศึกษาวิจัยและการอ้างอิง

1.3 สำนักพิมพ์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและเอกชน(148 ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่ 140 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.59) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน ซึ่งมี 58 แห่ง และจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.41) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ ซึ่งมี 5 แห่ง วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน ส่วนใหญ่ 109 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 77.86) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ 8 ชื่อเรื่อง จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ที่มีผลงานฯมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง และสำนักพิมพ์ที่มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง เท่ากันคือ จำนวน 4 ชื่อเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 99 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 94.29) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน ซึ่งมีจำนวน 43 แห่งและ 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.71) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ ซึ่งมีจำนวน 3 แห่ง (ตารางที่ 13)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ (3 แห่ง) จำนวน 2 แห่ง (ร้อยละ 66.67) มีผลงานที่ได้รับรางวัลแห่งละ 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) และ จำนวน 1 แห่ง (ร้อยละ 33.33) มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 4 ชื่อเรื่อง ซึ่งสำนักพิมพ์ของรัฐที่จัดพิมพ์ผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุด จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) คือ องค์การค้าของคุรุสภา

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชนส่วนใหญ่ 24 แห่ง (ร้อยละ 55.81) มีผลงานที่ได้รับรางวัลแห่งละ 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.24) และจำนวน 19 แห่ง (ร้อยละ 44.19) มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง รวมเป็นผลงานจำนวน 75 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.76) ซึ่งสำนักพิมพ์ของเอกชนที่จัดพิมพ์ผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุดคือ 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.33) คือ สำนักพิมพ์ดอกหญ้า รองลงมา 5 ลำดับ ได้แก่ จำนวน 9 ชื่อเรื่อง คือ สำนักพิมพ์ ต้นอ่อน จำนวน 7 ชื่อเรื่อง คือ สำนักพิมพ์ชมรมเด็ก จำนวน 6 ชื่อเรื่อง คือ สำนักพิมพ์คมบาง และสำนักพิมพ์อักษรวิพัฒน์ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง คือ สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิชและสำนักพิมพ์หมึกจีน และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง คือ สำนักพิมพ์มิ่งมิตร

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 41 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.35) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน จำนวน 15 แห่ง (ร้อยละ 88.24) และ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.65) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ จำนวน 2 แห่ง (ตารางที่ 14)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของรัฐ 2 แห่ง (ร้อยละ 100.00) มีผลงานที่ได้รับรางวัลแห่งละ 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนซึ่งจัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน (15 แห่ง) ส่วนใหญ่ 8 แห่ง (ร้อยละ 53.33) มีผลงานที่ได้รับรางวัลแห่งละมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 82.93) และ 7 แห่ง (ร้อยละ 46.67) มีผลงานที่ได้รับรางวัลแห่งละ 1 ชื่อเรื่อง เป็นผลงานจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.07) สำนักพิมพ์ที่จัดพิมพ์ผลงานวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมากที่สุด คือ 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 44.12) คือ สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์ รองลงมา 3

ลำดับ ได้แก่ จำนวน 5 ชื่อเรื่อง คือ อมรินทร์พรันตังแอนด์พัลลขิง และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง คือ ธนาคารกรุงเทพ และ ดันอ้อ แกรมมี

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่(ร้อยละ 94.59) จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์ของเอกชน สอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่จัดพิมพ์โดยสำนักพิมพ์เอกชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสำนักพิมพ์ของเอกชนมีจำนวนมากกว่าสำนักพิมพ์ของรัฐ และสำนักพิมพ์ของเอกชนหลายแห่งมีการจัดพิมพ์หนังสือหลากหลายประเภท และมีจำนวนเรื่องที่จัดพิมพ์ที่สูง จึงสามารถส่งหนังสือเข้าประกวดได้เป็นจำนวนมากกว่าสำนักพิมพ์ของรัฐ ทำให้มีโอกาสได้รับรางวัลมากกว่า ซึ่งเป็นผลดีในด้านยอดจำหน่ายหนังสือของสำนักพิมพ์

2. เนื้อเรื่องวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

เนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนที่กำหนดไว้ในการวิจัยมี 9 เนื้อเรื่อง ได้แก่ ครอบครัว ความรัก ปัญหาเยาวชน ธรรมชาติ วิถีชีวิต ลึกลับ ผจญภัย วิทยาศาสตร์ และอาชีพ ผลการวิจัยพบว่า

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.41) มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต รองลงมา ได้แก่ จำนวน 25 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.89) มีเนื้อเรื่องความรัก จำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.51) มีเนื้อเรื่องครอบครัว และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.03) มีเนื้อเรื่องลึกลับ (ตารางที่ 15)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.52) มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.95) มีเนื้อเรื่องความรัก 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.24) มีเนื้อเรื่องครอบครัว และน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.95) มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน(43ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.56) มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต รองลงมาตามลำดับ ได้แก่ 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.27)มีเนื้อเรื่อง

ผจญภัย 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.30) เท่ากัน มีเนื้อเรื่องครอบครัว เรื่องวิทยาศาสตร์ และเรื่องอาชีพ และ น้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.33) เท่ากัน มีเนื้อเรื่องปัญหาธรรมชาติ และเรื่องลึกลับ

ผลการวิจัยที่พบว่า วรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่(ร้อยละ 30.41) มีเนื้อเรื่อง วิถีชีวิต และเนื้อเรื่องที่พบในวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลจำนวนสูงสุดทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ตรงกันคือ เนื้อเรื่องวิถีชีวิต (ร้อยละ 12.38 และร้อยละ 32.56) ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากว่าผู้แต่ง ต้องการที่จะให้เด็กและเยาวชนได้รู้ถึงวิถีชีวิต และความเป็นอยู่ของคนไทยในภูมิภาคต่างๆว่า มีความแปลกหรือแตกต่างจากถิ่นที่ตนอยู่อย่างไร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษตยา ณ หนองคาย (2544) ที่พบว่า กลวิธีในการประพันธ์สำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นสามารถจะนำไปสู่การเรียนรู้และเข้าใจธรรมชาติ ชีวิตและสังคมได้เป็นอย่างดี

ผลการวิจัยเกี่ยวกับเนื้อเรื่องย่อยของวรรณกรรมเยาวชนในภาพรวม

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องครอบครัว (20 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 65.00) เป็นเรื่องความสัมพันธ์ในครอบครัว รองลงมา 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นเรื่อง ชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว และ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.00) เป็นเรื่องปัญหาครอบครัว (ตารางที่ 6.1)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องปัญหาเยาวชน (9 ชื่อเรื่อง) สูงสุด 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.22) เท่ากัน เป็นเรื่องปัญหายาเสพติด ปัญหาการศึกษา และปัญหาเศรษฐกิจ และ ปัญหาสุขภาพ

วรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อเรื่องความรัก (25 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) เป็นเรื่องความรักระหว่างเพื่อน รองลงมา 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.00) เป็นเรื่อง ความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก และน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง(ร้อยละ 4.00) เป็นเรื่องความรักระหว่าง มนุษย์กับสิ่งของ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องธรรมชาติ (15 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 12 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 80.00) เป็นเรื่องสภาพทางธรรมชาติ รองลงมา 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.33) เป็นเรื่องการอนุรักษ์ธรรมชาติ และน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.67) เป็นเรื่องภัยธรรมชาติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องวิถีชีวิต (45 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 71.11) เป็นเรื่องการค้าเนินชีวิต รองลงมา 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.78) เป็นเรื่องการต่อสู้ชีวิต และน้อยที่สุด 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.44) เป็นเรื่องวัฒนธรรมและประเพณี

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องลึกลับ (5 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นเรื่องสืบสวนสอบสวน และน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นเรื่องเหนือธรรมชาติ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องผจญภัย (13 ชื่อเรื่อง) สูงสุด 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 69.23) เป็นเรื่องการช่วยเหลือผู้อื่น และน้อยที่สุด 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.77) เป็นเรื่องการเดินทางของ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องวิทยาศาสตร์ (5 ชื่อเรื่อง) จำนวนสูงสุด 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) เป็นเรื่องโลกอนาคต และน้อยที่สุด 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) เป็นเรื่องมนุษย์ต่างดาว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีเนื้อเรื่องอาชีพ (9 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นเรื่องอาชีพอิสระ รองลงมา 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.22) เท่ากัน เป็นเรื่องอาชีพรับจ้างและอาชีพช่างฝีมือ และน้อยที่สุด 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.11) เท่ากัน เป็นเรื่องอาชีพวิชาการ และอาชีพบริการ

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนมีเนื้อเรื่องวิถีชีวิตจำนวนสูงสุด 45 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.41) ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องจาก ช่วงปีของหนังสือที่ชนะการประกวดและได้รับรางวัลและมีการพิมพ์เผยแพร่ที่ค่อนข้างยาวนาน เนื้อเรื่องที่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลมีความเปลี่ยนแปลงไปตามยุคสมัย

และจากงานวิจัยที่ผ่านมาพบว่า เนื้อเรื่องของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลนั้นมีความเปลี่ยนแปลงมาตั้งแต่ในอดีต ดังเช่นงานวิจัยของ สุนทรี มีพร้อม (2522) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่างปี พ.ศ. 2515 – พ.ศ. 2519 ส่วนใหญ่มีเนื้อหาเรื่องการผจญภัย สดุดีปรารภนา กาญจนสิมาพันธ์ (2536) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2525-2533 ทั้งหมดมีเนื้อหาเป็นเรื่องอาชีพ รองลงมา คือ เรื่องชีวิตในครอบครัว และงานวิจัยของ ทิพวัลย์ ชันธะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีเนื้อหาเรื่องครอบครัวมากที่สุด ทำให้เห็นถึงความเปลี่ยนแปลงของเนื้อเรื่องได้อย่างชัดเจน รวมถึงเงื่อนไขในการประกวดอาจมีการกำหนดเนื้อเรื่อง อีกทั้งเนื้อเรื่องชีวิตนั้นเป็นการเขียนจากประสบการณ์ ผู้ประพันธ์สามารถเขียนให้เนื้อเรื่องมีความชัดเจนน่าสนใจได้ดี จึงเป็นที่นิยมใช้กันในงานประพันธ์ และสามารถสะท้อนให้เห็นถึงสังคมได้ชัดเจนมากขึ้น

3. แนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

แนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนในการวิจัยครั้งนี้จำแนกเป็น 12 แนวคิด ได้แก่ การทำความดี การยอมรับตนเอง ความเชื่อมั่นในตนเอง การเสียสละ ความกตัญญู ความกล้าหาญ ความเมตตากรุณา ความรับผิดชอบ ความเพียรพยายาม ความเอื้อเฟื้อ ความซื่อสัตย์ และมิตรภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) มีแนวคิดหลากหลาย โดยพบว่า จำนวนมากที่สุด 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.97) มีแนวคิด มิตรภาพ รองลงมา 3 ลำดับแรก ได้แก่ การยอมรับตนเอง จำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.54) ความเมตตากรุณา จำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 13.51) ความเพียรพยายาม จำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.16) ในส่วนของแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเองนั้น มีจำนวน 8 เรื่อง (ร้อยละ 5.41) เป็นลำดับที่ 7 (ตารางที่ 17)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 21.90) คือ มิตรภาพ รองลงมา 3 ลำดับแรก ได้แก่ ความเมตตากรุณา จำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 15.24) การยอมรับตนเอง จำนวน 15 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 14.28) การทำความดี และ

ความเพียรพยายามจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.16) เท่ากัน ในส่วนของแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเองนั้น มีจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.62) เป็นลำดับที่ 5

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) จำนวนมากที่สุด 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.58) คือ มิตรภาพ รองลงมา 3 ลำดับแรก ได้แก่ การยอมรับตนเอง จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.60) ความเพียรพยายาม จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.28) ความเมตตากรุณา จำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.30) เท่ากัน ในส่วนของแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเองนั้น ไม่ปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่มีแนวคิดเกี่ยวกับมิตรภาพมีจำนวนมากที่สุด และตรงกันทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ผลการวิจัยจึงไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน ที่กำหนดไว้ว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ทั้งนี้จะเป็นเพราะแนวคิดของวรรณกรรมเยาวชนมักจะสะท้อนถึงความเป็นไปในสังคมยุคนั้นๆ แนวคิดมิตรภาพ เป็นแนวคิดสำคัญที่ทำให้เกิดความสุขทั้งสำหรับบุคคลและสังคม อีกทั้งมีความสำคัญเป็นอย่างมากสำหรับเยาวชน แนวคิดมิตรภาพจึงปรากฏในวรรณกรรมเยาวชนจำนวนมากที่สุดในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและเอกชน

นอกจากนี้แนวคิดที่กำหนดในการวิจัยครั้งนี้มีหลากหลาย ทั้ง 12 แนวคิด จึงไม่มีแนวคิดใดที่เป็นส่วนใหญ่และเนื่องจากแนวคิดเป็นสาระสำคัญของงานเขียนที่ผู้แต่งต้องการสะท้อนให้ผู้อ่านเข้าใจ ผู้แต่งแต่ละคนอาจสนใจและมีประสบการณ์ที่แตกต่างกันจึงปรากฏแนวคิดที่หลากหลาย อย่างไรก็ตามในสังคมที่เป็นคุณธรรมและจริยธรรมอย่างเช่นในประเทศไทย มีการส่งเสริมวรรณกรรมที่เป็นแนวคิดในด้านนี้ จึงมีวรรณกรรมเยาวชนที่มีแนวคิดด้านคุณธรรมจริยธรรมอย่างมาก โดยเฉพาะแนวคิดความเมตตากรุณาดังปรากฏในงานวิจัยตั้งแต่ พ.ศ. 2529-พ.ศ. 2545 รวม 4 เรื่อง ดังนี้ วัชรินทร์ บรรณเกียรติ (2529) พบว่า มโนทัศน์ทางจริยธรรมในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2515 -2527 ที่พบมากที่สุดคือความเมตตากรุณา งานวิจัยของจิราพร จิรบุญดิลก (2531) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2528 ให้แนวคิดเกี่ยวกับความเมตตากรุณามากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของน้ำค้าง ระวิงทอง (2540) ที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงาน

สัปดาหฺหนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2530-2536 ให้แนวคิดเกี่ยวกับความเมตตาคุณนามากที่สุด รวมถึงงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะ (2545) ที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาหฺหนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีแนวคิดเรื่องความเมตตาคุณนามากที่สุด

อนึ่งงานวิจัยทั้ง 4 เรื่อง เป็นงานวิจัยวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาหฺหนังสือแห่งชาติทั้งหมด และประชากรที่ใช้เริ่มต้นตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2529 – พ.ศ. 2544 มีบางส่วนที่ซ้ำซ้อนกัน จึงทำให้ผลการวิจัยเป็นไปในทางเดียวกัน คือ ความเมตตาคุณ ในส่วนของแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งผลการวิจัยนี้ พบว่ามีเพียง 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.41) โดยพบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ จำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.62) และไม่ปรากฏแนวคิดความเชื่อมั่นในตนเอง ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนเลย ทั้งนี้อาจเนื่องจากเป็นแนวคิดสากลที่ค่อนข้างเป็นคุณสมบัติของชาวตะวันตก จึงเป็นแนวคิดที่พบในวรรณกรรมเยาวชนไทยไม่มากนัก

4. ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

ตัวละครหลักในวรรณกรรมเยาวชนในการวิจัยครั้งนี้ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ตัวละครที่เป็นมนุษย์ และตัวละครที่เป็นสัตว์ โดยตัวละครที่เป็นมนุษย์ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ มนุษย์ตามธรรมชาติ และมนุษย์ในจินตนาการ ตัวละครที่เป็นสัตว์ จำแนกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ สัตว์ตามธรรมชาติ และสัตว์ในจินตนาการ ตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ จำแนกเป็น 4 หัวข้อย่อย ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.19) มีตัวละครเป็นมนุษย์ และจำนวน 14 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.46) มีตัวละครเป็นสัตว์ นอกจากนี้จำนวน 2 ชื่อเรื่อง เป็นตัวละครอื่นๆ ได้แก่ ต้นไม้ และมี (ตารางที่ 18)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์(132 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 127 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ96.21) เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ โดยส่วนใหญ่จำนวน 98 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ77.17) เป็นเพศชาย และจำนวน 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.83) เป็นเพศหญิง และวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับ

รางวัล จำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.79) มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ โดยจำนวน 2 ชื่อเรื่อง เป็นคนแคระและมนุษย์ต่างดาว และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เป็นแม่มด

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นสัตว์(14ชื่อเรื่อง))ส่วนใหญ่ จำนวน 12 ชื่อเรื่อง(ร้อยละ85.71) เป็นสัตว์ตามธรรมชาติ โดยจำนวนมากที่สุด 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ66.67) เป็น สัตว์เลี้ยง และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นสัตว์ป่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มี ตัวละครเป็นสัตว์ในจินตนาการมีจำนวน 1 ชื่อเรื่อง เป็นครึ่งลิงครึ่งปลา และครุฑ

ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์(95 ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่ จำนวน 93 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ97.87) เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ โดยส่วนใหญ่จำนวน 70 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ75.27) เป็นเพศชาย และจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.73) เป็นเพศหญิง วรรณกรรมเยาวชน ที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ มีจำนวน 2 ชื่อเรื่อง เป็นคนแคระ และมนุษย์ต่างดาว

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นสัตว์ (9 ชื่อเรื่อง)ทั้งหมด 9 ชื่อ เรื่อง (ร้อยละ100.00) เป็นสัตว์ตามธรรมชาติ ในจำนวนนี้ 6 ชื่อเรื่อง เป็นสัตว์เลี้ยง และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นสัตว์ป่า นอกจากนี้วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัว ละครอื่นๆจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 100.00) มีตัวละครเป็นต้นไม้

ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์(37ชื่อเรื่อง)ส่วน ใหญ่จำนวน 34 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 91.89) เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ และส่วนใหญ่จำนวน 28 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ82.35) เป็นเพศชาย จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.65) เป็นเพศหญิง วรรณกรรมเยาวชนที่ ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ในจินตนาการ มีจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.11) โดยเป็นคนแคระ มนุษย์ต่างดาว และแม่มด

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นสัตว์(5 ชื่อเรื่อง) ส่วน ใหญ่จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) เป็นสัตว์ตามธรรมชาติ โดยจำนวนมากที่สุด 2 ชื่อเรื่อง

(ร้อยละ 66.67) เป็นสัตว์เลี้ยง และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นสัตว์ป่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลเอกซันที่มีตัวละครเป็นสัตว์ในจินตนาการจำนวน 2 ชื่อเรื่อง มีตัวละครเป็นครึ่งลิงครึ่งปลา และครุฑ นอกจากนี้วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกซันที่มีตัวละครอื่นๆ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง เป็นผี (ตารางที่ 18)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 89.19) มีตัวละครเป็นมนุษย์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะ (2545) ที่พบว่า ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่เป็นคน น่าจะเป็นเพราะตัวละครที่เป็นมนุษย์มีความสมจริง ดังที่พบในงานวิจัยของเลขา ไพชำนาญ (2533) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522 – 2531 ส่วนใหญ่มีการสร้างตัวละครแบบสมจริง ซึ่งสามารถทำให้เยาวชนเข้าถึงตัวละครและเข้าใจสาระสำคัญของเรื่องได้โดยง่าย และการที่ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนส่วนใหญ่ (ร้อยละ 77.17) เป็นเพศชาย อาจเป็นเพราะลักษณะบทบาทและพฤติกรรมของตัวละครที่เป็นเพศชายจะโดดเด่นกว่าเพศหญิงที่ต้องเรียบร้อยนุ่มนวล ทำให้สามารถนำมาเขียนเป็นวรรณกรรมเยาวชนที่ตื่นเต้น สนุกสนานได้ดีกว่าเพศหญิง ตัวละครที่เป็นคนในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่จึงเป็นเพศชาย

4.1 อายุตัวละครที่เป็นมนุษย์(ตามธรรมชาติ)ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

ตัวละครเป็นมนุษย์(ตามธรรมชาติ)ที่ปรากฏข้อมูลอายุ จำนวนมากที่สุด 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 36.11) มีตัวละครอายุ 12-14 ปี รองลงมาได้แก่ จำนวน 38 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.19) มีตัวละครอายุ 6-11 ปี และน้อยที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.70) มีตัวละครอายุ 3-5 ปี (ตารางที่ 9)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์(ตามธรรมชาติ)ที่ปรากฏข้อมูลอายุ จำนวนมากที่สุด 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.50) มีตัวละครอายุ 12-14 ปี รองลงมาจำนวน 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 34.18) มีตัวละครอายุ 6-11 ปี และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.15) มีตัวละครอายุ 3-5 ปี

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์(ตามธรรมชาติ)ที่ปรากฏข้อมูลอายุ จำนวนมากที่สุด 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.93) มีตัวละครอายุ 6-11 ปี รองลงมา ได้แก่ จำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.14) มีตัวละครอายุ 12-14 ปี และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.88) มีตัวละครอายุ 3-5 ปี

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่มีตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่(ร้อยละ 36.11) มีตัวละครอายุ 12-14 ปี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะมะ (2545) ที่พบว่า ตัวละครในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่อายุ 12 – 14 ปี ทั้งนี้เนื่องจากว่า วรรณกรรมเยาวชนนั้นเป็นหนังสือที่แต่งขึ้นสำหรับเยาวชนซึ่งมีอายุระหว่าง 10 -20 ปีเลือกอ่าน เพื่อความสนุกสนานเพลิดเพลิน (วิริยะ สิริสิงห, 2514: 15) ผู้แต่งจึงสร้างตัวละครให้มีวัยที่ใกล้เคียงกับกลุ่มผู้อ่านมากที่สุด เพื่อที่จะทำให้ผู้อ่านมีจินตนาการร่วมไปกับวรรณกรรมเยาวชนด้วย

4.2 สถานภาพของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัว จำนวนมากที่สุด 88 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 71.54) เป็นผู้ที่มีครอบครัว รองลงมา จำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.20) เป็นผู้กำพร้า และน้อยที่สุดจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.25) เป็นผู้ครอบครัวแตกแยก วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นผู้กำพร้า จำนวนมากที่สุด 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 41.94) เป็นผู้กำพร้าพ่อ และจำนวน 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 29.03 เท่ากัน) เป็นผู้กำพร้าแม่และผู้กำพร้าทั้งพ่อและแม่ (ตารางที่ 20)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่ จำนวน 66 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.53) เป็นผู้ที่มีครอบครัว รองลงมาจำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.27) เป็นผู้กำพร้า และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.20) เป็นผู้ครอบครัวแตกแยก วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐที่มีตัวละครเป็นผู้กำพร้า จำนวนมากที่สุด 9 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 39.14) เป็นผู้กำพร้าพ่อ และจำนวน 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 30.43) เท่ากัน เป็นผู้กำพร้าแม่และผู้กำพร้าทั้งพ่อและแม่

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัวส่วนใหญ่ จำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 68.75) เป็นผู้ที่มีครอบครัว รองลงมาจำนวน 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00) เป็นผู้กำพร้า และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 6.25) เป็นผู้ครอบครัวแตกแยก วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติที่มีข้อมูลสถานภาพทางครอบครัวเป็นผู้กำพร้า จำนวนมากที่สุด 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 50.00) เป็นผู้กำพร้าพ่อ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.00 เท่ากัน) เป็นผู้กำพร้าแม่และผู้กำพร้าทั้งพ่อและแม่ (ตารางที่ 20)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 71.54) มีตัวละครเป็นผู้มีครอบครัว น่าจะเป็นเพราะเรื่องของเยาวชนในครอบครัวสะท้อนภาพชีวิตของผู้อ่านเป้าหมายเป็นส่วนใหญ่และเป็นประสบการณ์ที่ใกล้ตัวทั้งของผู้อ่านและผู้แต่ง ทำให้สามารถที่จะเข้าถึงเรื่องราวได้ดียิ่งขึ้น

4.3 การศึกษาของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่จำนวน 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.02) ระบุข้อมูลศึกษา และจำนวน 33 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.98) ไม่ระบุข้อมูลการศึกษา วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นผู้มีการศึกษา ส่วนใหญ่ 53 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 56.38) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจำนวน 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.54) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และน้อยที่สุดจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.19 เท่ากัน) มีการศึกษาระดับอนุบาล และมัธยมศึกษาตอนปลาย (ตารางที่ 21)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ ที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่จำนวน 71 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.34) ระบุข้อมูลการศึกษา และจำนวน 22 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.66) ไม่ระบุข้อมูลทางการศึกษา วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐเป็นผู้มีการศึกษา ส่วนใหญ่ 43 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.56) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจำนวน 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.35) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.41) มีการศึกษาระดับอนุบาล

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่จำนวน 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.65) ระบุข้อมูลการศึกษา และจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.35) ไม่ระบุข้อมูลทางการศึกษา วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน เป็นผู้มีการศึกษา ส่วนใหญ่ 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 43.48) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมาจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.09) มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.69) มีการศึกษาระดับอนุบาล

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.02) ระบุข้อมูลศึกษา โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 56.38) มีการศึกษาระดับประถมศึกษา สอดคล้องกับวัยของตัวละคร ส่วนใหญ่ที่มีอายุ 12-14 ปี ซึ่งกำลังศึกษาเล่าเรียน ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตอนต้น

4.4 ลักษณะของตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่จำนวน 115 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 90.55) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะสมจริง รองลงมาจำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 8.66) เป็นตัวละคร ที่มีลักษณะเหนือจริง และน้อยที่สุดจำนวนจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 0.79) เป็นตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ที่มีลักษณะอุดมคติ (ตารางที่ 22)

ทั้งนี้ตัวละครที่เป็นมนุษย์ตามธรรมชาติในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนมาก ที่สุดทั้งของภาครัฐและเอกชน ก็มีลักษณะสอดคล้องกับตัวละครในภาพรวมคือ ส่วนใหญ่มีลักษณะสมจริง (ร้อยละ 93.55 และร้อยละ 82.35)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีตัวละครเป็นมนุษย์ตามธรรมชาติ ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 90.55) เป็นตัวละครที่มีลักษณะสมจริง อาจเป็นเพราะว่า การสร้างตัวละครให้มีลักษณะสมจริงนั้นมีลักษณะที่เป็นไปตามธรรมชาติ และแสดงให้เห็นความเป็นมนุษย์ที่ชัดเจน (วิกากกะนันท์, 2533: 80-93) ทำให้ผู้อ่านรู้สึกตัวละครนั้นมีชีวิตอยู่จริงในสังคม กล่าวคือมีพฤติกรรมทั้งด้านดีและไม่ดี โดยทั่วไปผู้แต่งก็พยายามที่จะเสนอพฤติกรรมที่ดีหรือผลของพฤติกรรมที่ดีของตัวละครมากที่สุด ให้เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับผู้อ่านในการดำเนินชีวิต

5. จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

วรรณกรรมเยาวชนจำแนกตามลักษณะจาก เป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ จากสมจริงและจากสมมติ จากสมจริงจำแนกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ จากประเทศไทยและจากต่างประเทศ จากประเทศไทย จำแนกออกเป็น จากกรุงเทพ และจากชนบท จากชนบท จำแนกย่อยเป็น 5 ภาค ได้แก่ ภาคกลาง ภาคตะวันตก ภาคตะวันออก ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคใต้ จากสมมติ จำแนกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ จากป่าหิมพานต์ จากดินแดนพอมด จากดินแดนแห่งสัตว์ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ จำนวน 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.19) มีจากสมจริง และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 10.81) มีจากสมมติ วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากสมจริง ส่วนใหญ่ จำนวน 128 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.97) เป็นจากประเทศไทย และจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.03) เป็นจากต่างประเทศ คือ อเมริกา วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากประเทศไทยส่วนใหญ่ 81 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 63.28) เป็นจากชนบท และรองลงมา 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.22) เป็นจากกรุงเทพ ซึ่งจำนวนสูงสุด 23 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 28.39) เป็นจากภาคใต้ รองลงมาจำนวน 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.69) เป็นจากภาคกลาง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีจากสมมติ ส่วนใหญ่จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.75) เป็นจากป่าหิมพานต์ และดินแดนแห่งสัตว์ และจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 12.50) เป็นจากดินแดนพอมด/แม่มด (ตารางที่ 25)

จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐส่วนใหญ่ จำนวน 100 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 95.24) มีจากสมจริงและจำนวน 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.76) มีจากสมมติ วรรณกรรมเยาวชนที่มีจากสมจริง ส่วนใหญ่จำนวน 97 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.00) เป็นจากประเทศไทย และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.00) เป็นจากต่างประเทศ คือ อเมริกา วรรณกรรมเยาวชนที่มีจากประเทศไทย ส่วนใหญ่ 63 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 64.95) เป็นจากชนบท รองลงมา 24 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 24.74) เป็นจากกรุงเทพ วรรณกรรมเยาวชนที่มีจากประเทศไทยเป็นจากชนบท จำนวนสูงสุด 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ

28.56) เป็นจากภาคใต้ รองลงมาจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.98) เป็นจากภาคกลาง จำนวน 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.63) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ และน้อยที่สุด จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.59) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันตกและภาคตะวันออก

วรรณกรรมเยาวชนที่มีจากสมมติ จำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.00) เท่ากัน เป็นจาก ดินแดนพอมด และจากดินแดนแห่งสัตว์

จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนส่วนใหญ่ จำนวน 32 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.42) มีจากสมจริงและ จำนวน 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.58) มีจากสมมติ วรรณกรรมเยาวชนที่มีจากสมจริง ส่วนใหญ่จำนวน 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 96.87) เป็นจากประเทศไทย และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 3.13) เป็นจากต่างประเทศ คือ อเมริกา วรรณกรรมเยาวชนที่มีจากประเทศไทย ส่วนใหญ่ 18 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 58.06) เป็นจากชนบท รองลงมา 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 22.58) เป็นจาก กรุงเทพฯ ซึ่งจำนวนสูงสุด 5 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.77) เท่ากัน เป็นจากภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคใต้ และภาคเหนือ และรองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 16.66) เป็นจากภาคกลาง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีจากสมมติส่วนใหญ่ จำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.78) เป็นจากป่าหิมพานต์ รองลงมาจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 18.18) เป็นจาก ดินแดนแห่งสัตว์ และน้อยที่สุดจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.09) เป็นจากดินแดนพอมด

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลโดยรวม ส่วนใหญ่ (ร้อยละ 74.42) มีจากสมจริง โดยส่วนใหญ่ (ร้อยละ 96.97) เป็นจากประเทศไทย น่าจะเป็นเพราะเป็นจากที่ผู้แต่งมีความคุ้นเคย และจากลักษณะนี้ สอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีการนำเสนอเรื่องแบบสมจริง และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะ (2545) ที่พบว่า จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่เป็นจากประเทศไทย ส่วนการใช้จากในชนบทเป็นส่วนใหญ่ (ร้อยละ 63.28) ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กฤษตยา ณ หนองคาย (2544) ที่พบว่า จากในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ

ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2522-2542 เป็นฉากในชนบทมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้แต่งต้องการสะท้อนให้เห็น วัฒนธรรม ประเพณีและความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันของแต่ละภาค ซึ่งเป็นสิ่งแปลกใหม่สำหรับเยาวชน เป็นการเพิ่มคุณค่าสาระและความน่าสนใจให้แก่หนังสือ

6. การนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 จำแนกตามลักษณะการนำเสนอเรื่อง ซึ่งจำแนกเป็น 2 ลักษณะ ได้แก่ แนวเรื่องสมจริง และแนวเรื่องจินตนาการ โดยแนวเรื่องจินตนาการจำแนกเป็น 2 หัวข้อ ได้แก่ เรื่องพื้นบ้าน เรื่องสมัยใหม่ โดยเรื่องพื้นบ้านจำแนกเป็น 2 ช้อย่อย ได้แก่ เรื่องพื้นบ้านไทย และเรื่องพื้นบ้านต่างประเทศ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 121 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 81.76) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องสมจริง และจำนวน 26 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 17.57) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องจินตนาการ วรรณกรรมเยาวชนฯ ที่มีการนำเสนอเรื่อง แนวเรื่องจินตนาการ (26 ชื่อเรื่อง) พบว่า ส่วนใหญ่ 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 61.54) มีแนวเรื่องสมัยใหม่ รองลงมาจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 38.46) มีแนวเรื่องพื้นบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ 8 ชื่อเรื่อง เป็นเรื่องพื้นบ้านแบบไทย และ 2 ชื่อเรื่อง เป็นเรื่องพื้นบ้านแบบต่างประเทศ (ตารางที่ 26)

การนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.52) มีการนำเสนอเรื่องที่เป็นแนวเรื่องสมจริง และจำนวน 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 9.52) มีการนำเสนอเรื่อง แนวเรื่องจินตนาการ โดยส่วนใหญ่ 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 60.00) มีแนวเรื่องสมัยใหม่ รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 40.00) มีแนวเรื่องพื้นบ้าน ซึ่งเป็นเรื่องจินตนาการพื้นบ้านแบบไทยทั้งหมด (ร้อยละ 100.00) (ตารางที่ 26)

การนำเสนอเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 27 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 62.79) มีการนำเสนอเรื่องที่เป็นแนวเรื่องสมจริง และจำนวน 16 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.21) มีการนำเสนอเรื่อง แนวเรื่องจินตนาการ โดยส่วนใหญ่ 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 62.50) มีแนวเรื่องสมัยใหม่ และจำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 37.50) มีแนวเรื่องพื้นบ้าน ซึ่งส่วนใหญ่ 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 66.67) เป็นเรื่องจินตนาการพื้นบ้านแบบไทย และ 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 33.33) เป็นเรื่องจินตนาการพื้นบ้านแบบต่างประเทศ (ตารางที่ 26)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 81.76) มีการนำเสนอเรื่องเป็นแนวเรื่องสมจริง จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่นำเสนอเรื่องแบบสมจริง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในด้านฉากและลักษณะของตัวละครที่มีลักษณะสมจริง ทั้งนี้เนื่องจากการนำเสนอเรื่องแนวสมจริงนั้น ชวนติดตาม และสะท้อนภาพสังคมได้ ซึ่งอาจเป็นเรื่องที่ผู้อ่านมีประสบการณ์ จึงเข้าถึงเนื้อเรื่องได้โดยง่าย อีกทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพย์ ชันธะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ส่วนใหญ่มีการนำเสนอเรื่องแบบสมจริง

7. การดำเนินเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 มีการดำเนินเรื่อง เมื่อพิจารณาจาก โครงเรื่อง และวิธีดำเนินเรื่อง ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

7.1 โครงเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 131 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 88.51) มีโครงเรื่องมีเอกภาพ และจำนวน 17 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 11.49) มีโครงเรื่องไม่มีเอกภาพ

การดำเนินเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าโครงเรื่องที่พบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนสูงสุดทั้งของภาครัฐและภาคเอกชนตรงกันคือ โครงเรื่องมีเอกภาพ (ร้อยละ 86.67 และร้อยละ 93.02) (ตารางที่ 27)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 88.51) มีโครงเรื่องมีเอกภาพ ซึ่งสอดคล้องกันทั้งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งภาครัฐและภาคเอกชน น่าจะเป็นเพราะวรรณกรรมที่ได้รับรางวัลเหล่านี้ได้ผ่านการพิจารณาตัดสินจากคุณสมบัติที่ดีต่างๆ ซึ่งรวมถึงการมีโครงเรื่องที่มีเอกภาพ คือ มีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีใจความและความมุ่งหมายสำคัญเพียงอย่างเดียว อันเป็นไปตามลักษณะของวรรณกรรมเยาวชนที่ดีประการหนึ่งตามเกณฑ์ที่ใช้ในการประกวดวรรณกรรมเยาวชนต่างๆ (ลมูล รัตตากร, 2532: 84)

7.2 วิธีดำเนินเรื่อง

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลฯ ในด้านการดำเนินเรื่อง พิจารณาจากวิธีดำเนินเรื่อง จำแนกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่ เรื่องเล่า จดหมาย บันทึก โดยเรื่องเล่าจำแนกออกเป็น 2 แบบ ได้แก่ บรรยาย บรรยายสลับบทสนทนา ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่จำนวน 136 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 91.90) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า รองลงมาจำนวน 4 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.70) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบจดหมาย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.35) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบบันทึก นอกจากนี้ยังมีวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล มีวิธีดำเนินเรื่องแบบอื่นๆ จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 4.05) คือ แบบบรรยายสลับบทสนทนาและจดหมาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (136 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 132 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.06) เป็นแบบบรรยายสลับบทสนทนา และ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.94) เป็นแบบบรรยาย (ตารางที่ 28)

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ (105 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 94 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 89.52) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า รองลงมาจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.86) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบจดหมาย และน้อยที่สุดจำนวน 2 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.90) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบบันทึก นอกจากนี้จำนวน 6 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 5.72) เป็นเรื่องเล่าแบบอื่นๆ คือ แบบบรรยายสลับบทสนทนา และจดหมาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (94 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 93 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 98.94) เป็นแบบบรรยายสลับบทสนทนา และ 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 1.06) เป็นแบบบรรยาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน (43 ชื่อเรื่อง) ส่วนใหญ่ 42 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 97.67) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า และจำนวน 1 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 2.33) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบจดหมาย

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลที่มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (42 ชื่อเรื่อง) พบว่าส่วนใหญ่ 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 92.86) เป็นแบบบรรยายสลับบทสนทนา และจำนวน 3 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 7.14) เป็นแบบบรรยาย

การดำเนินเรื่องในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน พบว่าวิธีดำเนินเรื่องที่พบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลจำนวนสูงสุดทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน ตรงกันคือ วิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า (ร้อยละ 89.52 และร้อยละ 97.67)

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่ (ร้อยละ 91.90) มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยงานวิจัยของ ทิพวัลย์ ชันธะ (2545) ที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 มีวิธีดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า และงานวิจัยของเลขา ไพชานาญ (2533) ที่พบว่า ส่วนใหญ่มักเล่าเรื่องด้วยการที่ให้ตัวละครตัวใดตัวหนึ่ง ซึ่งร่วมอยู่ในเหตุการณ์หรือเรื่องราวต่างๆ เป็นผู้เล่า ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่าสามารถสื่อสารกับผู้ได้อย่างชัดเจน มีความสมจริงเป็นธรรมชาติ อ่านสนุก เพลิดเพลิน มีชีวิตชีวาชวนติดตาม นอกจากนี้วิธีการนำเสนอเรื่องแบบเรื่องเล่า ยังมีความหลากหลาย เช่น การแต่งแบบบรรยายสลับบทสนทนา หรือการนำเสนอเรื่องแบบอื่นๆ ประกอบ นับเป็นวิธีการนำเสนอเรื่องที่ช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องได้โดยง่าย สามารถสอดแทรกข้อคิดที่เป็นประโยชน์และสาระสำคัญให้กับผู้อ่านที่จะนำไปสู่การเรียนรู้ได้ในที่สุด

8.ลักษณะการเรียบเรียงในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 มีลักษณะการเรียบเรียงจำแนกเป็น 3 หัวข้อ ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติม สุภาษิตคำพังเพย และภาษาถิ่น คำอธิบายเพิ่มเติมจำแนกเป็น 2 ข้อย่อย ได้แก่ คำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และ คำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นวงเล็บ ผลการวิจัยสรุปได้ ดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลทั้งของภาครัฐและภาคเอกชน (148 ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่ 112 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 75.67) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย รองลงมา 39 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 26.35) มีการใช้ภาษาถิ่น และน้อยที่สุด 31 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 20.94) มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งส่วนใหญ่ 21 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 67.74) มีคำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และ 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 32.26) มีคำอธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ (ตารางที่ 29)

ลักษณะการเรียบเรียงวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาครัฐ(105 ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่ 80 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 76.19) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย รองลงมา 29 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.62) มีการใช้ภาษาถิ่น และน้อยที่สุด 20 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 19.05) มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม ซึ่งส่วนใหญ่ 13 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 65.00) มีคำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และ 7 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 35.00) มีคำอธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ

ลักษณะการเรียบเรียงวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน

ในส่วนวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชน(43 ชื่อเรื่อง)ส่วนใหญ่ 32ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 74.41) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพย รองลงมา 11 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 25.58) มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติม และน้อยที่สุด 10 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 23.26) มีการใช้ภาษาถิ่น วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของภาคเอกชนที่มีการใช้คำอธิบายเพิ่มเติมส่วนใหญ่ 8 ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 72.73) มีคำอธิบายเพิ่มเติมที่เป็นเชิงอรรถเสริมความ และ 3ชื่อเรื่อง (ร้อยละ 27.27) มีคำอธิบายเพิ่มเติมในวงเล็บ

ผลการวิจัยที่พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล (ร้อยละ 75.67) มีการใช้สุภาษิตคำพังเพยมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของทิพวัลย์ ชันธะ (2545) พบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในการประกวดหนังสือดีเด่นในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521-2544 ทุกเรื่องมีการใช้คำจากภาษาต่างประเทศ รองลงมา มีการใช้สุภาษิต/คำพังเพย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการใช้คำสุภาษิตคำพังเพยต่าง ๆ นั้น สามารถให้ข้อคิดแง่ข้อเตือนใจต่างๆ ได้เป็นอย่างดี ทำให้เห็นภาพได้อย่างชัดเจน และเป็นกลวิธีในการเรียบเรียงภาษาให้งดงาม เป็นภาษาเชิงวรรณศิลป์ ที่ถือเป็นเสน่ห์อย่างหนึ่งของวรรณกรรม และสามารถผลสผลสานการใช้ภาษาได้อย่างลงตัว ทั้งภาษาที่เรียบง่าย ชัดเจนและเข้ากับภาษาที่มีการใช้สุภาษิตคำพังเพยได้อย่างกลมกลืน

การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่กำหนดไว้มีดังนี้

วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว มีแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง นำเสนอเรื่องแบบสมจริงและดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า

ผลการวิจัยพบว่า มีทั้งผลการวิจัยที่สอดคล้องและไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ดังนี้

ประเด็นที่สอดคล้องกับสมมติฐาน

1. ประเด็นที่กำหนดว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ส่วนใหญ่นำเสนอเรื่องแบบสมจริง
2. ประเด็นที่กำหนดว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ส่วนใหญ่ดำเนินเรื่องแบบเรื่องเล่า

ประเด็นที่ไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน

1. ประเด็นที่กำหนดว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ส่วนใหญ่มีเนื้อเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิต
2. ประเด็นที่กำหนดว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับความเชื่อมั่นในตนเอง ซึ่งผลการวิจัยพบว่า วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548 ส่วนใหญ่มีแนวคิดเกี่ยวกับมิตรภาพ

ข้อเสนอแนะและการประยุกต์ผล

จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงมีข้อเสนอแนะต่อผู้จัดทำและแหล่งบริการ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำ

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้จัดทำ ได้แก่ ผู้แต่ง และผู้จัดพิมพ์มีดังนี้

ผู้แต่ง

1.ด้านเนื้อหา ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนควรเขียนวรรณกรรมเยาวชนที่มีเนื้อหาที่ตรงกับความสนใจของเยาวชน เช่น การผจญภัย และเนื้อหาที่ไม่น้อย เช่น วิทยาศาสตร์ เรื่องลึกลับ ให้มีมากขึ้น ควรคำนึงถึงความเหมาะสมกับวัย ความแปลกใหม่ เป็นเรื่องเชิงสร้างสรรค์ เพื่อให้เยาวชนเกิดความสนใจ และเกิดการส่งเสริมการอ่านที่มากยิ่งขึ้น

2.ด้านแนวคิด ผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนควรสร้างสรรค์วรรณกรรมเยาวชนในแนวคิดสากล เช่น ความสามัคคี และ การทำความดี หรือแนวคิดที่มีคุณค่าบุคลิกภาพและการพัฒนาตนเอง เช่น ความเชื่อมั่นในตนเอง ความซื่อสัตย์ ซึ่งมีน้อย รวมถึงแนวคิดการปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรมที่ดีแก่เยาวชน

ผู้จัดพิมพ์

1.ด้านภาพประกอบ สำนักพิมพ์ควรระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบวรรณกรรมทุกเรื่อง เพื่อแสดงความรับผิดชอบ และทำให้ข้อมูลบรรณานุกรมครบถ้วนสมบูรณ์

2. สำนักพิมพ์ ควรมีการจัดทำบรรณานุกรมและบรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลของสำนักพิมพ์แต่ละแห่ง เพื่อสะดวกในการเลือกหนังสือสำหรับเยาวชน การให้บริการ ในแหล่งการอ่านต่างๆ และการค้นคว้าวิจัย

ข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งบริการ

ข้อเสนอแนะสำหรับแหล่งบริการ ครอบคลุมห้องสมุดและบรรณารักษ์ ดังนี้

1. ห้องสมุดที่ให้บริการเยาวชนควรรวบรวมวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลต่างๆในประเทศไทยอย่างครบถ้วน เพื่อส่งเสริมการอ่านและการให้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า และควรมีห้องสมุดที่เป็นศูนย์กลางรวบรวมเพื่อเป็นแหล่งในการศึกษาวิจัย
2. บรรณารักษ์ควรติดตามข้อมูลการจัดประกวด ทำการรวบรวมและเผยแพร่บรรณานุกรมและบรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลต่างๆในประเทศไทยทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมถึงบทความ และงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องกับวรรณกรรมเยาวชน เพื่อเป็นคู่มือในการพิจารณาเลือกหนังสือ การให้บริการ การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านและการค้นคว้าวิจัย

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวិเคราะห์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในประเทศไทยประเภทอื่นๆทุกประเภท ในทุกระดับอายุ
2. ควรสำรวจและวิเคราะห์ การจัดบริการวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในห้องสมุด
3. ควรศึกษาการใช้วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลในประเทศไทย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กล่อมจิตต์ พลายเวช. หนังสือสำหรับเด็กในช่วงปี พ.ศ. 2522 – พ.ศ. 2529. กรุงเทพมหานคร: คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- คณะกรรมการพัฒนาหนังสือแห่งชาติ, สำนักงาน. การประกวดหนังสือดีเด่นประจำปี พ.ศ. 2515-2539. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540.
- คณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, สำนักงาน. ลูกชนบท. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.
- จันทนีย์ พานิชผล. การวิเคราะห์เนื้อหาหนังสือสำหรับเด็กที่แปลเป็นภาษาไทย พ.ศ. 2520-2525. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.
- จินตนา ไบกาซุ่ย. แนวทางการจัดทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2534.
- จิราพร จิรบุญดิลก. การวิเคราะห์คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของเด็กในแผนพัฒนาหนังสือแห่งชาติจากหนังสือสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2531.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การทำหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: บุรพสาส์น, 2527.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. การเลือกหนังสือสำหรับเด็ก. จันทร์เกษม 184 (พฤษภาคม- มิถุนายน 2528): 31-35.
- ชฎา เปรมโยธิน. หนังสือพิมพ์รายวันกับการพัฒนาเด็กและเยาวชน: ศึกษาเชิงวิเคราะห์เนื้อหาเฉพาะหน้าสำหรับเด็กและเยาวชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ชมนาด บุญอารีย์. การวิเคราะห์หนังสือพุทธศาสนาประเภทบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2546.
- ชุติมา สัจจานันท์และคณะ. การพัฒนาเกณฑ์การประเมินค่าวรรณกรรมไทย. กรุงเทพมหานคร: กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2543.
- ทัศนีย์ สลัดยะนันท์. วรรณกรรมที่ตอบสนองความต้องการของวัยรุ่น. เชียงใหม่: คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2534.

- ทิพวัลย์ ชันธะมะ. การวิเคราะห์หนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็กก่อนวัยรุ่นที่ได้รับรางวัลในการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2521- 2544. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- ธนาคารกรุงเทพฯ. หนังสือประกวดสำหรับเด็กและเยาวชนระดับประถมศึกษาตอนปลาย.
เกิดเป็นหมอ. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารกรุงเทพ, 2521.
- ธัญญา สังขพันธานันท์. ปรากฏการณ์แห่งวรรณกรรม. กรุงเทพมหานคร: นาค, 2538.
- น.จ.น. โลกกว้าง. กรุงเทพมหานคร: ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์, 2511.
- นวลจันทร์ รัตนากร, ชุตินาถ สัจจามันท์ และ มารศรี ศิวรักษ์. รางวัลวรรณกรรมไทย พ.ศ. 2450- 2529. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์, 2529.
- นานมีบุ๊คส์. รางวัลแว่นแก้ว. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.nanmeebook.com/default.asp> [14 ธันวาคม 2547]
- น้ำค้าง ระวิงทอง. การวิเคราะห์วรรณกรรมสำหรับเด็กประเภทบันเทิงคดีที่ชนะการประกวดในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ปี พ.ศ. 2530 – 2536. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540.
- นิตา ชูโตและกล่อมจิตต์ พลายเวช. สภาพแนวโน้มและหนังสือเด็ก. กรุงเทพมหานคร: คณะกรรมการอุดมการณ์แห่งชาติ, 2527.
- บริษัท ดันอ้อ จำกัด. จรรยาที่รัก. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อแกรมมี, 2538.
- บันลือ พุกชะวัน. วรรณกรรมกับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2524.
- ประพันธ์สาส์น. รางวัลบุญธรรมบุญพริ้ง ต. สุวรรณ. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.prapansarn.com/lifewrite/clinicwriter143.asp> [14 ธันวาคม 2547]
- ปราณี เชียงทอง. วรรณกรรมสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2526.
- เพ็ญประภา กฤตยาณวัช. ทัศนคติของเด็กวัย 9 – 14 ปี ต่อหนังสือภาษาไทยสำหรับเด็กฉบับชนะการประกวดตั้งแต่ปี พ.ศ. 2524 – 2527. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.
- แม่นมมาส ขวลิต. ทางสายใหม่. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.
- แม่นมมาส ขวลิต. เรื่องโครงการคัดสรรหนังสือดีสำหรับเด็กและเยาวชน. วัฒนธรรมไทย 36,7 (เมษายน 2542) : 23-26.

รักลูกแฟมิลีกรุ๊ป. รักลูกอวอร์ด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก : <http://www.rakluck.com>

[14 ธันวาคม 2547]

รัญจวน อินทรกำแหง. วรรณกรรมสำหรับเด็กและวัยรุ่น. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมล, 2520.

รัตพร ชังธาดา. หนังสือสำหรับเด็ก. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม, 2531.

ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2542.

ลมุล รัตตากร. การเขียนและการแปลหนังสือสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2529.

เลขา ไพชำนาญ. การศึกษาวิเคราะห์ค่านิยมพื้นฐานที่ปรากฏในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 11- 14 ปี ที่ชนะการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2522 – 2531. ปริญญานิพนธ์ กศ.บ. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2533.

วรรณิ์ สิริสุนทร. การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กฉบับชนะการประกวด ระหว่างปี พ.ศ. 2520 – พ.ศ. 2523. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

วัชรินทร์ บรรณเกียรติ. การศึกษามโนทัศน์ทางจริยธรรมในหนังสืออ่านสำหรับเด็กที่ชนะการประกวด ในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ พุทธศักราช 2515- 2527. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, ภาควิชาประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

วิชาการ, กรม. หนังสือคือชีวิต อ่านเป็นนิത്യ เพื่อชีวิตสมบูรณ์. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์การศาสนา, 2545.

วิชาการ, กรม. หนังสือคือภูมิพลแห่งปัญญา. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2542.

วิชาการ, กรม. หนังสือสร้างปัญญาฝ่าวิกฤติ. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2540.

วิภา กงกะนันท. วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

วิริยะ สิริสิงห. การเขียนเรื่องสำหรับเด็ก : ผลงานการประชุมปฏิบัติการเขียนหนังสือสำหรับเด็ก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กับ UNESCO. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2524.

วิริยะ สิริสิงห. การสร้างสรรค์วรรณกรรมสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น, 2537

สมพร จารุณง. คู่มือการเขียนเรื่องบันเทิงคดีและสารคดีสำหรับเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สถาบันพัฒนาภาษาไทย กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2538.

สกุลไทย. รางวัลดวงดาวต้นฉบับวรรณกรรมจินตนาการสร้างสรรค์. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

<http://www.sakulthai.com/webboard/Questionv.asp?GID=4992> [14 ธันวาคม 2547]

สุดปรารถนา กาญจนสิมาพันธุ์. การวิเคราะห์วัฒนธรรมไทยในหนังสือบันเทิงคดีสำหรับเด็ก อายุ 12- 14 ปี ที่ชนะการประกวดจากงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2525 – 2533.

วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2536.

สุนทรี มีพร้อม. การวิเคราะห์หนังสือสำหรับเด็กกับชนะการประกวด. วิทยานิพนธ์ กศ.บ.

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2522.

สุพรรณี วราทร. หนังสือที่ได้รับรางวัลในงานสัปดาห์หนังสือแห่งชาติกับการเป็น

ทรัพยากรสารสนเทศที่มีคุณภาพ. วารสารอักษรศาสตร์ 29 (ม.ค. – มิ.ย. 2543) : 62-81.

หฤทัย รามสูตร. การศึกษาเปรียบเทียบการเสนอภาพเยาวชนในวรรณกรรมเยาวชนต่าง

วัฒนธรรม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต, ภาควิชาประชาสัมพันธ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

อมรินทร์พรันต์ตั้งแอนด์พัลลขซึ่ง จำกัด(มหาชน). นายอินทร์อะวอร์ด. [ออนไลน์] เข้าถึงได้จาก :

http://www.amarin.co.th/amarin2002/amarin.asp?lang=th&sec=news_detial&y=2003&newsid=561 [14 ธันวาคม 2547]

ภาษาอังกฤษ

ALA/Newbery Medal. Newbery Medal. [Online]. (n.d.) Available from:

<http://www.ala.org/alsc/newbery.html>. [2007, January 12]

ALA/Wilder Medal. The Laura Ingalls Wilder Awards. [Online]. (n.d.) Available from:

<http://www.ala.org/alsc/wilder.html>. [2007, January 12]

Arbuthnot, May Hill. Children and Books. London : Scott, Foresman and

Company, 1964.

Boston Globe-Horn Book Awards. Boston Globe-Horn Book Awards. [Online]. (n.d.)

Available from: <http://www.hbook.com/awards/bghb>. [2007, January 12]

Children Literature Web Guide. CLWG. [Online]. (n.d.) Available from:

<http://www.ucalgary.ca/~dkbrown/>. [2007, January 12]

- CLA Book Award. Book of the Year for Children Medal. [Online]. (n.d.) Available from: <http://www.claca/awards/boyc.html>. [2007, January 12]
- CLA Book Awards. Young Adult Canadian Book Award. [Online]. (n.d.) Available from: <http://www.claca/awards/boyc.html>. [2007, January 12]
- CLIP Carnegie & Kate Greenaway Children's Award. The Carnegie Medals. [Online]. (n.d.) Available from: <http://www.carnegiegreenaway.org.uk>. [2007, January 12]
- Hans Christian Andersen Medal. Hans Christian Andersen Medal. [Online]. (n.d.) Available from: <http://www.ibby.org/index.php?id=273>. [2007, January 12]
- Hu, Mi. An analytical study of selected Newbery Award-winning novels: Young adult protagonists and the development of essential capacities. [Online]. (1998) Available from: <http://proxy.car.chula.ac.th/cgi-proxy.asp>. [2007, January 12]
- Huck, Charlotte S. and others. Children's Literature in the Elementary School. Boston: McGraw- Hill, 1991
- Iwamoto, Vickie Verna. The portrayal of ethnicity, gender, ages, character roles and themes in award-winning children's literature from 1938 through 1995. [Online]. (1996) Available from: <http://proxy.car.chula.ac.th/cgiproxy/recir.dgi?did=7392209> [2007, January 12]
- Jane Addams Peace Association. Jane Addams Children's Book Award. [Online]. (n.d.) Available from: http://home.igc.org/~japa/jacba/index_jacba.html. [2007, January 12]
- Lukens, Rebecca J. A Critical handbook of children's literature. New York: HarperCollins College Publishers, 1995.
- Tomlinson, Carl M., and Lynch-Brown, Carol. Essentials of children's literature. Boston: Allyn and Bacon, 1996.
- YRCA. Young Reader's Choice Awards. [Online]. (n.d.) Available from: <http://www.pnla.org/yrca/index.html>. [2007, January 12]

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

แบบบันทึกและแบบวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล
ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบวิเคราะห์ข้อมูลวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 – พ.ศ. 2548

ตอนที่ 1 ข้อมูลผู้จัดทำ

☐ 1.1 ผู้แต่ง

☐ 1.1.1 ผู้แต่งเป็นบุคคล

☐ 1.1.1.1 นามจริง (ระบุชื่อ).....

☐ 1.1.1.2 นามปากกา (ระบุชื่อ).....

☐ 1.1.2 ผู้แต่งเป็นนิติบุคคล

☐ 1.2 ผู้จัดทำภาพประกอบ

☐ 1.2.1 มีผู้จัดทำภาพประกอบ

☐ 1.2.1.1 ผู้จัดทำภาพประกอบเป็นบุคคล

(ระบุชื่อ).....

☐ 1.2.1.2 ผู้จัดทำภาพประกอบเป็นนิติบุคคล

(ระบุชื่อ).....

☐ 1.2.1.3 ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

☐ 1.2.2 ไม่มี(ผู้จัดทำ)ภาพประกอบ

☐ 1.3 สำนักพิมพ์

☐ 1.3.1 สำนักพิมพ์ของรัฐบาล

(ระบุชื่อ).....

☐ 1.3.2 สำนักพิมพ์ของเอกชน

(ระบุชื่อ).....

☐ 1.3.3 ไม่ระบุสำนักพิมพ์

ตอนที่ 2 ข้อมูลด้านเนื้อเรื่อง(แต่ละเรื่องมีได้ 1 แนวคิด

○2.1 เรื่องครอบครัว

○2.1.1 ชีวิตความเป็นอยู่ในครอบครัว

○2.1.2 ปัญหาครอบครัว

○2.1.3 ความสัมพันธ์ในครอบครัว

○2.1.4 อื่นๆ (ระบุ).....

○2.2 เรื่องปัญหาเยาวชน

○2.2.1 ปัญหายาเสพติด

○2.2.2 ปัญหาการศึกษา

○2.2.3 ปัญหาเศรษฐกิจ

○2.2.4 ปัญหาสุขภาพ

○2.2.5 อื่นๆ (ระบุ).....

○2.3 เรื่องความรัก

○2.3.1 เรื่องความรักระหว่างผู้ใหญ่กับเด็ก

○2.3.2 เรื่องความรักระหว่างเพื่อน

○2.3.3 เรื่องความรักระหว่างชาย - หญิง

○2.3.4 เรื่องความรักระหว่างมนุษย์กับสัตว์

○2.3.5 เรื่องความรักระหว่างมนุษย์กับสิ่งอื่น

○2.3.6 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.4 เรื่องธรรมชาติ

○2.4.1 สภาพทางธรรมชาติ

○2.4.1.1 สัตว์

○2.4.1.2 พืช

○2.4.2 การอนุรักษ์ธรรมชาติ

○2.4.3 ภัยธรรมชาติ

○2.4.4 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.5 เรื่องวิถีชีวิต

○2.5.1 การดำเนินชีวิต

○2.5.2 การต่อสู้ชีวิต

○2.5.3 วัฒนธรรมและประเพณี

○2.5.4 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.6 เรื่องลึกลับ

○2.6.1 เหนือธรรมชาติ

○2.6.2 สืบสวนสอบสวน

○2.6.3 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.7 เรื่องผจญภัย

○2.7.1 การช่วยเหลือผู้อื่น

○2.7.2 การตามหาสิ่งของ

○2.7.3 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.8 เรื่องวิทยาศาสตร์

○2.8.1 มนุษย์ต่างดาว

○2.8.2 โลกอนาคต

○2.8.3 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.9 เรื่องอาชีพ

○2.9.1 อาชีพวิชาการ (ครู-อาจารย์, แพทย์ ฯลฯ)

○2.9.2 อาชีพบริการ (ช่างตัดผม, ช่างซ่อมรองเท้า ฯลฯ)

○2.9.3 อาชีพรับจ้าง (พนักงานบริษัท, พนักงานรักษาความปลอดภัย ฯลฯ)

○2.9.4 อาชีพช่างฝีมือ (ช่างปั้น, ช่างแกะสลัก ฯลฯ)

○2.9.5 อาชีพอิสระ(พรวน, คนตัดไม้, ธุรกิจส่วนตัว ฯลฯ)

○2.9.6 อื่นๆ(ระบุ).....

○2.10 เรื่องอื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 3 ข้อมูลด้านแนวคิด (แต่ละเรื่องมีได้ 1 แนวคิด)

- ☐ 3.1 การทำความดี
- ☐ 3.2 การยอมรับตนเอง
- ☐ 3.3 การเสียสละ
- ☐ 3.4 ความกตัญญู
- ☐ 3.5 ความกล้าหาญ
- ☐ 3.6 ความเชื่อมั่นในตนเอง
- ☐ 3.7 ความเมตตากรุณา
- ☐ 3.8 ความรับผิดชอบ
- ☐ 3.9 ความเพียรพยายาม
- ☐ 3.10 ความเชื่อเพื่อ
- ☐ 3.11 ความซื่อสัตย์
- ☐ 3.12 มิตรภาพ
- ☐ 3.13 อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 4 ตัวละคร

- 4.1 ประเภทของตัวละคร
 - ☐ 4.1.1 ตัวละครเป็นมนุษย์
 - ☐ 4.1.1.1 มนุษย์ตามธรรมชาติ
 - ☐ 4.1.1.2 มนุษย์ในจินตนาการ
 - ☐ 4.1.2 ตัวละครเป็นสัตว์
 - ☐ 4.1.2.1 สัตว์ตามธรรมชาติ
 - ☐ สัตว์เลี้ยง
 - ☐ สัตว์ป่า
 - ☐ อื่นๆ(ระบุ).....
 - ☐ 4.1.2.3 สัตว์ในจินตนาการ
 - ☐ ครึ่งลิงครึ่งปลา
 - ☐ ครุฑ
 - ☐ อื่นๆ(ระบุ).....
 - ☐ 4.1.3 ตัวละครอื่นๆ(ระบุ).....

ลักษณะเฉพาะของตัวละครที่เป็นมนุษย์

4.2 เพศของตัวละคร

☐ 4.2.1 ชาย

☐ 4.2.2 หญิง

4.3 อายุของตัวละคร

☐ 4.3.1 ปรากฏข้อมูลอายุ

☐ 4.3.1.1 เด็กเล็ก (อายุ 3-5 ปี)

☐ 4.3.1.2 เด็กโต (อายุ 6-11 ปี)

☐ 4.3.1.3 ก่อนวัยรุ่น (อายุ 12-14 ปี)

☐ 4.3.1.4 วัยรุ่น (อายุ 15-18 ปี)

☐ 4.3.1.5 อายุมากกว่า 18 ปี

☐ 4.3.2 ไม่ปรากฏข้อมูลอายุ

4.4 สถานภาพของตัวละคร

☐ 4.4.1 ระบุสถานภาพทางครอบครัว

☐ 4.4.1.1 มีครอบครัว

☐ 4.4.1.2 ครอบครัวแตกแยก

☐ 4.4.1.3 กำพร้า

☐ 4.4.1.3.1 กำพร้าพ่อ

☐ 4.4.1.3.2 กำพร้าแม่

☐ 4.4.1.3.3 กำพร้าทั้งพ่อและแม่

☐ 4.4.2 ไม่ระบุสถานภาพทางครอบครัว

4.5 การศึกษาของตัวละคร

☐ 4.5.1 ปรากฏข้อมูลการศึกษา

☐ 4.5.1.1 ระดับอนุบาล

☐ 4.5.1.2 ระดับประถมศึกษา

☐ 4.5.1.3 ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ 4.5.1.4 ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย

☐ 4.5.1.5 ระดับอุดมศึกษา

☐ 4.5.1.6 ระดับอื่นๆ (ระบุ).....

☐ 4.5.2 ไม่ปรากฏข้อมูลการศึกษา

4.6 ลักษณะของตัวละคร

- ☐ 4.6.1 สมจริง
- ☐ 4.6.2 อุดมคติ
- ☐ 4.6.3 เห็นจริง
- ☐ 4.6.4 อื่นๆ(ระบุ).....

ตอนที่ 5 ข้อมูลด้านฉาก

- ☐ 5.1 ฉากสมจริง
 - ☐ 5.1.1 ฉากประเทศไทย
 - ☐ 5.1.1.1 กรุงเทพฯ
 - ☐ 5.1.1.2 ชนบท (ภาค.....)
 - ☐ 5.1.1.3 อื่นๆ (ระบุ).....
 - ☐ 5.1.2 ต่างประเทศ
- ☐ 5.2 ฉากสมมติ
 - ☐ 5.2.1 ฉากป่าหิมพานต์
 - ☐ 5.2.2 ฉากดินแดนเวทมนตร์
 - ☐ 5.3.3 ฉากโลกมนุษย์
- ☐ 5.3 ฉากอื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 6 ข้อมูลด้านการนำเสนอเรื่อง

- ☐ 6.1 แนวเรื่องสมจริง
- ☐ 6.2 แนวเรื่องจินตนาการ
 - ☐ 6.2.1 เรื่องพื้นบ้าน
 - ☐ 6.2.1.1 ไทย
 - ☐ 6.2.1.2 ต่างประเทศ
 - ☐ 6.2.2 เรื่องสมัยใหม่
- ☐ 6.3 แนวเรื่องอื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 7 ข้อมูลด้านการดำเนินเรื่อง

7.1 โครงเรื่อง

☐ 7.1.1 โครงเรื่องมีเอกภาพ

☐ 7.1.2 โครงเรื่องไม่มีเอกภาพ

7.2 วิธีดำเนินเรื่อง

☐ 7.2.1 เรื่องเล่า

☐ 7.2.1.1 บรรยาย

☐ 7.2.1.2 บรรยายสลับบทสนทนา

☐ 7.2.2 จดหมาย

☐ 7.2.3 บันทึก

☐ 7.2.4 อื่นๆ (ระบุ).....

ตอนที่ 8 ข้อมูลด้านลักษณะการเรียบเรียง

☐ 8.1 คำอธิบายเพิ่มเติม

☐ 8.1.1 เชิงอรรถเสริมความ

☐ 8.1.1.1 มี

☐ 8.1.1.2 ไม่มี

☐ 8.1.2 ไฉฉาน

☐ 8.1.2.1 มี

☐ 8.1.2.2 ไม่มี

☐ 8.2 สุนทรียภาพคำพังเพย

☐ 8.2.1 มี

☐ 8.2.2 ไม่มี

☐ 8.3 ภาษาถิ่น

☐ 8.3.1 มี

☐ 8.3.2 ไม่มี

ภาคผนวก ข
บรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณนิทัศน์วรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

รางวัลหนังสือดีขององค์การยูเนสโก

น.จ.น. โลกกว้าง. กรุงเทพมหานคร: ศึกษาภัณฑ์พาณิชย์, 2511.

เรื่องราวการต่อสู้ชีวิตของพี่น้องสี่คน นำโดย "ลาภ" พี่ชายคนโตผู้ไม่ย่อท้อต่อชะตาชีวิต ถึงแม้ว่าพวกเขาจะสูญเสียพ่อแม่ไปแต่เขาก็พยายามดูแลและทำงานเพื่อหาเงินมาเลี้ยงน้อง รวมถึงการต่อสู้ดิ้นรน ขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติม เพื่อมาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้สามารถยืนหยัดและมีชีวิตที่ดีขึ้น

สิรินทร์ ช่วงโชติ. สิ่งมีชีวิตในทะเล. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2511.

เรื่องราวของสิ่งมีชีวิตชนิดต่างๆที่อาศัยอยู่ในท้องทะเล โดยดำเนินเรื่องผ่านกระรอกน้อยที่ชื่อ "จ๋อน" และ "แดง" สุนัขพันธุ์ไทยที่เป็นเพื่อนรักกัน ทั้งสองมีนิสัยซุกซนและอยากรู้อยากเห็น ซึ่งทำให้ได้ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของสัตว์ที่อาศัยอยู่บริเวณริมทะเล และทราบถึงระบบนิเวศชายฝั่งได้เป็นอย่างดี

รางวัลการประกวดหนังสือดีเด่น (กระทรวงศึกษาธิการ)

นิมิตร ภูมิถาวร. เรื่องสั้นชนบท. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2519.

เรื่องราวชีวิตประจำวันและการละเล่นของเด็กบ้านนอกกลางท้องทุ่งนา ซึ่งเป็นชีวิตที่แสนจะเรียบง่ายและบริสุทธิ์ วิถีชีวิตแบบชาวชนบท การช่วยเหลือเกื้อกูลกันในครอบครัว การทำมาหากินเลี้ยงปากเลี้ยงท้องแบบง่ายๆในยุคสมัยที่ความเจริญยังเข้าไปไม่ถึง

ทิพย์วาทณี สนิทวงศ์ฯ. เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก. กรุงเทพมหานคร: สตรีสาร, 2536.

เรื่องราวเกี่ยวกับเกร็ดความรู้ของครอบครัวไทยในสมัย รัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7 ซึ่งเป็นลักษณะของการเล่าสิ่งละอันพันละน้อยที่แสดงให้เห็นถึงวิถีไทยในสมัยก่อนว่าแต่ละสิ่งมีความเป็นมาอย่างไร รวมทั้งการสะท้อนให้เห็นถึงชีวิต ความเป็นอยู่และวัฒนธรรมดั้งเดิมในสังคมไทย

กาญจนา นาคินทร์. สามตุ๊กตา. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา, 2520.

เรื่องราวมิตรภาพระหว่างเด็กชาย 3 คน ที่มีภูมิหลังของชีวิตที่แตกต่างกันบังเอิญได้มารู้จักคบหาเป็นเพื่อนสนิทกัน ได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ความสดใสของวัยเด็กทั้งดงามได้ช่วยหล่อหลอมพวกเขาให้เจริญเติบโตขึ้นมาเป็นเพื่อนรักและคอยช่วยเหลือกันยามที่ประสบปัญหาไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานเท่าใด

ประสิทธิ์ มุสิกเกษม. ชีวิตบ้านป่า. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2521.

เรื่องราวของเด็กชายที่อาศัยอยู่ในป่ากับพ่อแม่ โดยมีเหล่สิงสาราสัตว์ในป่าเป็นเพื่อน และป็นแหล่งทำมาหากิน พ่อของเขาต้องล่าสัตว์เพื่อหาเงินส่งเสียลูกเรียนหนังสือและใช้จ่ายในชีวิตต่างๆที่เขาถือว่าเป็นสิ่งที่ไม่สมควรกระทำยังเป็นสิ่งผิดกฎหมาย แต่เพื่อความอยู่รอดแล้วเขาก็จำต้องทำอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

นิพนพานฯ. ผีเสื้อและดอกไม้. กรุงเทพมหานคร: กะรัต, 2528.

เรื่องราวของ "ฮุยอัน" เด็กชายวัยรุ่นที่ตัดสินใจลาออกจากโรงเรียนเพื่อไปทำงานหาเลี้ยงครอบครัว และต่อมาเขาได้เข้าไปร่วมกับขบวนการลักลอบขนข้าวสารทางรถไฟที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย ซึ่งเป็นงานที่เสี่ยงและผิดกฎหมาย แต่เมื่อเขาพบกับ "มิมปี" เด็กสาวผู้เข้ามาเปลี่ยนเส้นทางชีวิตของเขา เขาจึงตัดสินใจกลับมาใช้ชีวิตอย่างถูกต้องอย่างที่เขาและมิมปีเคยใฝ่ฝันตลอดมา

พิบูลศักดิ์ ละครพล. ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน. กรุงเทพมหานคร: ดอกไม้, 2521.

เรื่องราวของเด็กชายที่เคยอาศัยอยู่ในห้องทุ่งกับเพื่อนชาว “ยาง” ที่ต้องมาเรียนหนังสือในอำเภอซึ่งเต็มไปด้วยความเจริญต่างๆ ซึ่งนับวันเขาก็ยิ่งรู้ว่า สิ่งที่เขาต้องการนั้นไม่ใช่การศึกษาในโรงเรียน หากแต่เป็นห้องทุ่งและป่าเขาลำเนาไพรที่เป็นห้องเรียนอันแท้จริงสำหรับเขา

เทพศิริ สุธาสภา. บึงหญ้าป่าใหญ่. กรุงเทพมหานคร: กอไม้, 2529.

เรื่องราวของ “โชน” เด็กชายที่พ่อแม่ทิ้งหายให้เติบโตขึ้นท่ามกลางธรรมชาติ บึงหญ้าใหญ่ที่เป็นตัวแทนของธรรมชาติที่ให้ความกล้าและความแข็งแกร่ง และสอนให้เขาได้เรียนรู้สิ่งต่างๆ มากกว่าโรงเรียน ที่ใครๆ ก็มองว่าเขาเป็นเด็กเกเร ทั้งที่จริงแล้วเขาเป็นเด็กที่รักคนอื่น คอยช่วยปกป้องเด็กเล็กที่อ่อนแอ และสะท้อนให้เห็นถึงจิตใจอันบริสุทธิ์ถึงดวงามของเด็กที่หาสิ่งใดมาเปรียบมิได้

มานพ แก้วสนิท. เด็กน้อยแห่งห้องทุ่ง. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร, 2545.

เรื่องราวของเด็กชาย “จุก” และผองเพื่อนที่มีชีวิตโลดแล่นอยู่ในชนบท และแสดงให้เห็นถึงความรักความผูกพันที่พวกเขามีต่อธรรมชาติและถิ่นฐานบ้านเกิดของตน รวมถึงความเมตตากรุณาที่มิให้แก่บรรดาสัตว์ทั้งหลายที่อยู่ร่วมกันในห้องทุ่งแห่งนี้

วิริยะ สิริสิงห. ปลาวาฬของน้อย. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2522.

เรื่องราวมิตรภาพระหว่างเด็กชายสองคนที่อาศัยอยู่บริเวณชายทะเล จังหวัดเพชรบุรี ที่สะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของผู้คนที่อาศัยอยู่แถบชายทะเลใกล้กรุงเทพ รวมถึงความเปลี่ยนแปลงของธรรมชาติที่เกิดจากน้ำมือของมนุษย์ ที่ทำให้ระบบนิเวศน์ต่างๆ เสียหายและมีความเปลี่ยนแปลงไปจากเดิมที่เคยเป็น

มาลา คำจันทร์. หมู่บ้านอาบจันทร์. กรุงเทพมหานคร: เคล็ดไทย, 2544.

เรื่องราวการใช้ชีวิตบนดอยของชุมชนชาวไทยภูเขาเผ่ากะเหรี่ยงปากะญอผ่าน “นโป” เด็กชายตัวเล็ก ๆ ที่มีน้ำใจดงาม และสะท้อนให้เห็นถึงวัฒนธรรมและประเพณีอันดีงามต่างๆ ของชนชาวไทยภูเขา ที่ยังคงยึดถือในหลักธรรมเนียมและประเพณีของพวกเขาไว้อย่างเหนียวแน่น

มานพ แก้วสนิท. ไข่นุ้ยไปโรงเรียน. กรุงเทพมหานคร: ดวงกมล, 2523.

เรื่องราวของเด็กชายวัย 9 ปี ที่อาศัยอยู่ในชนบททางภาคใต้ ที่มุ่งเสนอชีวิตและความ เป็นอยู่รอบๆ ตัวของเด็กนักเรียนในชนบทที่ทั้งเรียนและเล่นในเวลาเดียวกัน อีกทั้งโรงเรียนที่ขาดแคลนครูผู้สอน ทำให้ครูเพียงหนึ่งคนต้องรับผิดชอบเด็กเป็นจำนวนมาก แต่พวกเขาก็ได้รับความรู้ และประสบการณ์ที่ดีต่างๆ อย่างเต็มที่ แม้ว่าเขาจะมีครูคนเดียวก็ตาม

สุวรรณี สุคนธา. สร้อยแสงแดง. กรุงเทพมหานคร: ดวงตา, 2523.

เรื่องราวอันแสนจะวุ่นวายของบรรดาเหล่าสัตว์เลี้ยงในบ้านสวนหลังหนึ่งที่มีทั้ง ไก่ สุนัข เต่า ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความเมตตากรุณาของเจ้าของที่มีต่อสัตว์เลี้ยง การเลี้ยงดูและการเอาใจใส่ สัตว์ต่างๆ ทำให้พวกมันสามารถมีชีวิตอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

จำลอง ผึ้งชลจิตร. ขนานน้อยกลางทุ่งนา. กรุงเทพมหานคร: ดันหมาก, 2524.

เรื่องราวมิตรภาพอันสดใสของเด็กชายยามแรกเริ่มเข้าสู่วัยรุ่น ที่ยังไม่เข้าใจความต้องการ ของตนเอง ระหว่างการเล่าเรียนกับการใช้ชีวิตในท้องทุ่งชนบทอันเป็นที่รัก ด้วยเขาไม่รู้ว่า การศึกษานั้นจะสำคัญและสนุกไปกว่าการได้โลดเล่นในท้องทุ่งธรรมชาติอันสวยงามและแสน สนุกได้อย่างไร แต่ในท้ายที่สุดเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นก็ทำให้เขารู้ว่าไม่มีอะไรที่จะสำคัญไปกว่า การศึกษาอีกแล้ว

ทำนุ อ้นประเสริฐ. กระท่อมน้อยกลางทุ่ง. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2524.

เรื่องราวของ "แดน" เด็กชายที่อาศัยอยู่ในกระท่อมน้อยกลางทุ่งกับครอบครัวของเขาอย่างสงบสุข ตามประสาพ่อ แม่ ลูก ท่ามกลางธรรมชาติอันสวยงาม และแสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตของชาวนาในภาคกลาง การละเล่นของเด็กๆ และวัฒนธรรมประเพณีที่สำคัญต่างๆ

พนม นันทพุกษ์. เด็กชายชาวเล. กรุงเทพมหานคร: ต้นหมาก, 2524.

เรื่องราวของเด็กชายและเพื่อนพ้องของเขาที่มีชีวิตผูกพันอยู่กับท้องทะเล พวกเขารู้จักปรับตัวเพื่อเรียนรู้สิ่งต่างๆ และช่วยพ่อแม่ทำมาหากิน หลังจากจบการศึกษาชั้นพื้นฐานเขาก็ต้องออกมาทำงานเพื่อหาเลี้ยงครอบครัว แสดงให้เห็นถึงวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปของชาวบ้าน เมื่อความเจริญทางด้านอุตสาหกรรมกำลังลุกล้ำคืบคลานเข้าไปสู่ชุมชนต่างๆ อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ลีฟ้า. หัวใจดวงน้อย. กรุงเทพมหานคร: ดวงตา, 2524.

เรื่องราวของเด็กๆ ในโรงเรียนอนุบาลแห่งหนึ่ง ที่เด็กๆ แต่ละคนต่างก็เจริญเติบโตมาจากครอบครัวที่ต่างกัน ทำให้มีพฤติกรรมที่แตกต่างกันออกไป บางคนก็มีพฤติกรรมก้าวร้าว บางคนก็มีพฤติกรรมที่ไม่กล้าแสดงออก แต่ทั้งนี้ก็อยู่บนพื้นฐานของความบริสุทธิ์สดใสของวัยเด็ก

มาลา คำจันทร์. ลูกป่า. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อ แกรมมี่, 2540.

เรื่องราวของเด็กชายที่มาจากดอยสูง ที่ได้เข้าไปเรียนหนังสือในเมืองทำให้เขาได้พบกับเรื่องราวต่างๆ รวมถึงมิตรภาพอันดีจากเพื่อนของเขา จนมาวันหนึ่งพ่อของเขาประสบอุบัติเหตุทำให้ไม่สามารถหาเงินมาส่งเสียเขาเรียนได้อีก เขาจึงต้องลาออกจากโรงเรียนมาอาศัยอยู่ในป่าและเป็นลูกป่าอย่างเต็มตัว

นิเวศน์ กันไทยราษฎร์. จดหมายถึงลูก. กรุงเทพมหานคร: เรือนอักษร, 2525.

เรื่องราวของสามีภรรยาคนหนึ่ง ที่รู้ว่าตนเองกำลังจะมีชีวิตน้อยๆเกิดขึ้น ทั้งสองจึงได้เขียนเรื่องราวต่างๆ ลงในจดหมายเล่าเรื่องราวตั้งแต่วันแรกที่รู้ว่าตั้งครรภ์ เพื่อเก็บไว้ให้ลูกของเขาอ่านในตอนโต อีกทั้งยังแสดงให้เห็นถึงทัศนคติในการเลี้ยงและดูแลลูกในสังคมยุคปัจจุบัน

พนม นันทพฤกษ์. บองหลา. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2525.

เรื่องราวของเด็กชายกำพร้าที่อาศัยอยู่กับยายในชนบททางภาคใต้ที่มีชีวิตผูกพันกับการทำนา แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชาวนาในภาคใต้ รวมถึงการเล่นของเด็กชายชาวทุ่ง และมิตรภาพของชาวที่ร่วมมือร่วมแรงกันช่วยเหลือกันไม่ว่าจะยามสุขหรือยามทุกข์ร้อน

ทำนุ อันประเสริฐ. เพื่อนแท้. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

เรื่องราวความรักความผูกพันกัน ของสัตว์ 3 ชนิด ได้แก่ ลิง นกกระต๊ว และกระต่าย ที่อาศัยอยู่ร่วมกันในป่าใหญ่ต่างมีความรักความสามัคคีกลมเกลียวกัน พึ่งพาอาศัยกันและเป็นเพื่อนแท้ที่ยอมสละชีวิตเพื่อช่วยเหลือและปกป้องเพื่อนยามได้รับอันตราย

โสภาค สุวรรณ. จดหมายถึงคุณยาย. กรุงเทพมหานคร: คลังวิทยา, 2526.

เรื่องราวของครอบครัวหนึ่งที่ไปใช้ชีวิตอยู่ที่สหรัฐอเมริกา ผู้เป็นแม่ได้เขียนจดหมายเล่าเรื่องของลูกสาวทั้งสามคน ให้คุณยายได้รับรู้ผ่านทางจดหมาย โดยเป็นการเล่าเรื่องการใช้ชีวิตในต่างแดน พัฒนาการในด้านต่างๆของเด็กหญิงทั้งสามคน รวมถึงข้อคิดต่างๆที่ได้จากการใช้ชีวิตที่นั่น

ส.พุ่มสุวรรณ. ลูกน่านโทน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2526.

เรื่องราวการผจญภัยของลูกน่านตัวหนึ่งที่อาศัยอยู่ในบ้านของเด็กชาย ตั้งแต่ฟักออกจากไข่จนเจริญเติบโตขึ้น เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมรอบๆตัว รวมถึงการหลบหนีอันตรายจากสัตว์ต่างๆจนกระทั่งมันเติบโตขึ้นเป็นน่านหนุ่มและพร้อมที่จะมีคู่ของมัน

เจตนาพร. หลุยส์ อีโก้ และเพื่อน. กรุงเทพมหานคร: วลี, 2526.

เรื่องราวของเด็กชายลูกครึ่งที่กำพร้าพ่อที่ได้รับความช่วยเหลือจากมูลนิธิต่างประเทศที่เข้ามาช่วยเหลือและส่งเสริมปลูกฝังนิสัยที่ดีและให้การศึกษาแก่เขาและเพื่อนลูกครึ่งที่ประสบชะตากรรมเช่นเดียวกันกับเขา ทุกคนต่างต้องดิ้นรนเพื่อหาเลี้ยงชีวิตและเลี้ยงครอบครัวจนเข้าไปพัวพันกับขบวนการค้ายาเสพติดจนเกือบเอาชีวิตไม่รอด

ส.พุ่มสุวรรณ. เหยี่ยวขาด้วน. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2527.

เรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่งที่ยังคงได้ช่วยเหลือเหยี่ยวตัวหนึ่งเอาไว้จากการบาดเจ็บด้วยความช่วยเหลือจากชายแก่ที่เคยเป็นมิตรกับใคร แต่ด้วยเหยี่ยวตัวนี้ทำให้เกิดมิตรภาพระหว่างเขาสองคนขึ้น จนวันหนึ่งเกิดไปมีเรื่องกับนักเลงของหมู่บ้านทำให้พวกนั้นต้องการที่จะล้างแค้นทั้งสองคน บังเอิญเจ้าเหยี่ยวเคราะห์ร้ายบินผ่านไปจึงทำให้มันถูกพรากชีวิตและจากเด็กชายไปอย่างไม่มีวันกลับ

ประพิณ ออกเวหา. เที่ยวไปในวันหยุด. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2527.

เรื่องราวของเด็กชายที่ออกไปเที่ยวค้างแรมอยู่ในป่าช่วงวันหยุด เขาได้ไปท่องเที่ยวชมทัศนียภาพตามอุทยานแห่งชาติต่างๆหลายแห่ง ได้แก่ เขาใหญ่ ภูกระดึง ทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับสภาพทางธรรมชาติต่างๆทั้งพืช และสัตว์อย่างมากมาย

ส.พุทฺธสุวรรณ. ไม้ค่อมแคะ. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2527.

เรื่องราวของต้นไม้ที่เกิดมามีลักษณะที่ไม่เหมือนใครแต่ก็ภูมิใจในความไม่เหมือนใครของตน และได้ผ่านพบเห็นสภาพชีวิตของสัตว์ป่าที่ต้องพึ่งพาอาศัยกันและการต่อสู้เพื่อการเอาชีวิตรอด

ศราวก. โลกของหนูแหวน เล่ม 2. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2527.

เรื่องราวแสดงความคิดและจินตนาการของ “หนูแหวน” ที่มีลักษณะเสียดสีแผ่อารมณ์ขัน และเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับสิ่งต่างๆรอบตัวที่เด็กๆเริ่มเรียนรู้ในชีวิต ไม่ว่าจะเป็นการรู้จักตนเอง การเป็นเด็กดี โดยผ่านหนูแหวนผู้ซึ่งมองโลกอย่างสดใส

พิบูลศักดิ์ ละครพล. วันเวลาแสนงาม-วันที่รุ่งทอสาย. กรุงเทพมหานคร: วลัยลักษณ์, 2531.

เรื่องราวของ “แทน” เด็กชายที่กำลังเข้าสู่ความเป็นวัยรุ่น เรื่องราวชีวิตและความเป็นอยู่ของครอบครัวในสังคมชนบททางภาคเหนือ รวมถึงชีวิตในวัยเรียนของเด็กประถมและเหล่าผองเพื่อนของเขาที่เต็มไปด้วยความสนุกสนาน มิตรภาพและความรักในวัยเด็กเมื่อครั้งอดีตที่อบอุ่นและแสนสุขในความทรงจำ

ว.วินิจชัยกุล. บ้านพิลึก. กรุงเทพมหานคร: เพื่อนดี, 2545.

เรื่องราวของครอบครัวหนึ่งที่มีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย และยังคงดำรงชีวิตแบบอนุรักษ์ความเป็นไทยไว้อย่างครบถ้วน แม้จะอยู่สังคมโลกในปัจจุบันก็ตาม พวกเขาได้แสดงให้เห็นถึงการดำรงชีวิตอยู่ด้วยการพึ่งตนเองและความมีน้ำใจแบบไทย ซึ่งทำให้คนส่วนใหญ่ในสังคมปัจจุบันที่นิยมความหรูหรา ฟุ่มเฟือย มองพวกเขาว่าเป็นพวก “พิลึก”

เจตนาพร. ผจญภัยดินแดนมหัศจรรย์. กรุงเทพมหานคร: ชีวิต, 2528.

เรื่องราวของเด็กชายพิการซาเป้ที่แม้ว่าเขาจะมีความพิการติดตัวมาแต่เขาก็ไม่เคยย่อท้อต่อความยากลำบาก โดยเขาได้ไปเป็นลูกหาบคอยช่วยเหลือนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวบนภูกระดึง จนวันหนึ่งเขาได้พบเพื่อนที่มาจากเมืองกรุง และด้วยความเป็นคนมีจิตใจดีของเขาจึงก่อเกิดมิตรภาพอันแสนดีที่ประทับใจไม่รู้ลืม

อัศศิริ ธรรมโชติ. โลกสีน้ำเงิน. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ, 2534.

เรื่องราวเด็กชายที่อาศัยอยู่ริมชายฝั่งทะเล มีพ่อแม่ประกอบอาชีพชาวประมง ชีวิตของเขาจึงผูกพันกับทะเลเป็นอย่างมาก ทำให้เขาได้เรียนรู้ชีวิตสัตว์ทะเลต่างๆ หลากหลายชีวิต ซึ่งในบางครั้งสัตว์ทะเลเหล่านี้ก็ถูกเบียดเบียนจากน้ำมือมนุษย์ ทั้งการล่าเพื่อการทำมาหากินและการล่าเพื่อความสนใจ

ส.พุ่มสุวรรณ. บินสุดขอบฟ้า. กรุงเทพมหานคร: บรรณกิจ, 2529.

เรื่องราวของอีกา 2 ตัว แห่งบึงใหญ่ทางกาญจนบุรีที่ถูกคนจับมาขังอยู่ในกรง จนวันหนึ่งได้รับอิสรภาพ พวกมันทั้งสองจึงดันดันร่วมฝ่าฟันอุปสรรคเพื่อบินกลับสู่ถิ่นฐานที่มันเกิดมาและเคยใช้ชีวิตอยู่

ส.พุ่มสุวรรณ. คุณย่าผจญภัย. กรุงเทพมหานคร: วัฒนาพานิช, 2529.

เรื่องราวของคุณย่าวัย 70 ที่จู่วันหนึ่งสามารถสนทนาภาษาลัตวีได้ ทำให้คุณย่าสามารถติดต่อสื่อสารกับบรรดาสัตว์เลี้ยงทั้ง 5 ตัวของคุณย่า อันได้แก่ นกพิราบ หมา แมว หนูนา และไก่แจ้ ทำให้บังเอิญได้รู้ถึงทรัพย์สินสมบัติที่ซ่อนไว้ในหมู่บ้าน จนมาวันหนึ่งมีโจรมาขโมยสมบัติไป ทำให้คุณย่าต้องออกผจญภัยไปตามหาสมบัติและช่วยหลานของแกลกลับมาอย่างปลอดภัย

ทำนุ อ้นประเสริฐ. ชีวิตบ้านนา. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2529.

เรื่องราวชีวิตของเด็กชายที่เป็นลูกชาวนา ใช้ชีวิตตามประสาเด็กในชนบทที่มีความเป็นอยู่อย่างเรียบง่ายท่ามกลางสภาพแวดล้อมของธรรมชาติบ้านนา รวมถึงวัฒนธรรมประเพณีในการดำนาปลูกข้าว ลงแขกและขั้นตอนการทำนาตั้งแต่แรกเริ่มจนถึงเก็บเกี่ยว

วาวแพร. พราวแสงรุ่ง. กรุงเทพมหานคร: หนังสือเยาวชน, 2529.

เรื่องราวของเด็กชายตัวน้อยที่มีโอกาสไปรู้จักกับเด็กหญิงตาบอด ทำให้พวกเขาตกผลเป็นเพื่อนกัน เด็กชายได้พาเด็กหญิงเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัว และช่วยสอนหนังสือให้แก่เธอ มิตรภาพของเด็กทั้งสองค่อยๆก่อตัวขึ้นอย่างช้าๆและงดงาม

ประภัสสร เสวิกุล. เด็กชายมะลิวัลย์. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2530.

เรื่องราวของเด็กชายที่อาศัยอยู่ในชุมชนเล็กๆหลังเสาชิงช้า ในช่วงสมัยหลังสงครามโลก และสะท้อนภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนที่มีหลากหลายเชื้อชาติ ทั้งชาวไทย และชาวจีน ในแง่มุมหนึ่งของสังคมและชีวิตไทยในอดีต

ทำนุ อ้นประเสริฐ. ชายแดน. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2530.

เรื่องราวของเด็กหนุ่มสาวสองคนที่มีถิ่นฐานบ้านเกิดอยู่บริเวณชายแดน เขาทั้งสองพยายามศึกษาเล่าเรียนและมีความใฝ่ฝันของตน แม้ว่าจะต้องเผชิญอุปสรรคใดๆพวกเขาก็ไม่ย่อท้อ เพื่อให้ความฝันเป็นจริงตามที่ปรารถนา นั่นคือการประกอบอาชีพสุจริตและเป็นคนดีของสังคม

วาวแพร. เพลงดวงดาว. กรุงเทพมหานคร: หนังสือเยาวชน, 2530.

เรื่องราวของเด็กหญิงตัวน้อยที่กำพร้าแม่ เธออยู่ในวัยช่างฝันช่างคิดจินตนาการและมีความกล้าหาญ รวมถึงเรื่องราวอันแสนสนุกในแต่ละวันของเธอและเพื่อนๆที่โรงเรียนของเธอ และครอบครัวที่เลี้ยงดูเธอมาด้วยความรักความอบอุ่น ทำให้เธอใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

อัศศิริ ธรรมโชติ. มหรรรณในท้องทุ่ง. กรุงเทพมหานคร: ปุยฝ้าย, 2530.

เรื่องราวมิตรภาพระหว่างเด็กชายที่อาศัยอยู่พื้นราบและเด็กชายชาวกะเหรี่ยงที่เรียนอยู่โรงเรียนเดียวกัน วิ่งเล่นด้วยกันทำให้เห็นถึงมิตรภาพและวิถีชีวิตของคนในชนบท รวมถึงการเล่นของเด็กในท้องทุ่ง ทั้งจับสัตว์ จับแมลง และการทำนาลงแขกเกี่ยวข้าว มหรสพและงานรื่นเริงต่างๆ ของชาวชนบทที่หาได้ในปัจจุบัน

มาลา คำจันทร์. เขี้ยวเสือไฟ. กรุงเทพมหานคร: กำแพง, 2531.

เรื่องราวของเด็กหญิงเชื้อสายนายพรานที่มีโอกาสได้ครอบครองเขี้ยวเสือไฟ ที่ใครๆ ก็เชื่อว่าจะนำมาซึ่งความกล้าหาญ แต่แม่ของเธอกลับคิดว่าเขี้ยวเสือไฟนั้นจะนำมาซึ่งความหายนะมาสู่บ้านของเธอ และท้ายที่สุดแล้วเธอก็พบว่าสิ่งที่สำคัญที่สุดหาใช่เครื่องรางของขลังหรืออุปกรณ์อันใดหากแต่เป็นหัวใจอันกล้าหาญเท่านั้นที่จะสามารถต่อสู้กับสิ่งต่างๆ ได้

ไมตรี ลิ้มปิชาติ. ดอกเตอร์ครก. กรุงเทพมหานคร: หมึกจีน, 2531.

เรื่องราวของเด็กหนุ่มจากภาคใต้ที่เดินทางมาศึกษาต่อยังกรุงเทพ โดยทำงานควบคู่ไปด้วย และแม้จะเผชิญกับความยากเย็นเพียงใดเขาก็ไม่เคยย่อท้อต่ออุปสรรค ทั้งรับจ้างทำงานต่างๆ และด้วยความเป็นคนที่มีจิตใจดีของเขาจึงทำให้เขาพบกับเพื่อนๆ ที่คอยช่วยเหลือและจุนเจือเขาในยามเดือดร้อนจนสามารถประสบความสำเร็จในชีวิตได้อย่างที่ตั้งใจ

วาวแพร. เด็กชายจากดาวอื่น. กรุงเทพมหานคร: ผีเสื้อ, 2542.

เรื่องราวของ “ปาน” เด็กชายที่อาศัยอยู่ในสถานรับเลี้ยงเด็กกำพร้าในความดูแลของหมอมุจิใจดี เขามีความคิดที่เป็นผู้ใหญ่เกินตัวและมองทุกสิ่งทุกอย่างรอบตัวอย่างมีเหตุผล แล้วในวันหนึ่งเขาก็รู้ว่าแท้จริงแล้วคนที่เขาเรียกว่า “แม่” นั้นไม่ใช่แม่ที่แท้จริงของเขา รวมถึงน้องๆ อีก 49 คนนั้น ต่างก็มีทางไปของแต่ละคน โดยต้องไปอยู่ในความอุปการะของพ่อแม่บุญธรรม รวมทั้งตัวของเขาเองด้วย

วีรณา บุญยัง. ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่. กรุงเทพมหานคร: ปราย, 2531.

เรื่องราวของชายชราและครอบครัวที่ตัดสินใจใช้ชีวิตอยู่ในป่าอยู่กับธรรมชาติ ทำมาหากินโดยการล่าสัตว์และการเพาะปลูก ไม่ทำร้ายและเบียดเบียนกับธรรมชาติจนเกินไป และในวันหนึ่งก็ถูกรุกรานจากบุคคลภายนอกที่เข้ามาหาของป่าและล่าสัตว์ ทำให้พวกเขาต้องย้ายถิ่นฐานหลายครั้ง สุดท้ายเขาก็เลือกที่จะเผชิญหน้ากับผู้คนเหล่านั้นเพื่อปกป้องผืนป่าที่เขาหวงแหน

มาลา คำจันทร์. หุบเขากินคน. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน, 2532.

เรื่องราวการผจญภัยของเด็กชายทั้ง 5 ที่หลงยุคเข้าไปในสมัยฟูนัน ซึ่งเป็นอาณาจักรขอมเก่าแก่ จากการเข้าค่ายลูกเสือธรรมดาแต่เนื่องจากความซับซ้อนของกาลเวลาทำให้พวกเขาได้ไปผจญภัยในดินแดนหุบเขากินคน และได้ต่อสู้กับเวทมนตร์และผีร้ายต่างๆ สุดท้ายพวกเขาก็สามารถผ่านพ้นมาได้ด้วยมิตรภาพและความสามัคคี ทำให้กลับมายังโลกปัจจุบันอย่างปลอดภัย

โชติ ศรีสุวรรณ. ความภูมิใจของลอย. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน, 2532.

เรื่องราวความเป็นอยู่และการดำเนินชีวิตในชนบทของ "ลอย" เด็กชายอายุ 13 ปี ที่ช่วยพ่อแม่ทำมาหากินเลี้ยงชีพ และมีมิตรภาพระหว่างผองเพื่อน ที่ถึงแม้จะยากดีมีเงินพวกเขาก็ไม่เคยทอดทิ้งกัน

ดวงแก้ว กัลยาณ. มุกดาภิเษกสำหรับราย. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ่อน, 2532.

เรื่องราวความรักความผูกพันของสองพี่น้องที่ต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงของชีวิตในหลายๆด้าน ทั้งการดิ้นรนทำงานเพื่อหาเงินมาเลี้ยงปากเลี้ยงท้อง การตัดสินใจของแม่ที่ทำให้ชีวิตผกผัน รวมถึงบ้านที่เธอกับน้องอาศัยอยู่ที่ในวันหนึ่งมันกลับกลายเป็นของคนอื่นไปเสียแล้ว

กนกวลี พจนปกรณ์. เมฆสีเงิน. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ, 2532.

เรื่องราวที่สะท้อนถึงความเปลี่ยนแปลงอันไม่แน่นอนในชีวิตมนุษย์ ผ่านตัวละครเด็กหญิงวัย 7 ขวบผู้เคยมีชีวิตอันแสนสุขกับปู่และแม่ จนมาวันหนึ่งเธอได้รู้ว่าเธอมีแม่อีกคนหนึ่งและชายผู้ที่เธอเคารพรักและเรียกว่า "น้า" นั้นแท้จริงแล้วคือพ่อแท้ๆของเธอ เหตุการณ์ต่างๆเหล่านี้ทำให้ชีวิตของเธอต้องพบกับความเปลี่ยนแปลงอย่างใหญ่หลวง

ถวัลย์ ภาสจรัส. กระท่อมสีเงิน. กรุงเทพมหานคร: ธารอักษร, 2544.

เรื่องราวของเด็กชายกับตาที่อาศัยอยู่ที่บ้านต้นโพธิ์- ไร่หนอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยาที่เลือกทางเดินชีวิตของตนเองด้วยการสืบทอดวิชาการทำมิด "อรัญญิก" อันเป็นของเลื้อยของจังหวัดกับตาของเขาผู้ที่มีฝีมือเป็นเลิศในการทำมิด โดยคงไว้ซึ่งอุดมการณ์และรักษารมณียัมประเพณีปฏิบัติที่สืบทอดกันมาแต่บรรพชนรุ่นก่อน

เจริญอักษร. ข้าวหน้าลาน. กรุงเทพมหานคร: หมึกจีน, 2533.

เรื่องราวของหญิงสาวที่ชื่อ "พราวโพยม" ที่ต้องเลือกทางเดินชีวิตของตนเองตัดสินใจบอกลาท้องไร่ท้องนามาใช้ชีวิตสาวโรงงานในเมืองกรุงที่ต้องเผชิญปัญหาารกติด สภาพชีวิตที่ย่ำแย่และการถูกกดขี่ข่มเหงจากนายจ้าง สุดท้ายเธอก็พบว่าเส้นทางที่เธอควรเลือกเดินนั้น ก็คือกลับไปสู่ท้องไร่ท้องนาถิ่นกำเนิดที่เธอรักและหวงแหนที่สุดนั่นเอง

กาญจนา นาคันทน์. แม่...ได้ฝุ่นมาแล้ว. กรุงเทพมหานคร: มิ่งมิตร, 2533.

เรื่องราวของวาทภัยครั้งใหญ่ทางภาคใต้เมื่อปี พ.ศ. 2532 ที่เกิดขึ้นบนผืนแผ่นดินไทย ที่จังหวัดชุมพรและประจวบคีรีขันธ์ โดยบอกเล่าเรื่องราวผ่านตัวละครแม่ลูก ที่ลูกชายต้องออกทะเลไปหาปลา ผู้เป็นแม่ต้องเผชิญกับพายุไต้ฝุ่นที่พร้อมจะทำลายทุกอย่างให้หายไปในพริบตา แต่ท้ายสุดแล้วพวกเขาก็ปลอดภัยจากเหตุการณ์อันเลวร้ายเหล่านี้ด้วยการใช้สติและความรอบคอบของพวกเขาเอง

วีรญาณ์ เจริญโท. ลูกชาวนา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2533.

เรื่องราวของเด็กหญิงที่อาศัยอยู่กับพ่อและแม่ที่มีอาชีพหลักคือการทำนา ในแต่ละวันเธอและพี่ชายต้องช่วยพ่อแม่ทำงาน เช่น เลี้ยงควาย สานตะกร้า แสดงให้เห็นถึงชาวนามนุษย์สมัยที่ความเจริญกำลังลุกล้ำเข้ามา ทำให้เกิดความเปลี่ยนแปลง เช่น การรู้จักการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาใช้ในการทำนา การใช้สารเคมีในการปลูกและกำจัดศัตรูพืช และท้ายที่สุดแล้วพวกเขาก็พบว่าการทำนาแบบดั้งเดิมที่อาศัยธรรมชาติเป็นหลักนั้นสามารถรักษาสภาพแวดล้อมและเหมาะสมกับพวกเขาที่สุด

ว.วินิจัยกุล. ลินลนารัก. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ, 2534.

เรื่องราวของเด็กหญิงกำพร้าอายุ 12 ปีที่ต้องมาอยู่ในอุปการะของคุณน้ำเจ้าระเบียบ แต่ด้วยความสดใสและการมองโลกในแง่ดีของเธอทำให้คนรอบข้างเธอจึงพบกับสัจธรรมที่ว่าไม่มีอะไรจะดีไปกว่าการยอมรับทุกสิ่งที่เกิดขึ้นในชีวิตอย่างยินดี เพราะนั่นจะทำให้จิตใจของเราเป็นสุข

บุญโชค เจียมวิริยะ. เกิดแล้วต้องสู้. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ, 2534.

เรื่องราวของ “กล้า” นักเรียนและนักมวยตัวแทนของโรงเรียนที่ต้องขึ้นชกมวยเพื่อปกป้องศักดิ์ศรีของตนเอง จากการถูกย่ำยีของเพื่อนนักเรียนด้วยกันรวมถึงครูบางท่านที่มีความลำเอียงอย่างไร้มนุษยธรรม แต่ด้วยความอดทนและการเป็นคนดีของเขา ทำให้เขาได้พบกับเพื่อนที่ดี ที่คอยช่วยเหลือจนสามารถเอาชนะอุปสรรคทั้งหลายที่ผ่านเข้ามาในชีวิตของเขาได้

สมัยพร แสงกระจ่าง. บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย. กรุงเทพมหานคร: คมบาง, 2535.

เรื่องวุ่นๆ ของลูกชายวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ซึ่งเขียนบันทึกถึงพ่อที่แยกทางกับแม่ของตน โดยเขาได้เล่าเรื่องราวและความรู้สึกต่างๆ ทั้งเรื่องเพื่อน ปัญหาชีวิต ที่ตัวเขาเองนั้นก็ไม่แน่ใจว่าจะสามารถผ่านมันไปได้หรือไม่ รวมถึงความรู้สึกก้ำกึ่งระหว่างวัยเด็กกับความเป็นผู้ใหญ่ที่ซ่อนอยู่ในตัวของเขา

แพรว จารุ. แผ่นหลังพ่อ. กรุงเทพมหานคร: แมงทับ, 2534.

เรื่องราวของพ่อที่ดูแลลูกถึง 10 ชีวิต ที่มีช่วงวัยแตกต่างกัน โดยได้ให้ความรักและความเมตตาเอาใจใส่และปลุกฝังให้รู้จักคุณงามความดี และรักในการศึกษาเล่าเรียน โดยผู้เป็นพ่อยอมแลกทุกสิ่งเพื่อให้ลูกของเขาได้เรียนหนังสือในชั้นสูงๆ และกลับมาช่วยกันพัฒนาถิ่นฐานบ้านเกิดของตน แม้จะเหนื่อยยากเพียงใดพ่อก็สามารถทำทุกอย่างให้ลูก ตราบจนวินาทีสุดท้ายในชีวิตของเขา

อโศก ศรีสุวรรณ. ในสวนปู่. กรุงเทพมหานคร: สารคดี, 2535.

เรื่องเล่าของชีวิตสัตว์ตัวเล็กๆ ที่นับวันจะไม่ได้รับความสนใจจากผู้คนมากนัก เช่น แมงมุม กบ และนก โดยเป็นการเล่าเรื่องราวผ่านเด็กชายผู้มักจะชอบไปวิ่งเล่นในสวนบ้านของคุณปู่ จนทำให้ได้พบกับบรรดาสัตว์ต่างๆ เหล่านี้ ซึ่งทำให้เห็นถึงสภาพทางธรรมชาติและความเป็นอยู่ของสัตว์ต่างๆ เหล่านี้ที่นับวันจะยิ่งน้อยลงไปทุกที

โชติ ศรีสุวรรณ. ป่าไผ่ชายทุ่ง. กรุงเทพมหานคร: ปลาตะเพียน, 2535.

เรื่องราวชีวิตของเด็กชายที่อาศัยอยู่ในชนบทที่ห้อมล้อมไปด้วยธรรมชาติที่บริสุทธิ์ พร้อมทั้งสอดแทรกคติธรรมต่างๆ ในการดำเนินวิถีชีวิตและภาพความสวยงามของชีวิตที่อิงอาศัยอยู่กับธรรมชาติอย่างกลมกลืน

ยุร กมลเสรีรัตน์. ฝันไว้ที่ปลายทาง. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2535.

เรื่องราวของเด็กชายอายุ 12 ปี ที่มีความพยายามใฝ่หาความรู้ให้กับตนเอง แม้ว่าครอบครัวของเขาจะยากจนแต่เขาก็ดิ้นรนหาทางให้ตนเองได้ศึกษาต่อตามความฝันของเขา อีกทั้งยังสะท้อนภาพคติความเชื่อและประเพณีดั้งเดิมของชาว “แสก” ที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยมาแต่โบราณ

โชติ ศรีสุวรรณ. ดอกไม้บานที่เชิงภู. กรุงเทพมหานคร: บางหลวง, 2536.

เรื่องราวของ “พงศ์” เด็กชายชาวอีสานกับพี่น้องอีก 2 คนที่อาศัยอยู่ริมภู โดยมีพ่อประกอบอาชีพเป็นพรานล่าสัตว์มาขายให้กับนายทุน พงศ์เป็นเด็กที่มีจิตใจดีรักธรรมชาติและมีเมตตาต่อสัตว์ เขากับเพื่อนและครูของเขาได้ร่วมกันช่วยปกป้องผืนป่าอันเป็นที่รัก โดยให้ความร่วมมือกับเจ้าหน้าที่ป่าไม้ ช่วยกันดูแลสอดส่องและจัดกิจกรรมรณรงค์ให้คนในชุมชนมีความรักและเอาใจใส่ผืนป่าที่พวกเขาอาศัยอยู่

ส.พุ่มสุวรรณ. นักสืบนมสด. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อ, 2536.

เรื่องราวพฤติกรรมไร้เดียงสาอันน่ารักของเด็กชายผู้มีความใฝ่ฝันจะเป็นนักสืบ เขาได้เปิดสำนักงานนักสืบจิ๋วขึ้นที่บ้าน โดยมีน้องสาวของเขาเป็นผู้ช่วย เรื่องวุ่นๆระหว่างนักสืบน้อยกับบรรดาลูกค้าตัวจิ๋วจึงเกิดขึ้น

เชิญอักษร. นิราศกระป๋องหลอ. กรุงเทพมหานคร: หมึกจีน, 2536.

เรื่องราวของหญิงสาวคนหนึ่งที่ได้เดินทางไปท่องเที่ยวยังสหรัฐอเมริกาเพื่อเยี่ยมพี่ชายที่ศึกษาอยู่ที่นั่น แต่ด้วยความเป็นนักเดินทางมือสมัครเล่นของเธอทำให้เธอต้องเจอกับปัญหามากมายในการเดินทาง ไม่ว่าจะเป็นตกรถเครื่องบิน หรือการเดินทางที่ไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ ไหนจะ “น้ำแบ่ง” เพื่อนจอมเก๊กของพี่ชายเธออีก แต่อย่างน้อยการเดินทางในครั้งนี้ของเธอก็ทำให้เธอได้รู้จักและเรียนรู้กับคำว่า “รัก”

ศรี เกศมณี. ยายของเอื้อ. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อ, 2536.

เรื่องราวของคนสองวัยระหว่างยายกับหลานที่ต้องมาอยู่ร่วมกัน ความไม่เข้าใจกันระหว่างคุณยายผู้รักและดูแลหลานตั้งแต่เกิดมาดั่งลูกกับหลานที่อยู่ในวัยหัวเลี้ยวหัวต่อ ซึ่งกำลังหลงระเหิดไปกับแสงสีของกรุงเทพและความคึกคะนองตามวัย แต่ด้วยความรักและความเอาใจใส่ของคุณยายก็ทำให้หลานผู้หลงผิดสามารถกลับตัวกลับใจและพร้อมกลับมาเป็นเด็กดีแลตั้งใจเรียนหนังสือเช่นดังเดิม

เชิญอักษร. สู่สายรุ้ง. กรุงเทพมหานคร: หมึกจีน, 2537.

เรื่องราวของ “ก๊วยเตี่ยวหลอด” เด็กชายจอมเกรี้ยวที่ถูกพ่อแม่ส่งไปเรียนต่อต่างประเทศ หลังจากที่เขาหนีเหตุการณ์อันร้ายกาจของเขาไม่ไหว ที่นั่นเขาได้พบกับ “อาลิน” คุณอาผู้ทุ่มเทความรักและดูแลเขาอย่างซื่อสัตย์ทำให้เขาสามารถปรับตัวและพัฒนาตนเองจากเด็กที่เคยเหลวไหล กลายเป็นเด็กที่มีความรับผิดชอบและเป็นตัวแทนของโรงเรียนในการเข้าแข่งขันวิชาการต่างๆ

อโศก ศรีสุวรรณ. ทุ่งสลับสี. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2538.

เรื่องราวของกลุ่มเด็กชายรุ่นหนุ่ม ที่ใช้ชีวิตในป่าเขาลำเนาไพรและหากินอยู่กับธรรมชาติ และด้วยความคึกคะนองในบางครั้งพวกเขาก็ทำร้ายสัตว์ ล่าสัตว์เพื่อความสนุกสนาน ทำให้พวกเขาได้เรียนรู้วิถีชีวิตของสัตว์ป่าและเรียนรู้เกี่ยวกับพันธุ์พืชที่สำคัญต่างๆ อีกทั้งป่าผืนนี้ก็ยังเป็นแหล่งพักพิงและแหล่งอาหารเมื่อยามขาดแคลนของพวกเขา

โกศล อนุสิม. ผีเสื้อป่า. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2537.

เรื่องราวมิตรภาพระหว่างเพื่อนและความรักของหญิงสาวที่มีฉากหลังเป็นเป็นภูสูงที่โอบล้อมไปด้วยธรรมชาติอันสวยงาม ผ่านตัวละคร “บุญสม” กับ “จันทา” เพื่อนในสมัยเด็กที่ต่างคนต่างแยกย้ายไปตามทางของตน และเมื่อวันที่ทั้งสองมาพบกันอีกครั้งหนึ่ง พวกเขาทั้งสองกลับมาหลงรักผู้หญิงคนเดียวกัน พวกเขาจะต้องเลือกระหว่าง มิตรภาพหรือความรัก

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์. พิจิก. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2538.

เรื่องราวของโลกในยุคอนาคต ที่มีกลุ่มคนจากดาวอื่นที่พยายามจะยึดครองโลก ทั้งนี้เนื่องจากคนในโลกต่างขาดจิตสำนึกที่ดีในการรักษาโลกไว้ให้คงอยู่ ทำให้มนุษย์จากดาวอื่นต่างมุ่งหวังที่จะทำลายผู้คนและยึดครองโลกของเรา

อุดม วิเศษสาร. บทเพลงนกนางเขน. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2539.

เรื่องราวของนกนางเขนหนุ่มสาวที่ออกผจญโลกกว้างไปยังสถานที่ต่างๆ ทำให้ได้พบเห็นสภาพธรรมชาติที่กำลังถูกมนุษย์ทำลายและย้ายไม่เว้นแต่ละวัน สภาพของป่าที่เสื่อมโทรมจากการตัดไม้ทำลายป่า ผลกระทบจากธรรมชาติที่ก่อให้เกิดภัยพิบัติ เช่น เกิดน้ำป่า แต่ก็ยังมีคนกลุ่มเล็กๆ ที่เห็นความสำคัญของป่าที่ยอมสละได้แม้ชีวิตของตนเพื่อรักษาผืนป่าเอาไว้

พิชญ์ ศุภ. บ้านสีขาว. กรุงเทพมหานคร: แพรวล้านกิมพ์, 2538.

เรื่องราวของครอบครัวหนึ่งที่อาศัยอยู่ภายในบ้านสีขาวทุกคนในบ้านล้วนมีความรักและความเมตตาต่อสัตว์ที่มาอาศัยอยู่รอบๆ บ้านของพวกเขาทั้งที่ตั้งใจเลี้ยงและไม่ตั้งใจเลี้ยง บรรดาเจ้าสี่ขาทั้งหลายต่างเติบโตขึ้นมารุ่นแล้วรุ่นเล่า ด้วยความรักและความเมตตาของคนในบ้านสีขาวหลังนี้

เจกชนม์. เพื่อนกันตลอดกาล. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2540.

เรื่องราวความรักและมิตรภาพอันเหนียวแน่นระหว่างเพื่อน ที่มีความเกื้อกูลกันและกันในยามที่ผิดหวังและหมดกำลังใจ หรือในวันที่ประสบกับปัญหาชีวิต พวกเขาต่างก็พร้อมที่จะจับมือและฝ่าฟันไปด้วยกัน

พิชญ์ ศุภ. เรื่องเล่าจากดาวดวงหนึ่ง. กรุงเทพมหานคร: แพรวล้านกิมพ์, 2539.

เรื่องราวของเด็กชาย 2 คนที่อาศัยอยู่บนดวงดาวดวงหนึ่ง โดยผู้เขียนได้สะท้อนภาพของจิตใจของคนในยุคปัจจุบันที่เต็มไปด้วยเงื่อนไขมากมาย ความไม่ไว้วางใจ เชื่อใจ ความโลภ และความขัดแย้งอันมาจากทัศนคติและอุดมคติที่ต่างกัน ซึ่งท้ายที่สุดแล้วทั้งสองคนต่างก็ไม่มีอะไรเป็นของตนเองทั้งสิ้น

ไพลิน รุ่งรัตน์. อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก. กรุงเทพมหานคร: คมบาง, 2540.

เรื่องราวความรักของหมอหนุ่มผู้ไม่พิสมัยการอ่าน ที่บังเอิญได้มารักษาอาการของคุณยายของบรรณารักษสาวผู้รักหนังสือเป็นชีวิตจิตใจ ชายหนุ่มจึงจำต้องมาอ่านหนังสือเพื่อเอาชนะใจหญิงสาว จนสุดท้ายเขาก็ต้องมนต์เสน่ห์ทั้งของหนังสือและคนที่แนะนำหนังสือให้เขาอ่านไปอย่างไม่รู้ตัว

พนม นันทพฤกษ์. ตงคนดี. กรุงเทพมหานคร: มิ่งมิตร, 2540.

เรื่องราวของวิถีชนบท โดยใช้วิธีการเล่าเรื่องแบบนิทานแบบคติชนวิทยามาแทรกเสริมให้กลมกลืนไปกับเนื้อเรื่องโดยเป็นเรื่องราวของเด็กชายวัย 8 ปี ที่ไปเที่ยวพักผ่อนช่วงปิดเทอมที่บ้านคุณปู่ของเขาทางภาคใต้ ทำให้เขาได้สัมผัสกับวิถีชีวิตแบบชนบท และได้เห็นถึงวัฒนธรรมพื้นบ้านของคนภาคใต้ รวมถึงสิ่งต่างๆ ที่สอนให้เขารู้ถึงการเป็น “คนดี”

ละเวง ปัญจสุนทร. บันทึกถึงวันพรุ่งนี้. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2540.

เรื่องราวของครอบครัวหนึ่งที่จู่ๆวันหนึ่งเสาหลักของครอบครัวมาตัวหนักไป ทำให้แม่และลูกอีก 3 คน ต้องอยู่กันตามลำพัง พวกเขาต้องประสบกับปัญหาทางการเงิน รวมถึงปัญหาความขัดแย้งที่ไม่เข้าใจกันภายในครอบครัว แต่ด้วยความรักของผู้เป็นแม่ และความรักที่เชื่อมโยงระหว่างพี่น้อง ทำให้พวกเขาผ่านพ้นวันที่เลวร้ายเหล่านั้นมาได้

โชติ ศิริสุวรรณ. พระจันทร์ทรงกลด. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ แกรมมี่, 2541.

เรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่งที่ต้องจากบ้านไปอยู่กับอาเพื่อไปเลี้ยงช้างที่ชุมชนอื่น ที่นั่นทำให้เขาได้พบเพื่อนใหม่มากมายรวมถึงเจ้า “มะเตี๋อ” ช้างน้อยแสนรู้ที่สร้างความประทับใจไม่รู้ลืมให้แก่เขาและผองเพื่อนในหมู่บ้าน

จักรภัทร พงศ์ภัทร. พ่อ ขวาลูกชาย ซ้ายลูกสาว. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อ 1999, 2541.

เรื่องราวความรักความผูกพันของสามพ่อลูก ที่อยู่ในยุคที่ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจ ที่เรียกกันติดปากว่ายุค IMF และถึงแม้ว่าพ่อของพวกเขาจะตกงาน พวกเขาต้องย้ายโรงเรียนและย้ายจากบ้านหลังใหญ่มาอยู่ในกระท่อมริมบึงหลังหมู่บ้าน แต่พวกเขาก็ให้กำลังใจซึ่งกันและกัน และช่วยกันทำมาหากินจนสามารถผ่านพ้นวิกฤติเหล่านั้นมาได้

ภาณุมาศ ภูมิदार. โหมแม. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2541.

เรื่องราวของเด็กหญิงสาวมั่งที่อุทิศตนสอนหนังสือให้กับเด็กชาวเขา โดยที่ไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ ด้วยหวังที่จะให้เด็กชาวเขาที่อยู่ห่างไกลความเจริญได้มีความรู้เช่นเดียวกับตัวของเธอที่เคยได้รับมาก่อน

อุดม วิเศษสาร. สายใยแห่งความรัก. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้า, 2541.

เรื่องราวของคนและสัตว์ที่มีความผูกพันกัน ระหว่างเด็กชายที่มาอยู่กับปู่ในช่วงปิดเทอม ทำให้เขาเรียนรู้ถึงชีวิตของ เจือก หรือปลาพะยูน ที่กินหญ้าทะเลเป็นอาหาร ซึ่งกำลังจะสูญพันธุ์ไปจากการถูกล่าโดยมนุษย์ เด็กชายได้ช่วยรณรงค์ให้คนในหมู่บ้านรู้จักและเห็นความสำคัญ และช่วยกันอนุรักษ์พันธุ์เจือก ให้คงอยู่และไม่สูญหายไป รวมถึงการปลูกจิตสำนึกของคนในชุมชนให้รู้จักรักและหวงแหนธรรมชาติ

อโศก ศรีสุวรรณ. เกวียนเล่มสุดท้าย. กรุงเทพมหานคร: ดับเบิ้ลยู, 2542.

เรื่องราวความผูกพันระหว่างคนกับเกวียนพาหนะทำมาหากินที่นับวันจะถูกเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาแทนที่ รวมไปถึงวิถีชีวิตของชาวนาที่แปรเปลี่ยนไป เด็กหนุ่มที่ต้องหันหน้ามาเรียนหนังสือมากกว่าที่จะสนใจการทำนา เช่นเดียวกับเกวียนยานพาหนะที่เกิดจากภูมิปัญญาของบรรพบุรุษที่ดัดแปลงให้ใช้ประโยชน์ได้มากมาย ที่นับวันก็จะสูญสลายไปกับกาลเวลา

ชัยพร แสงกระจ่าง. บ้านนี้มีรัก. กรุงเทพมหานคร: คมบาง, 2542.

เรื่องราวความรักความผูกพันในครอบครัวของสามพี่น้อง ดัน ต๋อ แตน ที่แต่ละวันล้วนมีเรื่องวุ่นๆและสนุกสนานเกิดขึ้นมากมาย จนวันหนึ่งพวกเขาได้ไปรู้จักกับ “แสงจันทร์” เพื่อนผู้อาภัพ พวกเขาก็ได้ให้ความช่วยเหลือและเอื้ออาทรแก่เธอเป็นอย่างดี สมกับที่พวกเขาได้รับความรักความอบอุ่นภายในครอบครัวของเขา

ชัยพร แสงกระจ่าง. คุณปู่แว่นตาโต. กรุงเทพมหานคร: คมบาง, 2542.

เรื่องราวของคุณปู่วัยเกษียณราชการ กับเด็กน้อยวัยอนุบาล 5 คน ที่เต็มไปด้วยความสดใสน่ารัก ช่างซักช่างถาม ที่บังเอิญได้มาทำความรู้จักกับคุณปู่ผู้เคร่งขรึม คุณปู่ได้สอนสิ่งต่างๆให้แก่เด็กๆ อันได้แก่ความรู้รอบตัว ศิลปวิทยาการต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านวรรณคดี ศิลปะ ดนตรี ทำให้เด็กๆทุกคนมีวิชาความรู้และพร้อมที่จะเติบโตไปเป็นผู้ใหญ่อย่างสมบูรณ์

ปางบุญ. คนตัดไม้. กรุงเทพมหานคร: ดันอ้อ 1999, 2543.

เรื่องราวของชายผู้หนึ่งที่ประกอบอาชีพตัดไม้เพื่อหาเลี้ยงครอบครัว และด้วยรายได้จากการตัดไม้ของเขา ทำให้มีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าคนอื่นๆในหมู่บ้าน แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องหลบหนีเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการร่วมมือทำการทุจริตกับคนในเครื่องแบบ แต่ในท้ายที่สุดเงินที่เขาหามาได้ก็หมดไปกับการประกันตัวเขาจากข้อหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่า ที่ทำให้เขาารู้สึกว่าไม่มีอะไรจะยั่งยืนไปกว่าการประกอบอาชีพสุจริต

ชัยพร แสงกระจ่าง. ป่าจำ ไก่ ตีตี ตี นะจ๊ะ. กรุงเทพมหานคร: คมบาง, 2544.

เรื่องราวของเด็กหญิงและเด็กชายที่ป่าของเขาได้พามารู้จักกันตอนปิดเทอม ก่อให้เกิดเป็นมิตรภาพขึ้น ทั้งสองได้ไปเที่ยวด้วยกันตามประสาเด็กๆ รวมทั้งได้เรียนรู้สิ่งต่างรอบตัวร่วมกัน ทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างเด็กที่อยู่ในชนบท และเด็กที่อยู่ในเมืองหลวงที่ได้มาแลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรมกัน

ภานุมาศ ภูมิถาวร. พยานปากเอก. กรุงเทพมหานคร: มิ่งมิตร, 2545.

เรื่องราวของเด็กชายคนหนึ่งที่ยังเจริญไปเห็นเหตุการณ์ฆาตกรรมในบ้านร้างหลังบ้านของเขา ทำให้เขาต้องตัดสินใจเลือกระหว่างการเอาตัวรอดหรือการช่วยเหลือผู้อื่น เนื่องจากว่าพวกโจรจะกลับมาทำร้ายเขาและครอบครัวในภายหลัง แต่สุดท้ายแล้วเขาก็นึกถึงสิ่งที่แม่ของเขาสั่งสอนเขาจึงตัดสินใจเป็นพยานให้กับตำรวจเรื่องทุกอย่างจึงจบลงด้วยดี

ชัยพร แสงกระจ่าง. สวัสดีข้างถนน. กรุงเทพมหานคร: คมบาง, 2546.

เรื่องราวชีวิตของสุนัขตัวหนึ่งที่เกิดมาจากแม่ที่เป็นสุนัขข้างถนนและหากินเพื่อความอยู่รอดไปวันๆจนวันหนึ่งมันพลัดหลงกับแม่ของมัน ทำให้มันต้องระหกระเหินไปตามที่ต่างๆ ได้เจอกับเจ้าของหลายคนที่มีลักษณะนิสัยที่แตกต่างกันไป แต่ท้ายสุดมันก็ได้เจอกับแม่ของมันอีกครั้งหนึ่งพร้อมกับเจ้าของใหม่ที่มีความรักความเมตตาให้กับมันและแม่ของมัน

รัศมี เปื้อนทต. ย่ำสวนป่า. กรุงเทพมหานคร: มติชน, 2546.

เรื่องราวของเด็กชายที่อาศัยอยู่ท้องไร่ท้องนาที่มีความรักและความผูกพันกับธรรมชาติแบบสนุกสนานตามแบบฉบับของเด็กชนบท สะท้อนภาพชีวิตและการทำมาหากิน วัฒนธรรมและประเพณีของคนที่ย้ายอยู่ในสวนแถบชานเมืองสมัยก่อน

เชมชาติ. เพื่อนรักวิมโขง. กรุงเทพมหานคร: เพื่อนดี, 2547.

เรื่องราวมิตรภาพระหว่างเด็กชายหลากหลายเชื้อชาติที่อาศัยอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ที่ต่างมีความแตกต่างกันในด้านเชื้อชาติ ฐานะความเป็นอยู่ วัฒนธรรม แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ใช่อุปสรรคกับมิตรภาพและความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนของเขาที่นับวันมีแต่จะเพิ่มขึ้นและมั่นคง

สุริยันต์ สุดศรีวงศ์. เจ้าหนูขลุ่ยผิว. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2547.

เรื่องราวของชนเผ่าประหลาดที่อาศัยอยู่บนภูเขาสูงฟ้า ที่มีเด็กชายที่เกิดมาจากกระบอกไม้ไผ่พร้อมกับขลุ่ยวิเศษ วันหนึ่งเขาต้องออกไปช่วยพ่อและชาวบ้านที่ถูกกษัตริย์แห่งเมืองมหิมานครจับตัวไปใช้แรงงาน ระหว่างทางเขาได้พบเพื่อน และได้เรียนรู้วิชาจากอาจารย์ทั้งหลายจนเมื่อไปถึงเมืองมหิมานคร เขาและเพื่อนๆก็ร่วมกันช่วยเหลือทุกคนออกมาได้สำเร็จ

ชิด ชยากร. ทายาทขนมต้ม. กรุงเทพมหานคร: มิ่งมิตร, 2547.

เรื่องราวของเด็กหนุ่มที่หลงใหลและชื่นชมในศิลปะมวยไทยที่เป็นศิลปะการต่อสู้แบบมือเปล่าที่ได้รับการยอมรับว่ายอดเยี่ยมที่สุดในโลก เขาได้เรียนรู้ และฝึกฝนวิชามวยไทยเพื่อที่จะได้ถ่ายทอดให้แก่เด็กและเยาวชนรุ่นหลังสืบไป

วันทนีย์ วิบูลเกียรติ. สายฝนบนถนนคอนกรีต. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2548.

เรื่องราวของเด็กหญิงที่ขาดความรักความอบอุ่น และคิดว่าอยู่ตัวคนเดียวในโลก วันหนึ่งเธอถูกใจรักพาตัวไปขังไว้ และได้พบกับเด็กชายที่พิการทางสมองและหญิงสติไม่ดี ซึ่งทำให้เธอได้รู้ว่าแท้จริงแล้วยังมีคนในโลกนี้อีกมาก ที่ต้องเจอกับความโหดร้ายในชีวิต และในครั้งนี้อเองก็ทำให้เธอได้รู้ถึงมิตรภาพและความผูกพันที่เกิดขึ้นท่ามกลางความเลวร้ายของสังคม

รางวัลบัวหลวง (ธนาคารกรุงเทพ)

อเนก นาวิกมูล. ชีวิตวัยเรียนของหลวงสุทนต์ยประดิษฐ์ยอดนักกีฬา. กรุงเทพมหานคร : ธนาคารกรุงเทพ, 2520.

เรื่องราวประวัติชีวิตของหลวงสุทนต์ยประดิษฐ์ (ประดิษฐ์ สุทนต์) เมื่อครั้งอายุ 13 ปี ที่ได้ไปศึกษาต่อยังสหรัฐอเมริกา และศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยบอสตัน โดยในครั้งนั้นท่านได้ทำชื่อเสียงให้แก่ประเทศไทยอย่างมากมายทั้งในด้านการกีฬา ดนตรี พร้อมตำแหน่งอื่นๆในสถาบันอีกหลายตำแหน่ง โดยที่ไม่เคยมีเด็กต่างชาติคนไหนเคยได้รับการยกย่องเช่นนี้มาก่อน

วรวิทย์ วิศิษฐ์กิจการ. เกิดเป็นหมอ. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารกรุงเทพ, 2521.

จดหมายของหมอหนุ่มที่เขียนเล่าเรื่องราวชีวิตในการออกไปเป็นแพทย์ในชนบทที่ประสบในแต่ละวัน ความยากลำบากในการรักษาคนไข้ในถิ่นทุรกันดารและข้อคิดในการรู้จักทำประโยชน์ให้กับสังคม

ลำจวน มงคลรัตน์. วัยเด็กของคนดัง. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารกรุงเทพ, 2521.

เรื่องราวชีวิตวัยเด็กของอาจันต์ ปัญจพรรค์ ที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำ นครชัยศรี จังหวัดนครปฐม จนได้เข้ามาเรียนยังกรุงเทพฯ

ธวัชวดี. บุญส่ง. กรุงเทพมหานคร: แพร่พิทยา. 2522.

เรื่องราวของเด็กชายชนบทที่พลัดหลงกับครอบครัว ทำให้ต้องเข้ามาทำงานอยู่ในอุ้งอ้อมรถยนต์ ซึ่งประกอบอาชีพผิดกฎหมาย รวมถึงการจ้องจ้องอาชญากรรมโดยที่เขาไม่รู้ตัว สุดท้ายเขาก็ทำความดีได้บาป โดยพาเหยื่อที่ถูกจับมาเรียกค่าไถ่หนีไป ซึ่งในตอนหลังเหยื่อนั้นก็ได้ชุบเลี้ยงและอุปการะเขาเป็นอย่างดี ส่งผลให้เรียนมีการศึกษา จนเติบโตมาประกอบอาชีพสุจริตและใช้ชีวิตอย่างมีความสุข

สมพงษ์ พลະสุรีย์. ชีวิตใหม่. กรุงเทพมหานคร : ธนาคารกรุงเทพ, 2521.

เรื่องราวของชาวบ้านทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ทำการย้ายถิ่นฐาน เพื่อหาที่ทำมาหากินในจังหวัดบุรีรัมย์ โดยการเข้าป่า หักไร่ถางพง ทำไร่ไถนาและการเกษตรกรรม อีกทั้งมีการสร้างชุมชนย่อยๆ ขึ้น ร่วมกันทำมาหากินช่วยเหลือซึ่งกันและกันเพื่อปรับปรุงชีวิตและความเป็นอยู่ให้ดีขึ้น

ดนัยศักดิ์. บ้านหนูอยู่หาดเลี้ยว. กรุงเทพมหานคร: ธนาคารกรุงเทพ, 2521.

เรื่องราวการดำรงชีวิตของชาวไทยพวน ในจังหวัดสุโขทัย โดยผ่านตัวละครคือ "หนูแอ" ซึ่งเป็นเด็กหญิง ที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านหาดเลี้ยวที่มีอาชีพหลักคือการทอผ้าพื้นเมืองขาย หนูแอได้เจริญรอยตามพ่อแม่และคนในชุมชนด้วยการเรียนรู้วิธีการทอผ้าในแบบต่างๆ เพื่อเป็นการอนุรักษ์วิถีชีวิตของคนในชุมชนไว้ไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา

รางวัลการประกวดการเขียนหนังสือสำหรับเยาวชน (สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ)

สว่างคงยก. ลูกชนบท. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

เรื่องราววิถีชีวิตของคนชนบททางภาคใต้ของประเทศไทย แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและประเพณี การดำเนินชีวิตและทำมาหากินเพื่อเลี้ยงปากเลี้ยงท้องของคนในหมู่บ้าน ที่แสดงให้เห็นถึงความสามัคคีและความสัมพันธ์ระหว่างคนกับวัด

พุลศรี เจริญพงษ์. รางวัลความดี. กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิพระอภิธรรมมหาราชาวิทยาลัย, 2522.

เรื่องราวของคุณแม่ที่เล่านิทานให้ลูกฟังโดยสอดแทรกคำสั่งสอนเกี่ยวกับความเมตตา กรุณาต่อสัตว์โลกและการรู้จักทำความดีและทำตนให้เป็นประโยชน์ต่อผู้อื่น

ณอม ปินตา. เมทินีคบเพื่อน. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2523.

เรื่องราวของชีวิตวัยรุ่นที่อยู่ในช่วงหัวเลี้ยวหัวต่อ ซึ่งสิ่งที่สำคัญที่สุดของเด็กวัยนี้ก็คือเพื่อน และมิตรภาพระหว่างเพื่อน โดยมีผู้เป็นแม่เป็นผู้ที่คอยให้คำสั่งสอนและแนะนำสิ่งต่างๆ ที่ถูกต้อง รวมถึงการชี้แนวทางที่จะนำไปสู่ความเป็นผู้ใหญ่ที่ดี

ณรงค์ฤทธิ์ คักดาณรงค์. ปอเนาะที่รัก. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2525.

เรื่องราวของเด็กหนุ่มชาวปัตตานีที่ถูกส่งไปอยู่โรงเรียนปอเนาะ ซึ่งเป็นโรงเรียนสอนศาสนาของอิสลาม ก่อให้เกิดความสับสนและความขัดแย้งภายในจิตใจของเด็กชายเกี่ยวกับกฎและคำสั่งสอนของครูในโรงเรียนที่เคร่งครัดศาสนาเป็นอย่างมาก ทำให้เขาไม่อยากศึกษาในโรงเรียนปอเนาะ เพราะภายในจิตใจของเขานั้นอยากจะเห็นคนไทยและคนอิสลามมีความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกัน

สว่าง คงยก. เบิกอรุณแห่งชีวิต. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2525.

เรื่องราวการดำเนินชีวิตของสองพี่น้อง “ดวง” และ “แก้ว” ที่เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับเยาวชนในการส่งเสริมให้รู้จักความรับผิดชอบ ช่วยเหลือตนเองและมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่และประหยัดอดออม จนทำให้ได้รับรางวัลเยาวชนดีเด่นของตำบล

สิริกันยา กาญจนมุสิก. เอก. กรุงเทพมหานคร: องค์การค้าของคุรุสภา, 2525.

เรื่องราวของ “เอก” นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่กำลังเตรียมตัวสอบเข้าโรงเรียนมัธยมประจำจังหวัด แสดงให้เห็นถึงชีวิตในวัยเรียนและการรู้จักช่วยเหลือครอบครัวในการทำมาหากินและความรับผิดชอบในหน้าที่ความเป็นนักเรียน

รางวัลเนื่องในโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า
(คณะกรรมการหาทุนโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า)

สุดใจ ฉายศรี. เด็กชาวสวน. กรุงเทพมหานคร: คณะอนุกรรมการกองทุนโครงการสร้างสวนสมเด็จพระเจ้า, 2524.

เรื่องราวของกลุ่มวัยรุ่นที่เกือบจะเข้าไปพัวพันกับยาเสพติด จนได้มาพบกับครูคนหนึ่งที่รักและต้องการช่วยเหลือพวกเขาให้ห่างไกลจากสิ่งเสพติดเหล่านั้น ครูจึงพาพวกเขาไปใช้ชีวิตที่บ้าน

สวนริมคลองในช่วงปิดเทอม และช่วงเวลานี้เองที่ทำให้พวกเขาได้พบเพื่อนและสิ่งดีๆ และได้เรียนรู้ว่ายังมีสิ่งสำคัญในชีวิตอีกมากมายที่ต้องทำมากกว่าการเข้าไปยุ่งกับสิ่งเสพติด

รางวัลหนังสือดีเด่น (คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ)

โชติ ศรีสุวรรณ. ไทม์น้อย. กรุงเทพมหานคร: หมึกจีน, 2533.

เรื่องราวชีวิตความเป็นอยู่ของเด็กสาวในชนบทที่ต้องช่วยพ่อแม่ทำงานดูแลน้อง เมื่อเธอเรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เธอจึงไม่ได้ศึกษาต่อ ด้วยเหตุผลทางการเงินของครอบครัว แต่เธอก็ไม่ได้เสียใจแต่กลับทำหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่ จนวันหนึ่งทางหมู่บ้านได้จัดการประกวดการเลี้ยงไหมขึ้น ไหมของเธอเป็นตัวเก่งที่ใครๆก็คิดว่าจะชนะการประกวดแต่เธอกลับถูกกลั่นแกล้งจากเพื่อนที่ไม่หวังดีทำให้ไหมของเธอตายหมด แต่สุดท้ายเรื่องราวของความบาดหมางก็คลี่คลายลงด้วยความเข้าใจของทุกฝ่าย

รางวัลหนังสือดีชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน (ชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน)

ศิตลา ใจโต. ทางสายใหม่. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.

เรื่องราวของเด็กชายชาวภาคใต้ที่มีฐานะยากจน พ่อแม่ไม่สามารถส่งเสียให้เขาเรียนต่อในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามที่ต้องการได้ เขาจึงต้องเข้าไปศึกษาในโรงเรียนสอยศาสนาแทน และที่นั่นก็ทำให้เขาได้รับความรู้และประสบการณ์ต่างๆ สามารถมาใช้เป็นช่องทางการทำมาหากินเลี้ยงครอบครัวได้

ศรี เกศมณี. เลื้อยตัวสวย. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.

เรื่องราวของเด็กหญิงผู้ใฝ่ฝันจะเป็นช่างตัดเสื้อ เธอต้องดูแลแม่ที่ป่วยจนทำให้เธอต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน แต่เธอก็ไม่ย่อท้อต่อความยากลำบาก เธอได้ไปสมัครเป็นลูกจ้างที่ร้านตัดเสื้อ

และขยันทำงานด้วยความตั้งใจ ในที่สุดความตั้งใจจริงของเธอก็ส่งผลให้เธอประสบความสำเร็จในชีวิตตามที่เธอฝันไว้

วีระพันธ์ ใจสุบรรณ. แมงบั๋ง. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.

เรื่องราวของหนอนตัวหนึ่งที่เกิดมาท่ามกลางความอบอุ่นของแม่และยายที่คอยดูแลและช่วยเหลืออบรมสั่งสอนสิ่งที่ตั้งใจให้มันด้วยความรัก และสอนให้มันรู้จักใช้ชีวิตด้วยตนเอง

สมนึก พานิชกิจ. เจ้าแมวจอมขโมย. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.

เรื่องราวของแมวจอมขโมยที่มีนิสัยขี้เกียจ วันหนึ่งมันไปขโมยของในตลาดทำให้มันถูกสุนัขทำร้ายบาดเจ็บ แต่มันก็ได้รับความช่วยเหลือจาก "ลุงเป็ก" สุนัขพันธุ์แมวผู้ใจดีที่คอยช่วยเหลือมันยามที่เจ็บป่วยและสอนให้มันรู้จักหากินโดยสุจริตและรู้คุณค่าชีวิตของตนเอง

อโศก ศรีสุวรรณ. บ้านริมคลอง. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.

เรื่องราวของเด็กหญิงที่อาศัยอยู่เชิงเขาท่ามกลางธรรมชาติอันสวยงาม ทุกวันเธอจะช่วยพ่อแม่ทำมาหากิน และหาของป่ามาขาย เมื่อเธอจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เธอก็ตัดสินใจที่จะทำงานช่วยพ่อแม่ และไม่ไปทำงานในกรุงเทพฯ อย่างที่พวกเพื่อนๆ เธอทำกันเพราะเธอรู้ว่าอาชีพที่เพื่อนๆ เธอทำนั้นเป็นอาชีพที่ไม่ดี เธอจึงตัดสินใจที่จะอยู่ ณ บ้านริมคลองของเธอกับครอบครัวที่เธอรัก

จรรยา สุวิชาบุญ. เวลาเช้าของชีวิต. กรุงเทพมหานคร: อักษราพิพัฒน์, 2533.

เรื่องราวของเด็กหญิงคนหนึ่งที่อาศัยอยู่ในครอบครัวอันอบอุ่น พร้อมหน้าพร้อมตาพ่อแม่ลูก กับช่วงเวลายามเช้าอันสดใสของเธอ เริ่มตั้งแต่ตื่นนอน ซึ่งทำให้ได้รู้ว่าในช่วงเวลายามเช้านั้นสามารถที่จะเรียนรู้เรื่องราวต่างๆ รอบตัวได้อย่างมากมาย

รางวัลวรรณกรรมเยาวชนต้นอ้อ

มานพ แก้วสนิท. เพื่อนบ้านเพื่อนรัก. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อแกรมมี, 2538.

เรื่องราวสะท้อนมิตรภาพระหว่าง "จุก" เด็กชายชาวไทยพุทธกับ "อับดุลลา" เด็กชายชาวไทยอิสลามที่เป็นไม้เบื่อไม้เมากันในตอนต้น แต่เมื่อนานไปก็ทำให้พวกเขากลับกลายมาเป็นเพื่อนรักที่คอยช่วยเหลือกัน ทำให้เห็นถึงความรักความผูกพัน และความสามัคคีระหว่างเพื่อนแม้ว่าจะต่างศาสนากันก็ตาม

อรุณี ดวงแก้ว. ลูกพราน. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อแกรมมี, 2538.

เรื่องราวของนายพรานและลูกชายที่อาศัยอยู่กับธรรมชาติในป่าเขาลำเนาไพร โดยผู้เป็นพ่อได้สอนวิชาพรานให้แก่ลูกของเขาและปลูกฝังให้เขารู้จักอยู่ร่วมกันกับธรรมชาติและตอบแทนธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า ไม่เบียดเบียนกันและกันซึ่งทำให้เขาได้อยู่กับธรรมชาติอย่างมีความสุข

สุพิน วิริยะพงศ์พานิช. จรรยาที่รัก. กรุงเทพมหานคร: ต้นอ้อแกรมมี, 2538.

เรื่องราวของจรรยาคนหนึ่งที่มีปฏิปธาน้ำที่อย่างเคร่งครัด อำนวยความสะดวกให้กับผู้ใช้รถใช้ถนน แม้เหนื่อยยากและถูกดูถูกดูแคลนอย่างไรก็อดทนทำตามหน้าที่และจรรยาบรรณอย่างเต็มความสามารถ ซึ่งในท้ายที่สุดทุกคนที่ได้รู้จักจรรยาค้นพบว่าต่างก็รักและให้เกียรติเขาด้วยความดีในตัวของเขานั้นเอง

วรรณกรรมเยาวชนรางวัลแว่นแก้ว

คณา คชา. โลกใบนี้โคจรรอบกระแทกกับหม้อเหล็กและต้นไม้ด้วย. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2544.

เรื่องราวของชายแปลกหน้าสองคนที่บังเอิญพลัดหลงเข้าไปในเมืองโลหะ เมืองที่อยู่ในยุคสมัยที่เร่งรีบร้อนรนและมีความสมบูรณ์แบบในทุกสิ่ง แต่เมื่อชายทั้งสองคนนี้เข้ามา ทำให้ความ

เป็นอยู่ของผู้คนในเมืองนี้เปลี่ยนแปลงไปจากที่เคยเป็นด้วยกระทะกับหม้อเหล็กและต้นไม้ของพวกเขา

กิตติ. ผู้มาเยือน. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2544.

เรื่องราวของมนุษย์ต่างดาวที่บังเอิญยานอวกาศของพวกเขาได้รับความเสียหายจากอุกกาบาตทำให้ต้องใช้ยานฉุกเฉินลี้ภัยมายังโลก และทำแคปซูลที่เป็นชิ้นส่วนของยานหล่นหายไป จึงต้องพากันออกตามหาจนได้มาเจอกับครอบครัวมนุษย์โลกที่ใจดีและได้ร่วมผจญภัยเพื่อค้นหาแคปซูลที่หายไปด้วยกัน ทำให้พวกเขาได้กลับไปยังดาวอย่างปลอดภัย

เชมชาติ. ลูกแม่น้ำโขง. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2544.

เรื่องราวของ “บั๊กป๋ม” เด็กชายตัวกลม แก้มยู่ที่มีบ้านอยู่ริมฝั่งแม่น้ำโขง สะท้อนภาพของสังคมชนบทไทยในอดีต ผ่านเรื่องราวมิตรภาพและความผูกพันระหว่างเพื่อนทั้งจากฝั่งไทยและฝั่งลาวที่เกิดจากการให้และความมีน้ำใจซึ่งกันและกัน

เพชร บุตรทองพูน. กระเบนยักษ์คู่อาฆาต. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของวัยรุ่นคนหนึ่งที่ประสบปัญหาในชีวิต พ่อแม่แยกทางกัน จำหน่ายสอบเข้ามหาวิทยาลัยไม่ได้ ทำให้เขารู้สึกสับสนท้อแท้ในชีวิต วันหนึ่งเขาได้ไปตกปลากับเพื่อน และได้เจอกับเจ้าปลากระเบนยักษ์เขามีความหมายมันที่จะเอาชนะเจ้าปลายักษ์ตัวนี้ให้ได้ เช่นเดียวกับความต้องการที่จะเอาชนะชีวิตและความผิดหวังที่เกิดขึ้นกับชีวิตของเขา และท้ายที่สุดเขาก็พบว่าการเอาชนะใจตนเองนั้นเป็นสิ่งที่ดีที่สุดและพร้อมจะเริ่มต้นใหม่เพื่อที่จะก้าวต่อไปอีกครั้ง

อุดร วงษ์ทับทิม. เงาะเกอดไต่ เด็กบ้านคอย. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของเด็กหนุ่มชาวเผ่าปาเกะยอที่อาศัยอยู่ในยุคสมัยที่เทคโนโลยีและความทันสมัยกำลังกระจายไปสู่ท้องถิ่นต่างๆ แต่ถึงอย่างไรเขาก็ยังตระหนักถึงคุณค่าแห่งชีวิตและ

วัฒนธรรมและประเพณีอันงดงามที่บรรพบุรุษได้ถ่ายทอดสั่งสมสืบต่อกันมา โดยพ่อแม่และปู่ย่า
ของเขาที่ต้องการดำรงความเป็นป่าเถะยอไว้สู่อุชนรุ่นหลังสืบต่อไป

ศรี เกศมณี. นิ้วก้อย นิ้วโป้ง. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของคนตัวจิ๋ว ซึ่งเรียตัวเองว่า “ขาวนิ้วก้อย” ผู้มีชีวิตแบบสมถะและอยู่อย่าง
พอเพียง จนวันหนึ่งพวกเขาได้พบกับ “ขาวนิ้วโป้ง” ผู้มีชีวิตฟุ้งเฟ้อ แต่ขาวนิ้วก้อยก็ยังคงใช้ชีวิต
เช่นเดิม จนวันหนึ่งขาวนิ้วโป้งประสบกับปัญหาเศรษฐกิจทำให้มีความเป็นอยู่ที่แย่ง ขาวนิ้วก้อย
จึงเข้ามาช่วยเหลือและแบ่งปันสิ่งต่างๆ ให้แก่ขาวนิ้วโป้ง ทำให้ขาวนิ้วโป้งมีกำลังใจ หันมาขยัน
ทำงานและใช้ชีวิตอย่างพอเพียงและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

วันทนี วิบูลเกียรติ. ใบไม้ในทุ่งหญ้า. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวเด็กชายอายุ 13 ปี ที่มาพักอยู่บ้านคุณลุงและกำลังสับสนกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นใน
ชีวิต ทั้งเรื่องพ่อแม่แยกทางกันและการเรียน จนได้มาพบกับมนุษย์ใบไม้จากดินแดนแห่งความ
เหมือน ซึ่งทำให้เขาได้พบกับคำตอบว่าชีวิตนั้นยังต้องเจอกับอุปสรรคมากมายและต้องมีความ
อดทนเพื่อให้ผ่านช่วงเวลาที่ไม่ดีของชีวิตนั้นไปได้

วันทนี วิบูลเกียรติ. ผีน้อยโลกมายา. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของผีน้อยที่อาศัยอยู่ในดินแดนมายา ที่มีนิสัยข่างสงสัย วันหนึ่งเขาได้เดินทาง
มายังโลกมนุษย์และทำให้เขาได้พบว่า “ผี” ที่พวกมนายนั้นกลัวนั้นแท้จริงแล้ว “มนุษย์” เองนั้น
มีความความน่ากลัวกว่าผีหลายเท่าตัว เพราะมนุษย์มีความเห็นแก่ได้ ความเอารัดเอาเปรียบซึ่งกัน
และกัน อีกทั้งการตัดสินผู้อื่นจากรูปลักษณ์ภายนอก โดยมองข้ามสิ่งดีๆ ที่มีคุณค่าที่ซ่อนอยู่ภายใน
เนื้อแท้ของความเป็นมนุษย์

สุริยันต์ สุดศรีวงศ์. วันที่โลกไร้แมว. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของเด็กชายผู้รักแมวเป็นชีวิตจิตใจที่วันหนึ่งเขาได้พบกับมนุษย์ต่างดาวที่ปลอมตัวเข้ามาอาศัยอยู่ในหมู่บ้านและหลอกล่อเด็กๆ ด้วยของเล่นนานาชนิด โดยแลกกับการที่เด็กๆ ต้องยกแมวให้แก่เขา รวมถึงตัวเขาเองที่ปล่อยยกแมวให้ชายผู้นั้นไป และเมื่อตื่นขึ้นมาในวันต่อมาทำให้เขาได้พบว่าแมวได้หายไปจากโลกนี้แล้ว ชัยยังทำให้ทุกคนในโลกไม่รู้จักและไม่มีใครเคยเห็นสัตว์ที่เรียกว่า “แมว” มาก่อน

ชัญวลี ศรีสุโข. หมอน้อยกายสิทธิ์. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของเด็กชาย “ปิง” ที่ป่วยเป็นมะเร็งในเม็ดเลือด แม้ว่าตัวเขาเองจะไม่แข็งแรง แต่เขากลับไม่รู้สึกลำบากในทางกลับกันเขากลับทำตัวเองให้มีค่า รู้จักให้กำลังใจแก่เด็กคนอื่นที่ป่วยเช่นกันกับเขา ให้สามารถผ่านช่วงเวลาอันเลวร้ายไปได้รวมถึงตัวเขาเองด้วย จนทำให้เขาและเพื่อนๆ หลายคนสามารถผ่านช่วงเวลานั้นมาได้ ด้วยกำลังใจจากคนรอบข้างและกำลังใจภายในตัวเอง รวมทั้งมิตรภาพอันสวยงามของพวกเขาทุกคน

วีระศักดิ์ สุธะลา. คำใส. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวและชีวิตและความเป็นอยู่ของเด็กอีสานยุคใหม่ที่เทคโนโลยีเข้ามามีบทบาทในชีวิต ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ โทรศัพท์ เกมคอมพิวเตอร์ สิ่งเหล่านี้เป็นที่สนใจสำหรับเด็กๆ พ่อแม่และครูอาจารย์เป็นผู้ที่จะต้องคอยสอดส่องดูแล ให้พวกเขารู้จักใช้สิ่งต่างๆ เหล่านี้อย่างพอดีมีความเหมาะสมและที่สำคัญคือไม่ทิ้งการเรียน และรู้จักใช้ชีวิตอย่างสดใสสมวัย

สว่าง คงยก. บ้านเรา. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของเด็กชายที่อาศัยอยู่ต่างจังหวัดที่ในตอนแรกต้องเข้ามาทำงานในกรุงเทพกับพ่อแม่ แต่สุดท้ายพวกเขาก็กลับมาทำนาทำไร่อยู่ในชนบท ซึ่งทำให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างสังคมของคนกรุงเทพและสังคมชนบท ที่มีความรักและสามัคคี เอื้อเฟื้อต่อกัน รวมทั้งแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามในภาคใต้ การละเล่นและศิลปะพื้นบ้านต่างๆ ที่น่าสนใจ

เกิดตะหวา. หัวใจทองในใจเธอ. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2545.

เรื่องราวของเด็กหญิงที่อาศัยอยู่กับพ่อแม่บุญธรรม วันหนึ่งเธอได้มีโอกาสไปเยี่ยมพ่อที่แท้จริงของเธอที่เป็นเจ้าของคณะกายกรรม ในช่วงแรกที่เธอไปนั้นเธอเข้ากับคนอื่นไม่ได้ เธอรังเกียจและดูถูกพวกที่อยู่ในคณะกายกรรม แต่เมื่อเวลาผ่านไปมิตรภาพและความจริงใจของพวกนักกายกรรมก็ทำให้เธอได้พบ “หัวใจทอง” ที่อยู่ในตัวเธอ หัวใจที่เต็มไปด้วยความรัก ความเห็นอกเห็นใจเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน และความพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นยามที่เขาทุกข์ร้อน

เชษฐา สุวรรณสา. แจ๊ค ณ ขอบฟ้า. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2548.

เรื่องราวของเด็กชาย “แจ๊ค” ที่วันหนึ่งเขาได้พบกับตัวของเขาเองที่มาจากโลกอนาคต ที่ย้ายกลับมาเพื่อที่จะให้เขาไปช่วยปฏิบัติการกิจที่สำคัญ และเป็นความลับสุดยอดที่ใครๆก็ไม่เคยล่วงรู้มาก่อน และในการปฏิบัติการกิจครั้งนี้ทำให้เขาได้พบกับ “ขวัญ” ที่ร่วมผจญภัยและแก้ไขปัญหาดังกล่าวร่วมกัน

ศรี เกศมณี. ยายมาลี ส้มซ่า ฮ่า ฮ่า. กรุงเทพมหานคร: นานมีบุ๊คส์, 2548.

เรื่องราวของแม่มดกับบรรดาสมุนจอมยุ่ง อันได้แก่ ลา หู นกฮูก และ แมงมุม ที่ย้ายเข้ามาอยู่ในเมืองกรุง ซึ่งจำเป็นต้องปิดบังฐานะของตนเองและต้องทำงานเพื่อหาเงินมาใช้จ่าย ทำให้แม่มดได้เจอกับผู้คนมากมายหลายแบบ และได้เจอกับปัญหาต่างๆในสังคมเมืองปัจจุบัน แม่มดจึงเข้ามาช่วยคลี่คลายปัญหาต่างๆเหล่านี้ให้ดีขึ้น

รางวัลนายอินทร์ อะวอร์ด

ดาราราย. เด็กหญิงนางฟ้า. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์, 2544.

เรื่องราวของนางฟ้าองค์น้อยกับ “เตี่ยว” เด็กชายกำพร้าพ่อที่อาศัยอยู่กับแม่ผู้มีอาชีพรับจ้างพวงมาลัยขาย สะท้อนภาพการต่อสู้ชีวิตของเด็กที่มีฐานะยากจนแต่มีความไม่ตี รู้จักคิดและมี

ความพยายามในการฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ทำให้เห็นถึงมิตรภาพและความรักะหว่างเพื่อน และความผูกพันในครอบครัว ที่ถึงแม้ว่าเขาจะเป็นเด็กกำพร้าแต่ก็ไม่เคยขาดความอบอุ่น

ดาวกระจาย. ส้มสีม่วง. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์, 2544.

การต่อสู้ของ “ลุงเทิด” นักเขียนวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลดีเด่นมาถึง 25 ปี กับ “กองทัพปราบฝัน” โดยมีเด็กชายเด็กหญิงสองคนคือ จ้อย และ แก้ม ซึ่งเป็นผู้รู้ความลับของ อาณาจักรนักปราบฝัน และพวกเขานี้เองที่เป็นผู้ช่วยลุงเทิดในการขับไล่เหล่าบรรดานักปราบฝันที่คอยมุ่งทำลายจินตนาการของมนุษย์ และทำให้ลุงเทิดสามารถเขียนหนังสือเพื่อเติมเต็มความฝันของเด็กๆต่อไปได้

คอรูนุช. ครุฑน้อย. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2545.

เรื่องราวการผจญภัยของ “ครุฑน้อย” ที่มีความแตกต่างไปจากบรรดาครุฑด้วยกัน ไม่ได้เกิดมาเพื่อบิน แต่เขากลับเป็นครุฑที่มีความสามารถในการดำน้ำ และเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตอยู่ต่อไปได้ เขาจึงต้องออกเดินทางเพื่อตามหาตัวเอง และค้นพบว่าแท้จริงแล้วเขาเกิดมาเพื่ออะไร

จันทร์เจ้า. ปราสาทกระต่ายจันทร์. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2545.

เรื่องราวการผจญภัยเพื่อช่วยเหลือเพื่อนห้องและมวลมนุษย์ของสองพี่น้องฝาแฝด “จันทร์เจ้า” และ “จันทร์แจ่ม” ที่พบว่าตนเองมีความสามารถพิเศษเหนือคนอื่น พวกเขาต้องออกผจญภัยเพื่อตามหาของวิเศษ และมิตรภาพของผองเพื่อนผู้มาจากต่างมิติ ที่ร่วมช่วยกันแก้ปัญหาต่างๆให้ลุล่วงไปด้วยดี

ปรีดา อัครจันทโชติ. เจ้าชายไมวิเศษ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2546.

นิทานไทยในรูปแบบใหม่ของเจ้าชายที่แสนจะธรรมดาแต่กำเนิดในเมืองที่ทุกคนเป็นผู้วิเศษที่แม้แต่ขอทานยังมีของวิเศษติดตัวมา เขาจึงถูกพระราชานเรนเทศให้ไปเรียนศิลปวิทยาการกับฤาษีในป่า เพื่อที่จะได้วิชาอาวุธและของวิเศษมาเป็นเครื่องมือในการปกครองบ้านเมือง โดย

เจ้าชายได้ร่วมผจญภัยไปกับยักษ์และราชสีห์ที่ก่อเกิดเป็นมิตรภาพอันงดงามที่ทำให้รู้ว่าของวิเศษใดๆก็ไม่มีคุณค่าไปกว่าจิตใจอันดีงามของมนุษย์

เมย์ น้อยนาเวศ. เด็กหญิงสวนกาแฟ. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2546.

เรื่องราวของเด็กหญิงคนหนึ่งที่เคยโตมาท่ามกลางความรักความอบอุ่นในครอบครัว และวิถีชีวิตของคนภาคใต้ที่ประกอบอาชีพปลูกกาแฟ กลิ่นอายและความเป็นอยู่ที่ผสมกลมกลืนระหว่างวิถีชีวิตแบบเก่าและใหม่ของสังคมในยุคปัจจุบัน รวมถึงมิตรภาพอันงดงามระหว่างพี่น้อง การเทิดทูนผู้สูงวัยและความสูญเสียที่เกิดจากภัยธรรมชาติอันน่าสะพรึงกลัว

ศศิฑอณ. มัจฉาผจญภัย. กรุงเทพมหานคร: อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, 2547.

เรื่องราวที่จินตนาการเพิ่มเติมจากวรรณคดีเรื่อง รามเกียรติ์ โดยกล่าวถึง “มัจฉา” วานรเผือกที่มีหางเป็นปลาที่มีมนิลาศัยคือร้านและชุกชุน บุตรชายของหนุมานและนางสุพรรณมัจฉา ซึ่งอาศัยอยู่กับพระไวยวิกเจ้ากรุงบาดาล วันหนึ่งได้ออกเดินทางไปพบแม่ที่อาศัยอยู่ที่วังผลึกมายาในป่าหิมพานต์ และในระหว่างการเดินทางนี้เองทำให้เขาได้เรียนรู้ว่า ความอดทน อดกลั้น ความมีเมตตาและการให้อภัยนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากยิ่งนัก

รางวัลดวงดาว (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

อนันต์ อุ่นอรุณ. หน้าร้อนกับพอมด. กรุงเทพมหานคร: ชมรมเด็ก, 2549.

เรื่องราวของ “หน้าร้อน” เด็กชายวัย 7 ขวบ ที่จำวันหนึ่งได้พบกับภูติตัวน้อยที่ทำให้เขารู้จักดินแดนจินตนาการ และย้อนกลับไปในอดีตเมื่อ 5 ปี ก่อนที่พวกพอมดจะเข้ามายึดโรงเรียนของเขา โดยเข้ามาสะกดจิตคนในชุมชนและบรรดาเด็กทั้งหลาย เพื่อที่จะป้องกันการถูกดูถูกลงโทษที่ใช้ในการจินตนาการและกำจัดพวกพอมดร้ายทั้งหลายให้สูญสลายไป

อุเทน พรหมแดง. ผลไม้สีขาวของดาวดวงจิ๋ว. กรุงเทพมหานคร: ดอกหญ้ากรุป, 2547.

เรื่องราวของเด็กชาย “ฟ้าใส” และเด็กหญิง “ก้อนเมฆ” สองพี่น้องที่บังเอิญได้พบกับ เจ้าชายที่มาจากดาวดวงจิ๋วและเดินทางมายังโลกมนุษย์พร้อมผลไม้สีขาวที่เป็นอาหารหลักของคนบนดาวใครที่ทานผลไม้ไปแล้วจะเป็นคนดีมีจิตใจงดงาม แต่นายพลของเขาคิดการใหญ่บังคับให้ทุกคนบนดาวกินผลไม้ดำและหากำจัดผลไม้สีขาวให้สิ้นซาก เจ้าชายจึงนำผลไม้สีขาวมาฝากไว้ให้เด็กทั้งสองปลูกที่โลกมนุษย์เพื่อที่จะนำกลับไปยังดาวและให้ประชาชนของเขากินและร่วมมือกันกำจัดพวคนายพลให้สิ้นซาก

รางวัล 7 บุ๊คอะวอร์ด (บริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเวน จำกัด)

องอาจ ชัยชาญชีพ. หนูบินได้. กรุงเทพมหานคร: เป็ดเต่าควาย, 2544.

เรื่องราวของหนูน้อยตัวหนึ่งที่เกิดมาพร้อมปีกที่หลังของมัน จึงทำให้มันมีความผิดแผกแตกต่างไปจากหนูตัวอื่น และตัวมันเองก็เชื่อว่ามันสามารถที่จะบินได้มันจึงพยายามหัดบิน วันแล้ววันเล่ามันก็ยังบินไม่ได้ อีกทั้งยังถูกหนูตัวอื่นๆดูถูก มันจึงเลิกบินและหันมาใช้ชีวิตอย่างหนูตัวอื่นๆ และวันหนึ่งมันก็ได้พบกับเทพเจ้าหนูที่มีปีกและสามารถบินได้ การฝึกบินของมันจึงเริ่มต้นขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ถวัลย์ มาศจรัส. มลาปรี. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2545.

เรื่องราวของเด็กชายที่เกิดมาเป็น “มลาปรี” หรือชนเผ่าผีตองเหลือง ที่อาศัยอยู่ในป่าแถบภาคเหนือของไทย โดยใช้ชีวิตอยู่กับป่าแบบพึ่งพาอาศัยกัน ไม่เบียดเบียนและไม่ทำลายป่าอันมีบุญคุณแก่เขา จนมาวันหนึ่งพ่อของเขาถูกพ่อเลี้ยงจับตัวไปใช้แรงงาน การตามหาพ่อของเขาจึงเริ่มต้นขึ้น

ส. นิกฮูกี้. กระต่ายกับเต่า ภาค 2 เราไม่วิ่งแข่งกันแล้ว. กรุงเทพมหานคร : ดอกหญ้า 2000, 2547.

เรื่องราวของเต่าในยุคหลังที่ยึดถือในหลักธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธศาสนาที่ว่า “เวรย่อมระงับด้วยการไม่จองเวร” เมื่อได้มาพบกับกระต่ายที่ความแค้นในสมัยก่อนยังไม่จางหาย มันจึงทำเต่าวิ่งแข่งอีกครั้งหนึ่ง แต่ท้ายสุดเจ้ากระต่ายก็พบกับสัจธรรมที่แท้จริงว่า “มิตรย่อมดีกว่าศัตรู”

รางวัลบุญธรรม – บุญพริ้ง ต.สุวรรณ

ชัยกร หาญไฟฟ้า. วิ่งสู้ฝืน. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช, 2548.

เรื่องราวของ “จอมชัย บุญประคอง” เด็กชายวัย 13 ปีที่อาศัยอยู่กับแม่ที่มีร่างกายอ่อนแอ เขาต้องดูแลแม่ที่เจ็บป่วยด้วยการรับจ้างทำงานเล็กๆ น้อยๆ และรับจ้างชกมวย จนวันหนึ่งเขาได้มีโอกาสไปแข่งกรีฑา นั่นคือจุดเริ่มต้นที่ทำให้เขาได้เป็นนักกีฬากรีฑาอย่างเต็มตัว พร้อมกับที่แม่ของเขาได้จากเขาไป แต่นั่นก็ไม่ทำให้เขาย่อท้อ เขากลับตั้งเป้าหมายในชีวิตและพยายามตามความฝันของเขาจนประสบความสำเร็จ

รางวัลรักลูกอะวอร์ด

งามพรรณ เวชชาชีวะ. ความสุขของกะทิ. กรุงเทพมหานคร: แพรวล้านกิมพ์, 2549.

เรื่องราวของเด็กหญิงที่อาศัยอยู่กับตาและยาย ณ บ้านสวนริมคลองในจังหวัดอยุธยา เธอต้องผ่านประสบการณ์การสูญเสียครั้งสำคัญที่สุด เมื่อแม่ต้องจากไปก่อนวัยอันสมควร และเธอก็ได้เรียนรู้ว่าความทุกข์จากการสูญเสียไม่อาจพรากความรักความผูกพันระหว่างแม่กับเธอได้ เด็กน้อยเติบโตขึ้นด้วยความเชื่อมั่นท่ามกลางคนที่เธอรักและคนที่รักเธอ

ภาณุมาศ ภูมิถาวร. ความลับของเด็กเกเร. กรุงเทพมหานคร: มิ่งมิตร, 2548.

เรื่องราวของ "มัดหมี่" หนูน้อยชั้น ป. 4 ก กับคุณแม่ของเธอ ที่มักจะมีเรื่องราวชวนหัวอยู่เสมอๆ และด้วยการเลี้ยงดูด้วยความรักความเอาใจใส่ของคุณแม่ที่ทำให้เธอสามารถใช้ชีวิตสังคม รู้จักการให้ การแบ่งปัน การยอมรับตนเองที่ช่วยเสริมสร้างให้เกิดมิตรภาพที่ดีระหว่างเพื่อนๆ ชั้น ป.4 ก ของเธอ

อาทิตย์ ประสาทกุล. การเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดา. กรุงเทพมหานคร: วงกลม, 2547.

เรื่องราวเกี่ยวกับการเดินทางของชายผู้หนึ่งซึ่งมีความรักและความหลงใหลปลาน้ำจืดและพืชน้ำ เขาเดินทางไปตามสถานที่ต่างๆ ในประเทศไทย เพื่อศึกษาปลาน้ำจืดและพืชน้ำอย่างจริงจัง รวมถึงการสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่ตลอดไป

ปรีดา อัครจันทโชติ. เจ้าชายไม่พูด. กรุงเทพมหานคร: แพรวเยาวชน, 2547.

เรื่องราวของเจ้าชายองค์น้อยในเมืองเล็กๆ เมืองหนึ่งที่จู่เกิดไม่พูดขึ้นมาเฉยๆ ร้อนถึงผู้เชี่ยวชาญและตลกนักทวารอาณานิกรที่ต้องหาสาเหตุว่าเหตุใดเจ้าชายถึงไม่พูด จนวันหนึ่งมีแม่มดที่มาบอกหนทางในการแก้ไขปัญหา โดยต้องอาศัยความร่วมมือจากพระราชและพระราชินี เพื่อที่จะทำให้เจ้าชายองค์น้อยกลับมาเป็นเจ้าชายที่ร่าเริงอีกครั้งหนึ่ง

พรศิริ บุรณเขตต์. บันทึกชาวทุ่ง. กรุงเทพมหานคร: วงกลม, 2546.

เรื่องราวเกี่ยวกับการละเล่น วัฒนธรรมประเพณีและความเชื่อของคนไทยสมัยก่อน แสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาชาวบ้านต่างๆ ทำให้ได้เรียนรู้วิถีชีวิตของคนไทยในอดีตว่ามีความเป็นอยู่กันอย่างไร

ภาคผนวก ค

รายชื่อวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

จำแนกตามรางวัลและปีที่ได้รับรางวัล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อวรรณกรรมเขาวงกตที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548
จำแนกตามรางวัลและปีที่ได้รับรางวัล

ข้อมูลการได้รับรางวัล

1. รางวัลหนังสือดี (องค์การยูเนสโก)

- 2506 โลกกว้าง
สิ่งมีชีวิตในทะเล

2. การประกวดหนังสือดีเด่น (กระทรวงศึกษาธิการ)

- 2519 เรื่องสั้นชนบท
2520 เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก
สามัคคี

- 2521 ชีวิตบ้านป่า
ผีเสื้อและดอกไม้
ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน

- 2522 บึงหญ้าป่าใหญ่
เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง
ปลาวาฬของน้อย

- 2523 หมู่บ้านอาบจันทร์
ไข่นุ้ยไปโรงเรียน
สร้อยแสงแดง

- 2524 ชน้าน้อยกลางทุ่งนา
กระท่อมน้อยกลางทุ่ง
เด็กชายชาวเล
หัวใจดวงน้อย

- 2525 ลูกป่า
จดหมายถึงลูก
บองหลา

- 2526 เพื่อนแท้

จดหมายถึงคุณยาย ภาค 3

ลูกห่านโชน

หลุยส์ อีโก้ และเพื่อน

2527 เขี้ยวขาด่วน

เที่ยวไปในวันหยุด

ไม้ค่อมแคะ

โลกของหนูแหวน เล่ม 2

2528 วันเวลาแสนงาม-วันที่รุ่งทอสาย

บ้านพิลึก

ผจญภัยดินแดนมหัศจรรย์

โลกสีน้ำเงิน

2529 บินสุดขอบฟ้า

คุณย่าผจญภัย

ชีวิตบ้านนา

พราวแสงรุ่ง

2530 เด็กชายมะลิวัลย์

ชายแดน

เพลงดวงดาว

มหกรรมในท้องทุ่ง

2531 เขี้ยวเสือไฟ

ดอกเตอร์ครก

เด็กชายจากดาวอื่น

ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่

2532 หุบเขากินคน

ความภูมิใจของลอย

มุกดาภิบาลทราย

เมฆสีเงิน

2533 (งด)

2534 กระตอมแสงตะวัน

ข้าวหน้าลาน

- แม่...ได้ฝันมาแล้ว
ลูกชานา
- 2535 ลินลำนารัก
เกิดแล้วต้องสู้
บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย
ผ่านหลังพ่อ
- 2536 ในสวนปู่
ป่าไผ่ชายทุ่ง
ฝันไว้ที่ปลายทาง
- 2537 ดอกไม้บานที่เชิงภู
นักสืบนมสด
นิราศกะป้อหลอ
ยายของเอื้อ
- 2538 สู้สายรุ่ง
ทุ่งสลบสี
ผีเสื้อป่า
พิจิก
- 2539 บทเพลงแห่งนกยางเขน
บ้านสีขาว
- 2540 เพื่อนกันตลอดกาล
เรื่องเล่าจากดาวดวงหนึ่ง
อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก
- 2541 ดงคนดี
บันทึกถึงวันพรุ่งนี้
พระจันทร์ทรงกลด
- 2542 พ่อ ขวาลูกชาย ข้ายลูกสาว
ไหมแม่
สายใยแห่งความรัก
- 2543 เกวียนเล่มสุดท้าย
บ้านนี้มีรัก

- 2544 คุณปู่แว่นตาโต
คนตัดไม้
- 2545 ป้า จำ โก่ ดิดตี๋ นะจ๊ะ
- 2546 พยานปากเอก
- 2547 สวัสดิ์ข้างถนน
ย่าสวนป่า
- 2548 เพื่อนรักริมโขง
เจ้าหนูขลุ่ยผิว
ทนายทชนมดัม
สายฝนบนถนนคอนกรีต

3. รางวัลบัวหลวง(ธนาคารกรุงเทพ)

- 2517 ชีวิตประวัติของพระยาวิชฎานุประดิษฐ์มหิศรภักดี
ชีวิตประวัติ ม.ร.ว. เทพฤทธิ์ เทวกุล
ยอดคน
ชีวิตประวัติของอัลเบิร์ต ไอสไตน์
ชีวิตประวัติของหรั่ง
บุญใจ
สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดลพระจอมเกล้าแผ่นดินสยาม
- 2519 ชีวิตวัยเรียนของหลวงสุมนัยประดิษฐ์ยอดนักกีฬา
พระยอดเมืองขวาง
เรื่องของปิง
เกิดเป็นหมอ
เพราะชอบฟ้ากว้าง
- 2521 วัยเด็กของคนดัง
การเผชิญโชคของนายทองคำ
บุญส่ง
ชีวิตใหม่
บ้านหนูอยู่หาดเลี้ยว
จากชาวนามาเป็นเจ้าของฟาร์ม

4. รางวัลการประกวดการเขียนหนังสือสำหรับเยาวชน
(สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ)

- 2523 ลูกชนบท
รางวัลความดี
เมทินีคบเพื่อน
2524 ปอเนาะที่รัก
เบิกอรุณแห่งชีวิต
เอก

5. รางวัลเนื่องในโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า
(คณะกรรมการหาทุนโครงการสร้างสวนสาธารณะเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระเจ้า)

- 2524 เด็กสวน

6. หนังสือแต่งสำหรับเยาวชน

(สำนักงานคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ)

- 2528 เด็กนาถ
บ้านไร่ไพลิน
นิทานแผ่นดิน
เมื่อชีวิตยังไม่สิ้น

7. รางวัลหนังสือดีชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน
(ชมรมสร้างเสริมหนังสือเด็กและเยาวชน)

- 2533 ทางสายใหม่
เลือดตัวสวดย
แมงป่อง
เจ้าแมวจอมขโมย
บ้านริมคอย
เวลาเช้าของชีวิต

8. รางวัลหนังสือดีเด่น

(คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ)

- 2534 ไหมน้อย

9. วรรณกรรมเยาวชนต้นอ้อ(บริษัท ต้นอ้อ จำกัด)

- 2538 ลูกพราน
จรรยาที่รัก

เพื่อนบ้านเพื่อนรัก

10. รางวัลแว่นแก้ว(บริษัท นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์ จำกัด)

- 2544 โลกใบนี้โคจรรอบกะทะกับหม้อเหล็ก และต้นไม้ด้วย
 ผู้มาเยือน
 ลูกแม่น้ำโขง
 กระเบนยักษ์คู่อาฆาต
 เจ้าเกอโด เด็กบ้านดอย
 นัวก้อย นัวโป่ง
 ใบไม้ในทุ่งหญ้า
 ผีน้อยโลกมายา
 วันที่โลกไร้แมว
 หมอน้อยกายสิทธิ์
- 2546 คำใส
 บ้านเรา
 หัวใจทองในใจเธอ
- 2548 แจ็ค ณ ขอบฟ้า
 ยายมาลี สัมซา ฮ่า ฮ่า

11. รางวัลนายอินทร์อวอร์ด (บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด)

- 2544 เด็กหญิงนางฟ้า
 สัมสัมวง
- 2545 ครูข้าน้อย
 ปราสาทกระต่ายจันทร์
- 2546 เจ้าชายไมวิเศษ
 เด็กหญิงสวนกาแฟ
- 2547 มัจฉานุผจญภัย

12. รางวัลดวงดาว (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร)

- 2547 หน้าร้อนกับพ่อมด
 ผลไม้สีขาวของดาวดวงจิ๋ว

13. รางวัล 7บุ๊คส์ อวอร์ด (บริษัท ซี.พี. เซเวนอีเลฟเวน จำกัด)

- 2547 หมูบินได้

มลาปรี

ย่ำสวนป่า

2548 กระต่ายกับเต่าภาค 2 เราไม่วิ่งแข่งกันแล้ว

14. รางวัลบุญธรรมบุญพริ้ง ต. สุวรรณ (บริษัท สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช)

2548 วิ่งสู่ฝัน

15. รางวัลรักลูกขออวด (บริษัท รักลูก แฟมิลีกรุ๊ป)

2548 บันทึกชาวทุ่ง

เจ้าชายไม่พูด

การเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดา

ความลับของเด็กเกเร

ความสุขของกะทิ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ง
รายชื่อวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548
จำแนกตามผู้จัดทำ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้แต่งในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

ผู้แต่งที่เป็นบุคคล(ภาครัฐ)

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ส.พุ่มสุวรรณ

- คุณย่าผจญภัย
- บินสุดขอบฟ้า
- นักสืบนมสด
- ผัดค่อมแคะ
- ลูกห่านโชน

ชมัยพร แสงกระจ่าง/ไพลิน รุ่งรัตน์

- ป่าจำ ไก่ ตีตตี๋ นะจ๊ะ
- สวัสดีข้างถนน
- คุณปู่แวนตาโต
- บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย

โชติ ศรีสุวรรณ

- โหม่นน้อย
- ความภูมิใจของลอย
- ดอกไม้บานที่เชิงภู
- พระจันทร์ทรงกลด

ทำนุ อ้นประเสริฐ

- กระท่อมน้อยกลางทุ่ง
- ชายแดน
- ชีวิตบ้านป่า
- เพื่อนแท้

นิพนพานฯ/ วาวแพร*

- เด็กชายจากดาวอื่น
- ผีเสื้อและดอกไม้

- พราวแสงรุ่ง
- เพลงดวงดาว

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

มาลา คำจันทร์

- เขี้ยวเสือไฟ
- ลูกป่า
- หมู่บ้านอาบจันทร์
- หุบเขากินคน

อโศก ศรีสุวรรณ

- บ้านริมคอย
- เกวียนเล่มสุดท้าย
- ในสวนปู่

เชิญอักษร*

- นิราศกะป้อหลอ
- สู่สายรุ่ง
- ข้าวหน้าลาน

พนม นันทฤกษ์*

- ดงคนดี
- เด็กชายขาวเล
- บองหลา

กาญจนา นาคันท*

- แม่...ได้ฝุ่นมาแล้ว
- สามตรุณ

เจตนาพร*

- ผจญภัยดินแดนมหัศจรรย์
- หลุยส์ อีโก้ และเพื่อน

พิบูลศักดิ์ ละครพล

- ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน
- วันเวลาแสนงาม วันที่รุ่งทอสาย

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

พิษณุ ศุภ*

- บ้านสีขาว
- เรื่องเล่าจากดวงตวงหนึ่ง

ภาณุมาศ ภูมิถาวร

- ไหมแม่
- พยานปากเอก

มานพ แก้วสนิท

- ไข่น้อยไปโรงเรียน
- เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง

ว.วินิจชัยกุล*

- บ้านพิลึก
- ลั่นลานารัก

ศรี เกศมณี

- ยายของเอื้อ
- เลือดตัวสวย

สว่าง คงยก

- ลูกชนบท
- เบิกอรุณแห่งชีวิต

อัศศิริ ธรรมโชติ

- มหกรรมในท้องทุ่ง
- โลกสีน้ำเงิน

อุดม วิเศษสาร

- บทเพลงแห่งนกนางเขน
- สายใยแห่งความรัก

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

กนกวลี พจนปกรณ์*

-เมฆสีเงิน

โกศล อนุสิม

-ผีเสื้อป่า

เชมชาติ

-เพื่อนรักริมโขง

จักรภัทร พงศ์ภัทรระ

-พ่อ ขวาลูกชาย ซ้ายลูกสาว

จริยา สุวิชาบุญ

-เวลาเข้าของชีวิต

จำลอง ผึ้งชลจิตร

-ขนานน้อยกลางทุ่งนา

เจนชนม์*

-เพื่อนกันตลอดกาล

ชิต ชยากร

-ทนายทนายหมัด

ดวงแก้ว กัลยาณัม*

-มุกดาภิเษกสำราญ

ณอม ปินตา

-เมทินีคบเพื่อน

ถวัลย์ มาศจรัส

-กระท่อมแสงตะวัน

ทิพย์วาณี สนิทวงศ์

-เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก

เทพศิริ สุขโสภา

-บึงหญ้าป่าใหญ่

ณรงค์ฤทธิ์ ศักดาณรงค์

-ปอเนาะที่รัก

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

นิมิตร ภูมิถาวร

-เรื่องสั้นชนบท

นิเวศน์ กันไทยราษฎร์

-จดหมายถึงลูก

บุญโชค เจียมวิริยะ

-เกิดแล้วต้องสู้

ประพิณ ออกเวหา

-เที่ยวไปในวันหยุด

ประภัสสร เสวิกุล

-เด็กชายมะลิวัลย์

ประสิทธิ์ มุสิกเกษม

-ชีวิตบ้านป่า

ปางบุญ*

-คนตัดไม้

พูลศรี เจริญพงษ์

-รางวัลความดี

แพร จารุ*

-ผ่านหลังพ้อ

ไมตรี ลิ้มปชาติ

-ดอกเตอร์ครก

ยูร กมลเสวีรัตน์

-ฝันไว้ที่ปลายทาง

รัศมี เปื้อขุนทด

-ย่าสวนป่า

ละเวง ปัญจสุนทร*

-บันทึกถึงวันพรุ่งนี้

วธนา บุญยัง

-ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

วันทนีย์ วิบูลเกียรติ

-สายฝนบนถนนคอนกรีต

วิริยะ สิริสิงห

-ปลาวาฬของน้อย

วีรญาณ์ เจริญโท

-ลูกชานา

วีรวัฒน์ กนกนุเคราะห์

-พิจิก

วีระพันธ์ ใจสุบรรณ

-แมงป่อง

ศราวก*

-โลกของหนูแหวน เล่ม 2

ศรุตลา ใจโต

-ทางสายใหม่

สมนึก พานิชกิจ

-เจ้าแมวจอมขโมย

สิริกัญญา กาญจนมุสิก

-เอก

สีฟ้า*

-หัวใจดวงน้อย

สุดใจ ฉายศรี

-เด็กชาวสวน

สุริยันต์ สุดศรีวงศ์

-เจ้าหนูขลุ่ยผิว

สุวรรณี สุคนธา*

-สร้อยแสงแดง

โสภาค สุวรรณ

-จดหมายถึงคุณยาย ภาค 3

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

อนันต์ อุ่นอรุณ

-หน้าร้อนกับพ่อมด

อุเทน พรหมแดง

-ผลไม้สีขาวของดาวดวงจิ๋ว

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผู้แต่งที่เป็นบุคคลภาคเอกชน

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ดาราราย*/ดาวกระจาย*

-ส้มสีม่วง

-เด็กหญิงนางฟ้า

ปรีดา อัครจันทโชติ

-เจ้าชายไมวิเศษ

-เจ้าชายไม่พูด

วันทนีย์ วิบูลเกียรติ

-ผีน้อยโลกมายา

-ไปไม้ในทุ่งหญ้า

ศรี เกศมณี

-ยายมาลี ส้มซ่า ฮ่า ฮ่า

-นิ้วก้อย นิ้วโป้ง

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

กิตติ*

-ผู้มาเยือน

เกิตตะหว่า*

-หัวใจทองในใจเธอ

เชมชาติ*

-ลูกแม่น้ำโขง

คณา คชา*

-โลกใบนี้โคจรรอบกะทะกับหม้อเหล็ก และต้นไม้ด้วย

คอยนุช*

-ครูชาน้อย

งามพรรณ เวชชาชีวะ

-ความสุขของกะทิ

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

จันทร์เจ้า*

-ปราสาทกระต่ายจันทร์

ชัญวลี ศรีสุโข

-หมอน้อยกายสิทธิ์

ชัยกร หาญไฟฟ้า

-วังสุผืน

เชษฐา สุวรรณสา

-แจ๊ค ณ ขอบฟ้า

दनัยศักดิ์*

-บ้านหนูอยู่หาดเลี้ยว

ถวัลย์ มาศจรัส

-มลาปรี

ธวัชวดี*

-บุญส่ง

พรศิริ บุรณเขตต์

-บันทึกชาวทุ่ง

เพชร บุตรทองพูน

-กระเบนยักษ์คู่อาฆาต

ภาณุมาศ ภูมิถาวร

-ความลับของเด็กเกร

น.ฉ.น*

-โลกกว้าง

มานพ แก้วสนิท

-เพื่อนบ้านเพื่อนรัก

เมย์ น้อยนาเวศ*

-เด็กหญิงสวนกาแฟ

รัศมี เบื่อขุนทด

-ย่าสวนป่า

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

ลำจวน มงคลรัตน์

-วัยเด็กของคนดัง

วรวิทย์ วิเศษฐักิจการ

-เกิดเป็นหมอ

วีระศักดิ์ สุธะลา

-คำใส

สมพงษ์ พลະสุรย์

-ชีวิตใหม่

สว่าง คงยก

-บ้านเรา

สิรินทร์ ช่วงโชติ

-สิ่งมีชีวิตในทะเล

สุพิน วิริยะพงศ์พานิช

-จรรยาที่รัก

สุริยันต์ สุดศรีวงศ์

-วันที่โลกไร้แมว

องอาจ ชัยชาญชีพ

-หมูนินได้

อเนก นาวิกมูล

-ชีวิตวัยเรียนของหลวงสุมนนัยประดิษฐ์อดนักกีฬา

อรุณี ดวงแก้ว

-ลูกพราน

อาทิตย์ ประสาทกุล

-การเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดา

อุดร วงศ์ทับทิม

-เจ้าเงาะโต เด็กบ้านดอย

ฮ.นิกฮูก*

-กระต่ายกับเต่าภาค 2 เราไม่วิ่งแข่งกันแล้ว

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

ฯศีกกาล*

-มัจฉานุผจญภัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้จัดทำภาพประกอบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่
พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคล(ภาครัฐ)

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ปฐุม พัวพิมล/ปฐุมพร/ปิ่นง

- เด็กชายมะลิวัลย์
- เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก
- ลูกชานา
- ดอกไม้บานที่เชิงภู
- ไหมน้อย

จารุพงษ์ จันทรเพชร

- เหยี่ยวชาดวัน
- บินสุดขอบฟ้า
- คุณย่าผจญภัย

เมืองไทย บุศมาโร

- นิราศกะป้อหลอ
- ดอกเตอร์ครก
- ข้าวหน้าลาน

เตรียม ชาชุมพร

- มหกรรมในท้องทุ่ง
- เด็กชาวสวน

นกุล วิชัยดิษฐ์

- บ้านนี้มีรัก
- คุณปู่แว่นตาโต

พัชรา สุภนิมิตร

- บ้านสี่ขาว
- เรื่องเล่าจากดาวดวงหนึ่ง

ไพโรจน์ ดาวประดับวงษ์

-ปลาวาฬของน้อย

-กระท่อมน้อยกลางทุ่ง

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ยศกมล สุวิชาบุญ

-บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย

-เวลาเช้าของชีวิต

วีระยุทธ เลิศสุดวิชัย

-ทุ่งสลับสี

-เกวียนเล่มสุดท้าย

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

Simon

-ย่าสวนป่า

DUM'82

-เพื่อนแท้

เกษมศักดิ์ ตรานุชรรัตน์

-สามดรุณ

เฉลิม อัครกะพู

-ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน

เดือนรุ่งฟ้า เพ็ญไพสิฐ

-ไหมแม่

เทพศิริ สุขโสภา

-บึงหญ้าป่าใหญ่

เบญจมาศ พลยมมา

-ทายาทขนมต้ม

เนธา กระแสโลม

-ความภูมิใจของลอย

เสนีย์ วงศ์ศรี

-นักสืบนมสด

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

แปรงสี

-ขนาน้อยกลางทุ่งนา

แพ็ค

-สร้อยแสงแดง

กฤษณะ นพอภิรักษ์กุล

-พรวงแสงรุ่ง

กัลยาณี ปรัญญาอนุภาพ

-เด็กชายจากดาวอื่น

กานต์

-เที่ยวไปในวันหยุด

จิตรกร อิศาน

-แม่...ได้ฝุ่นมาแล้ว

จิรศักดิ์ จำปาเทศ

-เขี้ยวเสือไฟ

จิรศักดิ์ สิริรัตน์

-บองหลา

ช่วง มูลพินิจ

-ผีเสื้อและดอกไม้

ณรงค์ งามฤทธิ

-กระท่อมแสงตะวัน

ทวีป ยะพงศ์

-กระท่อมแสงตะวัน

ธีระพันธ์ ลอไพบูลย์

-ชายแดน

นพดล อิทธิพงศ์สกุล

-หุบเขากินคน

นัฐกฤษณ์ อารยะประยูร

-ผลไม้สีขาวของดาวดวงจั่ว

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

นิธินันท์ วัชรภิรมานนท์

-สายฝนบนถนนคอนกรีต

นุชนาถ ศรีนวล

-มุกดาภิเษกสาหร่าย

ประพิศพงศ์ มาลากุล

-บ้านพิลึก

ประกาศ ประกอบกิจ

-ป่าไผ่ขายทุ่ง

ประมวณพจน์ สนิทโกศล

-ทางสายใหม่

ปรีดา ปัญญาจันทร์

-ชีวิตบ้านป่า

ปัญญา ไชยะคำ

-ในสวนปู่

ปิยานันท์ ประสารราชกิจ

-เพลงดวงดาว

ผดุง พรหมมูล

-จดหมายถึงลูก

พิษณุ ธีระกนก

-เด็กชายชาวเล

พิสิทธิ์ ทับทอง

-โลกสีน้ำเงิน

มะเขือเทศแก้มแดง

-หน้าร้อนกับพ่อมด

มิตรชาย ชื่นเงิน

-อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

ยศนันท์ แยมเมือง

-ผีเสื้อป่า

รงค์

-ชีวิตบ้านป่า

วิสิทธิ์ โพธิ์วัฒน์

-เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง

วีระพันธ์ ใจสุบรรณ

-แมงบั้ง

ศิลปวัตร วิศาลศักดิ์

-พยานปากเอก

สมบัติ คิ้วสก

-เสื้อตัวสวย

สราวุธ บุญชู

-ยายของเอื้อ

สิทธิพร พวงสุข

-สู้อย่าร้าง

สุภาพรณ์ โกมารพิมพ์

-เจ้าหนูลุ่มฉิว

อนันต์ จินดาวงศ์

-พระจันทร์ทรงกลด

อโศก ศรีสุวรรณ

-บ้านริมดอย

อานติ มาตรคำจันทร์

-ป่าจำ ไก่ ตีตตี๋ นะจ๊ะ

อารย์ ไชยวงศ์

-เจ้าแมวจอมขโมย

อุบลเดช พันธุ์เพ็ง

-สวัสดีข้างถนน

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นนิติบุคคลของภาครัฐ

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

ชมรมเด็ก

-ฝันไว้ที่ปลายทาง

สารานุกรมภาคใต้

-ดงคนดี

ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

-เรื่องสั้นชนบท

-ลูกป่า

-ลูกห่านโชน

-หลุยส์ อีโก้ และเพื่อน

-ไม้ค่อมแคะระ

-โลกของหนูแหวน เล่ม 2

ไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบ

-หมู่บ้านอาบจันทร์

-ไข่นุ้ยไปโรงเรียน

-หัวใจดวงน้อย

-จดหมายถึงคุณยาย ภาค 3

-วัยฝันวันเยาว์

-ผจญภัยดินแดนมหัศจรรย์

-ไปไม้ร่วงในป่าใหญ่

-เมฆสีเงิน

-ลิลล่าน่ารัก

-เกิดแล้วต้องสู้

-พิจิก

ไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบ (ต่อ)

-บทเพลงแห่งนกกาางเซน

-เพื่อนกันตลอดกาล

-บันทึกถึงวันพรุ่งนี้

-พ่อ ขวาลูกชาย ซ้ายลูกสาว

-สายใยแห่งความรัก

-คนตัดไม้

-เพื่อนรักริมโขง

-ลูกชนบท

-รางวัลความดี

-เมทินีคบเพื่อน

-ปอเนาะที่รัก

-วัยฝันวันเยาว์

-เบิกอรุณแห่งชีวิต

-เอก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายชื่อผู้จัดทำภาพประกอบในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่
พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

ผู้จัดทำภาพประกอบที่เป็นบุคคล (ภาคเอกชน)

มีผลงานมากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ธีระพงษ์ บัวระเพชร

- เจ้าเงาะโต เด็กบ้านดอย
- กระเบนยักษ์คู่อาฆาต
- หัวใจทองในใจเธอ
- คำไล

ปิ่นนุช ปิ่นจินดา

- ผีน้อยโลกมายา
- ใบไม้ในทุ่งหญ้า

ชัยวัฒน์ พุดวิวัฒน์

- นิ้วก้อย นิ้วโป้ง
- บ้านเรา

ชีวัน วิสาสะ

- ลัมสีม่วง
- เจ้าชายไมวิเศษ

เอกสิทธิ์ ไทยรัตน์

- ผู้มาเยือน
- วันที่โลกไร้แมว

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง

Geeka

- กระต่ายกับเต่าภาค 2 เราไม่วิ่งแข่งกันแล้ว

simon

- ย่ำสวนป่า

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

กัณจนดา ดำโสภี

-ปราสาทกระต่ายจันทร์

จักกกาย ศิริบุตร

-การเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดา

เชษฐา สุวรรณสา

-แจ๊ค ณ ขอบฟ้า

แทนทรนงค์ พรหมน้ำอ่าง

-โลกใบนี้โคจรรอบกะทะกับหม้อเหล็ก และต้นไม้ด้วย

ประมวณโกมารทัตและอัจฉรา ประดิษฐ์

-มัชฌิมาอนุญายก

พรศิริ บุรณเขตต์

-บันทึกชาวทุ่ง

พัทธชา ศุภนิมิตร

-เด็กหญิงนางฟ้า

ภัทรีดา ประสานทอง

-เจ้าชายไม้พูด

มงคล โสภากินิตนันท

-เด็กหญิงสวนกาแฟ

วรพงษ์ พงศ์เจตน์พงศ์

-ลูกแม่น้ำโขง

วลัยกร สมรรถกร

-ความสุขของกะทิ

วิศิษฐ์ ศาสนเที่ยง

-ครุฑน้อย

ศรัชัย สมสาย

-วังสุพรรณ

มีผลงาน 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

ศิลปวัตร วิศวลศักดิ์

-ความลับของเด็กเกร

สุขวัณ อรรถจารุสิทธิ์

-หมบินได้

เอกวัฒน์ เสน่ห์หุด

-ยายมาลี ส้มซ่า ฮ่า ฮ่า

ไม่ระบุชื่อผู้จัดทำภาพประกอบ

-หมอน้อยกายสิทธิ์

ไม่มีผู้จัดทำภาพประกอบ

-เพื่อนบ้านเพื่อนรัก

-ลูกพราน

-จรรยาที่รัก

-ชีวิตวัยเรียนของหลวงสุขุมน้อยประดิษฐ์ยอดนักกีฬา

-เกิดเป็นหมอ

-วัยเด็กของคนดัง

-บุญส่ง

-ชีวิตใหม่

-มลาบรี

-โลกกว้าง

-สิ่งมีชีวิตในทะเล

-บ้านหนูอยู่หาดเลี้ยว

รายชื่อสำนักพิมพ์ในวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่
พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

สำนักพิมพ์ของรัฐ

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

องค์การค้ำของคุรุสภา

- เบิกอรุณแห่งชีวิต
- เอก
- ชีวิตบ้านป่า
- ปอเนาะที่รัก

จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง

คณะกรรมการกองทุนโครงการสร้างสวนสมเด็จย่า

- เด็กชาวสวน

มูลนิธิอิทธิธรรมมหาธาตุวิทยาลัย

- รางวัลความดี

สำนักพิมพ์เอกชน

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

ดอกหญ้า

- บองหลา
- โลกของหนูแหวน เล่ม 2
- เด็กชายมะลิวัลย์
- หุ่นสลัปลี
- พิจิก
- บทเพลงแห่งนกนางเขน
- เพื่อนกันตลอดกาล

- บันทึกถึงวันพุ่มนี้
- ไหมแหม
- สายใยแห่งความรัก

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

ต้นอ้อ

- โลกสีน้ำเงิน
- หุบเขากินคน
- ความภูมิใจของลอย
- มุกดาภิเษกสาหร่าย
- เมฆสีเงิน
- ลิลลำนารัก
- เกิดแล้วต้องสู้
- นักสืบนมสด
- ยายของเอื้อ

ชมรมเด็ก

- ชีวิตบ้านป่า
- ปลาวาฬของน้อย
- ชายแดน
- ฝันไว้ที่ปลายทาง
- สายฝนบนถนนคอนกรีต
- หน้าร้อนกับพอมด
- กระท่อมน้อยกลางทุ่ง

คมบาง

- บันทึกจากลูก(ผู้)ชาย
- อ่านหนังสือเล่มนี้เถอะที่รัก
- บ้านนี้มีรัก
- คุณปู่แวนตาโต
- ป่า จำ ไก่ ตีตตี นะจ๊ะ
- สวัสดิ์ช้างถนน

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

อักษรภาพพัฒน

- ทางสายใหม่
- เสื้อตัวสวย
- แมงป่อง
- เจ้าแมวจอมขโมย
- บ้านริมคอย
- เวลาเช้าของชีวิต

ไทยวัฒนาพานิช

- เพื่อนแท้
- ลูกห่านโตน
- ไม้ค่อมกระ
- ลูกชานา
- ฝันไว้ที่ปลายทาง
- ผีเสื้อป่า

หมึกจีน

- ดอกเตอร์ครก
- ข้าวหน้าลาน
- นิราศกะป้อหลอ
- สู่สายรุ้ง
- โหม่นน้อย

มิ่งมิตร

- แม่...ได้ฝันมาแล้ว
- ดงคนดี
- พยานปากเอก
- ทนายทชนมดัม

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

บรรณกิจ

- เรื่องสั้นชนบท
- เหยี่ยวขาด่วน
- บินสุดขอบฟ้า

ดวงตา

- สร้อยแสงแดง
- หัวใจดวงน้อย

ต้นหมาก

- ขนาน้อยกลางทุ่งนา
- เด็กชายชาวเล

ต้นอ้อ1999

- พ่อ ขวาลูกชาย ข้ายลูกสาว
- คนตัดไม้

ต้นอ้อ แกรมมี

- ลูกป่า
- พระจันทร์ทรงกลด

ธารอักษร

- เด็กน้อยแห่งท้องทุ่ง
- กระท่อมแสงตะวัน

เพื่อนดี

- เพื่อนรักริมโขง
- บ้านพิลึก

แพรวสำนักพิมพ์

- บ้านสี่ขาว
- เรื่องเล่าจากดวงตวงหนึ่ง

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

- ลูกขนบพ
- เมทินีคบเพื่อน

วัฒนาพานิช

- เที่ยวไปในวันหยุด
- คุณย่าผจญภัย

หนังสือเยาวชน

- พราวแสงรุ่ง
- เพลงดวงดาว

จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง

กอไผ่

- บึงหญ้าป่าใหญ่

กะรัต

- ผีเสื้อและดอกไม้

กำแพง

- เขี้ยวเสือไฟ

คลังวิทยา

- จดหมายถึงคุณยาย ภาค 3

เคล็ดไทย

- หมู่บ้านอาบจันทร์

ชีวิต

- ผจญภัยดินแดนมหัศจรรย์

ดวงกมล

- ไข่นุ้ยไปโรงเรียน

จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

ดอกไม้

-ทุ่งหญ้าสีน้ำเงิน

ดอกหญ้ากรุป

-ผลไม้สีขาวของดาวดวงจิว

ดัมเบลนายน

-เกวียนเล่มสุดท้าย

น่านมีบุ๊คส์

-เจ้าหนูขลุ่ยผิว

บางหลวง

-ดอกไม้บานที่เชิงภู

ปราย

-ใบไม้ร่วงในป่าใหญ่

ปลาตะเพียน

-ป่าไผ่ชายทุ่ง

ปุยฝ้าย

-มหกรรมในท้องทุ่ง

ผีเสื้อ

-เด็กชายจากดาวอื่น

แพรวพิทยา

-สามตรุน

มติชน

-ย่าสวนป่า

แมงทับ

-แผ่นหลังพ่อ

เรือนอักษร

-จดหมายถึงลูก

จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

วลัยลักษณ์

-วันเวลาแสงงาม-วันที่รุ่งทอสาย

สตรีสาร

-เมื่อคุณตาคุณยายยังเด็ก

สารคดี

-ในสวนปู่

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สำนักพิมพ์ของรัฐ (ภาคเอกชน)

จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง

ศึกษากันต์พานิช

-โลกกว้าง

องค์การค้าของคุรุสภา

-สิ่งมีชีวิตในทะเล

สำนักพิมพ์ของเอกชน

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง

นานมีบุ๊คส์

-โลกใบนี้โคจรรอบกะทะกับหม้อเหล็ก และต้นไม้ด้วย

-แจ๊ค ณ ขอบฟ้า

-ผู้มาเยือน

-ลูกแม่น้ำโขง

-วันที่โลกไร้แมว

-ผีน้อยโลกมายา

-หมอน้อยกายสิทธิ์

-ยายมาลี ส้มซ่า ส่า ส่า

-เจ้าเงาะโต้ เด็กบ้านดอย

-นิ้วก้อย นิ้วโป้ง

-กระเบนยักษ์คู่อาฆาต

-ใบไม้ในทุ่งหญ้า

-หัวใจทองในใจเธอ

-คำใส

-บ้านเรา

จัดพิมพ์มากกว่า 1 ชื่อเรื่อง(ต่อ)

อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง

- ครูทน้อย
- ปราสาทกระต่ายจันทร์
- เจ้าชายไมวิเศษ
- มัจฉานุผจญภัย
- เด็กหญิงสวนกาแฟ

ธนาคารกรุงเทพ

- ชีวิตวัยเรียนของหลวงสุมนัยประดิษฐ์ยอดนักกีฬา
- วัยเด็กของคนดัง
- ชีวิตใหม่

ต้นอ้อ แกรมมี่

- เพื่อนบ้านเพื่อนรัก
- ลูกพราน
- จราจรที่รัก

ไทยวัฒนาพานิช

- วังสุพรรณ
- มลาปรี

วงกลม

- การเดินทางครั้งนี้ไม่ธรรมดา
- บันทึกชาวทุ่ง

อมรินทร์บุ๊คเซ็นเตอร์

- เด็กหญิงนางฟ้า
- ส้มสีม่วง

แพรวพิตยา

- บุญส่ง
- บ้านหนูอยู่หาดเดียว

จัดพิมพ์ 1 ชื่อเรื่อง

ดอกหญ้า 2000

- กระทบกับเต่าภาค 2 เราไม่วิ่งแข่งกันแล้ว

บรรณกิจ

- เกิดเป็นหมอ

เปิดเต่าควาย

- หมูบินได้

แพรวเยาวชน

- เจ้าชายไม่พูด

แพรวสำนักพิมพ์

- ความสุขของกะทิ

มติชน

- ย่ำสวนป่า

มิ่งมิตร

- ความลับของเด็กเกร

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก จ

นามปากกาของผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัล
ตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นามปากกาของผู้แต่งวรรณกรรมเยาวชนที่ได้รับรางวัลตั้งแต่ พ.ศ. 2506 ถึง พ.ศ. 2548

นามปากกา	นามจริง
กนกวลี พจนปกรณ์*	กนกวลี กันไทยราษฎร์
กาญจนา นาคันทน์*	นางไฉน ปริญาธวัช
กิตติ*	กิตติ ธนิกกุล
เชมชาติ*	พนิต ชุตทอง
คณา คชา*	คณาพร สัมฤทธิ์ล้วน
คอยนุช*	ศิริพรรณ เตชจินดาวงศ์
จันทร์เจ้า*	ไพเราะ มากเจริญ
เจนชนม์*	ศิวาธร ไพรีพินาศ
ไพลิน รุ่งรัตน์	ชมัยพร แสงกระจ่าง/
เชิญอักษร*	บุญธรรม เชิญอักษร
ดวงแก้ว กัลยาณ*	พรทิพย์ รามสูตร
ดาราราย*/ดาวกระจาย*	ขวัญใจ เหมใจ
น.ฉ.น*	นางไฉน ปริญาธวัช
นิพพาน*/ วาวแพร*	มกุฏ อรดี
ปางบุญ*	นงลักษณ์ ไมตรีมิตร
พนม นันทพฤษ*	สถาพร ศรีสังข์
พิษณุ ศุภ*	พิษณุ ศุภนิมิตร
แพร จารุ*	ประทีป ทองเกลี้ยง
เมย์ น้อยนาเวศ*	ฐปณีย์ น้อยนาเวศ
ละเวง ปัญจสุนทร*	บุญศักดิ์ ปัญจสุนทร
ว.วินิจัยกุล*	วินิตา ดิถียนต์
ศราวก*	อนุช อาภาภิรม
สีฟ้า*	ม.ล. ศรีฟ้า มหาวรรณ
สุวรรณี สุคนธา*	สุวรรณา สุคนธ์เที่ยง
ฯคีตกาล*	ณัฏชา พระคุณ

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นางสาว อภันตรี กันเดช เกิดวันพุธที่ 13 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2523 สำเร็จการศึกษาศิลปศาสตรบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2545 และเข้าศึกษาต่อในสาขาบรรณารักษศาสตร์และสารนิเทศศาสตร์ หลักสูตรอักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2546

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย